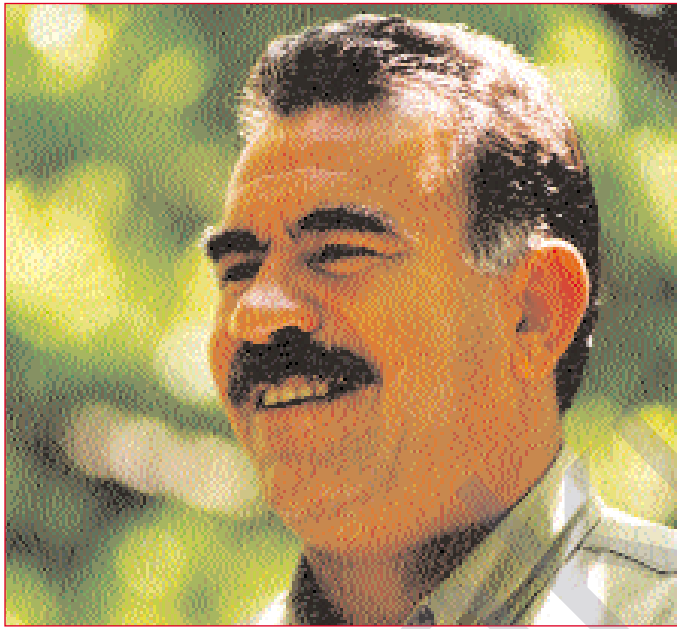
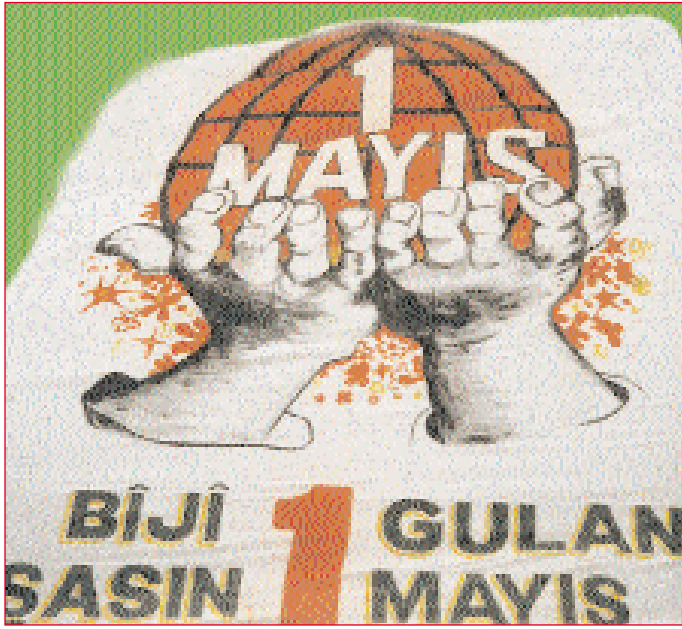

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl: 22 / Sayı: 256 / Nisan 2003

HALKLARIN DEMOKRATİK KURTULUŞ SEÇENEĞİNİ HAKİM KILALIM

Halkların demokratik kurtuluş seçeneğini hakim kılalım

Yaşanan gelişmeler halklar seçeneğinin gerçek çözüm gücü olduğunu gösteriyor. Bu nedenle bu çözüm gücünün hızla örgütlenmesi ve pratikleşmesi gerekiyor. ABD'nin müdahalesi yalnızca halkların zamanı açısından koşulları olgunlaştırıyor. Halkların ve emekçilerin inisiyatifinin gerçek seçenek olduğunu daha fazla açığa çıkarıyor. Önümüzdeki süreç bu iki gücün mücadelesiyle belirlenecektir.

KADEK Yönetim Kurulu Talimatı sayfa 2'de

Önderlik savunmalarını özümseyerek Ortadoğu Rönesansını gerçekleştirelim

KADEK. 4 Nisan doğuşunun özünü halkların gerçeği yapmanın iddiasıdır. Halkların özgür birliği, insan özünün tüm baskılardan ve maskelerden arınarak yaşamı yaratma iddiası, parçalanmış, yabancılaşmış toplum gerçeğinin yaralarını örgütlülükle sarma aşkı ve en imkansız koşullarda bile kendini yeniden, gerekirse küllerinden yaratma bilinci 4 Nisan doğuşunun kendisiyle yarattığı gerçekliklerdir.

PJA Parti Meclisi sayfa 7'de

Demokratik Uygarlık Çağı'nın motor gücü KADEK'tir

KADEK demokratik özgür birlik stratejisini, siyasal barışçıl mücadele yöntemleri ile uygulamayı ve başarmayı esas alan, silahlı mücadeleyi meşru savunma anlayışı sınırları içinde ve zorunlu kaldığında uygulamayı öngören, sorunların savaşla değil, demokratik siyaset ve uzlaşma ile çözüleceğine inanan bir perspektifin örgütsel ifadesidir. 21. yüzyıl Kürt stratejisi olarak tanımladığımız 'Demokratik Uygarlık Çizgisi'nin öncü gücüdür.

KADEK Yönetim Kurulu Üyesi Hıdır Yalçın ile röportaj sayfa 33'te

Türkiye için çıkmazdan çıkış bildirgesi

Türkiye'nin gerçek anlamda stratejik ortak olacağı güç Kürt halkıdır. Türk-Kürt stratejik ortaklığı tarihte hem Türk'e hem de Kürt'e kazandırmıştır. Başka stratejik ortaklık aramaya gerek yoktur. Kaldı ki başka stratejik ortaklıkların güçlü tarafı olması için de Kürt-Türk stratejik ortaklığının sağlanması zorunludur. Yaşanan acı deneyimler sonra bu stratejik ortaklığın gecikmeden gerçekleştirilmesi gerekmektedir.

KADEK Yönetim Kurulu sayfa 12'de

Demokratik birlik çözümünün zamanıdır

1990'larda 20. yüzyıl dünya sisteminin sosyalist sistem boyutu hızla aşılmışsa 2000'li yıllarda bu sistemin kapitalist boyutu da hızla aşılmak durumundadır. Dünyanın ve Ortadoğu'nun yeniden düzenlenmesi kaçınılmazdır. Burada önemli olan değişim ve dönüşümün hangi yöntemle gerçekleşeceği. Diğer taraftan bunun demokrasi, özgürlük ve insan hakları gibi insanlığın temel değerlerine uygun gerçekleşmesidir.

KADEK Genel Başkanlık Konseyi sayfa 14'te

Bir halkın gençliğini çalmak geleceğini çalmaktır

Gençliğin bastırılan dünyasına da bir başkaldırı ve isyan, yaşamın özünden boşalmasını kabul etme, ona teslim olma değil; yeniye, genç olma yaratma arayışı ve mücadelesidir 4 Nisan. Gençlik, herkesten daha fazla kendi doğuşunu hissetmelidir. Ve Ortadoğu'nun kendi doğuşunu gerçekleştirmediği için bugün bir müdahaleye uğradığı, tarihinin, değerlerinin talan edildiği kritik bir süreçte; gençlik, kendi gerçeğine denk, düşünmeli ve tartışmalıdır.

KADEK GB Konseyi Üyesi Güllizar Tural ile röportaj sayfa 23'te

BÜYÜK YARIŞ PARTİLEŞME YARIŞIDIR

ABDULLAH ÖCALAN

Ortadoğu'daki çelişkiler dengesizliği daha da geliştiriyor. Bu dengesizlik, devrimci hareketlerin değişik tonlarda ve biçimlerde ortaya çıkmasına yol açabiliyor. Bu dönem sanıldığı gibi 'tarihin sonu' veya 'barış çağı' değil, yeni tarihin başlangıcı, daha sert ve devrimsel gelişmelerle zorlu bir döneme girilmesi anlamına da geliyor. Tabii bu çeliş-

kili bir durumdur. Emperyalizmin dayattığı statükoculuk da, barışçılık da, ona karşı tepkiler de iç içedir ve bunlar yavaş gelişiyorlar. Daha çalkantılı durumlar beklenebileceği gibi sakin durumlar da ortaya çıkabilir. Ama mühim olan çelişkilerin kısa sürede tartışamayacağıdır.

16'da

İçindekiler

Ortadoğu'da milliyetçi çözümsüzlüğün tek alternatifi 'demokratik çözümdür' 20'de

Meşru savunma çizgisi demokratik sosyalizmin zor anlayışıdır 25'te

Dış ilişkiler ve diplomasi faaliyetleri -II- Diplomasi anlayışımız bir mücadeleye anlayışıdır 29'da

Bir saat özgür yaşamak binyıl köle yaşamaktan daha iyidir Beşir MURG (Tufan) yoldaşın anı yazısı 35'te

Bölgemizde ortaya çıkan yeni siyasal durumu Demokratik Uygarlık Manifestosu çizgisinde özümseyip, pratikleştirerek

HALKLARIN DEMOKRATİK KURTULUŞ SEÇENEĞİNİ HAKİM KILALIM

● KADEK Yönetim Kurulu

Kongre Yönetim Kurulumuz, yıllık olağan toplantısını 6-11 Nisan 2003 tarihleri arasında yaptı. Kapsamlı bir gündem çerçevesinde yoğun bir tartışma yürüttü. ABD'nin Irak'a müdahalesini tüm siyasal güçler, bu savaşın ortaya çıkardığı durum ve yaşanan gelişmelere göre kendi politikalarını, tutumlarını gelecekteki köklü değerlendirmeye yöneldi. Biz de benzer bir yaklaşım içinde gelişmeleri izledik. Savaş öncesi yürüttüğümüz politikaları savaş sürecinde devam ettirerek gelişmeleri daha derinden anlamaya çalıştık. Askeri çatışmaların kapsamı ne olacak, savaşa karşı tepkiler nasıl gelişecek? Savaşın gelişimi nasıl seyredecek? Bunları daha doğru anlamaya çalıştık. Bu temelde belli bir netleşme, ileriye görme durumu ortaya çıkınca da gelişen, başlayan süreci daha kapsamlı tahlil etmek, anlamak kendimizi bu sürecin gereklerine göre yeniden planlayıp, örgütlemek üzere Yönetim Kurulumuzun yıllık toplantısını yaptık.

Toplantımız yıllık olağan yönetim toplantısı olmakla birlikte, bölgemizde ve uluslararası planda tüm dünyayı etkileyecek olağanüstü gelişmelerin siyasal ve askeri çatışmaların yaşandığı bir dönemde gerçekleşti. Hem yıllık olağan çalışmalarımızın gereklerini gündemleştirdi hem de yaşanan bu olağanüstü gelişmelerin gereğine uygun bir gündemle yürütüldü. Buna göre siyasal, askeri gelişmelerin olağan eğilimden öteye Irak Savaşı temelinde ortaya çıkan yeni durumun köklü, kapsamlı analiz edilmesi, Saddam rejiminin çözülmesi temelinde Irak'ta ve bölgede yaşanacak gelişmelerin alacağı yönün belirlenmesi ve buna göre politik tutumlarımızın, mücadele taktiklerimizin yeni duruma göre netleştirilip, planlanmasını içerecek şekilde değerlendirme gündemine aldı. Diğer yandan da pratik, örgütsel faaliyetlerimizi VIII. Kongre ardından Yönetim Kurulumuzun yaptığı düzenleme ve örgütlemelere, pratik planlamaya uygun olarak gündemleştirip, taktik yapılanmaları değerlendirip, yapılması gerekenleri tespit ederek yeniden bir kararlaşma ve planlama ortaya çıkardı. Toplantımızın gündemi iki ana bölümden oluştu: Birincisi; siyasal, askeri gelişmelerin Irak'taki savaş kapsamında ele alıp değerlendirmesiydi. Bu, kapsamlı bir politik durum değerlendirmesini içerdi. Önderliğimizle çok az gerçekleşen son görüşmelerde özellikle politik gelişmelerin doğru anlaşılması, hem doğrultuda hem de günlük pratik politikada hata yapılmadan gerekli etkinliklerin gösterilmesi için netleştirici tespitler yapmıştı. Toplantımız bunları dikkate alarak böyle bir netleşme, Önderliğin doğrultuyu netleştirmesi temelinde yeni sürecin kapsamı tahlilini yaparak örgütümüzü, KADEK'i bu yeni süreçte önünü yeterince görebilen, ortak düşünen ve anlayan, geleceğin nasıl olması gerektiğini bilen ve buna göre belirlenmiş doğrultuda etkili, aktif yürüyen hale getirmeyi hedefledi. Gündemimizin ikinci bölümü ise pratik örgütsel duruma, faaliyetlerimizin geldiği noktaya ve bundan sonra mevcut siyasal, askeri gelişmeleri de dikkate alarak nasıl yürütülmesi gerektiğine ilişkindi. Bu, tüm siyasal faaliyetlerimizi, diplomatik çalışmalarımızı onunla birlikte yine ideolojik çalışmalarımızı propaganda ajitasyon faaliyetlerimizi, eğitim çalışmalarımızı, askeri faaliyetlerimizi meşru savunma çizgisindeki konumlanmamızı, kitle çalışmalarının gelişimi kapsamında özellikle gençlik ve Kadın özgürlük hareketinin pratikleşme, kitleselleşme durumunu içerdi.

"Siyasi olarak da şu gözüküyor. ABD-İngiltere ittifakı kendilerine dayalı bir geçiş yönetimi oluşturacaklar. Bunun için eski yönetim muhaliflerini toplantıya da çağırdılar. Askeri denetim kendilerinde olacak. Geçiş yönetimini kendileri oluşturacaklar. Eski yönetim muhalifleri bu yönetime danışmanlık yapacak, bu biçimde hem eski yönetimin etkileri, kalıntıları temizlenmek hem de kendilerine bağlı yeni bir yönetimin oluşturulması sağlanmak istenecek."

Yaptıklarımızı ortaya koyan, yapamadıklarımızı belirginleştiren, nedenlerini sorgulayan, bunları nasıl aşacağımızın yol yöntemini belirginleştiren ve yeni süreçte bütün bu alanlarda pratik, örgütsel çalışma kapsamında neler yapmamız gerektiğini kararlaştıran eleştirel ve özeleştirsel çerçevede gerçekleştirilen bir toplantı oldu. Nelerin yapılamadığını eleştiri özeleştirisi kapsamında daha net ortaya koyan, tartışan, böylece yeni karar ve planların pratikleşmesinin garantisini böyle bir eleştiri özeleştirisi temelinde hazırlayan, ortaya çıkaran bir toplantı oldu. Kısaca yönetim düzeyinde 2002 yılının eylül toplantısının ardından, o toplantıda yapılmış olan tartışmaları daha da ileri götürerek derinleştirip çözümleyerek, yönetim düzeyimizi daha bütünlüklü düşünen, ortak karar düzeyine, pratikte etkili hareket etmek üzere gerekli örgütsel ve yönetsel birliğe, bütünlüğe ulaştıran bir düzeye kavuşturdu. Bu bakımdan örgütsel yapımızın ve onun yönetim düzeyinin hem düşünce açıklığı ve birliği hem de örgütsel, yönetsel bütünlüğü bakımından önemli bir güç kazandığını rahatlıkla ifade edebiliriz. En başta da bunu ifade edebilmek gerekli ve yararlı olacak.

Belirlenen gündem çerçevesinde bütün örgütümüzün ve halkın gündemini oluşturması kapsamında öncelikle Irak Savaşıyla ortaya çıkan durumu değerlendirmek gerekiyor.

Irak halkı BAAS rejimiyle her zaman çatışmalı oldu

Toplantımız savaşın sonuçlarının az çok görüldüğü bir ortamda başladı. Askeri bakımdan belli sonuçların netleştiği bir dönemde de sonuçlandı. Dolayısıyla savaşın askeri sonuçlarını görebilen bir ortamda gerçekleşti. Savaş ne olacak, nere-

ye gidecek tartışması yapmadı, askeri bakımdan sonucun net, belirgin olduğunu, Irak yönetiminin çözülüşünün kesin olduğunu, ABD-İngiltere ittifakının askeri bakımdan bir başarıyı sağladığını, yeni Irak yönetiminin ABD-İngiltere müdahalesi ile ortaya çıktığını, Irak'taki durumu, onun Ortadoğu üzerindeki etkilerini bu temelde değerlendirmek gerektiğini tartışmalar içerisinde tespit etti. Şimdi bu süreç devam ediyor. Irak yönetimi çözülmüştür. Saddam Hüseyin yönetiminin etkilerini silmek üzere halkın hareketliliği geliyor. Savaşla Irak'ı ele geçiren güçler tarafından bu teşvik de ediliyor. Bağdat'ta, Musul'da, Kerkük'te böyle bir hareketlilik var. Yer yer yağma ve talana kadar da ulaşıyor bu hareketlilik. Ama bunun özü aslında eski Irak yönetiminin örgütsel yapısını dağıtma, parçalama, onu çözüme, bu çözümü de halk tepkisiyle, halk hareketiyle gerçekleştirmeye çabasının içeriyor. ABD, İngiltere göz yummadan da öteye bunu teşvik ediyor. Bu rejime karşı halkın 24 yıldır bir direnişi, bir mücadelesi var. Saddam Hüseyin önderliğindeki BAAS yönetimi 24 yıllık yönetim olarak tanımlanıyor. 24 yıl halkın bu rejime karşı mücadelesiyle geçti. Bu rejimle halk her zaman çatışmalı oldu. Bu mücadele silahlı direniş kapsamında da, siyasal olarak da sürdü. Zaten rejimin kendisi çevreyle de çatışmalıydı. İran'la, Kuveyt'le, Suriye'yle hep savaş konumunda oldu. '91'de Birinci Körfez Savaşı'nda ABD'yle savaştı, şimdiye kadar da bu savaş sürüp geldi. Bütün bu dış savaşlar içerisinde, halkın da bu rejime karşı siyasal, askeri direnişleri oldu. İran İslam Devrimi'ne dayanarak oldu, Arap direnişi biçiminde sürdü. Suriye rejimine Suriye'deki BAAS yönetimine dayanarak gerçekleşen direnişler oldu. En önemlisi de Kürt halkının direnişiydi. Güney Kürdistan'ın dağlık alanları '80'den bu yana bir yanda peşmergele-

rin, daha sonra gerilla etkinliğinde silahlı direnişin sürdüğü bir coğrafya oldu. Bu kesintisiz olarak günümüze kadar devam etti. 23 yıldır böyle örgütlü, bilinçli silahlı direniş bu dağlarda var oldu. Onun öncesinde de '75 yenilgisiz kısmi bir kesinti olsa bile isyanların burada süregeldiğini, eksik olmadığını biliyoruz. Demek ki halkın bir mücadelesi, karşıtlığı, karşıtlık temelinde direnişi, isyanı vardı. Askeri direniş ve siyasal mücadele vardı. Şimdi ortaya çıkan ortama bağlı olarak bu direniş temelinde rejimi parçalamaya, yıkmaya yöneliyor. Uzun baskı ve direniş döneminin yarattığı tepkiler pratikte görülüyor. Bunlar yağma olarak ortaya çıkıyor, rejimin simgelerini parçalama biçiminde kendini dışa vuruyor. Gösterilen tepkiler sadece mevcut işgalcilerin yönlendirmesiyle ortaya çıkan bir olay değildir. Tersine uzun süre, halkın çeşitli biçimlerde yürüttüğü mücadelelerin günümüz koşullarında rejimin dıştan gelen bir askeri saldırıyla parçalanması ortamında gelişen, gerçekleşen sonuçları oluyor. ABD-İngiltere ittifakı yeni bir rejim oluşturmak üzere mevcut askeri denetimini sürdürecektir, şekillendirecektir. Süreç böyle bir noktaya gelmiş durumda. Çatışmalar yirmi gün civarında sürdü, askeri boyut ABD ve İngiltere'nin saldırıları biçiminde oldu. Direniş genelde yerel düzeyde, milis gücü, yine sivil halkın direnişi düzeyinde seyretti. Rejimin örgütlü güçlerini, emir komuta sistemi içerisindeki direnişini çok fazla göremedik. Sonuçta bu emir komuta düzeninin ulaştığı mücadeleyi tümünden bıraktığı anlaşılıyor. ABD-Rusya anlaşması temelinde Bağdat'ın çatışmasız ABD güçlerine teslim edildiği söyleniyor. Ne olduğunu tam bilemiyoruz. Ama Bağdat'ta bir karşı koyuşun olmadığı, ABD güçlerinin Bağdat kuşatmasını gerçekleştirdiği an Saddam Hüseyin yönetiminin mücadeleyi terk edip çekildiği kesin. Bunun bir taktik geri çekilme

olma ihtimali çok azdır. Tersine uzlaşma, anlaşma temelinde bir kaçışı ifade ettiği daha gerçekçi olan bir görüş oluyor. Bu temelde rejim çözüldü.

Askeri bakımdan ABD-İngiltere ittifakı daha önceki planını uygulamadı. Özellikle Türkiye üzerinde kurulan askeri plan bildiğimiz gibi uygulanmadı. Ona A planı diyorlardı. O uygulanmazsa, ABD B planını uygulayacak dediler. Askeri, stratejik ve taktiksel bakımdan uygulanan bu oldu. Kuzeye dayalı bir savaş değil de, güneye dayalı bir savaş oldu. Böyle bir savaşın stratejisinin de Bağdat'ı kuşatarak ele geçirmeyi, rejimi merkezden çözmeyi hedeflediği ortaya çıktı. Buna "kelle kopartma operasyonu" adını vermişlerdi. En üstün yönetimi etkisizleştirmek, onun için de Saddam Hüseyin'i etkisiz kılmak, emir komutayı en üstün çözümlenmiş çözümlerini gerçekleştirmek gibi bir yol izlediler. Kısmi çatışmalarla askeri güçler Güney'den Bağdat'a kadar ulaştılar. Bağdat'ın kuşatıldığı görününce de Saddam Hüseyin yönetimi karşıtlıktan vazgeçti. Artık kaçtı mı bilemiyoruz. Askeri boyutu da böyledir.

Eski dünya sistemi aşılmıştır

Siyasi olarak da şu gözüküyor. ABD-İngiltere ittifakı kendilerine dayalı bir geçiş yönetimi oluşturacaklar. Bunun için eski yönetim muhaliflerini toplantıya da çağırdılar. Askeri denetim kendilerinde olacak. Geçiş yönetimini kendileri oluşturacaklar. Eski yönetim muhalifleri bu yönetime danışmanlık yapacak, bu biçimde hem eski yönetimin etkileri, kalıntıları temizlenmek hem de kendilerine bağlı yeni bir yönetimin oluşturulması sağlanmak istenecek. Buna dayalı olarak da ABD-İngiltere ittifakı Ortadoğu'da Irak'ta sağladıkları başarının etkilerini yaymaya çalışacaklar.

Şimdilik süreç böyle devam edecek. Buna karşı bir mücadele olabilir mi? Yer yer askeri direnişler gelişebilir. Direnişler Irak içinde de olabilir, Arap aleminde de gelişebilir. Bölge düzeyinde de, islam aleminde de ABD ve İngiltere güçlerine karşı şiddet eylemleri ortaya çıkabilir. Bu mümkün ve bunun potansiyeli var. Büyük ihtimalle bu düzeyde bir çatışmalı ortam devam edecek, ama bu çatışma düzeyi ABD ve İngiltere ordularının Irak'ı askeri denetim altında tutmalarını engellemeyecek. Yine yeni bir siyasal yapı yaratma çabalarını da tümünden engellemeyecek. Bir yandan Irak'ı ele geçiren güçler denetimini sürdürür, yeni bir Irak şekillendirmeye ve bunu Ortadoğu'ya yaymaya çalışırken, diğer yandan da buna karşı siyasal düzeyde hoşnutsuzluk ve halkın değişik biçimlerdeki tepkisinin gelişmesi, küçük çaplı şiddet eylemleri biçiminde bir karşı mücadele yaşanabilir. Yakın dönemde gözükene olası gelişme bunlar oluyor. Orta vadede bu hangi sonuca varır, onun için şimdiden bir şey belirtmek gerekli değil. Şimdi esas olan ABD, İngiltere ittifakının, Irak müdahalesiyle ortaya çıkan durumun tahlilidir. Her şeyden önce bu yeni bir durum, yeni bir süreç oluyor. Bunun için de iyi tanımlamak gerekli. Irak'a atılan füze ve Irak yönetiminin çözülmesi yepyeni bir siyasal süreci ifade ediyor. Eski süreç aşılmıştır. Bu 11 Eylül'le başlayan yeni sürecin ileri düzeyde gelişmesini içeriyor, yani kapitalist sistemde, ABD önderliğindeki Batı sisteminin çözülüş ve değişim süreci oluyor. Önderlik, 11 Eylül olaylarını sistem içi çatışma olarak tanımladı. Sistem içi çatışma Afganistan Savaşı ardından, Irak Sava-

şı haline geldi. Bu bir Ortadoğu savaşını ve mücadelesini içermektedir. Dolayısıyla 11 Eylül sürecinin sistemin değişim, kökten yeniden yapılanma süreci olduğu Irak Savaşıyla daha çok netleşmiş oluyor. Bu şeyle bir değişim aslında '91 Körfez Savaşı' ardından Sovyet sisteminin çözülmesi, daha çok II. Dünya Savaşı'ndan sonra ortaya çıkan Doğu bloğu çerçevesindeki siyasi gelişmelerin, oluşumların çözülmesi değişimi, yeniden yapılanmasını içerdi. 11 Eylül süreci ve bunun Irak yönetiminin çözülüşüne varan düzeyi ise I. Dünya Savaşı'nın ortaya çıkardığı siyasi yapının, statükonun artık çözülmeye başladığını ifade ediyor. Geçersiz kalan I. Dünya Savaşı sonrasında ortaya çıkan siyasi statükodur. Artık şu gerçekleşiyor: I. ve II. Dünya Savaşlarıyla oluşmuş uluslararası sistem aşıyor, dağılıyor. Onun yerine yeni bir uluslararası sistem arayışı temel bir olgu haline gelmiş durumda. Irak'taki savaş bu anlamda sadece ABD ile Irak yönetimleri arasındaki bir savaş değildi. Yine sadece Ortadoğu'yu ifade eden, içeren bir bölgesel mücadele de değildi. Uluslararası boyutları olan dünya düzeyinde sistem değişimini içeren bir savaş, böyle bir sürecin gelişimini ifade eden bir mücadele yöntemi oluyor. Biz şunu gördük: Sovyet bloğunun çözülmesi yer yer askeri çatışmalarla birlikte daha çok da rejimlerin çöküşü biçiminde gerçekleşti. Sovyetler Birliği de böyle dağıldı. Doğu Avrupa rejimleri de böyle dağıldılar. Şimdi Doğu bloğu bu biçimde çözüldü, değişti. ABD öncülüğündeki Batı sistemi, aşılın. 20. yüzyıl uluslararası sistemin gerçekliği içinde reformcu yöntemlerle kendini reforme edebilir miydi, değiştirilebilir miydi?

Aslında geçen 5-6 yılda bu yönlü arayışlar da oldu. Örneğin AB'nin kendini yeniden şekillendirme, geliştirme çalışmalarını bu kapsamda değerlendirebiliriz. Batı sisteminin reformcu yöntemle kendini değiştiren dünya koşullarına uyarılma, o koşullara göre değiştirme çabasıydı. Belli bir mesafe katedildi mi, önemli çabalar harcandı mı? Bunlar yapıldı gerçekten. Sistemin değişimi açısından AB'nin reformcu yenilenme ve değişim tarzı tam başarı getirmedi. Sistemi yeniden yapılandırmaya, değiştirmeye AB'nin gücü yetmedi. Böyle bir öncü güç, irade haline gelmedi. Aslında bunu AB ile birlikte sosyal demokrasi olarak da değerlendirebiliriz. Aynı zamanda ABD de Demokrat Parti yönetimi altında böyle bir değişim sürecinin gelişmesi için çaba harcadı. Örneğin Ortadoğu'da Filistin-İsrail çatışmasını Ortadoğu Barış Planı kapsamında çözmek istedi. Başkan Apo şahsında Kürt sorununa uluslararası komployu dayattı. AB ve ona yön veren sosyal demokrat kanatla, bir dayanışması birliği vardı. Sonuçta şunu gördük, ne AB'nin reformcu yöntemleri ne de ABD'nin demokrat yönetiminin yöntemleri Batı sistemini değiştirmeye, yeniden yapılandırmaya yetmedi. Tersine Doğu bloğunun çözülmesiyle de yerel, bölgesel düzeydeki sorunların Batı sisteminin üzerine yüklenmesi giderek daha fazla bir tıkanma, çözümsüzlük, çelişkinin derinleşmesi durumunu yarattı. Bunun ne kadar tehlikeli olduğunu, çözümlünün ne kadar keskinlik içerdiğini biz 11 Eylül olaylarında gördük. 11 Eylül olaylarının dehşeti, çığırnlık düzeyindeki yıkım gücü aslında sistemin iç çelişkilerinin ne kadar derinleştiğini, bunların çözümlünün ne kadar, önemli ve acil bir olgu haline geldiğini ortaya koydu. Demek ki, uzlaşmacı, reformist yöntemler Batı sisteminin kendisini değiştirme ve yeniden yapılandırmasına yetmediği yerde, 11 Eylül süreci, Afganistan ve Irak Savaşları gündeme geldi.

Savaş, Batı sistemi içinde kendine göre bir tonda değişim ve yeniden yapılanma yöntemi olarak ortaya çıktı. Şimdi gerçekleşen bu oluyor. Bunu ABD, 'üçüncü dünya savaşı' olarak tanımladı. Yeni bir uluslararası sistem kurma çabaları bakımından bir dünya savaşı olarak da görmek gerekiyor. I. ve II. Dünya Savaşlarının etkisi çözülüyor, değişiyor. Bunlar dünya çapında çok kapsamlı bir siyasi mücadeleyle oluyor. Ve bu mücadelenin askeri boyutları da var. Belki I. ve II. Dünya Savaşlarında olduğu düzeyde bir askeri çatışma yok, ama

'91'den beri görüyoruz ki, savaş bir yöntem olarak eski sistemin parçalanması ve yeninin oluşmasının önünün açılmasında bir yöntem olarak kullanılıyor.

Çözülen Irak yönetimi ve bölge gericiğidir

Diğer dünya savaşları gibi askeri boyutu olmayabilir, ama siyasi boyutu aynı düzeydedir. Bu anlamda da dünya çapında bir mücadele ve savaş olarak görmek gerekir. Böyle tanımlamak yanlış değil. Dünya çapında bir mücadele ve uluslararası sistemin değişim mücadelesi, eski statükonun, sistemin aşılp yeninin kurulma mücadelesi olduğu ortada. Şimdi bunun Ortadoğu'da gerçekleşmesi yaşanıyor. Ortadoğu içerisinde esas olarak da Mezopotamya'da gerçekleşiyor. Görüldü ki, Filistin-İsrail çatışması bu kadar sürmesine rağmen, belirleyici payı, savaş çatışma Mezopotamya'da, Irak'ta geliştirdi. Tarihsel nedenleri, boyutları var. Bu bakımdan uygarlık tarihinin gelişimiyle ve bölge gerçeği ile uyumlu. Dünya sisteminin kapitalist uygarlığın bir uluslararası sistem haline gelmesinin Ortadoğu'da egemenlik kurmasıyla gerçekleştiği gerçeğine uygun. Bu anlamda böyle basit bir çatışma değil, köklü bir değişim ve yeniden yapılanma sürecidir. Sadece bölgeyle ve Irak rejiminin düzenlenmesiyle ilgili değil. Aslında uluslararası sistemin yeniden yapılanmasıyla, onun Ortadoğu'da gerçekleşme olgusuyla, yine bunun merkezinde Irak'ın olması gerçeği ile bağlantılı. Bu çerçevede şunu değerlendirdik: Bütün bunlar Önderliğimizin Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda vardı. Aslında bu sürecin, değişim sürecinin bölgesel ve uluslararası düzeyde yeni bir çağa giriş sürecinin en kapsamlı, en güçlü tarihsel ve uluslararası boyutlarını güçlü bir diyalektik yaklaşımla ortaya koyan teorik çözümlenmesi Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda yapılmıştır. Bu bakımdan AİHM için Önderliğimizin hazırladığı savunmalar bu yeni sürecin, yeni çağın teorik çözümlenmesini veriyor. Nasıl ki, her tarihi dönemde o döneme çözümlenmesi kapsamlı kitaplar, değerlendirmeler oluyorsa -ki dinler bunu kutsal kitaplar olarak tanımladı, bilim o dönemlerin temel çözümlenme kitapları olarak ele aldı- günümüzde de yeni çağın, demokratik uygarlık çağının, başlamış olan uluslararası sistem değişiminin en kapsamlı teorik çözümlenmesi Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda verildi. Mevcut gelişmeler bütünüyle bu teorik çözümlenmelere uygun oluyor. Onun çerçevesinde gerçekleşiyor. Önderlik çözümlenmeleri, tespitleri değişime, yeniden yapılanmaya ve çağdaş demokrasiye ilişkin Önderlik tahlilleri tamamen doğrulanıyor. Bu gerçekliği görmek, anlamak, bunun tarihsel boyutlarını, güncel, uluslararası bölgesel nedenlerini güçlü bir teorik çözümlenme temelinde özümsemek üzere Demokratik Uygarlık Manifestosu'nu yeniden incelemek önem taşıyor. Önderliğimiz yeniden okunmasını istedi. Hatta "şimdiye kadar en az beş kez okumuş olmalıydınız" dedi. Toplantımız bu durumları değerlendirdi. Bu önümüzdeki altı ay içerisinde bütün örgüt yapımızın, başta yönetim olmak üzere tüm arkadaşların, sempatican çevrelerimizin yeniden Demokratik Uygarlık Manifestosu'nu kapsamlı bir biçimde incelemesi, okuması, daha derinden anlamaya çalışması kararına ulaştı. Bu temelde, Demokratik Uygarlık Manifestosu'nun teorik, stratejik ve taktik çözümlenme gerçeğini daha derinden yakalayarak, onu daha köklü özümseyip, bilince çıkartarak stratejik, taktik uygulamayı buna göre daha güçlü ve doğru geliştirme, kendini daha aktif pratikleştirme, bu süreci bu temelde gerçekten

kapsamlı pratikleştirme, pratikleşmeyi hamle düzeyinde ele alıp geliştirme süreci olarak yürütmeyi doğru buldu, kararlaştırdı.

Irak'taki yönetim değişikliği ile, Irak'ta savaşın ve yeni yönetimin ortaya çıkmasıyla gerçekleşen ne oldu? Bir defa çözülen Irak yönetimi, aynı zamanda bölge gericiğeli oluyor. Irak yönetimi bölge ve Ortadoğu gericiğelinin bir sembolü, temsilcisi durumundaydı. Aynı zamanda Irak yönetimiyle çözülen, 20. yüzyılda Ekim Devrimi'ne dayalı olarak gelişen, daha öncesinde de kapitalist gelişmeye bağlı olarak ortaya çıkan ulusal devlet olgusunun çözümlenmesi, aşılması ifade ediyor. Ulusal kurtuluşa dayalı olarak kurulan devlet sisteminin çözüldüğünü gösteriyor. Böyle bir çözümlenmenin ekonomik, sosyal, kültürel, askeri bakımdan insanlığın yaşadığı gelişmelere dayalı olarak gerçekleştiğini gördük. Bu temelde ortaya çıkan ulusal demokratik halk mücadeleleri bu çözülmeyi dayattı. Başta ifade etmiştik, Saddam Hüseyin yönetimine karşı daha başından günümüze kadar askeri ve siyasal düzeyde kesilmeyen bir halk mücadelesi var. Onun yanında Kürt halkının bölgeyi derinden etkileyen, bölge gericiğini temellerinden sarsan bir ulusal demokratik mücadelesi var. Bu Başkan Apo Önderliği'nde gelişen, bölgesel düzeyde boyutlanan, uluslararası sistemi derinden etkileyen bir mücadele oldu ve halen de devam ediyor. Bu anlamda aslında güçlü halk mücadeleleri, ulusal demokratik çerçevede gelişen halk direnişleri bu gericiğeli ciddi bir biçimde darbeledi, sarstı. Bölge gericiğelinin aşılması bir yönüyle bu temelde gerçekleşiyor. Ama tam dağılmayı, parçalanmayı günümüze kadar ki mücadeleler, halk direnişleri gerçekleştiremedi. Şimdi oldukça katılaşmış, kemikleşmiş, tıkanmış, tam bir çözümsüzlük haline gelmiş olan bu rejimler dış müdahaleyle aşıyor. Bu anlamda ABD müdahalesi Irak rejiminin aşılmasında, onun şahsında bölge gericiğelinin çözümlenmesinde diğer temel etkenlerden birisi oluyor. Son darbeyi ABD saldırıları vurdu. Bu da sistem içinde, sistemin en büyük gücünün kendi çıkarları doğrultusunda sistemi yeniden şekillendirme arayışının yol açtığı bir çatışma oluyor. Şöyle denilebilir: Sistemin başı ile gövdesi çatışıyor. Sistemin ortaya çıkardığı uç noktalar birbiriyle çatışma halindedir. Çünkü sistemin tutuculuğunu ifade ediyorlar, sistemin kemikleşmiş, katılaşmış yanları; uzlaşma ve reform yöntemleriyle kendini yenilemesini engelleyen güçleri oluyorlar. Bu reformcu değişimi engelleyen güçler, çatışmaya yol açarak sistemin iç yapısının parçalanmasını ortaya çıkarıyorlar. Eski uluslararası statükoyu parçalıyorlar. ABD müdahalesinin böyle bir anlamı var. Hepimizin bildiği gibi ABD süper sermayeyi temsil ediyor. Uluslararası kapitalizmin ortaya çıkardığı en büyük güç; kapitalist emperyalist mücadeleye sonradan giren, ama II. Dünya Savaşı'ndan sonra kapitalist Batı sisteminin liderliğini yürüten, dolayısıyla uluslararası emperyalizmin gericiğelinin temsilcisi oluyor. En uç noktası oluyor. Sistem içi çatışma, uluslararası düzeyde sistemin ortaya çıkardığı en büyük güçle, bölgedeki en katı güç arasındaki çatışmayı ifade ediyor. Bir yönüyle baktığımız zaman tabii bu uluslararası gericilikle bölge gericiğelinin çatışmasıdır. İki gerici gücün çatışması gerici siyasi sistemin parçalanmasını doğurur. Böyle bir parçalanmanın ortaya çıkması önemli bir durum. Halkların direnişleriyle tam sonuca götüremedikleri parçalanmayı bu savaş yarattı. Şimdi de Saddam Hüseyin yönetiminin bu biçimde parçalanması Ortadoğu'daki gericiğelin parçalandığı anlamına geliyor ve bunun etkisi Irak'la sınırlı kalmayacak, bütün bölgeyi çok yakından, derinden etkileyecek. Kesinlikle burada

amaç sadece bir yönetim değişikliği değil, bölgedeki statükonun aşılmasıdır aslında. Bu da uluslararası sistemin aşılması anlamına geliyor. Böyle bir süreç başlamıştır. Bu durum önümüzdeki dönemde yaşanacak olayları gösteriyor. Siyasi, askeri gelişmelerin hangi temel özelliklere bağlı olarak gerçekleşeceğini ifade ediyor. Bu bakımdan bu durumu köklü bir değişim süreci olarak görmek, anlamak kesinlikle gerekli. Burada çeşitli güçlerin pozisyonları ve hedefleri nedir, onu tanımlamak yararlı.

Küresel hakimiyete karşı küresel demokrasi mücadelesi

Önderlik bunu daha çok netleştirmeye çalışıyor. ABD-İngiltere ittifakı, Doğu bloğunun çözülmesi gibi Batı sisteminde kendi çıkarlarıyla tam uyumlu olmayan yanlarının aşılması bütünüyle kendi çıkarlarını öngören bir dünya sistemini yaratmak istiyorlar. Bir dünya imparatorluğunu oluşturmak hedefleri, çabaları var. ABD yaklaşımlarını böyle görmek gerekiyor. Geçmişte farklı emperyalist devletlerin ulaşmak istedikleri dünya egemenlik sistemine, şimdi ortaya çıkan bu koşullardan yararlanarak ABD ulaşmak istiyor. Emperyalist emeller güdüyor. Geçmişte Sovyetlerle çelişki ve çatışma içerisinde yakaladığı kapitalist sistemin liderliği durumunu, şimdi bütün dünyaya liderlik yapma düzeyine ulaştırmayı amaçlıyor. Sovyetler Birliği'nin çözülüşü sürecinde ABD'nin geliştirdiği yeni dünya düzeninin stratejik boyutu böyledir. Bu nedenle mevcut çatışmalardan stratejik düzeyde Önderlik şu sonuçları çıkardı: "ABD emperyalist emelleri güdüyor, dünyayı egemenliği altına almak istiyor, bir ABD imparatorluğu yaratmaya çalışıyor. Bunun dışında herkesi kendisinin, bu sistemin parçaları haline getirmek istiyor. Sovyet sistemi aşıldı, şimdi AB'nin reformlarla yeni bir sistem yaratmaları bu biçimde aşılmaya çalışılıyor. Ulusal devletleri aşarak tümüyle bir ABD imparatorluğuna ulaşmak istiyor. Bütün geçen süreçte ortaya çıkan ulusal devletleri Kostarikalılaşım istiyor." Yani tümünden güçten düşmüş, uşaklaşmış, her şeyiyle ABD çıkarlarına bağlı bir hale getirmek istiyor. Eskiden buna "Muz Cumhuriyetleri" diyorlardı. Öyle bir konum tutturmak istiyor. Ortadoğu'ya dayattığı da, bütün dünyaya dayattığı da budur. Bununla çelişen bütün öğelerle mücadele ediyor ve onlarla çatışmalı bir konuma düşmüş bulunuyor. Diğer ülkeleri ABD'nin eyaletleri gibi düzenleyip bütün dünyayı kapsayan bir imparatorluğa ulaşmayı hedefliyor. Bunun karşısında Irak Savaşı'nın bir kere daha ortaya çıkardığı sonuç klasik ulusal kurtuluşa temelinde kurulan devletler dayanıyor.

Bu devlet biçimleri aşılmışlardır artık. Önderliğin tanımladığı gibi Irak rejiminin çözümlenmesinin şahsında bütün bu ulusal devletlerin iflas ettiği gerçeği ortaya çıkıyor. Bu durumda ABD'nin AB'yle, Rusya'yla, Çin'le mücadelesi sürecek; yine Ortadoğu'daki diğer devletlerle, Türkiye'yle, Suriye ve diğer Arap devletleriyle İran'la çelişkileri, mücadelesi var, bu daha da sürecek. Irak rejiminin çözülmesi bütün bu rejimlerin aşılabileceğini ortaya çıkardı. Aslında onların çözümlenmesini de belgeledi, ama pratikte de bunların gerçekleşmesi gerekiyor. Bu da mücadelenin yaşanmasına yol açacak. Önümüzdeki aylar, haftalar bu yönlü siyasi mücadelelerin gelişeceği bir süreç olacak. Kısmi düzeyde böyle bir mücadele var. Bu güçler arasında uluslararası ve bölge düzeyinde sürecek mücadeleler eski sistemin çözülmesi ve yeni bir sistemin gelişmesi için zeminin olgunlaşmasını yaratacaktır. Ama yeni uluslararası sistem nasıl oluşacak, bunlar karşısında yeni gelişme nedir? Şunu gördük: AB'nin bir

direnci olmadı, ABD amaçlarını engelleyemedi, durduramadı. Bölge gericiğelinin de ABD'yi durduran, ona alternatif olan bir gücü olamadı. Tersine ABD saldırısı karşısında yirmi gün bile dayanmadı çözüldü. Irak rejiminin şahsında çözülen bu gerçekliktir. O zaman bir mücadeleyi içerde de bölge ve uluslararası düzeyde ABD karşıtı güçlerin, devletlerin duruşu yeni bir sistem geliştirmeyi ifade etmiyor. Onun gücünü ortaya çıkarıyor. Bu durum karşısında halk inisiyatifi'nin gelişmesi, halkın demokratik yaklaşımının gelişmesi büyük önem taşıyor. Gericiğilik arasındaki çatışmalar ya da egemen güçlerin kendi aralarındaki çelişki ve çatışmaları eski uluslararası sistemi, gerici sistemi parçalıyor. Yeni uluslararası sistemin yeni çağın zeminini ortaya çıkartıyor.

Bu yeni sistem nasıl oluşacak, yeni çağ hangi özelliklerle gelişecek? Bunun temel güçleri iki tanedir: Bir tanesi ABD'nin oluşturmak istediği imparatorluk düzeni -küresel düzeyde bir imparatorluk- diğeri ise buna karşı halkların demokratik mücadelesinin geliştirilmesi -küresel düzeyde halkların demokratik yaşamına dayalı yeni bir sistemin kurulması, halkların küresel demokrasiyi geliştirmesi- diye tanımlıyor Önderlik. Demokratik dönüşümün, halkların irade ve inisiyatif kazanması temelinde yeni bir demokratik sistemin oluşması, bunun taktiğinin ise meşru savunma çizgisi ve üçüncü alan örgütlenmesi olduğunu Önderlik Demokratik Uygarlık Manifestosu'nda ifade etmişti. Demek ki, yeni çağın kuruluşu bu dağılımlarda ortaya çıkan çözümlenmeden oluşan zeminden doğabilecek, halkların inisiyatif almasıyla gerçekleşecek. Binyılların birikimi, demokratik devrim ve halkların demokrasi, özgürlük mücadelesi böyle bir birikimi ve gücü ortaya çıkardı. Önderlik bunu "halkların zamanının gelmesi" olarak tanımladı. Küreselleşme ile birlikte halklar bunu yalnızca tek tek ülkelerde değil, küresel düzeyde bir mücadele ile gerçekleştirecek. Ulusal devletleri ve sınırları esas alan bir mücadeleyle 21. yüzyılın demokrasi ve özgürlük ihtiyacına cevap verilemez. Milliyetçi temelde devletler oluşturmak bu mücadelenin amacı olamaz. Önderlik demokrasi ve özgürlüğü devletle özdeşleştirmenin yanlışlığını ortaya koydu. Milliyetçiliğin ve devlet sınırlarını hedeflemenin ömrünü tüketmiş 20. yüzyıl zihniyeti olduğunu ifade etti. Bu tespitler 21. yüzyıl mücadelesinin temel özelliklerini ve doğrultusunu ortaya koymaktadır.

ABD emperyalizmine ve küresel hakimiyetine karşı devlet sınırlarını koruyarak mücadele etmek, mücadelesiz kalmayı ve başarısızlığa mahkum olmayı ifade eder. Eski zihniyette karşı koyacağı için sanmak, ABD'nin yeni dünya yaratma çizgisinin kuşruğuna takılmaktan başka bir sonuç vermez.

ABD'nin küresel hakimiyet peşinde koşması bizim onun kendini hakim kılmak istediği zemini inkar etmemizi getirmemeli. ABD, dünya gerçeğini bir yanıyla doğru okuyor ve bu temelde yeni sistemini kurmak istiyor. Dünyanın geldiği düzey, bilimsel ve teknik gelişmeler onu doğru ve gerçekçi değerlendirdiği bu zeminde mücadeleye sokuyor. Bizim farklı bir dünyada yaşamadığımız açıktır. Küreselleşmeyi kaba retçilik, yaşadığımız ve mücadele edeceğimiz dünyayı reddetmek olur ve kendi sübjektif dünyamızda kaybetmeye yol açar. Bunun anlamı kapitalizmin ilk çıktığı koşullarda emekçiler arasında baş gösteren **Çartist** hareketin durumuna düşmek olur. Bilindiği gibi Çartist hareketi, kapitalizmin getirdiği olumsuzlukların sorumlusu olarak makinelere görüyor ve onları parçalamakla sorunu çözmeye çalışıyordu. Böylece kapitalizme karşı mücadele edileceğini sanıyordu. Bu, kapitalizme karşı bir tepkiydi, ama mücadele değildi. Dolayısıyla küreselleşmeyi yalnız küresel hakimiyet, günden güne ABD ile özdeşleştirip reddetmek yerine küresel demokrasi anlayışıyla onunla aynı zeminde mücadele etmek başarı getirir.

ABD gelişmelerden küresel hakimiyet çıkarmak istiyor. Halk ise küresel demokrasi yaratma mücadelesi içinde olmalıdır. Koşullar bugün -ABD güçlü gözükse de- gerçekleşenin halkların demokrasi ve özgür-

"I. ve II. Dünya Savaşlarıyla oluşmuş uluslararası sistem aşıyor. Onun yerine yeni bir uluslararası sistem arayışı temel bir olgu haline geliyor. Irak'taki savaş bu anlamda sadece ABD ile Irak yönetimleri arasında, yine Ortadoğu'yu ifade eden, bir bölgesel mücadele değildi. Uluslararası boyutları olan ve dünya düzeyinde sistem değişimini ifade eden, içeren bir savaş, böyle bir sürecin gelişimini ifade eden bir mücadele yöntemidir."

lük seçeneği olacağını gösteriyor. Halkların adalet, eşitlik, özgürlük ve demokrasi anlayışı daha şimdiden ABD'nin kurmak istediği düzenin kalıcı olmayacağını kanıtıyor.

Tüm bu gerçekler, halklar seçeneğinin gerçek çözüm gücü olduğunu gösteriyor. Bu nedenle bu çözüm gücünün hızla örgütlenilmesi ve pratikleşmesi gerekiyor. ABD'nin müdahalesi yalnızca halkların zamanı açısından koşulları olgunlaştırıyor. Halkların ve emekçilerin inisiyatifinin gerçek seçenek olduğunu daha fazla açığa çıkarıyor. Önümüzdeki süreç bu iki gücün mücadelesiyle belirlenecektir.

Türkiye'nin güçlenesi Kürt sorununu çözerek olur

Mevcut durumda bölge açısından bir değişim nasıl gerçekleşecek? Bizim açımızdan şu anda en önemli ve cevaplandırılması gereken konu budur. Bunda da temel iki dinamik rol oynayacak: Birincisi, ABD-İngiltere ittifakının Irak'ta yol açtığı düzeye dayanarak bunu bölgeye yayma çabası olacak. Bu temelde sistemin iç mücadelesi belli bir dönem daha devam edecek. ABD'nin mevcut temelde Türkiye stratejisiyle çelişmesi, Suriye ve İran ile çelişkisi ve çatışması olacak. Zaten savaş içerisinde de uyarılmıştı bu güçler. Savaş sonrasında çok daha açık bir biçimde uyarılıyorlar. Özellikle Suriye ve İran'a karşı ABD'nin yaklaşımları açık. Türkiye ile stratejik çelişkileri de savaş sürecinde ortaya çıktı. Her ne kadar Türkiye yönetimi ABD ile stratejik ittifak halinde olduklarını yüksek sesle söylemeye çalışmış olsa da, bunun gerçek olmadığı, tersine farklı stratejik duruşların olduğu bu savaş durumunda net olarak ortaya çıktı. Şimdi bu farklılıklar mücadeleye dönüşecek. Örneğin, Türkiye'nin I. Dünya Savaşı ardından yaşadığı gelişmelerin hepsi şimdi sorgulanır hale geldi. Türkiye Cumhuriyeti devletini ortaya çıkartan sistem, stratejinin hepsi parçalanmıştır. Bunlar değişmiş bulunuyor.

Türkiye Cumhuriyeti iki stratejik ayak üzerinde oluştu: Birincisi, Türk-Kürt stratejik ittifakı; ikincisi, Sovyetler Birliği ile dostluk ve dayanışma. Zayıf da olsa cumhuriyetin kuruluşuna varan süreç bu iki ayakla gerçekleşti. Böyle bir stratejik duruş olmasaydı kemalist hareket olmazdı. Böyle bir stratejik güce ulaşılmazdı Türkiye Cumhuriyeti devletinin bugünkü yaşadığı gelişmeler ortaya çıkmazdı. Cumhuriyetin kuruluş stratejisi budur. Bunu net ve doğru anlamamız gerekiyor. Önderlik bunlara vurgu yaptı, bu gerçeği açığa çıkartmaya çalıştı, bazı güçler ise bunu çarpıtmak istediler. Kemalizme şöyle bakıyor, böyle bakıyor diye çarpıtılar. Bunların hiçbir geçerliliği yoktur. Gerçek olan, doğru olan cumhuriyetin böyle bir doğuşudur. Cumhuriyetin bu doğuşuna rağmen kapitalist sistemin içerisine girişi bu stratejik yapılanmalarda değişikliklerle oldu. Cumhuriyet, İngiliz sistemine, İngiltere'nin öncülük ettiği dünya sistemine girerken, bu iki stratejik duruşu da inkar etti. Kendi stratejik ayaklarını kendisi kesti, kesdirtildi. İnkâr sistemi böyle oluştu. Stratejik düzeyde Kürt ittifakıyla kazandığı gelişme bu sefer Kürt inkarına, Sovyetler Birliği ile dostluk ve dayanışma da anti-sovyetizme dönüştü. TC kendi stratejik temellerini inkar etme temeline İngiliz sistemiyle uyuştı, uzlaştı, o sisteme girdi. II. Dünya Savaşı'nda da, sonrasında da o sistemin kurumlarıyla -BM, NATO, AK- birlik oluşturdu. Ve böylece inkarı aslında Türkiye kendi içinde yaşadı. Şimdi bu stratejinin iflas ettiğini görüyoruz. Şu çıkıyor ortaya: Türkiye gelişimi içerisinde, eski stratejide ısrar ederek, Önderliğin "Kostarikalaştırmak" dediği "Muz Cumhuriyeti" denen düzeye gelecek, bütün iradesi ortadan kalkacak; Türkiye ABD'nin bir eyaleti durumuna düşürülecektir, ya da bu strateji değiştirilecektir. Şimdi Türkiye böyle bir yol ayrımlında. Mevcut yönetimi de, muhalif çevreleri de bu gerçeği anlamak durumundalar. Bu durumu şimdi en çok tartışan güç Türkiye kamuoyudur. Bütün basın yayın organlarının gündemi böyle, hepsi stratejiyi tartışıyor, siyaset tartışıyor; içine düştükleri durumu anlamaya ve bunu nasıl aşacakla-

"Varolan çelişki ve çatışma durumu yeni güçler ortaya çıkartmak açısından elverişli. Gericiliğin netleşmesi halkları duyarlı kılıyor. Dışa bağlamanın ne olduğunu daha iyi anlıyorlar. Şimdiye kadar gerici rejimlerin egemenliği altındaydılar. Zorla ya da mecburiyetten bunu kabul ediyorlardı. Şimdi ise halklar için yeni çıkışlar yapmak, iradelerini ortaya çıkartmak için bir zemin oluşturuyor."

rını bulmaya çalışıyorlar. Şimdi burada net belirtebiliriz; ABD ile çelişen de bu oldu. Hükümetin hata yapmasından, yanlış yönetilmesinden çok mevcut yönetimin yürüttüğü stratejinin yapacağı başka bir şey yoktu. Mevcut politikaları nedeniyle Bağdat'taki yönetimin düşmesini kabul edemediler. Onun için teskereye onay veremediler. Çünkü Bağdat'taki rejimin devrilmesi Ankara'daki rejimin devrilmesi gibi algılanıyordu. Bölge sistemi, bölgedeki mevcut devletlerin durumu bu düzeyde bir ikilik arz ediyor. Kim devrildi? Bağdat'ta Saddam Hüseyin'in heykelinin devrilmesinden Ankara'da Mustafa Kemal'in heykelinin devrilmesini algıladılar. Bazıları bunu açıkça tartıştılar, "ya bizim heykeller de böyle devrilirse ne olacak?" dediler. Mevcut strateji ile Türkiye'nin daha fazla ilerleyebileceği bir politika yok. II. Dünya Savaşı'nda İsmet İnönü Sovyetler Birliği'nin varlığına dayalı olarak böyle bir politikayı yürüttü. Çok fazla taraf olmadan, savaşa girmeden ülkeyi savaş sonrasına taşıdı. Irak'a müdahale sürecinde de aynı seyri, aynı politikayı izlemek zorunda kaldı hükümet. Ama bu politikayla Türkiye bir yere gidemez, gidemiyor ve gidemeyeceği ortada. Çünkü bugünkü durum II. Dünya Savaşı'ndaki imkanı kendisine vermiyor. Yalnız kalmış, bütün ittifaklarından kopmuş, çaresiz, ne yapacağını bilmez durumda. Kendine derin bir güvensizliği ve iç huzursuzluğu yaşıyor.

Artık değiştirilemez biçimde Türkiye'nin önünde iki yol görünmekte; ya ABD'nin isteklerini tümüyle kabul edip bir muz cumhuriyeti durumuna dönüşecek, ya da onu reddederek dolayısıyla İngiliz sistemini kendine yediren stratejiyi reddederek, kuruluşundaki stratejik dayanakları inkar eden duruşu değiştirerek yeni bir strateji belirleyecek. Bunun için de ilk iş Kürt-Türk stratejik ittifakını sağlamak olacak. Kürt inkarcılığına dayanan stratejiden vazgeçerek, Kürt sorununun demokratik çözümü temelinde, Kürtlerle stratejik ittifakı aramak zorunda. Mevcut hükümetin politikaları bunu tersinden işletiyor. "Kürtler şuraya girdi, buraya girdi, Kürtler Musul'a girdi" demekten başka bir şey düşünemiyor. Kürtler adına ne tür gelişmeler olacağını izleyip, onu engellemeye çalışıyor. Bununla bir başarı elde edilemez, Türkiye bir yere gidemez. Bunda derinleşmesi Türkiye'nin ABD'ye tümüyle teslim olmasını getirir. Bu duruma düşülmek istenmiyorsa bunun bir tek yolu vardır: Kürt sorununu çözerek, Kürt-Türk ittifakını stratejik

düzeyde geliştirme ve bu temelde bölge için yeni bir stratejik ittifak ufkunu açmaktır. Cumhuriyet böyle bir stratejiyle kuruldu. Kemalist hareket böyle bir stratejiye dayalı olarak oluştu. Bunu daha sonra inkarcı temelde Türk milli gelişmesinde kullandılar. Şimdi yeni bir Kürt-Türk ittifakı olacaksa, bu demokratik kurtuluşu, demokratik sistemi, cumhuriyetin demokratikleştirilmesini, toplumsal yaşamın demokratikleştirilmesini sağlayacak şekilde yeni bir stratejik ittifak biçiminde olmak zorundadır.

Aynı şey Suriye için de geçerli yoldur. Mevcut durumda Irak'ta ortaya çıkan sonuç en çok Suriye'yi etkiliyor, etkileyecek. Suriye sisteminin artık dayanma gücü kalmamıştır. Her ne kadar Saddam Hüseyin yönetimiyle çelişkili olsa da bunlar benzer rejimlerdi. Suriye'deki BAAS rejimi ile Irak'taki BAAS rejiminin çok benzerlikleri vardı. Bu sistemin daha fazla sürdürülmesi mümkün değildir. Ya hızla kendisini reforme edecek, değiştirecek, mevcut gelişmelere uygun hale getirmeye gayret edecek ya da çelişki ve çatışma gündeme gelecek, ve Irak'taki rejim gibi parçalanacak. ABD yaklaşımlarını bunu açıkça gösteriyor. ABD yaklaşımlarının ardında unutmayalım ki süper sermaye var, siyonizm var. ABD-İsrail stratejik ittifakı günümüz dünyasında varolan tek stratejik ittifaktır. Her ne kadar güncel askeri çatışmalar içinde İsrail gözükmemiş olsa da, bütün bu planlamaların ortasında Yahudi sermayesinin olduğu, Yahudi çıkarlarının öngörüldüğü tartışmasız bir gerçektir.

Dolayısıyla bu gerçeği böyle ele aldığımızda o zaman Suriye'deki rejimin değiştirilme isteneceği açıktır. ABD'yle veya İsrail'le de bir çatışma biçiminde olabilir. İsrail-Lübnan, İsrail-Suriye çatışması biçiminde de gündeme gelebilir. Önümüzdeki süreçte bu tür gelişmeler beklenebilir. Çünkü mevcut konumunu sürdürmesi artık mümkün değildir. Daha geçerli olan Irak'taki değişimin etkisiyle, Suriye'nin kendisini değiştirmesi reforme etmesidir. Böyle olmazsa Irak kadar da dayanamaz. Diğer Arap rejimlerinde de benzer değişiklikleri beklemek gerekiyor. Onlarla da çelişkisi var. ABD'nin saldırılarıyla çelişkileri olacak. Mısır'ın, Ürdün'ün, Libya'nın çatışmaları olabilir. Yine monarşilerle de belli bir çelişki yaşayacaktır. Her ne kadar muz cumhuriyeti yaratmak istese de kendi sistemiyle uyumluluk da istiyor. Mevcut monarşiler bununla tam uyumlu değil. Kendilerini biraz daha değiştirmek, krallıklarının biraz daha daraltıl-

ması gerekecek. Artık herhalde biraz savaşımın rüzgarı, Irak'taki değişim rüzgarı bütün Arap alemini değiştirecek.

Diğer yandan İran'la çelişkiler önemli bir durum arz ediyor. İran'daki rejim her ne kadar biraz tarihsel temellere dayanıyor ve İslam uygarlığını kendine temel almak istiyorsa da, ABD ile bir çatışma ortamında doğduğu için, İslam Devrimi ve İslam Cumhuriyeti buna dayalı olarak geliştiği için, şimdi ABD'nin müdahalesiyle ve ABD'nin bölge yönetimlerinde yaratmak istediği sistemle çatışıyor, çatışmalı görünüyor. İran'ın kendisinin bir iç düzeni var. Belli bir değişim yeteneği, reformcu özellikleri de var, ama hali hazırda mevcut sistemin ABD müdahalesiyle karşıt ve çatışmalı olduğu bir gerçek. Belki ilk başta ABD, Suriye ve Arap alemiyle çelişkili olacak, ama daha sonra İran'la da çelişki ve çatışma durumu yaşanacak. Bu durumda ya kendini dönüştürerek müdahaleyle karşılaşma konumundan çıkacak, böylece ABD'yle uzlaşacak ya da o da aşılacaktır. Başka yolu yok bunun. Geçmişte de böyle çatışmalı, kısmen uzlaşmalı bir sistem yaşandı. Şimdi artık bu sürecin sonuna gelmiş bulunuyor. Böylece 20. yüzyılda Ortadoğu'da oluşan sistem onun ulaştığı en son halkaları aşıyor. Bölge statükosu ya da bölge gericiliği ve bunu devam ettiren rejimler halkların demokratik istemiyle de, ABD müdahalesiyle de çelişkili. Zaten ABD müdahalesi de etkisini buradan alıyor. ABD tümüyle kendi çıkarına hizmet eden bir bölge yaratmak isteyecek. Bu temelde çelişecek ve bunun karşısı da Ortadoğu halklarının demokratik değişim ve birlik temelinde kendi iradelerini, güçlerini ortaya çıkarmalarıdır.

Demokratik değişim ve çözüm yolu bölgesel bir strateji ve çözümdür

Burada Kürdistan'ın, Kürt halkının rolü öne çıkıyor. Kürdistan'ın stratejik konumu öne çıkıyor. Geçen dönemdeki müdahalelerin yarattığı değerlerle böyle bir stratejik konum açığa çıkartılmıştı. Kürt halkının ulusal demokratik mücadelesi ve örgütlü gücü oluşturularak böyle bir stratejik konum ve bu konumu yürütme düzeyi yakalamıştı. Şimdi mevcut gelişmeler Kürdistan ve Kürt toplumunun durumunu öne çıkartıyor. Bölgedeki mücadele içerisinde Kürtlerin tavırları, izleyecekleri politikalar ve gösterecekleri iradi tutum belirleyici noktaya gelmiştir. Kürtler hangi yönde ilerler, nasıl bir tutum takınır-

larsa sonuç ona göre olacak. İradesiz, tutumsuz tavırlar ya dış müdahalelerin ya da ilkel milliyetçi yaklaşımlarla ABD'nin bölgede yaratmak istediği yeni yapılanmanın aleti haline gelinir. Böyle yapılmaz ulusal demokratik örgütlülük ve birlik gelişir, demokratik irade ortaya konulur demokratik çözüm gücü olarak ortaya çıkılır ve bölge halklarına böyle bir çözüm alternatif sunulur, demokratik çözümün öncülüğü yapılırsa, o zaman Kürt halkı bölgede yeni bir strateji ve statükonun oluşumuna öncülük eder. Önderlik bunu Manifesto'da "**Demokratik Ortadoğu Birliği**" olarak tanımladı. Bu anlamda mevcut gelişmeler Kürtlere bu stratejik duruşu açıkça dayatıyor. Birincisi milliyetçi yol, ikincisi demokrasi yoludur dedi, Önderlik. Milliyetçilik yolunu bölünme, parçalanma, çelişki, çatışma ve çıkmaz yol olarak tanımlıyor. Bir çözüm yolu değil, çıkmaza sokma yoludur bu. Güney'de denenmeye çalışılan tam da budur. Kürtler Güney'de böyle bir yapı içine alınmaya çalışılıyor. Bu konuda duyarlı olunmalı, böyle bir oyunun ve çıkmazın içine girilmemelidir.

Diğeri demokratik değişim ve çözüm yoludur. Bu durum sadece Kürtleri, Kürt toplumunu ilgilendirmiyor. Bölgesel bir strateji ve çözüm yoludur. Kürt sorununun demokratik çözümü, Kürt toplumunun demokratik gelişimi, halkların demokratik birliği temelinde Kürt, Türk, Arap, Laz ve diğer azınlıklar, Ermeni, Süryani, bütün halk toplumlarının "**Demokratik Özgür Birlik**" stratejisi çerçevesinde veya demokratik dönüşüm temelinde yeni bir Ortadoğu'yu yaratmalarını ifade ediyor. Bu çerçevede mevcut gelişmeler Kürtler açısından da stratejik bir doğrultuda, çizgi doğrultusunda bir netlik oluşturuyor. Gelişmeler iki çizgiyi dayatıyor ve burada bir çizgi hatası yapmamak gerekiyor. Her iki çizgiyi de doğru kavramak, anlamak demokratik değişim ve dönüşüm stratejisinde doğrultuyu tutturup ondan uzak düşmemek gerekiyor. Bu gerçeklik Türkiye'ye dayatılmış veya Türkiye'nin gelip dayanmış olduğu iki yolla da bağlı bir durumdur. Türkiye böyle bir kavşaktadır. Ya milliyetçilik gelişerek, Türk-Kürt milliyetçileri yeni bir çelişki ve çatışma içerisinde bölgede gericiliği hakim kılacak, yeniden bir siyasi gericiliğin siyonist gericiliğin çıkarlarını ifade eden bir sistem kurulacak ya da demokratik değişim, dönüşüm çizgisi hakim olacak. Bu temelde Kürt sorununun demokratik çözümü, Türk-Kürt stratejik ittifakının kuruluşu temelinde bölgede demokratik değişim ve özgür birlik çizgisinde halkların demokratik bütünlüğü, birliği, demokratik sistemi ortaya çıkacaktır.

Şimdi böyle bir stratejik mücadele durumu var. Burada stratejik doğrultuya dikkat etmek, ondan sapmamakla birlikte mevcut gelişmeleri doğru alan, gören, stratejik doğrultuyu yaratan, etkili politika ve taktiklerle başarılı bir biçimde hayata geçiren bir çalışma ve mücadelenin de sahibi olmak gerekiyor. Güncel politika yaklaşımı, politik gelişmeleri doğru ele almayı gerektiriyor. Birincisi, kendi stratejik doğrultusunda halk örgütlülüğünü, halklar arasındaki ittifakı geliştirmek, bunu demokratik halk eylemine dönüştürmek; ikincisi ise, karşıtlar arasındaki çelişkilerden yararlanacak etkili taktik izleyebilmek gerekiyor. Politik duyarlılığı ve politik tedbir gösterebilmeyi ifade ediyor. Birincisi bizim örgüt çalışmamız ve serhildan mücadelesini geliştirmemizdir. İkincisi ise diplomatik faaliyeti içerir. Bu anlamda bir yandan demokratik serhildan örgütlemesi ve eylem düzeyinde geliştirmeyi temel hedef alırken diğer yandan ve uygun ve iyi ifade edecek, güçlendirecek mevcut gelişmeleri görecektir, içte, dışta, uluslararası ve bölgesel düzeyde etkili, doğru, yaratıcı bir diplomasi faaliyetini örgütleyip yürütmemiz gerekiyor. Bu anlamda ABD müdahalesinin ortaya çıkardığı durumu, ABD'yle AB, Rusya, Çin arasındaki mücadeleyi, yine ABD'yle Ortadoğu'daki mevcut eski statükoların kalıntılarını olan rejimlerle arasındaki mücadeleyi doğru değerlendirmek ve anlamak gerekiyor. Bunlar bize taktik yapma imkanlarını veriyor.

Bölgemizde ve uluslararası arenada bir çelişki ve çatışma durumu var. Bu temelde bölgemize ilişkin şunları ifade edebiliriz:

Türkiye bir değişim noktasına gelmiş dayanmıştır. ABD'ye muz cumhuriyeti gibi bağlanmayı öngören yaklaşımlar, rantçı, çeteci çevreler varolduğu gibi, Kürt sorununun çözümünü ve Kürtlerle ittifak arayan bir temelde demokratikleşmeyi isteyen, öngören bir eğilim ve yaklaşım da var. Ve bunun güçleri de mevcut. Bunlar giderek daha fazla gelişecektir. Mevcut gelişmeler Türkiye'yi böyle bir yol ayrımına getirdi. Bu yol ayrımında geçmişe göre şimdi demokratik dönüşüm ve sorunları demokratik yöntemlerle çözme eğilimi çok daha güçlenmiş durumda. Şimdi Türkiye'de demokratik değişim olabilir. Demokratik güçle öne çıkabilir, demokratik devrim gerçekleşebilir. Eskiden bu görülmüyordu. Dışa dayanmak, ABD'ye, İngiltere'ye dayanmak her şey olarak algılanıyordu. Ondan kopmak büyük bir güvensizlik, korku içeriyordu. Bir de tümüyle katı bir hakimiyet vardı, netsizlik vardı, ara olgu vardı. Şimdi bu ara olgu ve netsizlik durumunun, -deyim yerindeyse muz cumhuriyeti derecesine düşmenin- ne kadar zorlayıcı olduğunu herkes görüyor. Bunu sağlayabilmek bu anlamda mevcut stratejiyi aşağı propaganda, örgütlenme, eylem geliştirmek şimdi daha kolay. İşbirlikçiliği teşhir etmenin yol yöntemi daha fazla.

Ortadoğu'da eskiye dönüş artık mümkün değildir

Diğer yandan İran'ın, Suriye'nin, Arap aleminin durumu bu bakımdan önem taşıyor. Çelişkiler var. Bu çelişki ve çatışma durumu yeni güçler ortaya çıkartmak açısından elverişli. Şöyle elverişlidir: Birincisi mevcut olanı parçalıyor, güçten düşürüyor. Mevcut olanın güçten düşmesi, gericiliğin netleşmesi halkları duyarlı kılıyor. Aydınları, sanatçıları, biraz bilinçli yaşayan herkesi daha duyarlı gerçekleri daha net görür hale getiriyor. Dışa bağlamanın ne olduğunu daha iyi anlıyorlar. Şimdiye kadar gerici rejimlerin egemenliği altındaydılar. Zorla ya da onlara güvenle kalıyorlardı. Şimdi dağılma sürecinde onların da bir çare olmadığı, tehlikeli konumda olduğu ortaya çıkıyor. Bu durum halkların kendileri açısından yeni siyasi ideolojik çıkışlar yapmak, inisiyatiflerini örgütleyip iradelerini ortaya çıkartmak için bir zemin oluşturuyor. Demokratik temelde ideolojik siyasi istikrar için elverişli hale geliyor. Bunu görenek pratik örgütsel çalışmalara yönelmek gerekiyor. Diğer yandan ise gericilik ve egemenler arasındaki çelişki ve çatışmaları görmek ondan yararlanmayı bilecek bir diplomasi yürütmek, politik inisiyatifini ortaya çıkartmak gerekiyor. ABD'nin imparatorluk kurma çabaları bile mevcut sistemlerle çelişiyor, bu temelde mutlaka bazı değişiklikler ortaya çıkacak. Saddam yönetimini yıktı, yerine benzerini koyamaz. En azından çok partili bir sistem getirecek. Yine etnik sorunları bir biçimde çözmeye çalışacak. Eski düzeni kuramaz. I. Dünya Savaşı ardından bu sistemi İngiltere kurdu, fakat daha çok Araplara dayandırdı sistemi. Kürtlerle çelişki ve çatışma içindeydi. Mesela Mahmut Berzenci hareketiyle çatışmalı oldu. O çatışma Irak yönetimini daha çok Araplara dayandırmaya götürdü. Bu giderek Arap etkinliğini güçlendirdi. O da Saddam Hüseyin rejimini ortaya çıkardı. Herhalde şimdi Saddam Hüseyin'le mücadele edilirken bu rejimin nereden doğduğu görülecektir. Dolayısıyla bir değişim yaratılacaktır. Etnik sorunların çözümü aranacaktır. Şimdi herkes söylüyor. Arapların, Kürtlerin, Türkmenlerin, Asurilerin hakları korunacak deniliyor. Merkezleşmeyi önlemek için Irak bir federasyon olacak. Saddam Hüseyin yönetimi düzeyinde bir Arap gücünü engellemek için diğer halklara daha çok yer verilecek. Kürtlere daha fazla yer verilecek. Arapları dengeleyecek bir pozisyona getirecek. Türkiye ne kadar itiraz ederse etsin, ABD'nin yeni Irak stratejisinde başka yol yoktur. Dolayısıyla çok partili sistem, federal sistem, etnik ve ulusal sorunların bir biçimde çözümlendiği, halkların kendisini geliştirdiği bir sistem Irak'ta önemli bir gelişmedir. Her ne kadar ABD işbirlikçisi bir yö-

netim olsa bile, bu yeni sistem kendi başına bölgenin diğer alanlarıyla çelişiyor. Türklerin, İran ve Suriye'nin mevcut yapılarıyla, inkar ve imha stratejisiyle, siyasetiyle çelişiyor. Dolayısıyla bu çelişki sürecektir. ABD'nin yaratmak istediği ile mevcut olanın çelişkisi, çatışması olacak. Bunu görmek, anlamak önem taşıyor. Kürtler açısından da öyle. Kürtler içinde en azından birçok partililik gerekli olacak. Basından öğrendiğimiz kadarıyla YNK'nin Kerkük'teki kalışına karşı KDP Türkiye'ye ittifak önermiş. Çok doğru olmayabilir, ama bir çelişkiyi gösteriyor. Kürt toplumdaki aşiret, feodal bölünmenin siyasete yansımaları ifade ediyor. KDP'ye yakın çeşitli kaynaklar ABD karışmasını, Irak'ta fazla kalmasını, Irak yönetimini Iraklılara bırakmasını diye çağırıyor. Bu KDP'nin sosyalist, devrimci, antiamerikancı olmasından kaynaklanıyor. Ama ABD'nin yaratmak istediği sistemi kendi egemenlikleri açısından zorlayıcı olacağını görüyor. Bir federal çerçevede devlet kurulur, ordu oluşturulursa KDP-YNK silahlılandırılacak. Silahsızlanırlarsa da gücü gidecek. Mevcut KDP egemenliği aşiretçi feodal egemenlik silah zoruna dayanıyor. Örneğin çok partililik isteyecekler. Başka partilerin olmasına izin verildi mi KDP hangi siyaset ve nasıl bir çizgiyle toplum içinde etkili kalacak. Siyaset yapma gücü yok. Şunu ifade etmek gerekiyor. Şu an ittifak halindedir, ama ABD'yle KDP'nin de çelişkileri var. Giderek bu çelişki daha da gelişebilir.

Bütün bunlar mücadele etmek, örgütlenmek, halkı aydınlatmak, halkların ittifakını geliştirmek için elverişli ortam sunuyor. Siyasi düzeyde mücadele etmenin taktik imkanlarını yaratmayan karşı tarafın, gericiliği iç bölünmesini, çelişkilerini ifade ediyor ki, bunların çok yoğun olduğunu görüyoruz. Bütün bunlar halk hareketinin geliştirilmesi, demokratik halk inisiyatiflerini işlevli kılması açısından elverişli bir zemin sunuyor. Önümüzdeki süreç bu biçimde gelişecek. Toplantımız tüm bunları değerlendirdi. Değişim sürecinin temel özelliklerinin Önderliğin çizdiği çerçevede stratejik taktik boyutlarının doğru ele alınıp özümsemesini kararlaştırdı. İkincisi, içine girilen sürecin yoğun politik gelişmelerine uygun pratik politika üretilmesini, taktikler geliştirmesini gerekli gördü. Üçüncüsü mümkün oldukça kendisini hedef yapmayan dar, dogmatik yaklaşımlarla stratejik olarak bu saldırıların karşısına düşmeyen, ama onların çelişkilerinden yararlanmayı bilen, sürecin, olayların içine girerek içten mücadele etmeyi, daha doğru ve geliştirici bir yol ve yöntem olacağını belirledi. Buna göre Türkiye'deki değişimi demokratik değişimi gerçekleştirecek temel ittifakları oluşturmak üzere Türkiye'nin demokratik güçlerine, partilerine, derneklerine, sendikalarına, sivil toplum örgütlerine, Türkiye halkına stratejik düzeyde ittifak kurarak tehlikelerden kurtulma, yalnızlığı giderme, sürecin zayıf kalan değil de süreci doğru karşılayıp başarı ile gelişen gücü haline gelmek üzere, hedefler koyan, çağrılar içeren bir bildirge yayınlamayı uygun gördük. Birincisi, demokratik stratejik ittifakın temel ilkelerini içeren ve Türkiye'nin demokratik güçlerini buna katılmaya çağırın, Kürt ulusal demokratik hareketini de bu temelde duyarlı olmaya çağırın, uyarın bir içeriğe sahip olacak. İkincisi, Kürdistan ve Kürt halkının yakaladığı stratejik önemi değerlendirmek üzere ve bölgede halkların demokratik inisiyatifini ve birliğini ortaya çıkartmayı hedefleyen bir doğrultuda mevcut gelişmeleri ve onun taşıdığı temel özellikleri ve yeni süreci değerlendirerek buna dayalı Kürt sorununu dört parçaya, Ortadoğu çapında demokratik çözümü içerecek bir "**Kürt sorununa çözüm bildirgesi**"ni yayınlamayı kararlaştırdı. Bu bildirge bütün bölgesel güçler için bir çağrıyı içeren, yine

ABD ve İngiltere açısından bölge halklarının iradesini büyük görme, dikkat etme konusunda, bölgenin geliştireceği demokratik iradeye saygılı olma konusunda bir çağrıyı ifade edecek. Somut olarak Kürt sorununun demokratik çözüm ölçülerini koyacak. Önderliğin Demokratik Uyarılı Manifesto-sun'daki çözüm önerilerini, Irak'taki rejimi değiştirme temelinde güncelleştirip bütün siyasi güçlerin ve halkların gündemine koymayı ifade edecek. Her yerin somut özelliğini gözetecek. Her ülkenin, her parçanın somut koşullarını dikkate alan somut çözüm önerilerini içerecek. Böylece Kürtlerin demokratik siyasi gücünün Ortadoğu'nun demokratikleşmesinde stratejik bir rol oynaması sağlanmaya çalışılmaktadır. Bu doğrultuda taktik uygulamayı ve diplomatik faaliyeti geliştirmeyi öngördük. Bölgede dış alanlarda diplomatik çalışma geliştirilecek.

Esas itibarıyla de örgütsel ve pratik faaliyetlerimiz tamamen gelişmelere uygun olarak yürütülecek. Bunu ileri düzeyde pratikleştirmek Kuzey Kürdistan ve Türkiye'de demokratik serhildanın örgütsel zaafalarını gidererek hızlı bir biçimde geliştirmek, hiçbir biçimde zayıflatmamak, geriye çekmemek, vazgeçmemek tam tersine büyük bir iradeyle iddiayla, doğru yöntemlerle çabayı arttırmak konusu önemli düzeyde vurgulandı ve kararlaştırıldı. Bu alandaki çalışmaları, sorunun demokratik çözümünü ve Türkiye'nin demokratik çözümünü gerçekleştirecek, Türkiye'nin demokratik değişimini ortaya çıkaracak düzeyde bir motor güç, çözümlenici inisiyatif haline getirmeyi öngördük. Bunu Türkiye'nin demokratik halk güçleriyle daha ileri düzeyde ittifak yaparak, Türkiye'de demokratik değişim hareketini, mücadelesini geliştirme düzeyine yükseltmeyi öngörüyoruz. Bunun gerektirdiği, siyasi, pratik ve örgütsel çalışmaları yürütmeyi içeriyor. Önderlik bunun bir yolu olarak **Demokratik Toplum Koordinasyonu'nun** örgütlenilebileceğini belirtmişti. Bu çabaların artırılması Türkiye'de en geniş demokratik ittifakı yaratmayı hedeflemektedir. Yine değişik inisiyatifler; barış inisiyatifleri, aydın inisiyatifleri ortaya çıkarmak, sol demokratik siyaseti daha örgütlü ve etkili hale getirmek için çalışmak, buna destek vermek biçimindeki bir siyasi yaklaşımı öngörüyoruz.

Irak'ta en uygun çözüm demokratik bir federasyondur

Toplantımız Güney'de mevcut gelişmeleri değerlendiren, onun öngördüğü pratik girişimi ve politik yaklaşımı gösteren bir tutumu geliştirmek üzere PÇDK faaliyetlerinin daha inisiyatifli ve etkin geliştirilmesini kararlaştırdı. PÇDK'nin hızla örgütlenmesi, Güney'de pratik gelişmelerine içine aktif ve etkin biçimde girmesi, yeni oluşacak Irak sistemi içerisinde yer almaya çalışmasının gereğini belirledi. Bu temelde PÇDK çalışmaları daha aktif daha etkili gelişecek. PÇDK Irak'ta **Demokratik Federasyonu** dayatacak. Kürdistan Demokratik Federasyonu'nu bütün halkların özgür katılımı ve haklarını korumaları temelinde geliştirirken, Irak içerisinde de Kürtlerin daha etkili olması Irak yönetiminin kesin demokratik ölçülerde ve federal bir yapıda gelişmesi için çalışması, mücadele etmesi söz konusu olacak. Bundan daha gerisini kabul etmiyoruz. Bunu KADEK olarak da PÇDK olarak da bildirgelerde ilan ettik. Irak'ta demokratik bir sistemin gerisindeki bir yapılanmayı kabullenmeyeceğiz. Federal sistem dışında bir sistemi de kabullenmeyeceğiz. Çeşitli oyunlarla hakları yeniden iradesiz, etkisiz kılacak, demokratik olmayan siyasi yapılar altına alacak gelişmelere karşı duyarlı olmak, uyanık olmak, kitleleri bu konuda uyarmak ve bu tür adımlara karşı mücade-

le etmek temel yaklaşımımız oluyor. İkel milliyetçi çizgiyi bu konuda sürekli denetim altında tutmayı ve etkilemeyi öngörüyoruz.

YNK ve KDP'yi de böyle doğru bir çizgiye, demokratik çizgiye, federasyon çizgisine çekmek, ondan geriye düşmemeleri için çeşitli güçlerin oyunlarına gelmeleri için uyarmak, sürekli böyle bir duyarlılığı göstermek temel bir yaklaşımımızdır. Esas olarak halk örgütlenmesini geliştireceğiz. Mevcut durumda zaten çeşitli alanlardaki çalışmalarımız belli bir düzeye ulaşmıştır. Siyasi çalışmaları, yine ittifak çalışmalarını, bir de kırsal alandaki üslenme, mevzilenmeyi daha da geliştirerek sürdürmeyi öngörüyoruz.

Suriye ve İran için dikkatli, düşmanca karşıtılaşma düşmeyen siyasal bir ilişki ve mücadele içerisinde olma yaklaşımı içerisinde olmayı öngördük. Ne mücadelesiz bir ilişki ne de ilişkisiz sadece düşmanlığa dayanan karşıt bir mücadeleyi doğru bulmuyoruz. Bir yandan kendi örgütlülüğümüzü ve halkların demokratik eylemini geliştirirken, bu temelde demokratik değişimi her iki alanda yürütmeyi öngörürken, diğer yandan mevcut sistemlerle de dostluk esprisinde siyasal bir mücadele içinde olmayı süreç açısından doğru buluyoruz. Kürt sorununun çözümünü isteyeceğiz. Kürt sorununun çözümünü isteyeceğiz. Esas itibarıyla de bu demokratik çözümü gerçekleştirecek halk örgütlülüğünü ve inisiyatifini geliştirmeyi esas alacağız. Uygun yol ve yöntemlerle, tarzla, üslupla hareket ederek örgütsel çalışmaları, pratik mücadeleyi geliştirmekten geri durmayacağız. Bu alanlar açısından da böyle bir yaklaşımımız var. Mevcut durum bir savaş konumunu ifade ediyor. Her ne kadar askeri çatışmalar parça parça geliyorsa da Irak'ta yer yer şiddet kullanımı da sürebilir. Suriye'yle, İran'la, İsrail'le çatışmalar da olabilir. Bölgede askeri çatışmalar çeşitli biçimlerde gelişebilir de. Bunun yanı sıra bize yönelik de askeri saldırılar geliştirilebilir, çatışma gündeme gelebilir. Önderlik bu konuda meşru savunma yöntemini, çizgiyi şöyle belirlemişti: "**Dünyayı yenecek gücümüz olsa dahi saldırmayacağız, dünya birleşip üzerimize gelse de meşru savunma konumundan geriye düşmeyeceğiz, meşru savunma direnişinden vazgeçmeyeceğiz. Şimdi bu devletlere saldırmayacağız. Ama barışı ve demokratik çözümü geliştirmek için de meşru savunma gücü oluşturmaktan, bunun mevzilenmesini, konumlanmasını geliştirmekten de geri durmayacağız**" diyor. Biz de askeri taktiklerimizi buna göre oluşturuyoruz. Değişik olasılıkları dikkate alan bir savunma konsepti içerisindeyiz. Bu gelişen süreç içerisinde de tartışmalarımız oluştu, gelişti. Yeni duruma göre daha kapsamlı bir planlama haline geldi. Bütün bunları değerlendirerek, dikkate alıp tartışarak planlamamızı geliştirdik. Buna göre de kendi mevzilenmemizi gözden geçiriyoruz. Çizgiye uygun ve yeterli hale getirmek için neler yapmak gerekiyorsa onu yapıyoruz.

Mevcut Türkiye politikasının ise gittikçe ortamı daha fazla da tahrik edeceği anlaşılıyor. Gerçi bu konuda bir bütünlük yok, tahriklere gelmek istemeyen çevreler de var, ama tahrikçiler de az değil. İşte Kerkük'te katliam oldu, Musul'da bilmem ne oldu diyerek sürekli tahrikte bulunuyorlar. Daha önce de Güney'e orduyu daha büyük bir güç olarak sokmak istediler. Şimdi de her fırsatta böyle bir çaba içerisindedir ve şunu gündemleştirmek istiyorlar: "Biz terör tehditi altındayız. Bize KADEK'ten terör tehditi geliyor. Teröre karşı mücadele edenler KADEK'i de hedeflemelidir." Bunu her fırsatta dillendiriyorlar, kendi konumlanmalarını buna göre geliştiriyorlar. Öyle anlaşılıyor ki ABD'ye, yine bu Güney'deki Kürt örgütlerine KDP ve YNK'ye, İran'a ve Suriye'ye bu

politikayı dayatacaklar. Zaten şimdiden dayatıyorlar. Gittikçe daha fazla dayatmak isteyecekler. Oldu bittiler yaratarak provakatif girişimlerde bulunabilecekler. Bu bakımdan durum belirsiz ve kaygandır. Net bir siyasi ortam yok, askeri ortamda oldukça kaygan, değişken. Her türlü gelişme her zaman olabilir. Bu gerçeği görmemiz gerekir. Her an Türkiye'nin müdahaleleri de gelişebilir. Türkiye, diğer güçlerle hem uzlaşabilir hem de çatışabilir. Aradaki çelişkileri çözmek için bir provakasyon ortamı yaratmak üzere bizimle çatışma durumunu gündemleştirebilir de. Bütün bunlar olasılık ve tüm bunlara karşı meşru savunma planlamamızı geliştiriyoruz. Medya Savunma Bölgeleri'nin savunulması ve böyle bir durumda Güney'deki halkın savunulması, yine Kuzey'deki mevzilenmemizin yeterli hale getirilmesi, gözden geçirilmesi biçiminde çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Hata affetmeyen bir süreç içerisindeyiz

Diğer yandan hemen olmasa bile Irak'ta siyasal yapılanma süreci içerisinde değişik güçler arasında ittifaklar gelişebilir. ABD'nin ne yapacağı henüz belli değil. Basına yansıdığı kadar şimdiye kadar Türkiye'ye çeşitli af yasaları çıkartılarak bizim silahlılandırılmamızın sağlanmasını dayatıyor. Demek ki bizim durumumuzla, silahlılandırılmamızla ilgili. Bunu nasıl yürütecekler? Bu olmazsa Irak'ın düzenlenmesi, yeniden yapılandırılması bize karşı nasıl bir yaklaşım gösterecekler? Bu sorular henüz tam netleşmemiştir. Bu kapsamda çeşitli anlaşmalar, karşıt anlaşmalar doğabilir. Türkiye ile ittifak içine girebilirler. ABD'nin karşıtlığı gelişebilir. Elbette biz tüm bunlar karşısında duyarlı yaklaşacağız, politik hata yapmamaya çalışacağız. Hata affetmeyen bir süreç içerisindeyiz. Kim hata yaparsa telafi edilmeyecek düzeyde kaybeder. Önümüzdeki süreçte bu durum devam edecek. Bu bakımdan hata yapmamak için oldukça duyarlı, dikkatli davranmaya çalışacağız. Ama her şey hata yapıp yapmamakla da ilgili değildir. Herkes kendi çıkarını öngörüyor ve bir çıkar çatışması ortamı var. Dolayısıyla çıkar çatışmasında uzlaşma her zaman doğmayabilir. Çelişkiler çatışma boyutuna da gidebilir. Farklı uzlaşmalar, başka güçler için saldırıyı, çatışmayı da gündeme getirebilir. Çıkar uzlaşmaları başkalarına saldırıları doğurabilir. Özellikle de bize karşı bu tür gelişmeler olabilir. KDP-YNK ittifak halinde Irak'ta belli bir sistemin oluşumunun gerçekleşmesi ardından bu tutum içine girebilir. Geniş bir uzlaşma bile olabilir. Bunlar zayıf bir olasılık olsa bile, mutlaka dikkate almamız gerekir. ABD, Türkiye, İran, YNK ve KDP uzlaşmaları ortaya çıkabilir. Bunlara karşı da askeri hazırlıklarımızı güçlü kılmamız, savunma hazırlıklarımızı tamamlamamız, sürekli hazır ve uyanık vaziyette, iyi mevzilenmiş konumda yarı alarm durumunda olmamız gerekiyor.

Mutlak meşru savunma konumunda olmayız. Güney'i, Kuzey'i, Doğu'yu her alanı böyle bir durumda yaygın olarak kullanmayı uygun buluyoruz. Gerilla düzenini, hızlı hareketlilik temelinde derinliğine, bütün incelikleriyle geliştirmeyi, uygulamayı doğru buluyoruz. Hatta topyekün bizim imha etmek isteyen bir saldırıyla da karşılaşabiliriz. Öyle bir durumda mücadeleyi bütün bölgeye yayacak bir perspektifi de esas alıyoruz. Bu anlamda askeri düzenlememizin üzerinde durduk. Savunma duruşumuz, mevzilenmemiz, taktiklerimiz, yine komuta düzenlememiz üzerinde durulmuştur. Komuta ölçülerinin netleştirilmesi, derinliğine geliştirilmesi, birlik düzenlerinin geliştirilmesi, alt yapı hazırlıklarının yeterli hale getirilmesi de bu yönlü planlamalarımız içindedir. Mevzilenmenin yeterli hale getirilmesi yönünde meşru savunma çalışmalarımızı geliştireceğiz. Siyasal mücadele ve demokratik serhildanın aktif olarak her alanda geliştirilmesine paralel meşru savunma konumumuzun da bu temelde daha güçlü gözden geçirilip, geliştirilmesi gereğini ortaya çıkardı toplantımız.

"PÇDK Irak'ta Demokratik Federasyonu dayatacak. Kürdistan Demokratik Federasyonu'nu bütün halkların özgür katılımı ve haklarını korumaları temelinde geliştirirken, Irak içerisinde de Kürtlerin daha etkili olması Irak yönetiminin kesin demokratik ölçülerde ve federal bir yapıda gelişmesi için çalışması, mücadele etmesi söz konusu olacak. Federal sistem dışında bir sistemi de kabullenmeyeceğiz."

Oportünizmin aşılması için zihniyet devriminin güçlendirilmesi gerekiyor

Pratik örgütsel faaliyetlerimiz açısından son bir yıllık çalışmalarını kapsamlı olarak değerlendirdik. Harcanan çabalar, her alanda yürütülen mücadele, serhildanın gelişimi, Ana Dil Kampanyası'ndan son Seçim Kampanyası'na oradan Önderliği Sahiplenme ve Savunma Kampanyası'na kadar olan etkinlikleri, katılımı, örgütsel duruşumuzu değerlendirdik. Bu konuda propoganda ve ajitasyon faaliyetlerini değerlendirdik. Koordinasyon Merkezi kapsamındaki çalışmaları, siyasal faaliyet, demokratik serhildan faaliyetini, kitle örgütlülüğü ve eylem faaliyetlerini ele aldık. İdeolojik Merkez kapsamında basın yayın, kültür sanat faaliyetlerini yine eğitim çalışmalarını, PJA faaliyetleri kapsamında öncülük çalışmalarını, kadın örgütlülüğü, kadın hareketi, kadın öncülüğünün durumu, düzeyi konularını değerlendirdik. Ebette sonuç ne hiçbir şey yok her şey çok kötü denilebilecek düzeydedir ne de her şey tamamen olmuş, mükemmel yürütülmüş değildir. Çok çaba harcanmış, belli gelişmeler sağlanmış, ama bu gelişmeler yeterli düzeyde değil. Böyle bir toplantıdan çıkarılacak bir sonuç olarak şu konulabilir: Planladıklarımızın ancak üçte birini yürütebilmişiz, başarabilmişiz. Somut olarak yeni katılım düzeyinde de bu böyledir. Diğer konuları tam ölçemiyoruz. O zaman genel bir sonuç olarak üçte bir sonuç aldığımızı, kararlarımızı ve planlarımızı üçte bir oranında başarabildiğimizi belirtebiliriz. Dikkat edilirse bu geridir, zayıftır. Yarı yarıya bile değil. Halbuki yarıya bile yetinmemeliydik. Yüzde yüz başarı olmazsa bile ortalama normal bir vaziyetteyiz diyebilmek için üçte iki başarımızın olması gerekirdi. Tabii mevcut gelişmeleri dikkate alırsak onunla da yetinmemeliydik. Mevcut olanı da aşmalıydık. Yüzde yüzü çıkarmalıydık. Yüzde yüz başarı da olmaz diyemeyiz. Çünkü normal bir gelişme süreci değil, olağanüstü bir dönemden geçiyoruz. Süreç olağanüstü, dönem çok yönlü gelişmeler içeren bir dönem, o zaman bizim örgütsel çalışmalarımız da olağanüstü olmalı, aldığımız sonuçlar da planlamayı aşmalı. Bizim gibi devrimci sosyalist hareketler planlamalarını dönem dönem aşabilirler. Yaratıcı çalışmayla, sosyalist yarışmayla böyle bir düzey kesinlikle ortaya çıkartılabilir. Ama bizde olmamış. Kendi plan ve kararlarımıza baktığımız zaman ve mevcut siyasal, askeri gelişmelerle ele aldığımızda pratik ve örgütsel durumumuz ciddi bir eleştiri ve özleştirilme gerektiriyor. Bu çerçevede pratiğimizi, örgütsel durumumuzu, örgütlenme çalışmalarımızı, yönetim tarzımızı ve çalışma sistemimizi değerlendirdik. Yönetim sistemimizi yeniden gözden geçirdik. Yönetimimiz yaz ortasında pratik çalışma içerisinde şu tespiti yapmıştı: "Ciddi bir geri çekilme var, önlenmezse oportünizme götürür." Bunun için de örgütsel ve yönetsel çalışmaların geliştirilmesi talimatını vermişti. Eylül'deki olağanüstü toplantımızın temel gündemi böyle bir örgütsel ve yönetsel durumdu. Kapsamlı tartışılıp, çözüm yolları gösterilmişti. Ardından bu temelde geliştirilen mücadeleler belli boyut kazansa da yeterli olmadı. Yönetimimiz için oportünizme düşüyor denildi. Oportünizmin aşılması için zihniyet devriminin güçlendirilmesi gerektiği belirtildi. Yeni bir anlayış devrimi döneminden geçtiğimizi ifade ettik. Bunu sağlayacak şekilde eğitimin bireysel kişilikleri çözümleyici düzeye getirilmesi, somutlaştırılması eleştiri özleştirilme platformlarının bu temelde yaygınca geliştirilmesi gereği üzerinde de durduk. Tüm bunların sonucunu değerlendirdik tabii. Yeni dönemde, eğitimle bağını değerlendirdik, eğitim sistemimizin daha çözümleyici hale getirilmesi gereğini tespit ettik.

Anlayış devrimini, zihniyet devrimini herkeste hakim kılabilecek kadar çarpıcı, dönüştürücü bir eğitim tarzını esas almak, kişilik çözümlemeleri üzerinde yoğunlaşmak, değişik alanlarda eğitim devrelerini bunları sağlayacak bileşimde, düzeyde ve

zaman diliminde sağlamanın gereği üzerinde durduk.

Eğitimi güçlü kılabilecek, değişik düzeyde eğitim bölümleri oluşturmayı gerekli görüldük. Yoğunlaşma devreleri, yine temel bilgiler devreleri düzenlemeyi, akademik eğitimi daha çok pratik göreve yetkin hazırlayacak bir şekilde yapılmasını öngördük. Esas itibarıyla eğitimden ziyade bir yönetim ve pratikleşme sorunu olarak da gördük bu durumu. Bilmezlikten ortaya çıkan durum işin bir yanı olmakla birlikte, bilerek yapmamak, gevşeklik, savrulma taktiğe girmeme var. Taktik bir duyarlılık ve disiplin içine girmeme, onun gerektirdiği sorumluluğu, duyarlılığı göstermeme var. Bunu bilmeyenler için eğitimle aşırıyırken, aslında önemli kadro ve örgüt yapımız bu konuda bilgi düzeyinde zayıf değil, ama fikri zayıf, yürütme zayıf. Bu konuyu yönetim zafiyeti olarak değerlendirdik. Yönetim sistemimizin iyi işlememesinden kaynaklı olarak gördük. Bu temelde yönetimimizin tarzını, sistemini temposunu geliştirmesi gerektiğini bir kez daha belirledik. Oportünizmin yıkılmasının, aşılmasının bir tek yolu var o da pratiktir. Oportünizmden kurtuluşun tek yolu pratikleşmedir. Zaten hiç kimse sözde oportünist olduğunu kabul etmez. Onun oportünist olup olmadığını gördüğümüz, öncülük yeri pratik sahadir. Ne kadar pratikleşiyor, ne kadar bilincini ve potansiyelini eyleme döktüyor, ne kadar aktifleştiriyor kendisini? Sorunun çözümü buradadır. Bu bakımdan devrimci olunup olunmadığının anlaşılacağı alan pratik alan oluyor. Pratik saha devrimci sahadir o da yönetim ve yürütmenin işidir. Herkesi örgütleyip bir pratiğe sokma işidir. Bu temelde hem yönetimimizin çalışma tarzının düzeltilmesi hem de kadro politikasının yeniden gözden geçirilip bu çerçevede ele alınması gerektiğini belirledik. Herkesi pratiğe sevk etmek, pratik çalışma imkanı vermek, durumuna uygun görevler ve sorumluluklar almak, eğer işin gereklerini yerine getirmiyorsa da o zaman açıkça somut olarak kendi tutumunun, anlayışının ne demek olduğunu ona göstermek iyi ve doğru bir yöntemdir. Kadro politikasının bu temelde gelişeceği kanaatindeyiz. Bunların üzerinde durduk, bunları değerlendirdik, tartıştık. Bunlar dışında kitle örgütlenmesi, yeniden yapılanma ve siyasallaşma bakımından bazı temel hususları yeniden tartıştık. Her ne kadar yeniden yapılanmada önemli bir mesafeye kat etmiş olsak da, hala eksikliklerin hatı bazı temel konularda zayıflıklarımızın olduğunu eleştiri ve özleştirilme konusu yaptık. Bir tanesi serhildan hareketinin geliştirilmesi, serhildan hareketinin öncü örgüte, partiye kavuşturulması. Bu konuda Kuzey'de, Türkiye'de varolan örgütlülüğümüz geri bir düzey arz ediyor. Serhildan partileşmemiz daha 2001 yazında Halk Hareketi Konferansı'nın, VI. Ulusal Konferans'ın bir kararı olmasına rağmen, böyle

bir adımı atamadık. Dolayısıyla öncülük zayıf kalıyor, serhildan hareketi kopuk oluyor. İstenilen düzeye ulaşmıyor, dolayısıyla da gerekli sonuçları vermiyor. Eylül toplantısında aldığımız kararın henüz uygulanmamış olması tartışma konusu oldu. Sadece Kuzey de ve Türkiye'de değil, Güney'de PÇDK örgütlenmesi olmasına rağmen daha inisiyatifli örgütlü hale getirilmesi sorunu var. Doğu'da, Güneybatı'da serhildan hareketi aynı konumda olmasa da örgütlü kılmak, kendi örgütsel kimliğine kavuşturulması gereği var. Siyasal kitle örgütlenmesi alanında gençlik çalışmaları içinde ciddi bir özleştirilme gereği. Gençlik hareketine yaklaşım yönetimimizin ciddi bir eksikliği ve zafiyeti olarak değerlendirildi. Gençlik hareketine önem vermeme, bunun değerini görmeme bu kadar yeniden yapılanma çalışmalarını yürütülürken, demokratik serhildanın öncüsü olarak kadın ve gençliği öncü kitle olarak tespit ederken, bu öncülüğü örgütlenme konusunda çok geride kalma en ciddi zayıflıklarımızdan birisi oldu. Serhildan partisinin gelişmesinin zayıf kalmasında da bunun rolü var. Kadın öncülüğünün dar, yaratıcılıktan uzak, bütün baskıyı üzerine çeker konuma düşmesinde de bunun rolü var. Şimdi bu çerçevede gençlik hareketini Kürt ulusal düzeyinde, hatta Ortadoğu düzeyinde ele almak, gençlik çalışmalarına gerekli önemi vermek, gençlik hareketini bu temelde geliştirmek gereğini öngördük. Tüm bunlara dayalı yeniden bir hedefler programı oluşturduk. Programımız kapsamlıdır, doludur. Fakat gerçekleştirilecek düzeydedir. Halkın serhildana ve Newroz'a katılımını dikkate alırsak bu planlamaların gerçekçi ve ulaşılabilir hedefler içermekte olduğunu görürüz.

Basın yayın, kültür sanat faaliyetlerini geliştirme, çizgiye çekme, genişletme, büyütme, farklı çevrelerin katılımını daraltma yönünde aldığımız kararlarımız var. Zaten önümüzdeki süreçte bu alanlar kendi konferanslarını yapacaklar. Bu konferanslarla birlikte, ideolojik çizgiyle birlikte, siyasal gelişmeleri de etkili ve doğru gören, sosyal, kültürel boyutlarıyla basın yayını geliştiren yeni bir çizgi bu çerçevede belirlendi. Bunlara dair ayrıntılı, somut kararlar da aldık. Onlar her alanda pratikleştirildiği zaman görülecektir. Askeri çalışmalar bakımından; yaşanan savaş sürecinin stratejik taktik bilim dahilinde incelenmesi, aydınlatılması, komuta düzeyimizin, bilincimizin, stratejik taktik bilgimizin bu temelde geliştirilmesi, yani Irak Savaşı'ndaki derslerin HPG güçlerimize de özümsetilmesi gereğini belirledik. Yine askeri siyasal eğitim, örgütlülük HPG güçlerinin bütün bu olasılıklarına karşı yeterli mevzilenme ve hazırlık içerisinde olması, bilinç olarak, örgütlülük olarak, komuta olarak tam bir hakimiyetin bu alanda artık sağlanması gereğini tespit ettik. Özgürlük hareketinin de bütün bu gelişmeler içerisinde özellikle hem oportünizme karşı

örgütsel mücadele konusunda hem de serhildan ve değişik alanlardaki kitle hareketlerinin geliştirilmesi boyutuyla yaşadığı eksiklikleri ve örgütsel zayıflığı, bilinç zayıflığını aşacak gerçek bir çizgi öncülüğü ile birlikte, örgütsel militan öncülüğünün gereklerini de yerine getirecek düzeyi kazanması yönünde geliştirilmesi, ilerletilmesi yönünde kararımız oluştu. Tartışmalarımızda ortaya çıkan sonuçlar hareketin bu biçimde geliştirilmesi yönündeydi. Bu hedeflere ulaşmak kadro yapımızın da buna uygun yenilenmesi, geliştirilmesine bağlı. Özgür kadın militanlığını her türlü oportünist, gevşek, örgütsüz, yer yer geriye çeken bireyci eğilime karşı, Önderlik çizgisini doğru, etkili uygulayan bir genel militanlığın gelişmesinde yer alması, rol oynaması, buna öncülük etmesi gereğini tespit ettik.

Her türlü gelişmeye hazır olmalıyız

Sonuç olarak bu çerçevede bütün örgütümüzün kendini mevcut siyasal gelişmeleri, örgütsel durumumuzu dikkate alarak kendisini yenilemesini, tarz, üslup ve tempo olarak güçlendirip yeniden yapılandırmasını, Önderlik çizgisine uygun yeterli hale getirmesini öngörüyoruz. Toplantımızın önemli bir düzeyi budur. Önderliğin bu konudaki eleştirilerinden önemli ders çıkartarak, ona cevap olacak bir örgütsel ve militan düzeye ulaşmamız gerekiyor. Siyasi yaklaşımlar boyutuyla Önderlik sürekli uyarıyor, eleştiriyor. Yanlış yapınız biçiminde endişeleri var ve hiçbir yanlışla yer vermeyecek kadar siyasal süreci netleştiriyor, aydınlatıyor. Buna göre etkili bir propoganda faaliyetinin, yine siyasi diplomatik faaliyetin yürütülmesini istiyor. Diğer yandan pratik örgütsel duruşa ilişkin eleştirileri var. Pratik aktivitemizin zayıflığını hissediyor ve geliştirilmesini istiyor. Türkiye'deki durumu eleştiriyor, Avrupa'daki durumu eleştiriyor ve bunun gerilla ile, genel örgüt ile bağını kuruyor, görüyor. Bu noktalarda oportünizm dediğimiz durumu aşarak, zayıflıklarımızı giderip yeterli hale gelmemizi istiyor. Bu oldukça önemli bir durum. Kendimizi örgüt olarak bu son toplantıyla bu biçimde yeniden kararlaştırmış, planlamış bulunuyoruz. Yeni gelişmeler olduğu zaman da yeni kararlar alabiliriz, yeni planlar oluşturabiliriz. Bunu sağlayacak örgütsel mekanizmamız var, örgüt tecrübemiz var. Yönetim kurumumuz kendisini günlük olarak böyle bir pratik politik etkinlik gösterecek, yönetim inisiyatifini kullanacak bir düzenlemeye tabi tuttu. Düzenlememizi bu konuda gözden geçirdik. Mevcut konumuzla her türlü politik gelişmeyi çözümleyecek, pratik durumu anlayacak, bunları tahsil ederek yeni kararlar alacak ve uygulanmasını isteyecek düzeydedir. Onun için elbette kararlaştırmak, planlamak, kendini planlı hale getirmek önemli, ama gelişmeler o kadar hızlı ki, çok yakın bir zamanda bu karar ve plan düzeyimiz aşılabilir, yeni kararlar almamız, yeni planlar yapmamız günde-

me gelebilir. Ve bunu bir mevcut yönetim örgütlülüğü çerçevesinde her zaman yapabiliriz, bunu yapacak gücümüz ve zemanimiz var. Bu o kadar da zor değil. Demek ki esas olan bunu uygulamak oluyor. Kendini düşüncede kararlı ve planlı hale getirmek elbette gerekli ve önemli, ama bundan daha önemlisi ise onları uygulayacak bir tarzı, üslubu, tempoyu ortaya çıkartmaktır. Örgütü ve yönetimi bu karar ve planları başarıyla pratiğe geçirecek çalışma düzenine kavuşturmak, çalışmaya sevk etmektir. Bu da militanlık işidir, kadro işidir. Kadronun, militanın görevlerine sahip çıkması ve çizgi temelinde geliştirilmesi işidir. Kadro, militan bilinçli olur, duyarlı olur, gelişmeleri kavrar, görevlerine sahip çıkar ise, örgütün kararlaştırdığı, planladığı, talimat olarak verdiği hususları yerinde ve zamanında başarıyla pratikleştirirse, o zaman bizim her türlü gelişmeye karşı cevap olacak bir mücadele yürütme yönünde zayıflığımız olmaz, hiçbir sorunumuz kalmaz. Her türlü gelişmeyi anında tahsil edip gerekli kararlar alarak ona uygun pratik cevabı oluşturabiliriz, gerekli mücadeleyi verebiliriz. Bunun için kadronun gelişimi, militanlaşması; her türlü özerk, bireyci, gevşek, ortayolcu, tasfiyecilik eğilimi diyebileceğimiz, disiplini kaybettiren, örgütte gevşemeye yol açan tutumdan kendini kurtarması; Apocu disiplin, tarz, üslup, militanlıkla, onun içerdiği sorumlulukla işleri ele alıp yürüten bir düzeye ulaşması hayati önem taşıyor. Ve bunun için de Demokratik Uyarılık Manifestosu'nu okumak, incelemek, özümsemek gerekli. Toplantımızın bu temelde oluşturduğu karar; Önderliğin talimatını, bütün örgütün yerine getirmesi, böyle bir toplantı kararı haline getirmesi önemli. Bunu bu süreçte sağlamamız gerekiyor.

Bütün yoldaşların, örgütlü yapımızın, kadro ve komutamızın, her gün siyasal askeri gelişmeleri anlama, buradan pratik örgütsel görevlerimizin bilincine vararak onları üstlenmekle birlikte, bunları yerine getirecek mevcut gelişmelere Önderlik çizgisinde pratik cevap oluşturacak bir düzeye tutturacak tarzın, tempunun, üslubun sahibi haline gelmesi, kendini bu temelde pratikten sorumlu görmesi, pratikleşme gücü haline getirmesi önemli.

Irak'tan başlayarak bölgenin çok hızlı bir değişim sürecine girdiği bu tarihsel dönemde -ki, 2003 yılının böyle köklü bir dönemeç yılı olduğundan kuşku yok artık- böyle bir yılın görevlerini başarıyla yerine getirecek, gereklerini anlayacak, gelişmelere cevap olacak, pratik örgütsel tutumu yürütecek kadrosu, militanı haline gelmek zorundayız. Başarının özü buradan geçiyor. 2003 yılında halklar yararına, Kürt halkının demokratik siyasal gelişimini sağlama yönünde başarılı iş yapmamız kendimizi böyle örgütlememizden geçiyor. Gerçek bir değişim yılında demokratik gelişmeleri hakim kılabilecek bir pratik seferberlik içinde olmamız gerekiyor. 2003'ü bir hamle yılı haline kesinlikle getirmemiz gerekiyor. Önderlik, bütün demokratik güçlerin bölge çapında seferber edilmesinden söz ediyor. ABD müdahalesine, bölge gericiliğinin mevcut konumuna karşı cevap olabilecek, halklara denk düşebilecek tek doğru tutumun demokratik seferberlik olduğunu belirtiyor. Böyle bir seferberliğe öncülük edecek örgütümüzdür. Çünkü sürecin öncüsü odur. Dolayısıyla bu seferberliği de en önde yaşaması, yürütmesi gereken güç de odur. Böyle bir seferberliğin militanı olmamız gerekiyor. Kendimizi mevcut gelişmeler ve yine pratik faaliyetlerimizin değerlendirilmesi temeline eleştirilmeden geçirecek, yenileyerek, düzelterek, zayıflıklarımızı gidererek bu dönemin görevlerini, işlerini başarıyla yürüten militan haline gelmemiz gerekiyor. Toplantımızın da bir sonucu olarak tüm yoldaşları toplantı sonuçlarını özümsemeye, Önderliğin son notlarda ortaya koyduğu çizgi netliğini ve bunun kapsamlı çözümlemesi olan Demokratik Uyarılık Manifestosu'nu yeniden inceleyerek daha çok özümsemeye, bu temelde kendini yenileyip güçlendirerek yeni süreci, Ortadoğu'da demokratik dönüşüm ve yeniden yapılanma sürecini eskiyi aşan, başarılı militanı olmaya çağırıyor, tüm yoldaşlara başarılar diliyoruz.

Tüm militan ve çalışan yapımıza ÖNDERLİK SAVUNMALARINI ÖZÜMSEYEREK ORTADOĞU RÖNESANSINI GERÇEKLEŞTİRELİM

● PJA Parti Meclisi

Ortadoğu'da gerçekleştirilen bütün büyük doğuşların izlerinin silinmek istendiği bir süreçte insanlığın yeni umutlarının, geleceğinin, Kürt halkının özgür yaşamının, kadının gerçek anlamda doğuşunun adı olan 4 Nisan'ı halkımızın bu yıl büyük bir coşkuyla kutlaması son derece anlamlıdır. Çünkü bu doğuş bağrında, Ortadoğu'ya ait olup da binlerce yıllık ataerkil kültürle unutturulmak istenen, tarihin karanlıklarında yitirilip terk edilen sayısız değer, özlemlerin, umutların, güzelliklerin yeşermesini de taşıyor.

Başkan Apo yedi yaşında başlattığı özgür yaşam arayışıyla gerçekten de insanlığın, bu topraklarda yaşayan insanların unuttuğu, ihanet ettiği büyük Ortadoğu tarihiyle, günümüz ve geleceğimiz arasında güçlü bir köprü oldu. Kendi doğuşuna anlam yüklemek istemesi, doğuşun anlamını sorgulaması ve arayışları, insanlığın en eski uygarlığının, yaratmalarının, güzelliklerinin günyüzüne çıkarılma çalışması oldu aynı zamanda. İnsanı, yaşamı, kadını, erkeği, tarihi ve tüm insani değerleri bu coğrafyanın layık olduğu görkemlilikte ve güzellikte yeniden yarattı. Kendisini yarattıkça halkına, halkını yarattıkça dünyaya yükledi. Ortadoğu'nun büyüklüğüne ihanet etmiş cüceleşmiş rejimlere, liderlere, aşiretçi dar ve feodal anlayışlara yükledi. Ortadoğu'nun bilimini, tekniğini, kültürünü ve tüm güzelliklerini çalarak zenginleşen, gelişen ve güçlenen erkek egemen karakterli Batı'ya yükledi.

Kısacası bu toprakların çalınmış, ihanete uğramış, ayaklar altında ezilmiş ve unutulmuş tüm değerlerini gün yüzüne çıkardı, güncelleştirdi ve insanlığın en fazla ihtiyaç duyduğu manevi tüm değerlerin yeniden üretimini öğrendi, öğretmek istedi. Doğumu insanlık ve özellikle Ortadoğu için bir başlangıç olan Başkan Apo'nun her çalışması, adımı ve başlattığı mücadelesi özgür bireyin, halkların ve insanlığın doğuşu olmuştur. Ortadoğu 4 Nisan gerçeği ve ona Başkan Apo'nun yüklediği derin anlamlarla kendi değerlerine ihanet gerçeğinden kurtuluşun, yeniden umudun, aşkın, sevginin ve gerçek kahramanlığın diyarı olmanın gururunu yakalamış ve Ortadoğu'nun yeniden doğuşu ağır, acılı ve çok sancılı olsa da her geçen gün büyüyen bir gerçekliğe dönüşmüştür. Bugün Ortadoğu uğradığı ihanetlerden, inkardan, parçalanmışlıklardan ve tüm yabancılaştırılmalardan her zamankinden daha fazla kurtulma şansına sahipse, bunun 4 Nisan'la bağlantısı çok güçlüdür.

2002 4 Nisanı da bunun böyle olduğu bir kez daha ispatlayarak birinci doğuşla üçüncü doğuşun anlamını ve gücünü birleştirerek; halkların özgür doğuşunun kararlaşması, büyük iddiası, stratejisi ve programı olan KADEK'in doğuş günü olmuştur. Bu doğuş Ortadoğu ve Kürdistan topraklarında yeni yaşamın adı olan PKK'nin halkların özgürlük mücadelesinde ki en onurlu otuz yıllık birikimi temelinde olduğu için güçlü bir doğuş olmuştur. KADEK halkların zamanının geldiğinin müjdesidir. Başkan Apo'nun kendisinde yani bir bireyde başlattığı sorgulama ve arayışın başta Kürt halkı olmak üzere tüm halkların gündemine girdiğinin ve özgür yaşam tutkusunun geliştiğinin genelleştiğinin, bu temelde güçlü mücadele mevzileri yarattığının ifadesidir.

Bir anlamda Ortadoğu'nun büyük gâlet uykusundan uyandığının, zorlu bir mücadeleyle de olsa tarihi kökleriyle yeniden buluştuğunun ve bundan sonra bu temelde yaşayacağını ilanıdır. Önderliğimizin savunmada belirttiği "eğer yaşam bu uygarlık doğuran ve büyüyen coğrafyada, Ortadoğu'da anlamlı ve onurlu devam edecekse, bunun "nasıl yaşamalı" sorusuna verilecek yanıtlarla geçerlilik kazanacağı açıktır. Yüzyıllardan beri kördüğüm olmuş, betonlaşmış beyinleri ve ruhları açmadan, herhalde sağlıklı cevaplar verilmez" tespitini esas alarak mücadeleyi zihniyet vicdan ve ahlak devrimi temelinde yükseltmenin iddiasıdır KADEK. 4 Nisan doğuşunun özünü halkların gerçeği yapmanın iddiasıdır. Halkların özgür birliği, insan özünün tüm baskılardan ve maskelerden arınarak yaşamı yaratma iddiası, parçalanmış, yabancılaştırılmış toplum gerçeğinin yaralarını örgütlülükle sarma aşkı ve en imkansız koşullarda bile kendini yeniden, gerekirse küllerinden yaratma bilinci 4 Nisan doğuşunun kendisiyle yarattığı gerçekliklerdir.

KADEK bu temelde kuruldu ve bir yılı geride bıraktı. Bu anlamda KADEK halkların alternatif çözümü adına hem anla-

lık hareketi, bu programı yaşama geçirebilecek bir örgütlenmeye giderek KADEK ismini aldı. Bu aynı zamanda Ortadoğu'nun en acil ihtiyacı olan toplumun, siyasetin ve devletin demokratikleştirilmesi mücadelesini yeni çağın özelliklerini dikkate alarak yürütme stratejisinin ve taktiğinin örgütüdür. Bu anlamda PKK'nin 15 yılı silahlı olmak üzere yaklaşık 30 yıl yürüttüğü ulusal demokratik devrim mücadelesiyle antidemokratik rejimleri deşifre etme, çözüme ve aşma mücadelesini; halkın gücünü, iradesini daha fazla ortak ederek tamamlamanın ve demokrasiye şans tanınmanın, zemin açmanın kararlaşması ve örgütlenmesi oldu. Aslında özellikle son dört beş yıldır yaşanan kısmi tek taraflı ateşkes ortamında bile halkımız rejimleri demokraside tercih kılmaya zorlayacak düzeyde önemli bir eylemsellik ve örgütlülük sergilemiştir. Ancak bunun tüm halkları kapsayamaması, dar kalması ve özellikle 20. yüzyılın inkar, imha siyasetine göre şekillenmiş, kemikleşmiş düşünce yapısına sahip olan antidemokratik bölge rejimlerinin değişmeme yönündeki katı tutumları; çözümsüzlüğü derinleştirmiş, demokratik mimariyi kuramayan sivil toplum ve de-

olan barış stratejisinin özünü çok derinlikli kavramak ve ona göre yaşamakla mümkündür biz bu konularda önemli yetersizlikler yaşadık. Özellikle zamanında anlama ve uygulama konusunda, Apoculuğun her gün yeni doğuşlar gerçekleştirme ve küllerinden kendini yeniden yaratma felsefesi karşısında durumumuzun; yeniden doğuş ayında kapsamlı bir özleştirme gerçeğiyle ele alınması gerekir. 4 Nisan'a yükleyeceğimiz önemli bir anlam bu özleştirilme yaklaşımı geliştirerek Önderlikle gerçek anlamda buluşma ve onun felsefesiyle kendimizi gerçek anlamda yaratma kararlılığımızı bir kez daha güçlendirmek olmalıdır.

Anaya dönüş özgürlüğe dönüşür

Nisan ayının önemli bir özelliği de Üveys Ana'nın vefatının 10. yıldönümüydü. Bir kez daha ana gerçeği üzerine yoğunlaşmak, ana toprakların ataerkil zihniyetle tecavüze uğradığı bugünlerde son derece önemlidir. Çünkü Başkanımızın da belirttiği gibi "Anaya dönüş özgürlüğe dönüşür." Biz hem ana topraklarda doğan büyüyen, kökleri çok sağlam

kavga veren ana gerçeği üzerinde yoğunlaşmak, anlamlandırmak son derece önemlidir. Çünkü biz ana tanrıça kültürünü güncelleştirme, çağdaş tanrıça kültürünü geliştirme hareketi olarak büyüyen, yürüyen ve milyonlarca anaya, kadına, genç kıza bu konuda umut veren bir hareket olarak ana kaynağı hep güçlü yorumlamalıyız. Binlerce yıllık baskı, zulüm gerçeğine rağmen sesini erkek tanrıların vahşetine yitirmeyerek, Başkan Apo'ya ulaştıran bu kutsal kadın bu gücüyle, binlerce yıldır tanrıça ananın öfkesini, umudunu, özlemlerini ve intikamlarını taşıma gücüyle; Kadın özgürlük hareketinin hayalinin, düşüncesinin tohumlarını da son derece cesur, duygu zengini, üretkeni bir yüreğe de ekmiş oldu. Aynı zamanda kadının güçsüz olduğunu, yaşamı yöneten ana merkez olduğunu ve arkadaş olabileceğini düşündüren birçok küçük ip uçlarıyla dolu güçlü, tek kişilik bir tiyatro oyunu gibiydi Üveys Ana. Kadın tarihini anlatan, kadın kaybedişini ve direnişini anlatan bir tiyatro. Tanrıça ana kültürünün zayıf da olsa özünü koruyan bir şarkıydı sesi. Ve o tarihi görevini yaptı. Başkan Apo'yu doğurmak kadar O'na bu topraklarda yaşamın hiçbir zaman kolay olamayacağını ve hep kavga etmesi gerektiğini öğreterek, yaşamın, erkek egemen zihniyetin tuzakları karşısında uyardı. Gücü yettiğince ana tanrıçanın soylu yaşam sesini ulaştırdı O'na. Bunu en güzel Başkan Apo anlatıyor, savunmalarında; "Öfkeden başka bir özelliği yok dediğim anamın aklını kabul etmeliydim. Körleştiren tarih yüzünden birbirimize yabancılaşmıştık. Ama dönüp geriye baktığımda onun ana tanrıça kültürünün soylu bir sesi olduğunu ve bu sesi bana ulaştırdığını büyük bir minnetle anacak ve kabul edecektim. İsyen ettiğim anam değil, kadını, anayı hiçleştiren erkek egemen toplumun zalim, yabancılaştıran, ikiyüzlü düzeniydi. Anamın iyi oğlu olduğumu, birbirimizle kutlamasak da kanıtlamıştım."

"Öfkeden başka bir özelliği yok dediğim anamın aklını kabul etmeliydim. Körleştiren tarih yüzünden birbirimize yabancılaşmıştık. Ama dönüp geriye baktığımda onun ana tanrıça kültürünün soylu bir sesi olduğunu ve bu sesi bana ulaştırdığını büyük bir minnetle anacak ve kabul edecektim. İsyen ettiğim anam değil, kadını, anayı hiçleştiren erkek egemen toplumun zalim, yabancılaştıran, ikiyüzlü düzeniydi. Anamın iyi oğlu olduğumu, birbirimizle kutlamasak da kanıtlamıştım."

yıfta hem pratikte herkesten daha önce Ortadoğu'ya kendi öz iradesiyle gerçekleştirilen müdahalenin adı oldu. Ortadoğu halklarının ihtiyaçları, özgür yaşamın bu topraklarda kurulmasının önündeki engelleri ve bunun tarihi kökenlerini inceleyen Başkan Apo'nun 21. yüzyılın başlangıcında tüm halklara, insanlığa büyük bir armağan olarak hazırladığı Demokratik Uygarlık Manifestosu'nun Ortadoğu için belirlediği çözüm projesini yeni programı olarak kabul eden Kürt özgür-

mokrat, devrimci yapılanmaların zayıflığının da sonucu olarak bölge bir dış müdahaleyle karşı karşıya kalmıştır.

Aslında hem yeni stratejimiz hem de KADEK örgütlenmesi özünde Ortadoğu halklarının özgür birliğine, ortak iradesine ve kardeşçe bir arada yaşamalarına dayalı bir strateji olarak Ortadoğu'nun yeni doğuşunu yaratmasıydı, antitez olma gerçeğine göre demokratikleşmesini gerçekleştirmesiydi. Ancak bu durum; birinci doğuş olan 4 Nisan'la ve üçüncü doğuş

olan bir hareketiz hem de bütün insanlığa analık etmiş bir uygarlığın çocuklarıyız.

PJA olarak tüm anaların binlerce yıldır ve günümüzde yaşadığı acılara son vermek ve onların özlemlerini hayallerini gerçek kılmak için ateşten, savaş ortamında yaratılan bir hareketiz. Bu nedenle Üveys Ana'nın vefatının 10. yıldönümünde yaşamı boyunca erkek egemen mantığın tabularına, tanrılarına, ölçülerine, korkularına fazla inanmayan bu nedenle de onları çok fazla takmayan, hep

Tüm büyük doğuşların, ilklerin ve insanlık tarihinin bütün belirleyici başlangıçlarının gerçekleştiği ana topraklar; yeniden doğuşunu gerçekleştirmediği için bugün müdahalelerin, acıların, yeni trajedilerin ve zorlukların yaşanmasına tanık oluyor bir kez daha. İnatçı bir sessizliğe bürünmüş tarihi büyüklükler ve cüceleşmenin lanetini, uygarlığın kirlerini bu topraklara layık gören insanların intikam alırcasına suskun. "Sen benim yarattığım tüm ilklerin görkemine ve yüceliğine layık doğuşlar, başarılar yaratmadıkça gücümü göstermeyeceğim, konuşmayacağım" diyor. Hele son müdahalede bu topraklarda binlerce yıllık tarihi birikimlerden günümüze ulaşan değerlerinin yağmalatılması, kırılması, satılmak üzere bu topraklardan alınma-

“Ortadoğu sözkonusu olduğunda duygu derinliğini en güçlü yaşayan ve hep yüreğinde yaşatan Başkan Apo oldu. Ortadoğu'nun yaşadığı acıları, mahkum edildiği güçsüzlüğü-çaresizliği, bundan çıkışın çözümünü, duygusunu, alternatifini Ortadoğu topraklarında yaşayan hiç kimse Önderlik kadar hissetmedi, Önderlik kadar yaşamadı, bunun acısını, tüm duygularını, tutkusunu, heyecanını yüreğinde hiç kimse O'nun kadar büyütmedi.”

sı; kısacası kültür katliamından sonra bu öfke daha da büyümüştür. Savaş boyunca yaşanan bütün acılardan daha ayrı bir acı yaratan bu olay; Ortadoğu topraklarına özgürlük ve demokrasi vaadiyle gelenlerin yapmak istediklerini nasıl yapacaklarının bir özeti oldu. İşin en trajik yanı; bu coğrafyanın tarihini bu coğrafyanın insanlarına yağmalatmaktır. Bu boyut tüm insanlığı derinden etkileyen, sarsan bir boyut oldu. İçinde yaşadığımız güncel politik gelişmelerin ve kendisini gündemimize koyan çok boyutlu tüm güncel gerçekliklerin dışında bu olay, insan yüreğinin kaldırmakta zorlandığı bu toprakların yağmalanma ve işgal gerçeğini sürekli hatırlatan en çarpıcı olaylardan birisi. Binlerce yıllık tarihin kalıntılarının yer aldığı müze yağmalandı. Yani tarih yağmalandı. En acısı bu topraklar bu halklara yağmalatılıyor. Bu tarihi eserlerin, bu tarihi değerlerin, tarihine ait bütün güzelliklerin bu coğrafyanın insanları tarafından yağmalanması Amerika böyle bir şeye çok bilinçli göz yumuyor. Yani bir taraftan halklar arasındaki öfkeyi derinleştirme, maddi ve manevi talanla halkların birbirine düşmanlığını öfkesini geliştirme, bu sayede ABD'ye olan öfkeyi azaltma, gizleme; diğer taraftan kendisinin kuracağı rejimin meşruiyetini şimdiden hazırlama. Ayrıca verdiği mesaj da açık; “Bakmayın siz Irak'a girdiğimizde direnişlerle karşılaştığımızı. Bu halkın bu rejime karşı gerçek öfkesi duyguları işte budur. Saddam bu kadar öfkeyle anılıyor. Büyük bir öfke olmasaydı bu kadar yağma, yıkım gelişmezdi. Bu, halkın yıllarca biriken öfkesinin açığa vurmasıdır.” ABD “yağma özgürlüktür, özgürlük kaostur” diyerek buna izin veriyor. Tabii bu Ortadoğu gerçeğine gelince böyledir. Yani Ortadoğu tarihinin yağmalanması, değerlerinin ayaklar altında çiğnenmesi serbesttir. Çünkü zaten kendisinin yaptığı müdahalenin bir boyutu, özü de budur. İşte tam da bu gerçeklik, müdahalenin bin bir hileyle gizlenmeye çalışılsa da, aşikar olan bu özü, amacı; Ortadoğu halkları, kültürü, coğrafyası olarak acilen gündemimize Ortadoğu Rönesansını gerçekleştirmeyi almamızı dayatıyor. Ortadoğu'nun Rönesansını yeniden doğuşunu, aydınlanmasını yaratmasının zorunluluğunu bu son gelişmeler bize iliklerimize kadar hissettirmelidir. Eğer böyle olmazsa biz tarih, insanlık ve Önderlik gerçeği karşısında başı eğik, suçlu konumdan kurtulamayız. Bu toprakların yarattığı büyüklüklere layık bir gerçeklik olamayız. Yaşadığımız bütün acıların kaynağının hangi açıdan bakarsak bakalım büyük bir cehalet, toplumsal, tarihsel, kültürel bilinçsizlik olduğunu bilerek Ortadoğu Rönesansının gerçekleştirilmesinin aciliyetini, olmazsa olmazlığını hissetmemiz, dönemi ve görevlerini anlamamız açısından son derece hayattır. Tarih ve siyaset bilincinden, yaşam kültüründen, yaşam gücünden, özgürlük bilincinden kopukluk durumuna artık bir son vermek ve halkların demokratik çizgide mücadelesini geliştirmek şimdi daha fazla gereklidir. Ortadoğu'ya yıllarca farklı siyasetlerle dayatılan parçalanmışlık olmuştur.

Hepsinin özünde aslında insan gerçeğinde yaratılan parçalanmışlıklar, yabancılaşmalar var. Yani bu açıdan da Ortadoğu insanın birey olarak, halklar olarak; sanatta, edebiyatta, kültürde, siyasette bir bütünen yaşamın bütün sahalarında yeniden doğuşunun zorunlu olduğu, yaşadığımız bu güncel trajik gerçekliğe

baktığımızda her gün bir kez daha derinden hissetmemiz gereken bir gerçekliktir. Eğer o tarihsel büyüklükle, on binlerce yıllık o tarihsel köklerle bağlantılı bir damarımız hala varsa bu yaşanan son tablodan çıkarmamız gereken dersler çok derin olmalıdır. Duygularımız derin olmalıdır. Ortadoğu söz konusu olduğunda duygu derinliğini en güçlü yaşayan ve hep yüreğinde yaşatan Başkan Apo oldu. Ortadoğu'nun yaşadığı acıları, mahkum edildiği güçsüzlüğü-çaresizliği, bundan çıkışın çözümünü, duygusunu, alternatifini Ortadoğu topraklarında yaşayan hiç kimse Önderlik kadar hissetmedi, Önderlik kadar yaşamadı, bunun acısını, tüm duygularını, tutkusunu, heyecanını yüreğinde hiç kimse O'nun kadar büyütmedi. Önderlik gerçeğiyle bağlantılı olarak ele aldığımızda eksik kaldığımız temel noktalar bunlar oluyor. Bu eksikliği aşmanın tek yolu; Önderliğin KADEK'in PJA'nın ve

komünistlik gibi yaklaşımların, Avrupa'nın direkt işbirliğine oynayanların herhangi bir antitez olma değeri yoktur... Antitez olma görevi olduğu gibi sahiplenmeyi bekliyor. Antitezle tanımlanması gereken şudur: Ortadoğu'nun uygarlıksal varlığını Avrupa uygarlık oluşumuyla nasıl yeni bir iddiaya, bir çıkışa yol açacak karşı tezlerle dönüştürebiliriz. İki uygarlığın ilişkilmesinden nasıl bir karşı veya farklı olgu çıkarılabilir? Ne içinde eriyen ne de kabaca reddeden, tersine gerektiği kadar ve daha çok da kendisinden katarak insanlığın aradığı diyalektik tezin antitezini yakalayabiliriz. Tek taraflı yayılmasının, yani yalnız hakim tezlere dayalı dünyalaşma ve küreselleşmenin en demokratik tarzda olsa bile bir tür ak kara faşizmine yol açma tehlikesi vardır. Dünyanın Ortadoğu dışındaki bölgeleri büyük oranda özümsemeye anlaşılmış olarak bu tezlerle teslimiyetin gereklerini yapmaktadırlar.

Kürt halkının öncülüğünde gelişmesi gerektiğini belirttiği Ortadoğu Rönesansını gerçekleştirmek. Bu görevin aciliyetini ve kapsamını Başkan Apo, savunmalarında çok çarpıcı ifade etmektedir: “Ortadoğu uygarlığının geçit verebileceği ve diyalektik bir çağ zorunluluğu olan Avrupa uygarlığıyla antitez ve senteze dayalı ilişki biçimi geliştirilmedikçe, büyük geçiş, bozulmuş, yerelliği ve güncelliği affetmez... Ortadoğu'nun antitez ve sentezlerde rol oynamasından kast edilen nedir? Avrupa uygarlığı dünya genelinde her düzeyde güçlü tezler durumuna çoktan gelmiştir. Ekonomiden ideolojiye, sanattan siyasete, teknikten tarihe kadar her anlamda bilimsel temelli güçlü olan ve denenmiş tezleriyle güçlü ve güvenli durmaktadır. Dünyada derinliğine küreselleşme ve yerelleşme diyalektiği halinde yayılmaya, özümsemeye mal edilmeye devam etmektedir. Ortadoğu'da ise benzer bir yayılmayı bir türlü gerçekleştirememektedir. Burada direniş vardır. Avrupa'yı da doğuran tarih, tek taraflı olarak taklitte ya da özümsemeye teslim olmak istemiyor. Büyük tarihi miras kendini antitez ve sentez halinde bir güce başlangıç yaptırmak istiyor. Avrupa tezlerine karşı antitez olmak kaba retçilik anlamına gelmiyor. İslami çıkışların, milliyetçilik, reel

bundan sonraki olası gelişmeleri ve bu toprakların tarihi özüne bağlı kalmak isteyenlerin görevlerinin ne olduğunu oldukça somutlaştırıyor.

Ortadoğu tarihinde böyle süreçler çok yaşandı. Birçok kez işgali, talanı, yıkımları yaşadı. Siyasal alanda hep sıcak, çatışmalı, sahip olduğu değerlerden dolayı hep işgal edilen bir coğrafya oldu. Ancak bu kez içinden geçtiği süreç çok daha karmaşık ve hassas, çok kritik, bizim açımızdan da çok önemli. Belki Ortadoğu geçmişte de bu kadar yıkım, bu kadar katliam (kültür, kitle, ruh katliamı, vb) ve yağmalanmayı yaşadı. Ama o süreçlerde yıkım ve yaratma eylemi bu kadar iç içe değildi. Bu yıkımların ortasında gerçekten yaratmayı başarabilirsek belki de biz Ortadoğu'nun hep böyle acılar, işgaller talanlar dediğimiz tarihinin bu kez kesin bir son vereceğiz. Bu defa acılardan gücü, yeniyi ve yaşamın ihtiyaçlarına cevap olmayı yaratabiliriz. Yeni bir tarihin başlangıcını yaratırız. Kısacası halkların demokratik yenden yapılanma, değişim dönüşüm, bir anlamda çağın değerleriyle binlerce yıllık tarihi değerleri buluşturma mücadelesine öncülük yapma görevini üstlenen güçler açısından kritik, zorlu bir o kadar da heyecan dolu onurlu bir süreç yaşıyoruz.

‘Irak’ta başlayan süreç nedir bundan sonra getirecekleri nelerdir? Yol açacağı siyasal sonuçlar nelerdir?’ bunu herkes

Demokrasi hamlesini Ortadoğu'ya yayma zamanı gelmiştir

Biz halkların demokratik çizgisi olarak alternatif bir çizgiyiz. Bağımsız bir çizgiyiz ve bütün bu gerçeklikleri gören, değerlendiren her ikisinden de gerektiğinde zemin anlamında yararlanan, ama kendi çizgisini yaşama geçirme mücadelesini sürekli kılan bir hareketiz. Bizim işimiz en zoru. Bu kadar çelişkinin yoğunlaştığı bir ortamda “öncülük yapacağım” iddiasını korumak çok kolay değil; amansız, çok yönlü ve zorlu bir mücadeleye işidir. Güçlü olduğumuz, avantajlı yönler kadar işimizi, mücadelemizi zorlu kılan gerçekten çok büyük emeği, mücadeleyi ortaya koymayı ve büyük bedeller ödemeyi gerektiren bir gerçeği de var bu iddianın. Bu açıdan belki de herkesten daha derinlikli biz tartışmalıyız. Gelişmeleri herkesten daha sorumlu bizim algılamamız takip etmemiz gerekiyor. Ve özellikle Önderliğin sunduğu son perspektifler kapsamında, KADEK Yönetim Kurulu Toplantımızın ulaştığı kararlara düzeyi temelinde; bu sürecin bir kadrosu, bir militanı olarak kendimizi donatmalıyız. Yaşadığımız 3-4 yıllık birikimi, hazırlığı tempoya, tarza, mücadeleye, taktik ustalığa ve yaşamın gerekli kıldığı her alanda güçlü örgütlenmelere dönüştürmenin ve demokrasi hamlesini Ortadoğu'nun her yerine yaymanın zamanıdır! Ortadoğu Rönesansı böyle gelişecektir. Demokratik Uygurlik Manifestosu temelinde eğitim görmüş tüm KADEK, PJA militanları ve bu manifestoyu özümseyen aydınlar, sanatçılar Ortadoğu Rönesans, reformasyon ve aydınlanma hareketinin çekirdeğidir. Bu çekirdek kendisini ne kadar hızlı ve güçlü, yaygın örgütlerse, pratikleştirirse Ortadoğu Rönesansı o kadar yakınlaşacaktır. Asıl bizi farklı, özgün ve güçlü kılan, çözüm gücü, alternatif güç yapan alternatif, çözümü kendi şahsımızda kendi zeminimizde yaratmamız, başlatmamız ve bunu genelileştirmemizdir. Bunun somut ifadesi de Önderliğin en son görüşme notunda belirttiği Ortadoğu Rönesansını geliştirmek. “Kendisini düşünen Ortadoğu antitezdir” diyor Başkan savunmalarında. Bu anlamda “Ortadoğu'nun asıl sorunu bugüne kadar kendi Rönesansını gerçekleştirememiş olmasıdır” demek yanlış olmaz. Kendi Rönesansını gerçekleştirmeyi başaramayan kendini yaratamayan Ortadoğu her zaman dış müdahaleye maruz kaldı. İçine girilen çağla, çağın aydınlanmasıyla birlikte Ortadoğu her zamankinden daha fazla bundan yararlanarak kendi aydınlanmasını, kendi Rönesansını gerçekleştirebilecek imkanlara ve şansa sahiptir. Demokratikleşme, barış, özgürlük gibi olgulara dayanan bir ideolojik doğuş, zihniyet doğuşu, yeni bir ahlak, ve vicdana ihtiyacımız var. Bunları gerçekleştiremedikçe Ortadoğu insanı, ve halkları olarak bu acıları farklı biçimlerde yaşamaya devam edeceğiz. Bu acıların farklı biçimlerde derinleşecek.

Bugün Ortadoğu manzaralarına baktığımız da sistemin yarattığı gerçeklikler olsa da, aslında bunun bir parçasının da bizim aşamadığımız, değiştiremediğimiz, yeniden yaratımlara tabi kıldığımız gerçeğimizi görürüz. Aslında halklar nezdinde demokratik çözümü yaratma gücünü ortaya koyabilseydik belki böyle bir askeri müdahaleyi tümünden engelleyemedik, ama bu şiddette ve kapsam da olmasını belki durdurabilirdik. Ortadoğu halkları olarak durdurabilirdik. Bu anlamda geçen

“Bugün Ortadoğu manzaralarına baktığımız da sistemin yarattığı gerçeklikler olsa da, aslında bunun bir parçasının da bizim aşamadığımız, değiştiremediğimiz, yeniden yaratımlara tabi kıldığımız gerçeğimizi görürüz. Aslında halklar nezdinde demokratik çözümü yaratma gücünü ortaya koyabilseydik belki böyle bir askeri müdahaleyi tümünden engelleyemedik, ama bu şiddette ve kapsam da olmasını belki durdurabilirdik.”

üç dört yıllık süreç var. Önderlik de "dört yıllık süreç bitiyor, yeni bir süreç başlıyor" dedi. Bu dönem aynı zamanda bu yeni sürecin ilk pratik hamlesi, dönemi oluyor. Bu temelde ele aldığımızda özeleştiril bir gözle bakmamız gerekiyor.

Demokrasinin öncü gücü olarak ortaya çıkan güçlerin geliştireceği özeleştiril pratiğe tutarlı pratikler sergilemesi, demokratik toplum ve siyasetin yaratılmasında önemli bir gelişme yaratacaktır. Bunun somut projesini Önderlik savunmalarında çok güçlü koydu. Türkiye'de, İran'da, Suriye'de ve Irak'ta demokratik çözümü somutlaştırdı. KADEK bu çözümü kendi programı olarak VIII. Kongre'de kabul etti. Bu temelde pratikleşmemiz daha örgütlü ve güçlü olsaydı; müdahalenin kendisini dayandırdığı, propaganda olarak kullandığı zeminleri ortadan kaldırdık. Yaptığımız değişimler, başardığımız işler çok önemli. Halklara yaklaşım konusunda, rejimlerin antidemokratik, despot, faşist karakterlerinin deşifre edilmesinde en büyük rol, yürüttüğümüz mücadeleyle bizimdir. Kürt sorunu bir turnusol kağıdı gibi ayrıştırdı, açığa çıkardı ve Ortadoğu'nun en acil sorunlarını tüm dünya kamuoyunun gündemine koydu. Bu anlamda bu kutsal toprakların demokrasi ihtiyacını gündeme koyan, bu ihtiyacı çok belirgin hissettiren yaklaşık 30 yıldır yürüttüğümüz gerilla mücadelesiyle son üç dört yılda Türkiye zeminini başta olmak üzere Ortadoğu'nun temel ülkelerinde yürüttüğümüz demokratikleşme ve demokratik siyaset mücadelesi olmuştur. Ortadoğu'da Irak rejimi yerine artık bir Amerika sistemi var ya da kurulması hedeflenen, planlanan rejim Amerika şekillendirmesi, baskısı altında olacak. Irak'ta tüm Ortadoğu'yu denetleyecek güçte dört hava üstü kuruluyor. Yani ABD bölgede uzun bir dönem kalmanın tüm hazırlıklarını büyük bir hızla yürütüyor. Bu gerçekliği ve bunun Ortadoğu açısından getireceklerini götüreceklerini dikkate almadan bundan sonra bu coğrafyada yaşayamaz, siyaset yapamayız, kendimizi yürütemeyiz. Bu gerçeği görmek demek bunu olduğu gibi kabul etmek değildir. Bir gerçeklik olarak görmek ve değerlendirmek, durum tespitini, siyasal gelişmelerin etkisinde şekilleneceği tüm unsurları hesaplamak, objektif yaklaşmak son derece önemlidir.

Kadın doğuşu olmadan Ortadoğu doğuşu olmaz

Bu gelişmeler çerçevesinde "nasıl bir Irak ve nasıl bir Ortadoğu?" sorusunu en güçlü yanıtlaması gereken kadındır. Kadının toplumsal, siyasal, hukuksal statüsü demokratik yapılanmanın temel taşıdır. Bunu en fazla gündeme koyması tartışması gereken kadın hareketleridir. Afganistan'da yaşananlar belki belli dönem gündemde kaldı, yazıldı, çizildi, ama kadın hareketlerinin yorumlaması, tavır, tutum belirlemesi ve özellikle müdahale sonrası o alanda kadının yaşadıklarını takip edip gündemleştirmesi son derece yetersiz kaldı. Şimdi Irak ve özünde Ortadoğu açısından da önemli değişimler yaşanacak. Bunların genel etkileri kadını da etkileyecek, ama kadının durumunu, sorunlarını hiçbir zaman köklü ele almayacak. Hatta Ortadoğu'ya ait gericiliklerle ABD'nin erkek egemen zihniyetinin tehlikeli yaklaşımları birleşip kadın açısından daha tehlikeli durumları ortaya çıkartabilir. Tıpkı bazı restorasyonlarla sistemin özüne dokunmadan "halklar için demokrasi inşaa ediyoruz" dedikleri gibi, kadına da böyle diyebilirler. Hatta kadın mevcut örgütsüzlüğünü aşmadığı takdirde onu hiç muhatap almadan, ona sormadan da yerini belirleyebilirler. Bütün bunlar sadece kadını değil sağlıklı bir demokratik yapılanma, kurumsallaşma ve değişim açısından da vazgeçilmez olduğu, yaşamın yarım, sakat yürüyüşünü durdurmak için hayattır, vazgeçilmezdir. Bu nedenle Irak'taki gelişmelere salt duygularımızla, tepkilerimizle yaklaşmamalıyız. Kabul et-

mediğimiz boyutlarını değiştirmek için böyle ele alamayız. Kaldı ki, kabullenmediğimiz boyutların, olayların gelişmesinde "güçlü bir kadın hareketini Ortadoğu'da neden geliştiremedik" sorusuna doğru bir cevap ve özeleştiril veremezsek, yeni gelişmelerde olmamız gereken rotada ve aktivitede, yetkinlikle yer alamayız. Kadın hareketi de dönemsel, uzun vadeli politikalarını belirlerken, strateji taktik uygulamalarını netleştirirken milyonlarca kadının sorumluluğunu hissederek adım atmalıdır. 'Açığa çıkan zeminleri nasıl milyonlarca, milyarlarca kadının yaşamı, özgürlüğü için doğru, akıllıca değerlendirmeliyiz?' sorusu ve cevabı temelinde ele alıp, değerlendirmeliyiz.

Bu anlamda kadının varolan enerjisini doğru bir strateji taktik ve pratik politika temelinde yaşamın her sahasına, siyasete, topluma doğru kanallara etmeliyiz. Bunun için kafa patlatmalıyız, çok yoğun tartışmalıyız, plan proje üretmeliyiz. Yaşamın boşluk bırakılan tüm alanlarına, acil ihtiyaç duyulan tüm olgularına örgütlenme çiçeklenmesiyle, patlamasıyla cevap yaratmalıyız.

Artık halkların zamanı gelmiştir

Kürt halkı ve genelde Ortadoğu halkları bugüne kadar yaşamın, çağın, gelişmelerinin dışında kaldıkları tüm alanlarına muazzam bir örgütlenmeyle giriş yapmışlardır. Yaşamın dışında kaldıkları bütün sosyal, siyasal, kültürel, sanatsal alanlarına kendi özkültürleriyle, renkleriyle sayısız sivil toplum örgütlenmesi kurarak katılmaya başlamışlardır. Bu toplumun, Ortadoğu halklarının özgürlüklerini, kimliklerini ve tarihsel, kültürel kimliklerini garantiye çalışması olarak da görülebilir. Bir toplumun yaşamı sosyal, siyasal, kültürel, tarihsel ve ekonomik olarak ne kadar örgütlüyse kendisine ait tüm değerlere, güzelliklere o kadar güçlü sahip çıkabilir. Bu en fazla kadın için gereklidir. Çünkü onun örgütlenmesi hem cinsinin hem de halkının özgürlüğünün garantisi olacaktır.

Ortadoğu'nun mevcut atmosferinde, Irak rejiminin ve onun şahsında Ortadoğu gerici rejimlerinin sarsılması, yıkılması başta bu rejimler altında yaşayan halklar olmak üzere tüm halklar açısından eğer doğru değerlendirilirse önemli zeminler yaratmaktadır. Halk belli yönleriyle biraz nefes alacaktır. Ancak açılan zeminin ABD veya halk adına konuşulmasını belirten başka güçler tarafından doldurulması demokrasiye tamamen aykırıdır. Halklar kendi yaşam alanlarını kendileri yaygın örgütlenmelerle sürekli genişletmeli, büyütmeli ve sağlama almalıdırlar. İşte "halkların zamanı" denen durum budur.

"Kadın yüreğinin-aklının enerjisini halkların özgür birliğini, onurlu barışını ve demokratik, özgür toplum yapılanmasını yaratmak için kullanacağı binlerce yıl insanlığa yaşattığı neolitik kültüre bakılarak anlaşılabilir. Bunun güncel, siyasal anlamı nedir? Kadın gücünün yaşama akmasında, siyasete akmasında bir patlama, çiçeklenme yaşanacaktır. Ortadoğulu kadınlar Ortadoğu'da çiçeklenecekler ve dünyayı çiçeklendirecekler."

Yüzlerce halk örgütlenmesiyle, yerel iktidarların güçlendirilmesiyle halk kendi kendini yönetme gücünü mutlaka kazanmalıdır. Devrimci, demokrat güçlerin, halkın öncülüğünü yapacak güçlerin görevi bu sürecin sağlıklı işlenmesi için halkı eğitmek ve halka dayalı örgütlenmelere ağırlık vermektir. Halka kendi kendini yönetme gücünü kazandırmaktır. Sivil toplumun, üçüncü alanın gelişmesi demek; halk üzerinde tüm gerici güçlerin, otoritelerin, devletin etki ve nüfus sahasının daralması, halkın özgürce nefes aldığı alanların genişlemesi demektir. Ve bu tarihi bir devrimdir. Binlerce yıl halkların siyaset sahnesinden, yaşamın bütün önemli karar mekanizmalarından atılmasından -ki bu Ortadoğu'da çok daha katmerli yaşandı- intikam almaktır. İntikam olarak da halkı layık olduğu gibi yaşamın, karar mekanizmasının merkezine almaktır. Tabii bu özgür bireyi ezecek tarzda olmalıdır.

Son gelişmelerin ortaya çıkardığı önemli bir sonuç da Kürt sorunu çözümlenmeden Ortadoğu'nun istikrara, huzura, barışa ve demokratik sürecine kavuşamayacağıdır. Bölge hatta tüm dünya daha fazla bu çözümsüzlükle, inkarla yaşayamaz. Sorunun demokratik temelde, halkların özgür birliği temelinde çözülmesinin gereği kendini daha yakıcı olarak dayatmaktadır. Bu noktada sorun sadece ulusal, Kürtlerin bazı kimlik haklarının tanınması, tanınmama sorunu değildir. Sorun bir demokrasi sorunudur. Bir halkın hem de bu coğrafyanın en eski en barışçıl halkının yok sayılarak bu topraklarda demokrasinin yaşanamayacağına kabul edilmesi ve düzeltilmesi sorunudur. Kürtler inkar imha politikasından çok çekti. Yaşamadığı acı, katliam, ihanet, sürgün, açlık ve sefalet kalmadı. Ama Kürtleri reddeden ülkelerin de bu politikayı, inkar imha siyasetini yürütmekle ne hale geldikleri ortadadır. Ortadoğu'da en büyük güçken şu anda en fazla müdahaleye maruz kalan, dağılıp dağılmayacakları, devlet olarak kalıp kalmayacakları tartışılır bir konuma geldiler. Korkuları kendilerini bitirme noktasına getirdi.

Eğer güçlenmek, ayakta kalmak istiyorlarsa bunun yolu Kürt sorununun demokratik çözümünden geçiyor. Herkes üzerine

düşeni yapmalıdır, çünkü artık bu sorunu yok saymak, çözüm ve çözümsüzlük arasında, ne savaş ne barış noktasında tutmak asla kabul edilmeyecektir. Çözüm mutlaka gelecektir. Bu süreçte tüm çalışmalarımız bu eksene, bu iddiaya ve çözümlü geliştirmeye oturtulmalıdır. PJA da bulunduğu tüm alanlarda, yürüttüğü tüm çalışmalarda, Kürt sorununun dolayısıyla Ortadoğu'nun demokrasi sorununun çözümlenmesine kilitlenmelidir. Kürdistan'ın dört parçasında ve ülke dışındaki bütün çalışmalar böyle ele alınıp, yüklenilmeli ve çözüm sürecini yakınlaştıranın kapsayıcılığı, yaratıcılığı ve emekliliği sergilenmelidir. Kısa, orta, uzun vadeli hedefler bu temelde ele alınmalıdır. Çözümü tıkatan, yine çatışma ortamını geliştirmek isteyen yaklaşımlar, politikalar karşısında da durmalı, tedbirli ve hazırlıklı olmak da her zaman planlamamızın bir parçası olmalıdır. Çünkü özellikle Kürt halkının iradesini temsil eden Başkanımıza hala ağır bir tecrit durumu uygulanmakta, KADEK'e yaklaşımda hala çözümün bir tarafı olarak muhatap almama durumu yaşanmaktadır. Bu durum aşılından barış ve demokrasi sürecinin köklü gelişmesi mümkün olmaz. Bu nedenle her alandaki çalışmalarımız, bu gerçeği de gözetenek yürütülmelidir. Demokratik değişim dönüşümden yana olan her kesimin son derece duyarlı, aktif, sorumlu ve örgütlü hareket etmesi gereken bir süreçten geçiyoruz. Gelişmelerin yönü Kürt sorununun çözümünün ve demokrasinin gelişim zeminlerinin güçleneceğini gösteriyor. Her zamankinden daha fazla yapıcılığın, inşaanın, emeğin, yaratıcılığın gösterilmesi gereken bir süreçte giriyoruz. Bu sürecin de öncü gücü PJA'dır.

2003 şubat ayında gerçekleştirdiğimiz PJA II. Meclis Toplantısı bu öncülüğün gereklerini ve bunun neresinde olduğumuzu kapsamlı değerlendirdi. Güçlü bir özeleştiril düzeyi ortaya çıkardı. Yine nisan ayı başında geliştirilen KADEK Yönetim Kurulu Toplantımızda PJA faaliyetlerini değerlendirerek, eleştiriler ve çalışmanın geliştirilmesi için çözümleri tartıştı. Bu temelde önemli bir yoğunluk, somutluk geliştirildi. Tüm alanlara ulaştırmayı hedeflediğimiz bu değerlendirmemiz bütün kadromuzu, çalışan yapımızı ve halkımızı çözüm sürecinin pratikleşme düzeyini yaratmaya çağrı değer-

lendirmesidir. Sahip olduğumuz çok önemli bir hazine var. Demokratik Uyarılık Manifestosu. Bunun kıymetini bilmek, doğru yararlanmak ve bununla bütün görevlerimizin kapsamını netleştirmek başarmak açısından olmaz olmaz kabilindedir. Bu temelde pratikleşme, pratikleştirme hususu ve dönemin birinci derecede başarılması gereken görevi olarak, bütün kadın yapımıza ve kitlemize, yine PJA olarak tüm erkek arkadaşlara, çalışan yapımıza ilk çağrımız; Başkan Apo'nun "savunmamın izlenmesini istiyorum. Özümsemeye çağırıyorum. Krizden başarıyla çıkmanın yolu da budur" talimatının hiçbir gerekçeye sığınmadan pratikleştirilmesidir. Bu talimatın kendisi ve "savunmamın tekrar tekrar okunmasını istiyorum. Savunmalarımı bugüne ışık tutsun diye yazdım. Çok üst düzeye saygısızlık yapıyorsunuz. Savunmalarımı anlamadan ne insanlık için çalışabilirsiniz ne de aydın olabilirsiniz" değerlendirmesi pratikleştirilmesinin aciliyetini ve hayati önemde ele alınması gerektiğini ortaya koymaktadır. Bu konuda eksik olan her çalışma sahamız uyku uyumayı, rahat yaşamayı kabul etmemelidir. Varolan engelleri aşmanın yollarını mutlaka yaratmalıdır. Bir kadronun, çalışan arkadaşın birinci başarı ölçüsünü bundan sonra PJA olarak savunmayı ilişkisi üzerinden ele alacağız. Her şeyden önce ne kadar okumuş, anlamış, okumuş, halka ulaştırmış, bulunduğu çalışmanın temel çalışma perspektifi haline getirmiş ve uygulama için girmiş bunları esas alacağız. Özellikle içinden geçtiğimiz süreçte kitle, örgütlenme çalışmaları, diplomasi ve basın yayın çalışmalarının herkesten daha fazla bu talimata, başarı ölçüsüne göre kendisini gözden geçirmesi gerekmektedir. Süreç savunma temelinde Ortadoğu'nun Rönesans, reformasyon ve aydınlanma hareketlerini birlikte, iç içe geliştirme sürecidir. Her çalışma sahası bu tarihi ve insanlık için hayati görevi başarmada kendi pozisyonunu, iddiasını ve katılım düzeyini hızla belirlemeli, tartışmalı, planlamalı, örgütlemeli ve pratikleştirmelidir. Eğer savunmalar temelinde derinlikli bir yoğunlaşma yaşanarsa her çalışma sahamızın perspektifi nettir.

Kadın meclisleri özgürlük senatoryumu olacak

Özgür kadının toplumla sözleşmesini tüm kamuoyuna yayınladık. Bütün alanlardaki kadro ve çalışan yapımız bu süreçte bütün toplumsal kesimlerin gündemine bu sözleşmeyi partimizin çözüm projesi, demokratik, özgür topluma ulaşmada topluma sunduğu alternatif toplum modelinin taslağı olduğunu güçlü kavratmalı ve her kesimden insanları, özellikle sivil toplum örgütlenmelerindeki kadınları bu tartışmalara katmalıdırlar. Toplumsal Sözleşme taslağı, kadının dünyada ilk defa kurallarını kendisinin belirlediği çerçevede topluma katılma, onunla ilişkilene çerçevesini belirliyor. Döneme de denk gelen önemli bir açılımı barındıran ve birçok sivil toplum örgütünü tartışmaya, ilişkilenecek çekecek bir kapsamı var. Ayrıca henüz tamamlanmış bir taslak olmaması, tartışmaya açılması ve görüş istenmesi projeyi daha da çekici kılmaktadır. Ancak bugüne kadar bu konuda ulaşılan kesimler, yürütülen tartışmalar ve bu kapsamda ittifak, ilişkilenede açılımlar yetersiz kaldı. Yapılanların da toparlanma, örgütlendirilme sorunları var. Pratikleştirilmenin yansıtılması gereken ikinci bir husus budur. Bu konuda da bu çalışmayla ilgili tüm arka-

daşları pratikleşmeye, böylesi tarihi bir çalışmayı daha ciddi yürütmeye çağırıyoruz. Sürecin savaş boyutu ön plana geçtiğinde Toplumsal Sözleşme çalışmasının tartışmalarını biraz geriye çektiğimiz, çünkü tüm dünyanın gündemi değişti, onu görmezlikten gelemedik, bir de savaş olayı gündemde olduğu için yoğunluklar farklılaştı. Ancak buna rağmen çalışma tümünden durmadı, planlandığı temelde devam ettirilmek istendi. Fakat bugüne kadar bu çalışmanın sahip olduğu tarihi önemi tam kavrama, bunun heyecanı ve coşkusu ile planlamalar, girişimler geliştirme yeterince gerçekleşmedi. Her alan kendi bünyesinde bu projeyi, özgürlüğe, özgürlükle sözleşmeye yaklaşım olarak ele alıp yeniden değerlendirmelidir. Ülkedeki ve ülke dışındaki tüm alanlar, dağıdaki ve diğer çalışma sahalarındaki bütün arkadaşlar güncel gelişmelerle bağı kurarak Toplumsal Sözleşme temelindeki yoğunlaşmasını tazelemeli, yeniden ele almalı ve derinleştirmelidir. Ayrıca bizzat projeyi tanıtmaya, tartışma kavratma görevini yürüten alanların da hızla daha çok ve farklı kesimlerden kadınlara ulaşarak Toplumsal Sözleşme Konferansı'nın hazırlıklarını hızlandırmaları, kapsamlılaştırıp, somutlaştırmaları gerekmektedir. Toplumsal Sözleşme, hareketimizin sadece ideolojisinin değil kadın özgürlük sorununa getirdiği çözümlerin de evrensel olduğunun güçlü bir ispatıdır. Ayrıca kadının, toplumun, halkların kendilerini ezen, sömüren, bastırın ve hiçe sayan tüm gerici bağlarından bağımsızlaşması, boşanmasıdır. Bu anlamda bu çalışma üçüncü doğuş sürecinin karakterine denk bir adımdır. Bu bilinçle yüklenmeli ve tarihi çalışmayı hakettiği iddia, emek, yoğunluk ve pratikleşmeyle yürütmeliyiz.

Pratikleşme sağlandığında sürecin demokratik çizgi temelinde gelişmesinde önemli bir rol oynayacak diğer bir konu kadın meclisleridir. Bu çalışma mevcut aşamada kısa zamanda Güney alanında geliştirilmeli, yaygınlaştırılmalıdır. Kadın meclisleri toplumdaki birçok kadının rahatlıkla yer alacağı, kendisini ifade edebileceği ve yerel iktidarların gelişmesinde kadın olarak rengini, özünü, talep ve değerlendirmelerini katacağı son derece uygun bir örgütlenme zemini. Kadının bir alandaki tüm örgütlü yapısını çatısı altında topladığı için kadının siyaseten, ekonomiye, sosyal alanlara örgütlü güç olarak girmesini getiriyor. Tüm kadın örgütleri arasında ilişki ittifak ufkunu sürekli, canlı ve geniş kılıyor. Tam da kadınların, kadın hareketlerinin bu süreçte aktif rol alması gereken yeniden yapılanma, demokratikleşme, demokratikleştirme sürecine denk bir örgütlenme modeli. Özellikle Ortadoğu'da etnik kökenlerin, mezhepsel farklılıkların ve kültürel zenginliklerin milliyetçilik ve ayrımcılık unsuru olarak tahrik edilmek istendiği böyle bir süreçte; kadın meclisleri halkların kardeşliğinin çekim merkezi haline getirilebilir. Ortadoğulu kadınların yürekleri buna açık, duyguları milliyetçiliğin körüklediği savaşlarda yaşadığı acılarından bunu anlayacak kadar sınanmış. Her şeyden önemlisi de Ortadoğulu kadın ve çocuklar barışa herkesten daha fazla susamıştır. Kadın meclisleri bu süssüzlüğü gidermenin, Ortadoğulu kadınlarının güçlü duygularını barışı yaratmada güçlü bir temel olarak değerlendirmenin örgütlü gücü olabilir. Şu anda zeminler buna her zamankinden daha fazla uygundur. Özellikle Güney Kürdistan buna her zamankinden uygun bir zemin arz edi-

yor. Sorun akıllıca ve büyük bir emekle, sabırla ve her halktan kadınları çekecek zengin, kapsayıcı yaklaşımlarla çalışmasını bilmektir. Her yerde, her şehirde, ilçede, nahiyede ve köyde kadın meclisleri oluşturulmalıdır. Bir alanda kadınla ilgili yaşanan sorunlar başta olmak üzere toplumsal, siyasal, ekonomik birçok soruna ilişkin bu meclis kendisini demokratik bir otorite haline getirmeli ve kadın iradesinin bir üst temsil kurumu olarak çalışmalıdır. Kadının, çocukların ve halkın genel çıkarlarını esas almalı, kendi bakış açısıyla gündemine alıp tartışmalı ve birçok soruna ilişkin çözüm projeleri sunmalıdır. Kadınların buna gücü kesinlikle vardır. Kadınların yaşanan her toplumsal, siyasal ve ekonomik sorunu kavrayacak, değerlendirecek ve çözecek düzeyde bilinçlendirilmesi için tüm sivil toplum örgütlerinin eğitim projeleri olmalıdır. Bu kadın meclisleri bünyesinde de eğitimlerle, seminerlerle, tartışma platformlarıyla gerçekleştirilebilir. Her alanda kadının ve halkın yaşadığı sorunlara duyarlı, ilgili kadınlardan bu meclisler hızla oluşturulmalıdır.

Bu meclislerle kadınlar katılmadıkları, kendilerine zarar veren, birçok olguyu, toplumun, siyasetin, hukukun, kültürün, sanatın gündemi haline getirip işleyebilmeli, mücadele konusu haline getirmelidir. Çözümüzsüzlüğe itilen, milliyetçilikle, mezhepçilikle ele alınan sorunlara kadının çözümleyici, barışçıl ve adil mantığıyla hemen çözüm üretebilmelidir. Diyalogların gelişmesinde, anlaşmazlıkların çözümünde ve hoşgörünün, anlayışın ve saygının farklı kültürler, etnik kökenler ve dini inançlar arasında gelişmesinde özellikle kadın meclisleri önemli rol üstlenebilir. Yine bu meclislerin Türkiye'de hızla örgütlenmesi ve yaygınlaştırılması durumunda başta Kürt sorunu olmak üzere, Türkiye'nin tüm demokratikleşmeyen yapılanma sorunlarını Türkiye devletin, siyasetçilerinin güdük, kısır mantık sarmalından kurtaracak önemli bir sivil toplum örgütlenmesi yaşama geçirilmiş olacaktır. Türkiye'de yaşayan farklı halklardan kadınlar bütün metropollerde, Anadolu ve Kürdistan'ın tüm şehirlerinde ve köylere kadar tüm yerleşim birimlerinde, kadın meclislerinde bir araya gelip Türkiye'nin erkek egemenlikli zihniyetinin çözüm geliştiremediği birçok olguyu halk tabanından gelecek demokratik bir çözüm gücüyle, halkın demokratik baskı gücünü yaratmakla çözüm üretebilir, çözümün gelişmesini zorlayarak, hızlandırabilir. Yine İran'da bir türlü demokratik değişim-dönüşüm gerçekleşmeyen rejimi değiştirmekte kadın meclisleri önemli rol oynayabilir.

İran'ın da muazzam bir kültür zenginliği, halklar mozaiği olma konumu var. Kadınlar bunu akıllıca değerlendirebilir. Suriye, Lübnan gibi alanlarda varolan benzer örgütlenmelerin işlevli kılınması kadar yenilerinin örgütlenmesi, açılım yapılması ve dönemin hassasiyetlerine göre yaklaşım zenginliğinin, yaratıcılığının yakalanması önemlidir. Özellikle milyonlarca Arap kadınına pratik öneri ve görüşlerle gitmek, tartışma zeminlerini geniş tutmak ve kadın meclisleri örgütlenmesinin yeni dönemde oynayacağı rolü kapsamlı tartışmak önemlidir. Yine Kürt kadınları birlikte yaşadıkları halkların kadınlarıyla ortak örgütlenmelere gidebilirler. Avrupa'da, Rusya'da, Ermenistan'da bunun zeminleri fazlasıyla vardır. Mevcut olanlar da değerlendirilip işlevli kılınabilir. Yenilenebilir ya da ihtiyaç temelinde yenileri oluşturulabilir. Ancak üzerinde ciddiyetle durmak

“Tam da kadınların, kadın hareketlerinin bu süreçte aktif rol alması gereken yeniden yapılanma, demokratikleşme, demokratikleştirme sürecine denk bir örgütlenme modelidir, özellikle Ortadoğu'da etnik kökenlerin, mezhepsel farklılıkların ve kültürel zenginliklerin milliyetçilik ve ayrımcılık unsuru olarak tahrik edilmek istendiği böyle bir süreçte; Kadın meclisleri halkların kardeşliğinin çekim merkezi haline gelebilir.”

gerekecek. Küçük adımlardan başlayıp büyümeyi esas almak kadar imkanların uygun olduğu alanlarda büyük adımlarla başlama cesaretini göstermek de önemlidir. Bu konuda son derece yoğunluklu olmak ve özgünlükleri, güncel bazı ihtiyaçları, kadınların taleplerini ve elimizdeki imkanları dikkatlice incelemek değerlendirmek önemlidir.

Bu temelde örgütlenilecek kadın meclisleri, yine kadınların çok yönlü sorunlarına, ihtiyaçlarına cevap olabilecek dernekler, vakıflar (varolanlar ve ihtiyaç temelinde kurulacak olanlar), kadınların kurdukları veya yönetimlerinde, çalışmalarında ağırlıklı yer aldıkları ya da kadın eksenli, kadın bakış açısıyla çalışan tüm sivil toplum örgütlerinin yer aldığı Ortadoğu Demokratik Kadın Federasyonu'nu geliştirmeyi hedeflemeliyiz. Her demokratik, sivil toplum örgütlenmemizi bu perspektif ve uyumla ele alabilmeliyiz. Bu Ortadoğu'da varolan tüm kadın hareketlerinin ortak örgütlülüğünü, eylemliliğini, her alandaki mücadeleciliğini, ittifak ve ilişki gücünü geliştirir. Dolayısıyla hem bütün kadın hareketlerini, hem kadınları hem de toplumu güçlendirir. Toplumun demokratik değişim-dönüşümünde etkin bir demokratik gücün-cephenin yaratılması olur. Ortadoğulu kadınların sayısız benzer özellikleri, ortak yönleri, acıları ve sorunları var. Ortak oldukları bir konu da güçlü, büyük tarihidir. Yani neolitik költürdür. Bunu güncelleştirmek açısından da bu federasyon çok gerekli ve önemlidir.

Türkiye'de demokratik mimari geliştirilmelidir

Ortadoğu ve Avrupa mevcut aşamada diplomatik faaliyetimizin iki temel merkezidir. Ancak son gelişmeler Ortadoğu eksenli kadın diplomasisinin geliştirilmesini acil ve hayati kılmaktadır. Önderliğin “ABD emperyalizmi yapacağı” yapıyor peki buna karşı halklar ne yapacak? Halkların çözümü nedir diye sorulduğunda şunu söylüyorum. Bunun yerine, dünya çapında halklar için geçerli çizgi sınıf, cinsiyet, etnik çevre vb sorunlar ancak küresel demokrasi anlayışıyla, küresel emperyalizme karşı, demokratik emperyalizme karşı, halkların küresel demokrasi anlayışıyla; yöntemi de meşru savunma çizgisi temelinde olacaktır... Meşru savunma çizgisi sadece askeri alanda değil, her alanda; siyasal, sivil toplum ve yerel demokrasi ile derinliğine geliştirilmelidir. Küresel emperyalizme bu temelde karşı çıkılabilir... Ortadoğu'da milliyetçi rejimler ister islami, ister reel sosyalist, isterse ırkçı temelde olsunlar bunlar çözülecek. Bunun yerine demokrasi anlayışının kendisini hazırlaması gerekir,” perspektifini esas alarak kadın çalışmalarına uygulamak çok önemlidir. Bu tüm çalışmalarımız için geçerli bir perspektif olsa da özellikle diplomatik çalışma yürütülürken bu perspektif esas alınmalıdır. Halkların küresel demokrasisini geliştirmek oldukça kapsamlı bir perspektif, içine birçok kesimi alıyor. Bu Kadın kurtu-

laş ideolojisinin evrensel kapsamı ve sosyal bir ideoloji olma gerçeğiyle de örtüşen bir perspektiftir. Bölgede KADEK'in öncülük ettiği, “demokratik çıkış ve bütünlük yolu” nun güçlü pratikleşmesi açısından da PJA'nın bu perspektif temelinde başta Ortadoğu olmak üzere, Avrupa'da kadın diplomasisini geliştirmesi önemlidir. Güney Kürdistan'daki çalışmalarımız hem Kürtler arası güçlü demokratik ulusal bağları geliştirme hedefiyle hem de alandaki Arap, Türkmen, Asuri vb değişik halklardan kadınlarla birçok değişik yol ve yöntem deneyerek ilişkilenebilir ve bunları kalıcı ittifaklara, ortak örgütlenmelere dönüştürmeyi başarmalıdır. Bu temelde TJAK'ın alandaki rolü son derece önemlidir. Gelişen süreç Irak sahasında böyle bir kadın hareketinin geliştirilmesinin son derece yerinde ve zamanında bir adım olduğunu göstermiştir. Şimdi TJAK'ın önünde muazzam çalışma imkanları, zeminleri açılmıştır. Yapılması gereken ideolojik kapsamı ve programı temelinde güçlü mücadele etmek, Irak'ta demokrasinin, halkların onurlu barışının geliştirilmesi mücadelesinde etkili pratik bir güç olmak ve kitleselleşmektir. Kürt kadınları başta olmak üzere tüm halklardan kadınların özgürlük hareketi olmayı başarmaktır. TJAK kadın tabanına oturmalıdır. Kadın kurtuluş ideolojisini, Demokratik Uygurluk Manifestosunu kadınlara ulaştırmalıdır. Güneyli Kürt kadınlarının, Irak'ta yaşayan tüm kadınların acılarını sarmalıdır. Duygularına anlam vermemelidir. Kadınların bu coğrafyada yaşadıkları duygularını, öfkeleri, sevgileri, bağlılıkları ve özelemleri demokratik yapılanmayla oluşturulmaya kanalize etmeyi başarmalıdır. Bunu başardığı oranda halkın, kadınların bir örgütü haline gelmeyi başaracaktır. Yurtdışında yaşayan tüm Güney Kürdistanlı, Iraklı kadınları bu coğrafyada çalışma yapmaya, yaşamaya ve bu coğrafyada yaşayan kadınların sorunlarını, ihtiyaçlarını çözmeye her türlü desteği sunmaya çağırmalıdır. Güçlü örgütlenmeli, çalışmalı ve sağlam temellerde kitleselleşmelidir. Bu bölgede milliyetçiliğe, aşiretçiliğe, partiliğe, mezhepçiliğe, tarikatçılığa düşülmeden sorunların çözüme kavuşmasında güçlü bir demokratik irade olarak kendisini büyütmelidir. Türkiye açısından bağımsız kadın hareketini oluşturma çalışmaları mevcut süreçte büyük bir ivme kazanmıştır. Hem ihtiyacı çok daha derinden hissedilir olmuştur hem de zeminleri genişlemiştir, maddi koşulları olgunlaşmıştır. Bu görev çok daha kapsamlı, örgütlü ve derinlikli ele alınarak yürütülmelidir. Süreç açısından örgütlenmede açılım, tüm çalışmalarda derinleşme ve bütün kadınları kucaklama esprisini esas alınmalıdır. Demokratik toplum koordinasyonu perspektifinin yaşamsallaşmasını kadın öncülük yapmalıdır. Bunun için son üç dört yıldır yürütülen çalışmaların oluşturduğu deneyim ve birikimler şimdi güçlü bir örgütlülüğe dönüştürülmeyi beklemektedir. Atılan oldukça önemli adımlar var, genişlemesi, süreklilik ve yaygınlık kazanması önemlidir. Türkiye'nin temel kaybetme noktası, Kürt sorununda yaşadığı, yaşattığı çözümsüzlüktür. Bu konu şimdi birçok çevrenin gündemine girmiştir, tartışılmaktadır. Bu tartışmaların tüm toplumu kapsamı ve çözüme doğru olgunlaştırılması için kadın hareketi yüklenmelidir. Bu çözümden çıkarı olan tüm kesimleri, sivil toplum örgütlerini ayaklandırmalı, seferber etmelidir. Kadın hareketi bu konuda gücünü ortaya koymalıdır. Kürt-Türk ittifakının geliştirilmesinin, Türk milliyetçiliğinin geliş-

mesinin önlenmesini ve özgür birliğin yaratılarak halkların onurlu barışına yürümenin gençlikle birlikte öncü gücü olmalıdır. Türkiye'de “demokratik mimari” geliştirilmelidir. Kadın hareketi bu görevle büyümelidir.

Örgütlenme olmadan pratikleşme gelişmez

Avrupa'da yeni sürecin farklı özgün ve öne çıkan boyutları dikkate alınarak çalışmalar planlanmalıdır. Sahip olunan imkanların örgütlenmelerin yeterince işlevli kılınamama durumu, yeni sürecin açtığı pratikleşme zeminleri doğru yetkin kullanılarak aşılmalıdır. O alanda yaşayana Güneyli ve Doğulu kadınların, kitlenin ilgisi bu alanlara yöneltilebilmelidir. Irak'da gelecek yeniden yapılanma sürecinin halkın ve kadının iradesiyle gelişmesi temelinde çalışmaları bu kesimlerin önüne dönme görevi olarak koymak son derece önemlidir. Bu temelde Güney Kürdistan'a, Irak'ın birçok bölgesine demokratik sivil toplum örgütlenmelerinde, kadın hareketlerinde yer alan kadınlardan heyetler düzenlenmeli ve bölgeyi ziyaret etmeleri sağlanmalıdır. Bu alanda yeni bir süreç gelişirken kadının toplumsal, siyasal, hukuksal statüsünün nasıl belirlendiği, kimler tarafından belirlendiği ve bölgede yaşayan değişik halklardan kadınların geliştirilen çözümlerdeki rolü, ya da bunlar hakkındaki tepkilerini anlamak açısından, bunları dünya kamuoyuna ve bütün kadın hareketlerine ulaştırmak için girişimlerde bulunmalıdır. Bu coğrafyada kadın örgütlenmelerinin, geliştirilmesine katkı sunulması teşvik edilmelidir. Bu alanda yaşayan kadınlar örgütlenme, siyasete, yaşamın her sahasına katılım yapma konusunda cesaretlendirilmelidirler. Eğer uluslararası kadın örgütlerinin bu tür girişimleri, çalışmaları gelişirse Irak'da yaşayan kadınların demokratik sürece daha aktif katılım sağlama cesareti de geliştirilebilir. Bu temelde Avrupa alanı kendi içinde daha kapsamlı tartışmalar planlamalarla yapılması gerekleri belirleyebilir. Daha özgün kapsamda Kürt kadınları açısından da benzer çalışmalar planlanabilir.

Rusya, Kafkasya ve Ermenistan alanlarında da pratikleşme sorunları hala gündemdedir. Bunun ana kaynağı olan örgütlenmenin geliştirilememesidir. Örgütlenme olmadan pratikleşme gelişmez. Bu alanların kadın hareketini geliştirmek açısından güçlü imkanları mevcuttur. Dezavantaj sayılabilecek yönleri var, bu her alan açısından var. Ama avantajlar ve avantaj dönüşürülecek yönler ağırlıktadır. Küresel demokrasinin geliştirilmesinde reel sosyalizmi yaşamış bir alan olarak özgün ele alınması gereken yönleri vardır. O alanda yaşanan büyük kahramanlıklar, sosyalizm ütopyası için harcanan büyük emekler var. Bunlara 21. yüzyılda verilecek en anlamlı cevap küresel demokrasiyi geliştirmektir. Bu temel esprisini somutlaştırılarak birçok kesimle ilişki ve ittifak geliştirilebilir. Ortak çalışma zeminleri, ortak örgütlenmeler geliştirilebilir. Savaş karşıtları, emperyalist küreselleşme karşıtları, çevre örgütleri, kadın hareketleri vb birçok sivil toplum örgütü küresel demokrasinin perspektifiyle bir araya gelebilir. Demokratik Uygurluk Manifestosu bu alanda hızlı, yaygın dağıtılmalıdır. Sosyalizm inancını yüreğinde hala büyütenlere, demokratik güçleri, aydın, yazar, akademik çevre, sanatçı, farklı halkların temsil kurumları

“KADEK'in öncülük ettiği, “demokratik çıkış ve bütünlük yolu” nun güçlü pratikleşmesi açısından da PJA'nın bu perspektif temelinde başta Ortadoğu olmak üzere, Avrupa'da kadın diplomasisini geliştirmesi önemlidir. Güney Kürdistan'daki çalışmalarımız hem Kürtler arası güçlü demokratik ulusal bağları geliştirme hedefiyle hem de alandaki Arap, Türkmen, Asuri vb değişik halklardan kadınlarla birçok değişik yol ve yöntem deneyerek ilişkilenebilir ve bunları kalıcı ittifaklara, ortak örgütlenmelere dönüştürmeyi başarmalıdır”

vb birçok kesime ulaştırılmalıdır. Kadın diplomasininin, bu temelde ilişki ittifak ve ortak platform örgütlenmelerinin en fazla geliştirilebileceği alanlardan birisidir. Ayrıca mevcut zemindeki kültür, dil, tarih araştırmalarını geliştirme imkanlarını kadın hareketi güçlü değerlendirmelidir.

Hem II. PJA Meclis Toplantımızda hem de KADEK Yönetim Kurulu Toplantısı'nda PJA faaliyetleri değerlendirilirken en fazla eleştirilen çalışma basın yayın, ajitasyon-propaganda çalışması oldu. Yine kültür çalışmaları da hem özeleştirme hem eleştiri konusu olarak gündemimize girdi. Bu iki çalışmanın Ortadoğu Rönesansını, reformasyonunu ve aydınlanma hareketini geliştirmedeki yeri belirleyicidir. Eğer bu çalışmalara yüklenmezsek, gerekli üretim gücünü bu zeminde açığa çıkarmazsak halkların lehine alternatif bir güç olma gerçeğimizin altını dolduramayız. Bu nedenle bu çalışma alanları açısından geliştirilen eleştirilerin hızla aşılması gereklidir. Bu çalışmanın yoğunlaştığı alanlar başta olmak üzere; basın yayın ve kültür çalışmalarının geliştirilememesi ilk önce PJA Meclisi'nin özeleştirisidir. Gereken yoğunlaşma, projelendirme, perspektiflendirme ve kadrolaştırma, bu alan açısından yerine getiremediğimiz görevler olmaktadır. Bu gerçekliğin bilinciyle son dönemde PJA Koordinasyon Merkezi'nde her iki çalışma sahasına özgün, güçlü bir tartışmaya başlatıyoruz.

Hem bu alanların ihtiyaç duyduğu perspektifleri PJA olarak bundan sonra daha sistemli, özgün talimatlarla gidermek hem de pratik çözüm gücünü yaratmaya dönük somut çalışmaları geliştirmek hedeftir. Bunun sonuçları kısa zamanda bu alan çalışmalarındaki arkadaşlara iletilecektir. İçine girdiğimiz olağanüstü sürece denk bu alan çalışması kendi özgün konferanslarında inanıyoruz ki güçlü kararlar alacaklar, çözüm geliştireceklerdir. Bu dönemin görevlerinin önemli bir kesimi bu çalışmalarımızın güçlü yetkin gerçekleşmesine bağlıdır. Bu araç silah da olabilir, televizyon, gazete de olabilir, oyun, yazım da olabilir. Çok önemli değildir. Amaçla bağlantısı kurulduktan sonra her çalışma son derece önemlidir, anlamlıdır. Bu alandaki kadro ve çalışan yapımız bu temelde güçlenmeli ve yetkinleşmelidir. Yaşanan güncel gelişmelere paralel tepkilerin, yorumlarını ve değerlendirmelerini güçlü geliştirmelidirler. Örneğin son yaşanan kültür katliamı karşısında basın yayın ve kültür kurumlarımız daha aktif ve örgütlü bir tavır sahibi olabilirlerdi. Açıklamalardan tutalım, birçok kültür sanat, basın yayın kuruluşuna ortak tepki göstermek için çağrılar yapmaya kadar bu katliam protesto edilmeli ve karşısında siyasal, kültürel hukuksal bir mücadele geliştirilmelidir. Bu ve benzeri birçok gelişmeye bu alan çalışanları zamanında tavır geliştirebilmelidir. Bu temelde bu alandaki PJA gücümüzün zihniyet devriminde, yeni çağın ideolojik kimliğinde, özgür kadının yaratılma devriminde ve Önderliğimizin belirttiği "çağdaş neolitik edebiyatın yaratılmasında" ve bunun basın yayın, kültür sanat alanlarına yüklediği görevlerin neler olduğuna dair daha güçlü yoğunlaşması ve üretmesi gereklidir.

Ortadoğu toprağı işgal edilebilir ama ruhu asla

Bu süreçte bütün alanlarda çalışmaları geliştirirken ağırlık verilmesi gereken önemli bir boyut; yerel yönetimlerin geliştirilmesi tartışma ve gündemine paralel ve VIII. Kongremizin kararlaşmasının gereği olarak halkın iradi karar mekanizmalarında ağırlıkta yer almasıdır. Halkın kendi kendini yönetme gücünü yaratmaktır. Bu konuda Ortadoğu'nun en hazırlıklı gücü olmamıza rağmen, ideolojik örgütsel, siyasal ve kültürel olarak buna en yakın güç olmamıza rağmen bazı basit alışkanlıklarımız ve zihniyetimizdeki, çalışma tarzımızdaki geriliklerin sonucu olarak son iki yıldır bu ko-

nuda atmak istediğimiz adımları pratikleştiremedik. Başkan Apo'nun "kendimi halkla birlikte yaratmak sadece bir bilinç ve felsefi sorun değil, aynı zamanda ahlaki bir nitelikti, Halkın temel gerçeklerinden kopuk yaşamak bir düşkünlük, onursuzluk ve ahlaksızlık gibi geliyordu," perspektifi temelinde bu konudaki geriliklerimiz hızla aşılmalı, kararlaştırdığımız değişimler mutlaka başarılmalıdır. Bu temelde halk eğitimleri Demokratik Uygurlik Manifestosu temelinde yoğunlaştırılmalı, halkın demokratik bilinç ve kültür düzeyi yükseltilmelidir. Bu başarıldığında örgütlenme bilinci ve pratiği de gelişecektir. Ayrıca bu çalışmalara paralel yerel kadro örgütlenmesi önemlidir, geliştirilmesi sürecin örgütsel açılım perspektifinin gereğidir.

Başkan Apo'nun tüm toplum için; "Birbirlerini sevmeye temelinde kardeşleşme yaşanmalıdır. Kuşatmaya karşı da ancak böyle durulur" perspektifini bütün çalışmalarımızda esas almalıyız. Bu asla teslim olmayan, direnen, örgütlenen, özgürlük eylemleriyle toplumu yaratan, aydınlatan ve zafere taşıyan çizgidir. Ortadoğu'nun toprağını işgal edebilirler, ama ruhunu asla. Çünkü o ruh anatanrıça ruhudur. İnsanlığa can veren, toplumsallığı yaratan ruhtur. İnsanlığın ruhudur. Yaşamın ruhudur. Kuşatamazsınız, toprağını kuşatsanız da ruhunu, tarihini, köklerini kuşatamazsınız. Bu şu demektir: "başarmak da kaybetmek de Ortadoğu'nun elindedir. Çünkü ruhunu satmayan her zaman kazanır. Ama şu anda önemli olan o ruhla halkların onurlu barışını, özgür birleşimi ve demokratik yapılanmasını yaratmaktır. Ortadoğu özgür ruhunu, anatanrıça ruhunu başarakterek, ayaklandırmakla bunu başaracaktır. "Nasıl ki 1850'li yıllar Avrupa halklarının baharı olmuşsa 2003'lü yıllar da başta Kürt halkı olmak üzere Ortadoğu halklarının baharlaşması olacaktır" tespiti bu gerçeğin en somut dillendirilişidir. Ve Başkan Apo bunun için güçlü. İmralı gibi bir ölüm koridoruna hapsedilse de kuşatılmayan ve asla kuşatılmayacak bir ruhu var. PJA'yı yaratan da Başkan Apo'da erkek egemenlikli ruh, karakter, kültür ve bir bütün sistem tarafından kuşatılmayan ruhtur. Bu nedenle Başkan Apo'ya PJA olarak vereceğimiz cevap da Beritan gibi kuşatılmayan bir gerçeğin örgütü, eylemi, ruhu, yüreği olmalıdır. Belirttiğimiz bütün görevleri başarmak ancak Beritanlaşmakla mümkündür. Beritan arkadaş da tıpkı Ortadoğu gibi kuşatılmışlıklar içinde kuşatılmayan ruhtur. Kazanmak için bize bu ruh gereklidir. Koşullar ne kadar ağırlaşırsa ağırlaşsın, çember ne kadar daralırsa daralsın asla teslim olmayan, kendi çizgisin-

de ölümüne ısrarlı, iddialı ruh gerekli. Beyin ve yürek gereklidir. Beritan bunun adıdır. Bu temelde önümüzdeki dönemde gelişebilecek tüm olasılıkları hesaplayarak, şimdiden çalışma tarzımızla, tempomuzla, kapsamımızla kuşatılmayan, sürekli genişleyen ve derinleşen çizginin uygulayıcısı olmak durumundayız, bu aynı zamanda meşru savunmanın da özü oluyor. PJA HPG güçlerimiz de bu çizgi temelinde yoğunlaşmalı ve Ortadoğu'da gelişen yeni sürecin bizim açımızdan getireceği olası askeri ve siyasi gelişmelere güçlü hazırlanmalıdır. Olası bir savaş gündemleştiğinde yürüteceğimiz savaş Ortadoğu çapında gelişecektir. Bu kadın ordulaşması açısından da PJA HPG Konferansı'nda aldığımız karara denk evrenselleşen bir kadın ordulaşmasının kapılarını açacaktır. Nasıl ki ulusal çapta kadın ordulaşmamız 15 yıllık savaş pratiğinde ateşten yaratıldıysa; Kürt sorununun çözümüne ve bu temelde Kürt halkının iradi gücü KADEK'e inkarcı imhacı çizgide yeni bir yönelim olduğunda kadın ordulaşması da kendisini meşru savunma çizgisinde, Beritan ruhuyla sürekli büyütecek ve tüm Ortadoğulu kadınlarının özgürlük ordusu haline gelecektir. Elbette bizim tercihimiz bu özgürlük ordusunun demokrasi ve barışın en aktif gücü olarak çalışmasıdır, bunun zeminlerinin yaratılmasıdır. Bu bütün kadınlar gibi Kürt kadınlarının da en aktif, en gönüllü ve sevecek katılacağı bir çalışma olur. Ancak bize yeniden inkarcılığın imhanın, teslim almanın savaşçı dayatılırsa; bu durumda Kürt kadınının defalarca sinanmış savaş gücünü, varlığını meşru savunma çizgisinde devam ettirmek için kullanırız. Bu temelde HPG güçlerimizin yoğunluk, moral, disiplin ve örgütlülük gücü bizim için her zamankinden daha önemlidir. Bu konuda I. PJA HPG Konferansı'nın kararlaşması bu yıl açısından da gelecek dönem açısından da oldukça kapsamlı perspektifleri içermektedir.

Başarının altın anahtarlarını yakaladık

Her dönemin kendine has bir tarzı, temposu vardır. Her dönem eğer ona cevap verecek örgüt gerçeği yani kadro gerçeği yaratılırsa kazanılır. Hiçbir başarı doğru örgütlenilmiş insan bilinci, yüreği, gücü olmadan mümkün değildir. En güçlü strateji ve programa da sahip olursa eğer bunu yaşamsallaştıracak taktikler ve taktikleri uygulayacak örgüt gücü yoksa sonuç başarısızlıktır. Başta yönetim gücümüz olmak üzere bütün kadro yapımızın kendisini vuracağı temel başarı ölçüsü şu temelde olmalı-

dır: "Ne kadar taktiğe girmişim? Günlük olarak çalışma tarzım tempom ve verimliliğim ne kadar taktiğin hizmetinde ve onu geliştiriyor? Ve taktik uygulamanın toplamı ne kadar stratejiyi geliştiriyor?" bu sorular sorulmadan ve cevaplar doğru verilmeden iş yapmanın bir anlamı yoktur. Süreç her zamankinden daha fazla yetkin örgütlülük ve pratik istiyor. Ve biz yaklaşık beş yıldır hazırlanıyoruz. Eğitimlerden geçtik. Yeni stratejimiz temelinde bazı pratik ve örgütsel deneyimlerini yaşadık. En önemlisi Demokratik Uygurlik Manifestosu'yla tanıştık, yoğunlaştık ve yaşama bambaşka bir zihniyetle bakılabileceğini öğrendik, kısacası başarının altın anahtarlarını yakaladık. Önderlik onları bize kazandırdı. Zafere ulaşmak için gerekli olan, halkların bizden beklentileri ve sürecin bize dayattığı bu altın anahtarlarla başarıların kapılarını açmak ve o kapılardan geçmektir. Bize her süreci kazandıracak, her zorluğu aşırarak ve zafere götürecektir başarıları yaratacak ruh Apocu ruhtur. Bu da hamleci, atılımcı, yenilikçi, pratikçi, coşkulu, iddialı, tutkulu bir ruhtur. Oportünizmin, ortayolculuğun düşmanıdır. 30 yıllık parti tarihinde en büyük mücadeleyi bu çizgiye karşı vermiştir. En kapsamlı çözümlenmeleri bu çizgi üzerinde yapmıştır. Çünkü bu çizgi ve duruş, kişilik her türlü bozgunculuğun, tasfiyeciliğin beslediği kaynak, ekildiği tarladır. Her eğilim çizgiden beslenerek kendisini kamufle edebilir. Bu nedenle de Apocu ruhla bu çizgi asla birlikte olamaz. Eğer bizim duruşlarımızda ortayolculuk, pratiğimizde oportünizm varsa biz de Apocu ruh zayıftır. Bu da süreci karşılayacak tutku gücünden, tarz ve tempodan uzak olduğumuz anlamına gelir ki zaten Başkan Apo'nun son dönemde bu temelde eleştirileri de oldu. O zaman hızla bu duruşlarımızı sorgulamalı ve aşmalıyız. Birçok alanda kapsamlı özeleştirme platformları geliştirdik. Her arkadaş bu özeleştirme hamlesinin özü, amacı temelinde katılımını güçlendirmeyi esas almalıdır. Dönemin nasıl bir öncülük istediği, dönemin militan gerçeğinin hangi özellikleri istediğini doğru görmeliyiz. Son özeleştirme platformlarında yaşadığımız son dört yıllık süreçte bu konuda yaşadığımız yetersizlikler de netleşti, çözümlendi. Herkese düşen güçlü pratiğe yürüme. Eğer böyle yapmazsak sık sık yaşadığımız tarihi fırsatları kaçırma, gecikmeli giriş yapma ya da başarısızlığımızı özeleştirisini verme, Önderlik, şehitler, halk, tarih ve örgüt gerçeği karşısında suçlu konuma düşme durumu gelişir ki bu hiç kimsenin tercihi ve istemi değil. O zaman ufkumuzu geniş tutmalıyız. Büyük düşünmeli ve büyük yaşamalıyız. Olağanüstü sürecin,

tarihi bir aşamanın ve halkların zamanının tutkusıyla, coşkusuyla, kararlılık ve iddiasıyla sürece yüklenmeli ve başarılıyız. Birçok alanımızda yaşanan pratikleşme yetersizliği taktiğe güçlü girilmediğinin ifadesi olmaktadır. Bu durum her alan özgülünde ciddi ve derinlikli ele alınmalı ve çözümlenmelidir. Her alan taktiğin yaratıcı, zengin uygulama gücünü ortaya koymada adeta bir yarış içinde olmalıdır. Unutmayalım ki geçmiş süreçte tarihi fırsatları kaçırmamızın temel nedeni taktik uygulama gücü olamayışımızla ve bu anlamda Önderlik kurumunu aşırı zorlamamızla bağlantılıdır. Mevcut süreç açısından da taktiğe girişte yaşadığımız her direniş her gecikme ve her yanlış uygulama Önderliğin içinde yaşadığı ağır tecrit koşulunu kendi cephemizden derinleştirmek olmaktadır. Bütün çalışmalarımızın 2003 yılında önderliğimizin özgürlüğüne kilitlendiğini bu yılın başında belirledik. Önderliğe kilitlenmiş çalışma demek yeni stratejimizin ustalıklı taktik uygulama gücü olmayı başarmak demektir. Yani üçüncü alanı, sivil toplum örgütlenmelerini, demokratik toplumu, meşru savunma çizgisinde güçlü bir duruşu yaratmaktır. Önderlik 30 yıl boyunca, bütün ömrü boyunca hep verdi. Şimdi verme, borcumuzu ödeme sırası bizde. Bu borçluluğu, 4 Nisan'ın yeniden doğuş gerçeğini vicdan azabını hissetmeyen anlayamaz. Demokratik Uygurlik Manifestosu'nun militanı olamaz. Zihniyet, vicdan ve ahlak devrimine giremez. Bu yüzden borcumuzu, insan olmanın, özgürlük hareketi içine çekilen ve özgürlük arayışçısı insanlar olmanın, onurlu, kimlikli Kürt olmanın ve özgür kadın perspektifine örgütüne, eylemine kavuşan kadın olmanın borcunu Başkan Apo'ya O'nun özgür bırakılmasının zeminlerini yaratarak ödemeliyiz. Başka türlü ne insan olabiliriz, ne devrimci, ne de özgür kadın, özgür erkek ve özgür halk. Bu temelde PJA olarak herkesi bir kez daha Önderlik savunmaları karşısında kendi gerçeğini doğru ele almaya çağırıyoruz! Başkan Apo'nun "savunmamın tekrar tekrar okunmasını, özümsemesini ve izlenmesini istiyorum" talimatını anlamaya ve uygulamaya çağırıyoruz! Geçmiş alışkanlıklardan, sınıfa, cinse ait tüm zihniyetlerden boşanmaya ve zihniyet devrimini gerçekleştirerek Ortadoğu'nun Rönesans, reform, aydınlanma hareketine güçlü katılmaya çağırıyoruz! Bu temelde tüm kadro ve çalışan yapımızı dönemin öncülüğünü, özgürlük barışı ve demokrasi militanlığını gerçekleştirmeye çağırıyoruz! Ana tanrıçanın bereketli topraklarında yaşanacak yeniden doğuş, Kadın Rönesansıyla gerçekleşecektir. Tüm Ortadoğu analarına ve ana tanrıça kültürüne bağlılık temelinde Özgür kadın hareketi PJA, bu tarihi görevi öncülük örgütlülüğünü sürekli büyüterek yerine getirme kararlılığındadır. İçinden geçtiğimiz süreç ve gelecek dönem özellikle Ortadoğu kadını için müthiş bir gelişme süreci olarak yaşanacaktır. Böyle olmasını sağlamak için PJA olarak her şeyimizi, yaşamımızı ortaya koyacağız. Sahip olduğumuz tüm birikimleri, tecrübeleri ve acıyı güce dönüştürme örgütlülüğümüzü bütün Ortadoğulu kadınlara ulaştıracacağız. Paylaşacağız. Paylaştıkça çoğalacağız ve büyüyeceğiz. Ve çağdaş neolitik devrimi bu topraklarda İstar'ın toprakları olarak mutlaka başaracağız.

**BUTOPRAKLARDA
İNSANLIK KAZANACAK!**

TÜRKİYE İÇİN ÇIKMAZDAN ÇIKIŞ BİLDİRGESİ

Dünya değişim ve dönüşüm sürecinden geçiyor. 20. yüzyıl dengelerine dayanan statüko parçalanmıştır. Sovyetlerin dağılması bir bütün olarak 20. yüzyıl sisteminin dağılmasını ifade etmekteydi. 20. yüzyıl kavramları ve zihniyetiyle sorunlara çözüm bulmak ve yürümek artık mümkün değildir. Bir yandan halkların 20. yüzyıldaki uyanışı mücadeleleri ve dünyaya açılmaları, I. ve II. Dünya Savaşları başta olmak üzere yaşanan acı olaylar, diğer yandan bilimsel teknik devrimin ekonomik, sosyal, kültürel ve siyasal yapıları derinden etkilemesi dünyanın yeniden yapılanmasını zorunlu hale getirmiştir.

21. yüzyıl koşullarında ne egemen güçler ne de emekçiler ve halklar eski zihniyet ve politikalarla yeni açılımlar yapamazlar. Nitekim dünyanın ekonomik ve siyasi güç odakları bu gerçeği görerek kendilerini yeniden düzenliyor. Dünyada etkinliklerini sürdürmek için yeni politikalar yöneliyorlar. Diğer ülkeler, halklar ve emekçiler de kendilerini etkili kılmak için bu değişim ve dönüşüm sürecine uygun yapılanma içine girerek yeni politikalar üretmek zorundadırlar. Aksi halde etkisiz ve mücadelesiz kalarak egemen güçlerin politikalarının peşinden sürüklenmekten kurtulamazlar.

Bu gerçek iç ve dış politikaların 20. yüzyılda esas olarak iki sistem arasındaki dengeler ortamında oluşan ve bulunduğu coğrafya nedeniyle dünyadaki gelişmelerden en çabuk etkilenen Türkiye için daha fazla geçerlidir.

Ne var ki, ABD'nin Irak'a müdahalesi dünyadaki gelişmelere, değişime sol ve demokratik güçlerin cevap veremediğini gösterdiği gibi Türkiye'nin de dünyadaki gelişmelerin gerisinde kaldığını ortaya çıkardı.

Son birkaç aylık gelişmeler en fazla da Türkiye'nin yeni bir zihniyete, değişime, dönüşüme ve demokratikleşme projesine ihtiyacı olduğunu gösterdi. Gelişen aşamada Türkiye'nin bir çıkmazı yaşadığını ve çıkmaz içinde enerjisini tükettiğini gözle önüne serdi. Kendini içerideki toplumsal gelişme ve dünyanın yeni koşullarına göre demokratik temelde yeniden yapılandırmayan Türkiye, 20. yüzyıldaki şekillenmesiyle dünyadaki ve bölgedeki tüm gelişmeleri seyrederek konuma düşmüştür.

20. yüzyıldaki emperyalist, kapitalist sistemle reel sosyalist sistem çatışması ortamında şekillenen devletlerin başında Türkiye geliyor. İki sistem arasındaki çekişmenin en fazla şekillendirdiği ve etkilediği ülke Türkiye oldu. Hiçbir ülkenin yapılanması böyle bir çekişme ortamında şekillenmedi. Bu gerçeklik değerlendirilmeden Türkiye'nin tanınması ve bugünkü çıkmazının anlaşılması mümkün değildir.

Reel sosyalizmin yıkılması, Türkiye'yi şekillendiren iç ve dış politikalarına yön veren dünya koşullarının da ortadan kalması anlamına geliyordu. Eski iç ve dış politikaların sürdürülmesini sağlayacak koşullar aşılmıştı. Türkiye bu gelişmeleri doğru okuyup kendisini erkenden yeni koşullara hazırlayamadı. Geleneksel bürokrasi ve siyaset eski politikaları devam ettirme kolaylığını benimsedi. Eskinin aşılmasıyla vazgeçeceği siyasi, ekonomik ve sosyal imkanları sıkı sıkıya elinde tutmaya çalışarak Türkiye'nin önünün açılmasını engelledi. Saplantı haline getirdiği stratejik önem yanılığına dayanarak eskiyi sürdürdüğünü sandı. Eskinin yıkıldığı, ama yenisinin daha nasıl şekilleneceğinin belirlenmediği ortamda PKK'nin öncülük ettiği mücadeleye karşı dış destek alması, stratejik önemi eskisi gibi kullanacağı yanılığına götürdü. Bu nedenle de değişim ve dönüşüm ihtiyacına karşı direndi. Demokratikleşme ve Kürt sorununun çözümünün

kaçınılmaz hale geldiği bir dönemde eskiyi aşmayan göstermelik reformlarla bu dönemi karşılayacağını düşündü. Sonuç olarak iç ve dış politikada çıkmaz derinleşerek varolan sorunlara yeni sorunların eklenmesi durumuyla karşılaştı.

Kürt sorununda çözüm inkarcı politikaların aşılmasına bağlıdır

Türkiye iç ve dış politikasını Kürt inkarı üzerinde kurmuştur. Bölgedeki statüko da Kürt inkarı üzerinden kurulmuştur. Kürt sorununun bu biçimiyle ortadan kaldırılacağı düşüncesi tüm politikalara yön vermiştir. Bunun yalnız Türkiye açısından değil, bölge ülkeleri açısından da olumsuz sonuçlar verdiği bugün daha iyi görülmektedir. Saddam rejiminin çöküşü bu politikanın çarpıcı bir biçimde iflası oldu. Kürt sorununun çözümsüzlüğünün kölesi olan tüm ülkeler eğer doğru bir çözüm bulamazsa farklı biçimde trajik sonuçlarla karşılaşabilirler. Bir daha vurgulamalıyız ki,

ye'nin politikalarına dayanarak çözümsüzlüğü sürdürdüler. Kürt sorununda her zaman Türkiye'nin desteğini alarak çözümsüz politikalarında ısrar ettiler. Kendi Kürt sorununa kendilerinden çok Türkiye'nin duyarlı olduğunu düşünerek mevcut politikaları yatacaklarına inandılar. Ve sorunu çözmeye eğilimine girmediler. İzlediği bu politikaların şimdi kendisini zor duruma düşürdüğünü gören Türkiye bir şaşkınlık içindedir. Bu sorunun kendi inisiyatifinden çıktığını görerek telaşa düşmüştür.

Türkiye'nin telaşı Kürt sorununa çözümsüz yaklaşmasından ileri geliyor. Çünkü gelişmeler inkarcı politikalarının iflası ve çıkmazını açığa çıkardı. Eski yaklaşımları iflas eden ve yeniyi bulamayanların telaştan başka gösterecekleri bir tutum olamazdı.

Son otuz yılda Kürt sorununun çözümsüzlüğünün ortaya çıkardığı ağır sonuçları en fazla Türkiye yaşadı. Üst üste gelen ekonomik yıkımlar da Kürt halkının özgürlük mücadelesini bastırma politikasının sonuçlarıydı. Bu mücadeleyi bastırmak için alınan yüksek faizli borçların yarattığı eko-

Türkiye'nin gerçek anlamda stratejik ortak olacağı güç Kürt halkıdır

Artık Kürt sorununun çözümü ve Türkiye'nin geleceği için yeni bir yol var demenin zamanıdır. Türkiye, stratejik önem pazarlığı yaparak yürüdüğü yolun sonuna gelmiştir. Stratejik önem pazarlamayı politikaların temelini oturtmak bağımlılığa mahkum bir politika izlemektir. Kendi iç sosyal ve kültürel temellerine ve dengelerine dayalı politikalarla yürümek ise öz güce dayanmaktır. Varsa bir stratejik önem ancak bu koşullarda bir ülkeye gerçek anlamda güç kazandırır. Türkiye kendi iç dengelerine dayalı politika yapmanın yol ayrımına gelmiştir. Başka sapacak bir yol da yoktur.

Türkiye, "Irak'ta Kürtler Federasyonu olacak bunu önleyelim, Kerkük'te Kürt etkinliği olmasın" diyerek politik etkinlik sağlayamaz. Türkiye'nin bölgede politik etkinlik sağlamanın tek yolu demokratikleşmesi ve kendi içindeki Kürt sorununu çözmekten geçmektedir. Türkiye varolan bi-

stratejik ortaklığı tarihte hem Türke hem de Kürde kazandırmıştır. Başka stratejik ortaklık aramaya gerek yoktur. Kaldı ki başka stratejik ortaklıkların güçlü tarafı olması için de Kürt-Türk stratejik ortaklığının sağlanması zorunludur. Yaşanan acı deneyimler ve hayal kırıklıklarından sonra bu stratejik ortaklığın gecikmeden gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu stratejik ortaklık yaratıldığına, Kürt ile Türk et ve tırnak gibi kopmaz bir birlikteliğe ulaşacaktır. Türk'ün de Kürt'ün de kazanacağı Türkiye ancak böyle yaratılabilir.

Genel Başkanımız Abdullah Öcalan, İmralı'da yaptığı savunmalarda ve AİHM'e sunduğu **Özgür İnsan Savunması** olan demokratik uygarlık çözümlerinde Türkiye'nin izlemesi gereken bu stratejiyi kapsamlıca izah etmiştir. Gerçek Türkiye yurt-severliğinin de bu stratejiyi uygulamaktan geçtiğini vurgulamıştır. Kürt sorununun milletçilikten uzak Türkiye sınırları içinde **"demokratik özgür birlik"** çerçevesi temelinde çözülmesi gerektiğinin, bölünmeden değil, birleşmeden yana olduğunun altını çizmiştir. **"Demokratik Türkiye, Özgür Kürdistan"** hedefini bu birliğin koparılamaz pratikleşmesi olarak ön görmüştür.

Genel Başkanımızın ortaya koyduğu bu çizgi, inkarcı zihniyet tarafından "taktik yapıyor" denilerek görmezlikten gelinmiştir. "Bugün dil, kültür, kimlik istiyorlar, yarın da devlet kuracaklar" sapırmalarıyla inkarcı politikaya devam edilmiştir. Türkiye'yi çıkmazdan kurtaracak bu proje reddedilerek dünyanın yeniden yapılandığı bu süreçte altın değerinde olan ve ele geçirilemeyecek 4 yıl kaybedilmiştir.

Bu 4 yılın kaybedilmesinin sorumluluğu yalnızca devlete ait değildir. Savaşın durdurulmasının rehabet ortamında Türkiye'nin demokratikleştirilmesi ve Kürt sorununun çözümü projesine sahip çıkmayan sol ve demokratik çevreler de en az devlet yetkilileri kadar sorumludur. Ekonomik güç odakları savaşın verdiği zarar ortamında yaşadıkları sıkıntı nedeniyle reform istersen, çatışmaların olmadığı rehabet ortamında bu görüşlerinin takipçisi olmamışlardır. Klasik devlet politikalarıyla uyumlu hale gelerek sınırlı ve göstermelik reformlarla çıkmazdan kurtulacakları yanılığına düşmüşlerdir. Emekçi kesimlerin önemli sendika kuruluşları, ekonomik güç odaklarının pragmatik ve faydacı anlayışları sonucu istedikleri reformların bile gerisinde bir duyarlılık içinde olmuşlardır. Savaş ortamında yaşanan büyük kayıpları unutan bu gaflet durumları Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu demokratik reformların yapılmasını ya da yozlaştırılarak yapılmasını doğurmuştur.

Bu gaflet tutumlarının bugün Türkiye'ye pahalıya mal olduğu görülmektedir. Demokratik dönüşümü yapamayıp kendini güçsüz ve inisiyatifsiz bırakanlar yalnız bir cephede değil tüm cephelerde kaybetme gerçeğiyle karşılaşmıştır.

Türkiye demokratikleşip Kürt sorununu çözümlerse, bugün Ortadoğu'da ABD'den daha fazla inisiyatif sahibi olurdu. Hatta birçok güç, demokratikleşerek Ortadoğu'da güç ve inisiyatif kazanmış Türkiye'nin konumuna ihtiyaç duyacaktır. Türkiye sıkışan değil, sıkıştıran ülke olarak öncü ve anahtar güç olma rolünü oynayacaktır. Türkiye'nin bırakalım minnetle yaklaşmasını, kendini güçlü güvenli hissetmek için Avrupa, Türkiye'yi parçası yapmakta daha ön açıcı ve katkı sunucu olacaktır. En önemlisi de ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel alanda piste havalanan uçak gibi çıkışa geçecektir. Bunlar hayal değil, gerçek demokratikleşmenin yaratacağı ilk sonuçlar olacaktır. Hatta Kürt sorununu çözerek demokratikleşmiş Türkiye'nin gerçek anlamda stratejik ortak olacağı güç Kürt halkıdır. Türk-Kürt

Kürt sorununun çözümsüzlüğü kötülük tanrılarının Ortadoğu'ya verdiği bir ceza gibidir. Bu cezayla yalnız Kürtler değil, Türk, Arap, Fars halkları da fazlasıyla çekti. Kürt korkusu ve bölünme paranoyası bölge ülkelerinin ekonomik, sosyal, siyasal açılım yapmasını engelleyerek geri kalmalarına yol açtı. Bu gerçek açık ve net olmasına rağmen hiçbir ülke bu sorunun çözümüne köklü el atmadı.

Kürt sorununun çözümsüzlüğü kötülük tanrılarının Ortadoğu'ya verdiği bir ceza gibidir. Bu cezayla yalnız Kürtler değil, Türk, Arap, Fars halkları da fazlasıyla çekti. Kürt korkusu ve bölünme paranoyası bölge ülkelerinin ekonomik, sosyal, siyasal açılım yapmasını engelleyerek geri kalmalarına yol açtı. Bu gerçek açık ve net olmasına rağmen hiçbir ülke bu sorunun çözümüne köklü el atmadı. Sanki bu sorunda inkardan başka çözüm yokmuş gibi basiretler bağlanmıştı.

Kürt sorununun çözümsüzlüğü ve yarattığı bu sonuçlardan birinci dereceden Türkiye sorumludur. Türkiye bu konuda çözümlenmeli olsaydı, diğer ülkelerin de bu sorunda adım atmaları kolaylaşacaktı. Türkiye bunu yapamadığından diğer ülkelerde Türki-

nomik çöküntünün yeni borçlarla üstünün örtülemediği, şiddetli patlayan kriz olarak Türkiye halkını vurdu. İç siyaset ve sosyal yaşamda ise çöküntü yıllardır yaşanıyor. Kürt sorununa endeksli kriz şimdi de dış politikada patladı. Tüm bunların Kürt sorununun çözümsüzlüğünden kaynaklandığı her gün daha açık dillendiriliyor.

Inkarcı çevreler "mücadele etmeyelim de teslim mi olalım" söylemiyle sorunu çarpıtarak bu ağır sonuçlardan sıyrılmaya çalıştılar. Bu tür savunmalarla Kürt sorununda inkarcılıktan başka yol olmadığını kabul ettirmek ve kendilerini temize çıkarmak istediler.

Kürt sorununda inkardan ve bastırmaktan başka çözüm yolu yoktur diyenlerin Türkiye'yi getirdiği nokta bugün tüm sonuçlarıyla önümüzde durmaktadır.

rikim, demokratikleşme potansiyeli, çağdaşlaşma dinamizmiyle bu yolda başarılı olacak bir ülkedir. Ortadoğu'nun gerilik ve çatışmalara mahkum kara kaderini yıkacak tek ülke konumundadır. Türkiye stratejik önem pazarlayarak değil ancak kendi dinamiklerini harekete geçirerek bu rolü oynayabilir. Türkiye de, varolan Kürt özgürlük hareketi de bu role fazlasıyla güç verecek bir konumda bulunmaktadır. Demokratik devrimini yapmış Kürt özgürlük gücü Türkiye'nin gücü ve birikimine katıldığında, yalnız bölgenin değil, dünyanın örnek olacağı bir düzeye ulaşacaktır. Eğer Türkiye'de gerçek stratejistler varsa, Türkiye'ye verecekleri yön ancak böyle olabilir.

Türkiye'nin gerçek anlamda stratejik ortak olacağı güç Kürt halkıdır. Türk-Kürt

ye'nin konumu bunların çok ötesinde olumlu sonuçlar doğuracaktı.

Demokrasinin zaferi halkların ortak mücadelesiyle mümkündür

Türkiye şimdi bu sonuçların neresindedir? Bunlardan kimler sorumludur? Bu gidişati durdurmak için ne yapmalıdır? soruları geleceğin kazanılması için doğru cevap bulmak zorundadır.

Türkiye'nin yapması gerekenler açıktır. Kürtlerle stratejik ortaklık temelinde Türkiye'nin iç dinamiklerine ve Ortadoğu'nun kültürel ve siyasal gerçeklerine uygun yeni den bir yapılanma içerisine girmesidir.

Doğru bir politika izlenirse Ortadoğu'nun ihtiyaç duyduğu Rönesans, reform ve aydınlanmanın rahatlıkla öncüsü olur. Aslında Türkiye birçok konuda daha şimdiden bu avantaja sahiptir. Ancak avantajlarını ve birikimini bugüne kadar iyi kullanamamıştır. En fazla söylediği laik ve demokratik değerleriyle Batı normlarının köprüsü olduğunu sıkı biçimde tekrarlamak olmuştur. Bunu da Batı'nın uzantısı pozisyonunda söylediği, iç dengeleri ve Ortadoğu gerçekleriyle uyumlu hale getiremediği için bir etkisi olmamıştır. Hatta içerde ve bölgede tepki çeken bir konuma düşmüştür.

Türkiye, demokratikleşmemesine içerde Kürt sorununun varlığını gerekçe gösterirken, dışarıda ise islamcı tehlikeyi öne sürerek kendine özgü bir demokratikleşme dayatması içinde olmuştur. "Türkiye'nin kendi koşullar ve özgünlükleri var" diyerek baskıcı ve çifte standartlı siyasal sistemi korumayı esas almıştır. Demokratikleşerek Kürt sorununu çözen Türkiye'de toplumun islam inancı doğal yaşam içinde varlığını sürdüren bir kanalda akar. Zaman zaman tehlike olarak gösterilen siyasal islam etkin olma imkanını Kürt sorunun çözülmediği ortamda bulmaktadır. Kürt sorunun demokratik yoldan çözüldüğü Türkiye'de islam inancı hiçbir zaman tehlike arz etmez. Aksine islamın demokratikleşme süreci derinlik kazanır. Kürt özgürlük hareketinin, Kürdistan'da bu sorunu çarpıcı biçimde çözdüğü bilinmektedir. Kürdistan'da gerçekleşen demokratik devrim islamın demokratikleşmesine temel teşkil edecek en önemli kuvvet durumundadır. Türkiye'nin demokrasi ve özgürlük güçleri bu gerçeği görmeli, Kürt özgürlük hareketinin Türkiye için anlamını bir de bu yönlü taktir etmelidir.

Kürt özgürlük hareketi ve Kürtlerin kendi kimliği ile Türkiye içinde yer alması, demokratikleşme için engel olmak bir yana demokrasinin güçlenmesinin motor gücüdür.

Bu gerçekler dikkate alındığında demokratikleşmenin önündeki engel ne Kürt sorunudur ne de toplumun islam inancına sahip olmasıdır. Aksine bu olguları demokratikleştirme önünde engel gören otoriter ve halktan kopmuş zihniyettir.

Türkiye'de uzun zamandır demokratikleşme tartışmaları yaşanıyor. İç ve dış dinamiklerin zorlaması, demokratikleşmeyi Türkiye'nin gündemine sokmuştur. Ne var ki emekçiler, aydınlar ve toplumun demokratikleşme isteyen kesimleri örgütlenip, kapsamlı bir demokrasi programıyla siyasete müdahale edemedikleri için, toplumun beklentilerine cevap veren bir demokratikleşme süreci gelişmedi. Devlet ve mevcut siyasal yapılar tarafından atılan göstermelik adımların arkasından sürüklenildi. Devletin, siyasetin ve toplumun demokratikleşmesi, demokratikleşme tarafından aşılması gereken kurumlara terk edildi. Sonuçta Türkiye'yi tıkatan bugünkü gerçeklikle karşılaşıldı.

Kürt özgürlük hareketinin demokratikleşme için içtenlikle mücadele ettiği bilinmektedir. Bu konuda birkaç defa demokratikleşme projelerini Türkiye kamuoyuna sundu. En makul çözüm önerileriyle demokratikleşmenin önünü açmak istedi. Demokrasiden yana olan hiçbir çevrenin reddedemeyeceği önerilerini defalarca açıkladı. Kürt halkının demokrasi mücadelesi, çözümleyici ve kolaylaştırıcı tutumu bazı olumlu gelişmelere yol açsa da, demokratikleşmeyi gerçekleştirmeye yetmedi. Zaten yalnız Kürt halkının mücade-

lesiyle demokratikleşmenin zafer kazanamayacağı açıktır. Demokrasinin zaferi ancak Kürt ve Türk halkının ve demokrasi güçlerinin ortak mücadelesiyle mümkündür. Kürt özgürlük hareketinin son 4 yıllık süreçte Türkiye'nin demokratik güçleriyle birleşme konusunda bir yetersizliği yaşadığını da söylemeliyiz. Bu yönüyle Türkiye'nin demokratik güçleri gibi Kürt özgürlük hareketi de bu yılları doğru değerlendirememiştir.

ABD'nin Irak'a müdahalesi tüm Ortadoğu ülkeleri açısından olduğu gibi Türkiye açısından da yeni bir dönemin başlatılması gerekli kılmalıdır. ABD'nin Irak'a müdahalesini yalnızca emperyalist emellerle açıklamak yetersizdir. Bu müdahaleye gerekçe sunan ve müdahaleyi önlemeyen Ortadoğu gerçekliği de çözümlenmek zorundadır. "Her koşulda ABD müdahale ederdi" demek, bölge ülkelerinin sorumluluğunu örtmekten başka bir şey ifade etmez. Eğer bölge ülkeleri kendilerini zayıf tutan konumda olmasalardı ABD kolay ko-

gördü. Ortadoğu, demokratik aydınlanma ve islamın demokratikleştirilmesi ile çözüm sürecine girebilir. Bu doğrultuda gelişme sağlandığında dış müdahale imkanları ortadan kalkar. Hatta dış güçlere karşı güçlü bir uygarlık merkezi ortaya çıkarılır. Tüm Ortadoğu halklarına şimdi böyle bir bölge yaratma görevi düşmektedir.

Kürt sorununun çözümü Türkiye'de yeni bir dönem başlatacaktır

Ortadoğu'da halkların kardeşliğine dayanan demokratik bir gelişim yaratmak en fazla da Türkiye'de imkan dahilinde girmiştir. Demokratik güçler etkisiz kalmalarını sağlayan zayıflıklarını giderirse Türkiye'de bir demokratikleşme hamlesi başlatabilirler. Özellikle de Kürt inkarına dayanan politikaların iflas etmesi, demokratikleşme adımlarının nereden başlatılması gerektiğini bir daha gözler önüne sermiştir. Kürt sorununun çözümü tüm çıkarıcı politikaların önünü açarak Türkiye'de

demokratikleşmesi ve adil demokratik barışın vazgeçilmez parçası olarak görülmesi.

3-) Tüm siyasi tutuklular için ayrımsız af çıkarılarak siyasal ve sosyal haklarının verilmesi. Bu süreçte Halk Savunma Kuvvetleri (HPG) gerillalarının da dahil edilerek çatışma ortamının tümden ortadan kaldırılması.

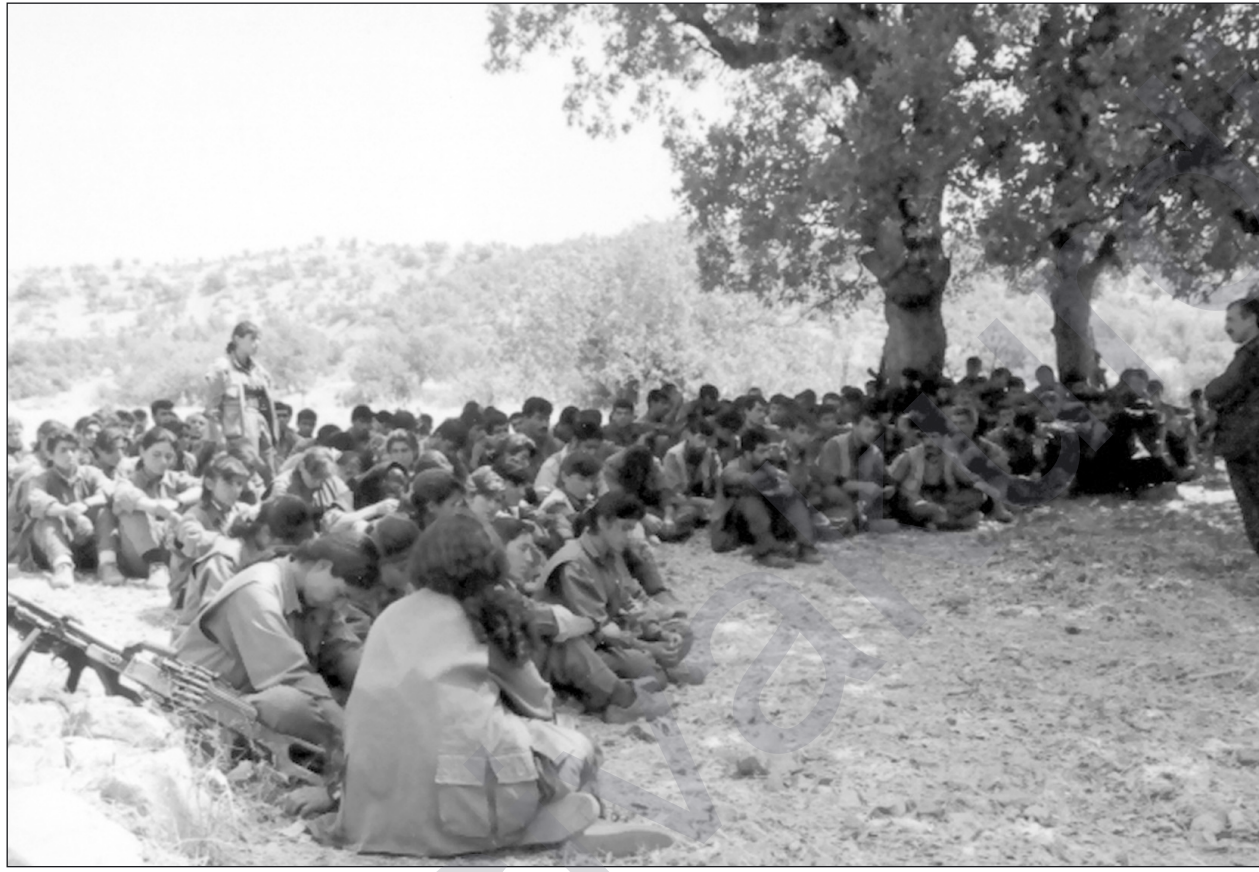
4-) Halklar arasında düşmanlık yaratmayan ve şiddeti savunmayan düşünce ve örgütlenme özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılması.

5-) Kürt kimliği, dili ve kültürünün anayasal güvenceye kavuşturularak, kendini ifade etmesi ve geliştirilmesi önündeki engellerin kaldırılması.

6-) Kürtçe TV, radyo ve diğer yayınların hiçbir sınırlamaya tabi tutulmaması; Türkçe yayın yapanlarla aynı idari ve hukuksal kullara bağlı olması.

7-) Yerel yönetimlerin yetkileri artırılarak demokrasinin yaygınlaştırılıp derinleştirilmesi.

8-) Köylerinden zorla göç ettirilenlerin köye dönüşlerinin sağlanması. Bunun için

“Kürt halkı gerçekleştirdiği demokratik devrim ve zihniyet devrimiyle çözüm yolunu tüm halklara sunmaktadır. Ne milliyetçilik ne de dogmatik dinsel çıkışlar bir çözüm gücü olabilir. Bölgenin kördüğümleşmiş sorunları milliyetçilik ve dinsel bağnazlıktan uzak, halkların demokratik özgürlüğü; demokratik aydınlanma ve islamın demokratikleştirilmesi ile çözüm sürecine girebilir.”

lay müdahale edemezdi. Halklarıyla bütünleşen ve kusurlu olmayan yönetimler olduğu taktirde ABD'nin bölgeye müdahale etmeye cesaret edemeyeceği açıktır. Demokratikleşen ve halklarıyla bütünleşen ülkelere sadece ABD değil, dünyanın hiçbir gücü müdahale edemez; etse bile yenilmeye mahkum olurdu.

Müdahale bu çerçevede değerlendirildiğinde halklar Ortadoğu özgülünde yeni bir dönem başlatabilirler. Kendi sorunlarını kendi çözen, bölge halklarını çekişme ve çatışma içinde tutan değil de kardeşleşme ile halkların gücünü birleştiren bir çizgi izlendiğinde uygarlıklar yaratan bu coğrafya yeni bir uygarlık çıkışı başlatabilir. Her bakımdan bu güce sahip bir coğrafyada yaşamaktayız. Genel Başkanımız bu gerçekliği Batı uygarlığı karşısında yeni uygarlık sentezi yaratacak bir kuvvet olarak değerlendirmektedir.

Kürt halkı gerçekleştirdiği demokratik ve zihniyet devrimiyle çözüm yolunu tüm halklara sunmaktadır. Ne milliyetçilik ne de dogmatik dinsel çıkışlar bir çözüm gücü olabilir. Bölgenin kördüğümleşmiş sorunları milliyetçilik ve dinsel bağnazlıktan uzak, halkların demokratik özgür birliği ile çözülebilir. Ortadoğu en fazla da milliyetçilik ve tutucu, bağnaz islamcı anlayışlardan zarar

yeni bir dönem başlatacaktır. Bu adımla birlikte siyasetin, devletin ve toplumun demokratikleşmesi gelişecek, ekonomik ve sosyal alanda da adil bölüşüme dayanan bir düzen kurulacaktır. Demokratikleşmenin her alanda yaratacağı sinerji Türkiye'nin dışardan aldığı kredilerin yüz katı kaynak yaratılmasını beraberinde getirecektir. Tüm bu gelişmelerle Türkiye, dışa bağımlı bir ülke olmaktan çıkacak, diğer devletlerle ortak çıkara dayanan bir ilişki düzeninin kurulmasını sağlayacaktır. Bunun sonucu Türkiye hem demokratikleşme modeli hem de ekonomik gücüyle bölgede örnek ve etkili ülke haline gelecektir.

A- Siyasi, idari ve hukuksal alanda yapılması gerekenler

1-) Türkiye'nin demokratikleşmesi ve Kürt halkının özgürleşmesi için milliyetçilikten uzak, halkların kardeşliğine dayalı, siyasi çözüm sunan KADEK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'ın özgürleştirilmesi, siyasal ve sosyal haklarının tanınması

2-) KADEK Genel Başkanı üzerindeki tecridin sosyal, kültürel ve dışarıyla ilişkilenmede uygulanan kısıtlamaların kaldırılması, Genel Başkanımızın durumunun Türkiye'nin

köylerini yeniden inşaa etmeleri ve üretime geçmeleri için idari, hukuksal ve ekonomik olarak desteklenmesi.

9-) Faili meçhul cinayetlerin açığa çıkarılması ve zanlılarının cezalandırılması.

10-) Bu yasal düzenlemelerin yapılabilmek için demokratik ortam sağlanmasına kadar Meşru Savunma Kuvvetleri olan gerillalara karşı operasyonların yapılmaması.

11-) Bu yasal sürecin tüm uygulamaları ve sonuçlarının yalnız KADEK ve Halk Savunma Kuvvetleri (HPG) için değil, diğer sol örgütler için de geçerli olması.

12-) Kürdistan'ın diğer parçalarında da Kürt sorununun demokratik birlik çerçevesinde çözme politikasını benimsemesi, bunun için Kürt hareketleriyle ilişki içinde olunması ve gereken desteklerin verilmesi.

13-) Kürt sorunu bulunan bölge devletleriyle ilişki ve politikalarını Kürt karşıtlığı üzerine kurulmaması, mevcut politikalar aşarak diğer devletlerin de demokratik birlik çözümüne teşvik edilmesi

14-) Bu siyasi, hukuksal ve idari düzenlemeler yapıldıktan sonra demokratik bir seçim yasasıyla yeni seçimlerin yapılması, Türkiye'yi demokratikleştirerek yeni bir dönem başlatacaktır.

B- Bu amaca ulaşmak için yapılması gerekenlerin başında toplumun tüm demokratik dinamiklerinin örgütlenmesi ve harekete geçirilmesi gerekmektedir.

Bunun için ;

1-) Sendikalar, sivil toplum örgütleri, kadın ve çevre örgütlerinden, barış ve insan hakları savunucularından ve demokratikleşme isteyen partilerin temsilcilerinden oluşan toplumun tüm demokratik dinamiklerini harekete geçiren bir **DEMOKRATİK TOPLUM KOORDINASYONU** kurulmalıdır. Böyle bir koordinasyonun en az elli kişiden oluşan bir temsilciler kurulu olmalıdır.

2-) Demokratik Toplum Koordinasyonu kendini merkezi olarak örgütleyerek yukarıda belirtilen programla toplum karşısına çıkmalı, belirli bir itibar ve etkinlik sağladıktan sonra programını iller bazında toplama benimsenip harekete geçirmeli, İl Demokratik Toplum Koordinasyonu oluşturulmalıdır.

3-) Kendini tüm demokratik özlemlerin çatı platformu haline getirir, toplumun demokratikleşme mücadelesinde hem iş bölümü hem de merkezileşmeyi sağlar.

4-) Demokratik Toplum Koordinasyonu demokratikleşmeyi gerçekleştirmek için devlet dahil siyaset kurumları ve toplumun tüm kesimleriyle ilişki kurarak demokratikleşme programına katılmaları ve destek vermelerini sağlar.

5-) Toplumun tüm demokratik taleplerine sahip çıkan ve çalışmalarında bunları dillendiren bir rol üstlenir.

6-) Sivil toplum örgütlerinin yaygınlaşmasını teşvik eder. Toplumun her bir sorununa sahip çıkan sivil toplum örgütlerinin gelişmesine destek sunar.

7-) Tüm sivil toplum örgütleri, sendikal partiler ve toplumun demokratik güçleri ve şahsiyetleri sorunda önyargısız diyalogların ve tartışmaların yapılmasının koşullarını hazırlar.

8-) Türk ve Kürt halkının stratejik ortaklığının Türkiye'nin gerçek ve kalıcı tek stratejisi olduğunu tüm topluma benimsetir.

9-) Aydınları, sanatçıları, siyasetçileri, demokratik kurumları ve bireyleri kendilerini Kürt halkının yerine koymaya ve Kürt halkının taleplerini anlamaya ve bunun için mücadeleyle yönelir.

10-) Kürt halkı ve aydınlarının Türkiye sınırları çerçevesinde özgür birliği savunmasına, Türk halkının ve aydınlarının Kürt kimliği, dili ve kültürünün özgürce örgütlenmesi ve anayasal güvenceye kavuşmasını savunmaya karşılık vermesini sağlar.

11-) Kürt ve Türk aydınlarına milliyetçi yaklaşımdan uzak durmaya, halkların kardeşliği ve demokratik özgür birlik düşüncesini yaygınlaştırmaya çağırır.

12-) Türkiye'nin demokratikleştirme programlarını ve gerekçelerini tüm topluma anlatan yaygın seminer, toplantı ve konferanslar yapar.

13-) Bu programın Türk, Kürt ve tüm halklara mal edilmesi için tüm şehirlerde gerçekleştirilecek biçimde eylemliliklerin sürekli yapılmasını sağlar. Bu eylemlere Türkiye'nin demokratikleşmesini isteyen tüm kesimleri katar.

14-) Demokratik eylemliliklerin Türkiye'nin demokratikleşme programı çerçevesinde birleştirilmesi ve uyumlu hale getirilmesini sağlar.

Demokratik Toplum Koordinasyonu Türkiye'nin çıkmazda olduğu bir dönemde yapacağı çalışmalarla demokratikleşme sürecini hızlandırarak tarihsel bir rol oynayabilecektir. Kürt ve Türk halkının vicdanı ve özelemlerinin ifadesi olan aydın ve sanatçılar bu rolün yerine getirilmesinde etkin yer alabilirler. Bu çevrelerin yüksek düzeyde katılımı Kürt ve Türk halkı arasındaki barışı ve birliği sağlamada ortak duyguları güçlendirir. Bu temelde tüm demokratik güçleri böyle bir Demokratik Toplum Koordinasyonu'na oluşturmaya, Türk ve Kürt halkını da bu koordinasyona güç vererek **Demokratik Türkiye Özgür Kürdistan** yaratma mücadelesine katkı sunmaya çağırıyoruz.

BÜTÜN İLGİLİ GÜÇLERE VE KAMUOYUNA

DEMOKRATİK BİRLİK

ÇÖZÜMÜNÜN ZAMANIDIR

KADEK Genel Başkanlık Konseyi

Dünyanın en ağır ulusal ve toplumsal sorunları altında tamamen tıkanan Ortadoğu ülkeleri, Irak'ta yaşanan savaşla birlikte kesin biçimde yeni bir sürece girmişlerdir. Ağır sorunların demokrasi, özgürlük ve insan hakları değerlerine bağlı rejimleri geliştirecek, çözümün hem koşulları hem de olanakları ortaya çıkmış bulunmaktadır. Yeni sürecin temel özelliği demokratik birlik çözümünün savaşın yanı sıra barışçıl çabalarla bir arada olmasıdır. Hala kesin sonuçlar ortaya çıkmamış olsa da Irak örneğinde görüldüğü gibi barışçıl, siyasal çözümün dışlanması halinde savaşa dayalı çözüm yolu devreye girecektir. Barışçıl, siyasal çözümün dışlanması durumunda ister dışta isterse içten kaynaklı savaş gündemindeki yerini alacaktır. Çözümü üretmeden barışı savunmak, ağır sorunlar altında nefesi tükenen Ortadoğu halkları için hiçbir anlam ifade etmez. Tam tersine tıkanma yaratan toplumların tüm kesimlerine yaşamı zindan eden gericiğin yedeğine düşmek ve idam ipine gönüllü asılmak anlamına gelir. Yıkılan Irak rejiminin devamının başka anlamı olamazdı. Dolayısıyla bu rejimin yıkılışı toplumsal gelişmeye hizmet edeceğinden olumlu açıdan bakmak gerekir. Ortadoğu'nun bütün ülkelerinde egemen rejimler sorunları çözüme kavuşturma yeteneklerini yitirmişlerdir. Büyük zenginlik kaynakları ve gelişen olanaklarına rağmen rejimler sorun çözen değil, sorun yaratıp ağırlaştıran bir konuma düşmüşlerdir. Çözüm adına yaptıkları her girişim sorunları ağırlaştırmaktan başka sonuçlar doğurmamaktadır. Demokrasi, özgürlükler ve insan hakları alanında ciddi gelişmelerin yaşanmamasının nedenini burada aramak gerekir. Halkların bu yönlü çabalarına olumlu yanıt verilmezken baskıların artırılması benimsenen yol olmaktadır. Diğer taraftan halklar varlık içinde yokluğu yaşıyorlar. Ülkelerin zenginlik kaynakları uygulanan politikalar sonucunda halkların daha iyi bir yaşam istemine cevap vermemektedir. Yoksulluk, açlık ve kötü yaşam koşulları mevcut rejimlerin uyguladıkları politikaların eseri olmaktadır. Buna rağmen rejimler kendisinde ısrar etmekte, demokratik değişim ve dönüşüm girişimlerine karşı direnmektedirler. Bu durum onların aşılmasını tarihsel bir gereklilik haline getirmektedir.

İnsanlığın toplumsal gelişme alanında sağladığı devasal ilerlemeler ortamında Ortadoğu çaresizliği ve geriliğe mahkum edilmiştir. Hem insanlığın hem de uygarlığın doğuşuna beşiklik eden bu topraklar, gericiğin kalesi haline gelmiştir. Tarihin derinliklerinde çakılıp kalmak özgür gelecek yerine geçmişin değerlerine sahiplenerek demokratik değişim ve

dönüşümüne karşı direnme, halklara dayatılan yaşam biçimidir. Kökeni Sümer-Rahip devletine kadar uzanan "**Kutsal Devlet**" halen rejimlerin karakterini belirleyen temel etken konumundadır. Toplumsal gelişmelerin gereklerine karşı bir adım ileri, iki adım geri misali tutumda ısrar etme bunun ifadesidir. Hangi yönden bakılırsa bakılınsa "Kutsal Devlet" felsefesi üzerinde şekillenen rejimler demokrasinin, özgürlüklerin, insan haklarının ve iyi bir yaşamın önündeki engel konumunu pekiştirerek sürdürmektedirler. Bu nedenledir ki ezilen halkların, kadının ve emekçi sınıfların kurtuluş çaresi bu rejimleri aşmaktır. Son derece gericileşen rejimlerin demokratik mücadeleyle aşılması tartışma götürmez bir meşruluk içermektedir. Yeter ki verilen mücadele demokratik gelişmenin hizmetinde ol-

ların her özgürlük talebi uluslararası sistemin desteğinde kanla bastırılmıştır. Katliam, zindan, işkence, sürgün, yoksulluk ve diğer insanlık dışı uygulamalar Kürt halkının yaşam biçiminin vazgeçilmezleri olmuştur. İnkâr ve imha hem egemen devletlerin hem de uluslararası güçlerin üzerinde hareket ettiği hukuki dayanak olarak kabul görmüştür. Kürtler açısından hiçbir olumlu yönü bulunmayan statüko '70'li yıllara geldiğinde Kürt halkını tükenmeye karşı karşıya bırakmıştır. Bu noktada Genel Başkanımız Abdullah Öcalan'ın belirleyici çabalarıyla ulusal diriliş mücadelesi başlatılmıştır. Başlatılan mücadele büyük fedakarlıklar pahasına '90'lı yılların ortalarına geldiğinde ulusal dirilişin gerçekleştirilmesiyle zafere ulaşmıştır. Daha sonraki yıllarda dirilişin kazanımları üzerinden Ulusal kurtuluş mücadelesi geliştirilmiştir.

"Kutsal Devlet" felsefesi üzerinde şekillenen rejimler demokrasinin, özgürlüklerin, insan haklarının ve iyi bir yaşamın önündeki engel konumunu pekiştirerek sürdürmektedirler. Bu nedenledir ki ezilen halkların, kadının ve emekçi sınıfların kurtuluş çaresi bu rejimleri aşmaktır. Yeter ki verilen mücadele demokratik gelişmenin hizmetinde olsun. Artık halkların demokratik bir yaşam için söylemeleri gereken sözü söylemenin zamanı gelmiştir."

timisi gerek dünyada gerekse Ortadoğu'da politikalarını ciddi değişikliklere uğratma gereği görmüştür.

Genel Başkanımız komploya demokratik değişim ve dönüşüm sürecini başlatarak yanıt vermiştir. AİHM'e sunulan savunma ile en kapsamlı ve derinlikli ideolojik temellerine oturtulan demokratik birlik

rın çıkarılmasıdır. İran ve Suriye ise yeni politikalar geliştirme yönünde herhangi bir çabaya girmemişlerdir. Diyebiliriz ki rejimlerin tümü kendilerini kilitlemiş, çözüm için çaba yürütmemişlerdir. Dönüştürmeyi dönüştürürler rolünün bir gereği olarak ABD, Irak rejimine müdahalede bulunmuştur. Eğer demokratik değişim ve dönüşüm sürecine girmemekte ısrar edilirse Ortadoğu'nun bütün ülkeleri çeşitli biçimlerde müdahaleye uğrayacaklardır.

**Eskinin devamı
kaosa yol açacaktır**

ABD 20. yüzyıla ait olan kapitalist sistemin toplumsal gelişmeye hizmet etmediğini gören sistemci aşma çabası içindedir. İster yanında, isterse karşısında olsun tıkanan tüm rejimleri aşma kararını uygulamaya geçirmektedir. Anlaşıldığı kadarıyla sistemin liderliği tabanıyla çatışmakta, buna engel teşkil eden müttefiklerini dikkate almamaktadır. Almanya, Fransa, Rusya gibi ülkelerin itirazlarına rağmen Irak Savaşı'nı başlatması böylesi bir gerekçeyle izah edilebilir. Türkiye'nin her vesilede "stratejik müttefikiz" diyerek konumunu koruma çabasının fazla bir değer taşımasının altında aynı neden yatmaktadır. Nasıl ki '90'larda 20. yüzyıl dünya sisteminin sosyalist sistem boyutu hızla aşılmışsa 2000'li yıllarda bu sistemin kapitalist boyutu da hızla aşılmak durumundadır. Dünyanın ve Ortadoğu'nun yeniden düzenlenmesi kaçınılmazdır. Burada önemli olan değişim ve dönüşümün hangi yöntemle gerçekleşeceği. Diğer taraftan bunun demokrasi, özgürlük ve insan hakları gibi insanlığın temel değerlerine uygun gerçekleşmesidir.

Irak'a yapılan müdahalenin başarısı demokrasinin, özgürlüklerin ve insan haklarının geliştirilmesine endeksli. ABD'nin Irak ve diğer rejimlere yönelik müdahalesi insanlığın bu ortak değerlerine uygun gelişmelere yol açtığı oranda başarılı olacaktır. Eskinin devamı özelliklerini taşıyacak rejimlerin kurulması kaosa yol açacaktır. Bu nedenle ABD için tek çıkış yolu halkların iradesine dayalı demokratik rejimlerin oluşumuna olanak tanıyıp, destek vermektir. Meselenin diğer boyutu bölgedeki rejimlerin demokratik değişim ve dönüşüm sürecine girmelerinin zorunluluğudur. Kaygıları bir tarafa bırakarak köklü demokratik reformların gerçekleştirilmesi savaşın önünü açacaktır. Savaş ve baskıya maruz kalmamak için tek seçenek demokratik değişim ve dönüşümün başarılmasıdır. Bu durum en çok Kürdistan'ı egemenliğinde bulunduran rejimleri ilgilendirmektedir. Aynı zamanda bölge halklarının demokratik inisiyatif kazanmalarının gereği vardır. Halklar inisiyatif ka-

sun. Artık halkların demokratik bir yaşam için söylemeleri gereken sözü söylemenin zamanı gelmiştir.

**Uluslararası komplo Kürt halkına
yapılan en büyük haksızlıktır**

Toplumsal gelişme açısından olumlu rolleri kalmayan rejimlerden oluşan Ortadoğu'nun 20. yüzyıl statükosu Kürt halkını inkâr ve imhaya tabi tutmuştur. Kürtler ulusal özgürlüklerinden ve insan haklarından yoksun bırakılmışlardır. On-

Bu doğrultuda yürütülen mücadele tüm saldırılara rağmen bastırılmayınca Genel Başkanımızın merkezinde bulunduğu uluslararası komplo devreye sokulmuştur. Komplo, Kürt halkına yapılan en büyük haksızlık olma özelliğine sahiptir.

Uluslararası komplo Başkan Apo'nun şahsında Kürt halkının özgür yaşam hakkına karşı yapılmış bir saldırdır. Aynı zamanda ABD'nin öncülük yaptığı 20. yüzyıl sisteminin Kürt halkına yönelik en büyük saldırdır. Bill Clinton yönetimi sekiz yıllık iktidarı süresince, Kürdistan özgürlük mücadelesine karşı imha savaşı yürüten Türk devletine sınırsız destek vermiştir. Clinton yönetimi Kürt sorununa çözüm aramadığı gibi ABD'nin çıkarları açısından ağır bir yük haline gelen Türkiye'deki rejimi yaşatmıştır. Onun Ortadoğu'daki uygulamaları gerici rejimlerin varlıklarını sürdürmelerine fırsat tanımıştır. Saddam rejiminin Körfez Savaşı ardından uzun yıllar devam etmesinde de bu yönetimin sorumluluğu büyüktür. Bu nedenledir ki Bill Clinton yönetimi tartışmalı bir seçimle iktidardan uzaklaştırılmıştır. Yeni ABD yöne-

çözümünün pratikleştirilmesi için barışçıl, siyasal mücadele yöntemi tercih edilmiştir. Önceleri PKK, son bir yıldır KADEK'in yürüttüğü mücadele bu doğrultudadır. Demokratik kurtuluş süreci olarak adlandırılan dört yıllık mücadele sürecinde Kürt halkı yoğun bir çaba içerisine girmiştir. Kürdistan'ı egemenliğinde bulunduran Türkiye, İran, Irak ve Suriye rejimlerinin demokratik değişim ve dönüşüm sürecine yönelmeleri için çok yönlü çabalar sarf edilmiştir. Genel Başkanımızın geliştirdiği 'Demokratik Uyarılık Çizgisi'ne uygun olarak yürütülen demokratik serhildan mücadelesi Kürt halkını çözüm gücü haline getirirken söz konusu rejimler kendilerinde ısrar etmişlerdir. Barışçıl siyasal çözüm doğrultusunda ciddi bir girişimin sahibi olamamışlardır. Demokratik reformları gerçekleştirme yeteneğini gösteremedikleri gibi, Kürt sorununun çözümü yönünde de ciddiye alınacak bir adım atmamışlardır. Irak rejimi son derece zayıf konumda olmasına rağmen politikalarını olduğu gibi sürdürürken, Türkiye'nin yaptıkları, uygulamaya geçirilmeyecek yasal-

"Çözümü üretmeden barışı savunmak, ağır sorunlar altında nefesi tükenen Ortadoğu halkları için hiçbir anlam ifade etmez. Tam tersine tıkanma yaratan toplumların tüm kesimlerine yaşamı zindan eden gericiğin yedeğine düşmek ve idam ipine gönüllü asılmak anlamına gelir. Yıkılan Irak rejiminin devamının başka anlamı olamazdı. Dolayısıyla bu rejimin yıkılışı toplumsal gelişmeye hizmet edeceğinden olumlu bakmak gerekir."

zandıkları oranda ortaya çıkan yeni koşulları demokrasi, özgürlük ve insan hakları için değerlendirebilirler. Bu noktada demokratik güçlerin örgütlenme ve mücadelelerini güçlendirmeleri hayati önemdedir. Kürt ulusal hareketi ise çözüm gücü haline gelmek istiyorsa süregelen politikalarını gözden geçirmek ve demokratik uygarlık çizgisine gelmek durumundadır. Milliyetçi çözüm yerine demokratik birlik çözümünü esas almalıdır. Klasik milliyetçi politikalar çok geçmeden tı kayıcı olacaktır. Herkesten çok Kürt hareketinin demokratik değişim ve dönüşüme ihtiyacı bulunmaktadır. Bütün ulusal güçlerin KADEK örneğini izleyerek demokratik değişim ve dönüşüm sürecine girmeleri çözümün vazgeçilmez bir gereğidir.

KADEK, bu tespitlerden hareketle demokratik birlik çözümünün pratikleşmesi zamanının geldiği görüşündedir. Halkların başka savaşlarla acı çekmemesi için çözümün barışçıl siyasal yöntemle gerçekleştirilmesini tercih etmektedir. Bunun bir gereği olarak çözüm paketini kamuoyuna ve bütün ilgili çevrelere sunma gereğini görmektedir.

Demokratik çözümün genel gerekleri

1-) Ulus, cins, din ve mezhep ayrımı yapmadan bütün hükümetlerin, siyasi partilerin ve sivil toplum örgütlerinin katılımıyla **'Ortadoğu Demokrasi Konferansı'nın** gerçekleştirilmesi, bunun evrensel demokrasi, insan hak ve özgürlüklerinden hareketle yeni süreçte kurulacak rejimlerin ve toplumun bütün kesimlerinin esas alacağı demokrasi, özgürlük ve insan hakları kriterlerinin belirlenmesi,

2-) Kürtlerin sınırları içinde yaşadığı Türkiye, Irak, İran ve Suriye hükümetlerinin, siyasi partilerinin ve sivil toplum örgütlerinin katılacağı bir demokrasi konferansı bu ülkelerin demokratik yönetim biçimlerine kavuşturulmasının ana prensiplerinin ve Kürt sorununun çözümünün çerçevesinin belirlenmesi

3-) Türkiye, İran, Irak ve Suriye'nin parlamenter demokratik sistem ile yönetilmesi, bunun ulusların, kadının ve tüm toplumsal kesimlerin özgür temsiline olanak tanımalarının yasal ve hukuksal düzenlemelerinin yapılması

4-) Türkiye, İran, Irak ve Suriye'nin Kürtleri özgürlüklerinden yoksun bırakmak için geçmişte yaptıkları anlaşmaların geçersiz sayılması, bu yönlü girişimlere son verilmesi.

5-) Türkiye, İran, Irak ve Suriye'nin 20. yüzyıl boyunca Kürtlere yapılan haksızlıklar konusunda özür dilemesi, bunun özgür birlikteliğin yaratılması için güven verici bir girişim olarak yasalara geçirilmesi.

6-) Kürt halkının yaşadığı her ülkede siyasal, ekonomik, sosyal ve yaşamın diğer alanlarına özgürce katılımının önündeki engellerin kaldırılması, özgürce katılımın yasal güvenceye kavuşturulması.

7-) Kürt halkının özgürlüğünü yaşadığı devletlerin sınırları içinde gerçekleştirilmeyi esas alması, Kürt ulusal hareketinin ayrılıkçı tutumlardan uzak durması.

8-) Kürt halkının ve tüm toplumlarda kadının gelişmesi için özel olarak desteklenmesi, bu desteğin yasal güvence altına alınması.

Türkiye'de demokratik birlik çözümü

1-) Hükümetin, siyasi partilerin ve sivil toplum örgütlerinin yeterli temsiliyle demokrasinin, insan hak ve özgürlüklerinin evrensel kriterlerine uygun bir anayasanın hazırlanması

2-) Siyasal faaliyetlerde tam bir özgürlüğün sağlanması, siyasal partilerin kapatılmasının son bulması, toplumun tüm kesimlerinin parlamentoda temsiline olanak tanıyacak bir seçim sisteminin hazırlanıp, uygulamaya sokulması.

3-) Türkiye'nin çeşitli bölgeleri arasındaki dengesizliğin, kadının erkek karşısındaki zayıf konumunun, inanç ve etnik nedenlerden dolayı mağdur duruma dü-

şen toplumsal grupların özel yasalarla desteklenip, bunun anayasal güvenceye kavuşturulması.

4-) Toplumun emekçi kesimlerinin iş ve yaşam güvencesini sağlayacak köklü yasal düzenlemelere gidilmesi.

5-) Sivil toplumun kendisini örgütleme ve etkinlik göstermesinin önündeki engellerin kaldırılması, gelişmelerin yasal ve maddi koşullarının yeterli düzeye getirilmeleri.

6-) Hazırlanıp uygulamaya konulacak yeni anayasada Kürt sorununun çözümünün temel bir bölüm olarak ele alınması, Kürt ulusal gerçekliğinin ve özgürlüklerinin anayasada tanımlanması.

a-) Kürt halkının iradesini parlamentoya yansıtılması için partiler ve seçim yasasında yasal düzenlemelerin yapılması

b-) Kürt halkının merkezi yönetime katılmasının özel yasalarla olanaklı hale getirilmesi.

c-) Yetkileri artırılmış yerel yönetimlerin (belediye, valilik vs) özgür seçimlerle oluşturularak, Kürt halkının kendi kendisini yönetme hakkının anayasal ve yasal hak haline getirilmesininin, Kürt sorununun çözüm modeli olarak esas alınması.

d-) Demokratik birlik çözümünü geliştiren KADEK Genel Başkanı Abdullah Öcalan'ın özgürleşmesi, siyasal ve sosyal yaşam hakkının tanınması, acilen atılması gereken bir adım olarak tabii tutulduğu tecridin kaldırılarak yaşam koşullarının düzeltilmesi.

e-) Tüm siyasi tutuklular için gecikmeden bir affın çıkarılması, siyasal ve sosyal haklarının tanınması, HPG gerillalarının KADEK ve diğer muhalif güçlerin yasal sürece katılmasına dahil edilerek, çatışma ortamının tümden ortadan kaldırılması.

f-) Kürt dilinin kullanımı ve geliştirilmesinin anayasal güvenceye kavuşturulması, Kürtçe eğitim, TV, radyo ve diğer alanlarda sınırlamaya tabii tutulmaması, tamamen özgürlük tanınması.

g-) Köy koruculuğunun ve diğer özel savaş örgütlerinin tasfiye edilmesi, faili meçhul cinayetlerin açığa çıkarılıp, sorumlularının cezalandırılması.

h-) Savaşta mağdur olanların durumunu düzeltecek hukuksal düzenlemelerin yapılması, pratikleştirilmesi, köye dönüş projelerinin acilen uygulamaya geçirilmesi.

Yukarıda maddeler biçiminde ortaya koyduğumuz çözüm paketini zamana yaymadan gereklerinin yapılması halinde Türkiye sınırlarından kurtulacak büyüme ve gelişme yoluna girecektir.

İran'da demokratik birlik çözümü

1-) Demokratik parlamenter sistemin kurulmasını sağlayacak demokrasinin, insan hak ve özgürlüklerinin evrensel ilkelere uygun bir anayasanın hazırlanması,

hükümetin sosyal ve siyasal grupların yeterli katılımıyla bütün yasaların yeni anayasaya uyumlu hale getirilmesi.

2-) Siyasal çalışma özgürlüğünün ve siyasal partilerin kuruluşunun anayasal ve yasal güvenceye kavuşturulması.

3-) Sendika, dernek, vakıf gibi sivil toplum örgütlerinin kuruluşu ve faaliyetlerinin anayasal bir hak olarak tanınması, bu hakkın özgürce kullanılmasının yasalarla düzenlenmesi.

4-) İran'ın çeşitli bölgeleri arasındaki dengesizliğin, kadının erkek karşısındaki zayıf konumunun, inanç ve etnik nedenlerden dolayı mağdur duruma düşen toplumsal grupların özel yasalarla desteklenip, bunun anayasal güvenceye kavuşturulması.

5-) Toplumun emekçi kesimlerinin iş ve yaşam güvencesini sağlayacak köklü yasal düzenlemelere gidilmesi.

6-) Toplumsal barışı yaratmanın bir gereği olarak siyasal tutukluları, yasadışı konuma düşmüş örgüt ve kişileri kapsayacak bir affın çıkarılması, siyasal ve sosyal yaşama özgürce katılım haklarının tanınması.

7-) Hazırlanıp uygulamaya konulacak yeni anayasada Kürt sorununun çözümünün temel bir bölüm olarak ele alınması, Kürt ulusal gerçekliğinin ve özgürlüklerinin anayasada tanımlanması.

a-) Kürt halkının iradesini merkezi parlamentoya yansıtması için yeni partiler ve seçim yasalarının çıkarılması, özel yasal düzenlemelerle merkezi yönetimde yer almasının sağlanması.

b-) Eyalet sınırlarının Kürt halkının yerleşimini dikkate alan bir yaklaşımla yeniden düzenlenmesi, eyalet yönetimlerinin yetkilerinin artırılarak güçlendirilmesi, bu yönetimlerin özgür seçimlerle oluşturularak Kürt sorununun çözümünde bir model olarak esas alınması, bunun anayasal ve yasal güvenceye kavuşturulması.

c-) Kürt dilinin kullanımı ve geliştirilmesinin anayasal güvenceye kavuşturulması, Kürtçe eğitim, TV, radyo ve diğer alanlarda sınırlamaya tabii tutulmaması, tamamen özgürlük tanınması.

d-) Kürt halkının özgürlüğünü sınırlayan yasaların geçersiz sayılması ve uygulamalara son verilmesi.

İran toplumunun isteklerine uygun olarak köklü demokratik reformların yapılması ve Kürt sorununun belirtilen çerçevede çözülmesi halinde dış müdahale tehdidi ortadan kalkacaktır. Daha güçlü ve gelişmiş, bütün vatandaşları tarafından sahiplenilen ve tehlikelere karşı korunan bir İran gerçekliğine ulaşılacaktır.

İrak'ta demokratik birlik çözümü

1-) Yeni Irak rejimi demokratik parlamenter bir rejim olmalıdır. Buradan hare-

ketle rejiminin kurulması ve dayanacağı anayasanın hazırlanması bütün ulusal, toplumsal, siyasal kesimlerin katılımının sağlanması.

2-) Yeni rejimin demokrasinin, insan hak ve özgürlüklerinin evrensel ilkelere uygun olarak şekillendirilmesi.

3-) Partilerin kuruluşu ve siyasal çalışma özgürlüğünün en geniş kapsamda tutularak anayasal ve yasal güvenceler altına alınması.

4-) Sivil toplum örgütlenmesinin demokratik rejimin vazgeçilmez bir gereği olarak ele alınması, anayasal ve yasal güvenceye kavuşturulması.

5-) Toplumun emekçi kesimlerinin iş ve yaşam güvencesinin yasal dayanaklara kavuşturulması.

6-) Irak'ın birliğinin korunmasının Arap, Kürt, Asuri ve Türkmen toplumlarının eşit ve özgür birlikteliğine dayandırılması.

7-) Musul ve Kerkük'ün Kürdistan Federasyonu sınırları içinde özel yönetim statüsüne sahip eyaletler olarak Kürdistan parlamentosuna karşı sorumlu olması.

8-) Çeşitli rejimler tarafından topraklarından koparılan Kürt, Asuri ve Türkmenlerin topraklarına dönmesi, siyasal nedenlerden ötürü yerlerinden topraklarından uzaklaştırılanların uğradıkları zararların tanzim edilmesi,

9-) Kürdistan'ın federal statüsünün ve Kürt halkının özgürlüklerinin Irak anayasasında başlıca bir bölüm olarak yer alması.

a-) Kürdistan'ın geniş inisiyatifte sahip özgür seçimlerle oluşturulmuş parlamento ve hükümeti olan eyaletler sisteminin çözüm modeli olarak anayasal ve yasal güvenceye bağlanması.

b-) Kürdistan'ın özgür seçimlerle oluşturulmuş ulusal bir parlamentoya sahip olması, bu parlamentonun merkezi ve eyalet parlamentolarıyla ilişki içinde genel yasaları çıkarma yetkisiyle donatılması.

c-) Kürdistan Federasyonu'nda partilerin kuruluşunun ve siyasal çalışma özgürlüğünün anayasa ve yasalarla tanınması, hiçbir partiye ayrıcalık tanınmayarak KDP ve YNK'nin ayrıcalıklı durumlarının son bulması.

d-) Kürdistan Federasyonu'nda sivil toplum örgütlerinin gelişme koşullarının anayasal ve yasal dayanaklara kavuşturulması kadının ve emekçi sınıfların haklarının anayasal ve yasal güvence altına alınması.

e-) Asuri ve Türkmen halklarının Yezidi ve diğer toplulukların özgün haklarının tanınması, bunların özel düzenlemelerle yönetime katılmalarının sağlanması.

Ardı arkası kesilmeyen savaşlar ve diktatörlük rejimleri altında Arap, Kürt, Asuri ve Türkmen halkların Yezidi ve Şii inanca sahip toplulukların acılardan kurtulup mutlu olmalarının tek yolu demokratik

birlik çözümüdür. ABD ve müttefiklerinin Irak'tan ayrılmasının yolu böylesi bir çözümden geçmektedir.

Suriye'de demokratik birlik çözümü

1-) Suriye'nin olağanüstü hal yasalarıyla yönetilmesine son verilmesi,

2-) Demokratik parlamenter sistemin kurulmasını sağlayacak demokrasinin, insan hak ve özgürlüklerinin evrensel ilkelere uygun bir anayasanın hazırlanması hükümetin ulusal, sosyal ve siyasal grupların yeterli katılımıyla olması, bütün yasaların yeni anayasaya uyumlu hale getirilmesi.

3-) Siyasal çalışma özgürlüğünün ve siyasal partilerin kuruluşunun anayasal ve yasal güvenceye kavuşturulması.

4-) Sendika, dernek, vakıf gibi sivil toplum örgütlerinin kuruluşu ve faaliyetlerinin anayasal bir hak olarak tanınması, bu hakkın özgürce kullanılmasının yasalarla düzenlenmesi.

5-) Suriye'nin çeşitli bölgeleri arasındaki dengesizliğin, kadının erkek karşısındaki zayıf konumunun, inanç ve etnik nedenlerden dolayı mağdur duruma düşen toplumsal grupların özel yasalarla desteklenip, bunun anayasal güvenceye kavuşturulması.

6-) Suriye'de yaşayan Arap, Kürt, Ermeni, Süryani, Durzi vd azınlıkların demokratik özgür birlik çerçevesinde, kardeşçe bir arada yaşamalarını sağlayacak politik hukuki düzenlemelerin yapılması,

6-) Toplumun emekçi kesimlerinin iş ve yaşam güvencesini sağlayacak köklü yasal düzenlemelere gidilmesi.

7-) Toplumsal barışı yaratmanın bir gereği olarak siyasal tutukluları, yasadışı konuma düşmüş örgüt ve kişileri kapsayacak bir affın çıkarılması, siyasal ve sosyal yaşama özgürce katılım haklarının tanınması.

8-) Hazırlanıp uygulamaya konulacak yeni anayasada Kürt sorununun çözümünün temel bir bölüm olarak ele alınması, Kürt ulusal gerçekliğinin ve özgürlüklerinin anayasada tanımlanması.

a-) Kürt halkının iradesini parlamentoya yansıtması için yeni partiler ve seçim yasalarının çıkarılması, özel yasal düzenlemelerle merkezi yönetimde yer almasının sağlanması.

b-) Yetkileri artırılmış yerel yönetimlerin (belediye, valilik vs) özgür seçimlerle oluşturularak Kürt halkının kendi kendisini yönetme hakkının anayasal ve yasal hak haline getirilmesininin Kürt sorununun çözüm modeli olarak esas alınması.

c-) Suriye'de yaşayan Kürt halkının önemli bir kesimine uygulanan "ecnebi" politikasına son verilerek, anayasal vatandaşlık statüsünün sağlanması ve bundan kaynaklanan tüm gasp edilmiş haklarının iade edilmesi ve uğradıkları zararların tanzim edilmesi,

d-) Kürt dilinin kullanımı ve geliştirilmesinin anayasal güvenceye kavuşturulması, Kürtçe eğitim, TV, radyo ve diğer alanlarda sınırlamaya tabii tutulmaması, tamamen özgürlük tanınması.

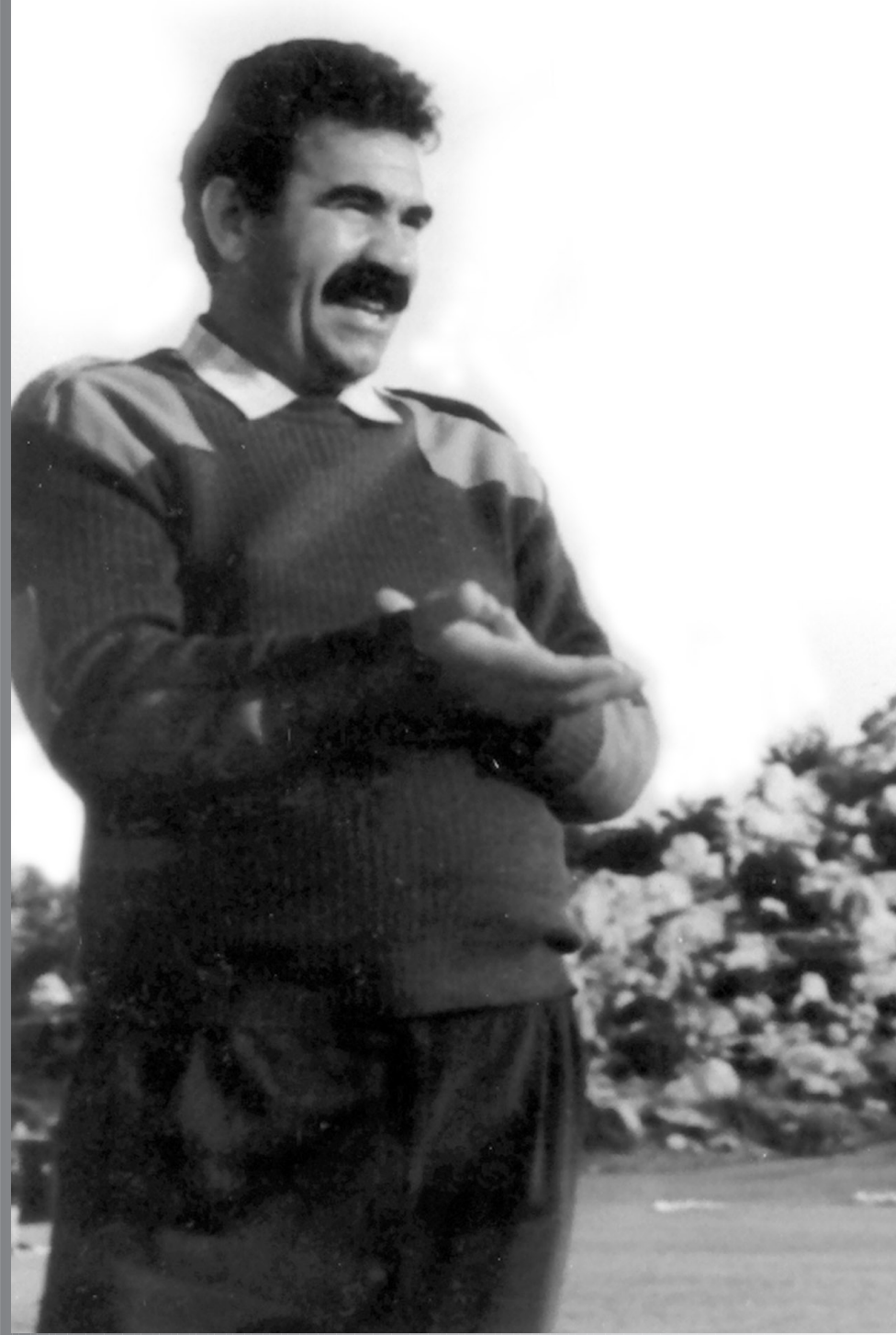
Suriye ağır sorunlarından ve dış müdahale tehdidinden demokratik birlik çözümüyle kurtulacaktır. Güçlü ve gelişmiş bir Suriye'nin yaratılması demokratikleşmeyle mümkündür.

Kürdistan'ın egemenliğinde bulduran ülkelerin demokratik birlik çözümünü gerçekleştirmeleri tüm tarafların çıkarınıdır. Sorunların çözümünün tek alternatifi demokratik rejimlerin kurulmasıdır. Adı geçen ülkelerin demokrasiye geçişleri onlar arasında her türlü işbirliğinin gelişmesine olanak yaratacak, özgürleşen Kürt halkı aralarında çelişki ve çatışmanın kaynağı olmaktan çıkıp birliğin gelişmesinin köprüsü olacaktır.

Demokratik birlik çözümünün gelişmesi için diyaloga ihtiyaç vardır. KADEK, bu konuda üzerine düşeni hiçbir koşul ileri sürmeden yerine getirmeye hazırdır.

BÜYÜK YARIŞ PARTİLEŞME YARIŞIDIR

“Ortadoğu’daki çelişkiler dengesizliği daha da geliştiriyor. Bu dengesizlik, devrimci hareketlerin değişik tonlarda ve biçimlerde ortaya çıkmasına yol açabiliyor. Bu dönem sanıldığı gibi ‘tarihin sonu’ veya ‘barış çağı’ değil, yeni tarihin başlangıcı, daha sert ve devrimsel gelişmelerle zorlu bir döneme girilmesi anlamına da geliyor. Tabii bu çelişkili bir durumdur. Emperyalizmin dayattığı statükoculuk da, barışçılık da, ona karşı tepkiler de iç içedir ve bunlar yavaş gelişiyorlar. Daha çalkantılı durumlar beklenebileceği gibi sakin durumlar da ortaya çıkabilir. Ama mühim olan çelişkilerin kısa sürede yatışamayacağıdır.”

Kürdistan’daki savaşın doğasına her zamankinden daha fazla anlam vermek, uluslararası gerçeklik içinde olduğu kadar ulusal ve toplumsal gerçekliğimizin savaşla bağlantısını derinden kavramak önemlidir. ‘Savaşın ne-resindeyiz, ne tür bir savaşla karşı karşıya bulunuyoruz, başarı olasılığı nasıl gelişiyor, mutlak olarak yerine getirilmesi gereken savaş görevleri nelerdir, bunun için partileşme ve ordulaşma gerçeğine nasıl katılmalı?’ soruları her zamankinden daha yakıcı ve çözümlenmeyi dayatan düzeydedir.

Denilebilir ki, uluslararası gerçeklikle Kürdistan gerçekliği ilk defa bu denli yoğun bir biçimde siyasallaşma ve çözüm ihtiyacını hissettirme dönemine girmiştir. Nereden bakılırsa bakılsın, bu yeni ve çözümlenmeyi bağrında taşıyan bir gelişmedir.

19. yüzyıla doğru geliştiğinde, Kürdistan üzerinde kurulu dengelerin yarattığı çökme, işgal ve istila tarihinin yıkıcı sonuçları, kapitalizmin talihsiz bir biçimde geliştirdiği sömürgeçliğin dolaylı etkileriyle birleşti; bunun bir sonucu olarak Osmanlı İmparatorluğu’nun denge oyunlarıyla sömürünün neredeyse bir yüzyıldan fazla uzatılması, Kürdistan üzerinde yıkılması gereken düzenin devam etmesine yol açtı. Tam da bu düzen ve bu imparatorluk yıkılacakken, ‘Ekim Devrimi’ ile başlayan yeni dönemin ortaya çıkardığı elverişli tarihsel koşullar çerçevesinde doğan Türkiye Cumhuriyeti’nin hem sosyalizmi hem de kapitalizmi kullanarak, gerektiğinde birine gerektiğinde diğerine ağırlık vererek iki sistem arasına oturttuğu denge açığa çıkmış ve bir kez daha Kürdistan’a ve Kürt halkına uyguladığı imha süreci anlamsız olduğu kadar bitirici bir durumu ortaya çıkarmıştır. 20. yüzyılın ilk yarısında Türkiye Cumhuriyeti bu temel denge durumundan yararlanıp çok ezici bir baskıyı ve ardından asimilasyonla tüketmeyi beraberinde geliştirmiştir.

Gelişen Türk kapitalizminin yıkıcı sonuçlarını iyi biliyoruz. Sonuna kadar ekonomik, kültürel, sosyal ve siyasal yutma işi, PKK’nin ortaya çıkış döneminde neredeyse tamamlanmak üzeredir. PKK bu anlamda son bir umut olarak ve aynı zamanda eğer yaşama imkanı varsa onun ifadesi olarak ortaya çıktı. Hiç şüphesiz çıkış tarzında bazı taktik hususlar önemliyse de, asıl önemli olan esasta varolmanın tek çaresi olarak kendisini ifade etmesidir. PKK, sayı azlığına, yine objektif zeminin uygun olup olmadığına fazla bakmadan, atılması gereken son umut adımı olarak değerlendirildi ve öyle çıkmaya cesaret edebildi. Hiç şüphesiz bu çıkışta objektif şartların etkisi de vardır. Türkiye’de kapitalizmin durumu ve ortaya çıkardığı çalkantılar, yine Kürdistan’da klasik feodal aşiretçi yapının aşılması ortaya çıkışın zemini dir. Yine Türk solculuğu ve partililiğinin durumu da bu çıkışa etkide bulunmuştur. Ama esas itibarıyla insanlık adına vazgeçilmez bazı doğruların kavranmasıyla bu adım atılmak zorunda kalmıştır.

Bilindiği üzere bu yeni bir ortaya çıkıştır. Daha önceki Kürtlük adına ayakta kalan herhangi bir şey yoktur. İlkel milliyetçilik çoktan ajan bir kurum olarak en tehlikeli bir biçimde devreye sokulan bir araç durumundadır; yani sömürgecilerden de öteye bir bitirici akımı veya anlayışı olarak, sömürgeci emperyalist güçler tarafından zorla beslenip dayatılan bir alet durumuna getirilmiştir. Küçük burjuvazinin Kürtlük lafazanlıklarını çok siliktir, en ufaklık bir çaba ve fedakarlığa fırsat vermeyecek kadar yenik ve çıkarıcıdır. Adını söyleyemeyecek kadar iddiasızdır, fakat lafazanlığıyla uluslararası dengeleri hesaplayarak bulanık suda balık avlamak isteyen bir havası vardır.

Bazı nitelikleriyle böyle belirleyebileceğimiz Kürdistan somutu, PKK radikalizmiyle aşımaya çalışmıştır. Kısa bir süre sonra uygulamaya koyulan 12 Eylül darbesevri amansız terörü kesinlikle imhacı nitelikteydi ve daha çok da bizim çıkışımızı hedef alan bir gelişmeydi. 1980-90 arasında bununla kıyasıya savaşın neyi ifade ettiğini biliyoruz. Burada en önemli nokta, uluslararası emperyalizmin ve bölgesel gericiğin bir rejimin arkasında olduğu ve onu sonuna kadar desteklediğidir. Fakat bu dönemde ortaya çıkan yeni bir gelişme de reel sosyalizmin değişik biçimlerde çözümlüşüne tanık olmamızdır. Bu çözümlüşün işaretlerini daha önceden de görüp yaptığımız değerlendirmeye, Kürdistan’a dayalı 70 yıllık ve hatta daha da öncesinden kalma statükoculuğunun aşılacağı ve uluslararası durumun reel sosyalizmle emperyalizmin dengedeleyen kurduğu duruma kıyasla daha elverişli bir zemine kayacağı biçimindeydi. 19. yüzyıldan da bu denge yüzünden Kürdistan kendi doğal mücadele gerçeğine kavuşmamıştı. Hiç şüphesiz iç gerici de bu konuda belli bir rol oynadı.

20. yüzyılın sonlarında reel sosyalizmle emperyalizmin kurduğu dengeyi artık bozulması, yeni bir du-

rumun ortaya çıkmasına neden oldu. Bunun bölge üzerindeki etkileri de Arap-İsrail çekişmesindeki uzlaşma havası ve İran-İrak Savaşı’nın sonuçsuz kalmasıyla ortaya çıktı. Bu da Kürdistan için uluslararası ve bölgesel çapta elverişli bir durum oldu. Biz, 1990’lardan itibaren bunun gün geçtikçe daha da hız kazanacağını bekliyorduk ve nitelikli gelişmeler bu durumu gittikçe ortaya çıkardı. Bunun ilk sonucu, Güney’de emperyalizme dayalı sömürgeçliğin onayını da alan ve buna rağmen yine de önemli bir gelişme olan Kürt Federe Devleti adı altındaki oluşumun ortaya çıkmasıdır. Bu oluşum aslında bölge dengesizliğinin bir ürünü olduğu kadar, bu dengesizliği daha da geliştirecek özelliklere sahiptir. Hareketimizin ortaya çıkışında da bunun çok yakın bir etkisi vardır. Nitekim Güney savaşımında böylesine bir karşı karşıya gelme oldu. Özünde bu, bölge dengesizliğinden devrim lehine yararlanmak isteyen PKK öncülüğü ile Kürdistan’ı devrimden uzaklaştırmak isteyen emperyalizm ve işbirlikçilerinin karşı karşıya gelme savaşımıydı. Bu, kendine özgü değişik bir savaşımı, hatta Körfez Savaşı’nın dolaylı bir etkisiydi. Bu savaşım devrimde oldukça açık zemini kullanma hareketine karşı emperyalizmin bir tedbiriydi. Halen çeşitli biçimlerde bu tedbirle karşı karşıya bir devrimci mücadeleyi yürütmeye çalışıyoruz.

Burada önemli olan, uluslararası durumun Kürdistan üzerinde dolaylı da olsa sömürgeci kontrolün zayıflamasına yol açmasıdır. Bu zayıflama işbirlikçiler çapında olsun, radikal devrimci ve yurtsever çapta olsun bazı gelişmelerin hız kazanmasına yol açmıştır. Hiç şüphesiz her devrimde olduğu gibi bizim de bunları dikkate alacağımız açıktır. Sömürgeci denetimin parçalanması veya imha amaçlı sömürgeci yönetimlerin etkisinin kırılması halen sürmektedir. Güney’de bu durum belirli bir aşamaya gelip dayanmıştır. Türk rejiminde de 90’lardan itibaren özellikle Özal döneminde klasik imhacı rejiminin parçalandığı ve farklı bir durumun ortaya çıktığı görülmüştür. Aslında emperyalist güçler de bu yönlü bir gelişmeyi dayatıyorlardı. Fakat klasik kemalist kesimin yaptığı darbe, özellikle İnönü-Demirel hükümeti ve daha sonra Genelkurmay’ın Tansu Çiller darbesiyle bu çözülmeyi durdurmak istediğini, tekrar imhacı siyasete ağırlık verdiğini ve şimdi bunun yoğun bir biçimde sürdürülmek istendiğini belirtmeliyiz. Bu konuda her ne kadar emperyalizmle çelişkileri olsa da, Tansu Çiller hükümeti şahsında bunu gidermeye büyük özen gösterdikleri ve bunun için büyük tavizler verdikleri bilinir. Ordu komutanlarının bizzat ‘Türkiye’nin mahvına da sebep olsa, Türkiye’yi yarı yarıya emperyalizme satma pahasına da olsa PKK’yi bitireceğiz’ diyerek bu konuda kararlı olduklarını belirtmeleri çelişkinin açık bir ifadesidir. Halen emperyalizmle klasik imhacı sömürgeçlik arasında bir çekişme sürüp gidiyor. Bölge dengeleri de bundan etkileniyor veya bunu etkiliyor. Buna karşı yoğun bir savaşımın sürdürüldüğü, klasik imhacı siyaset kadar devrimci yurtseverliğin ve yine işbirlikçi yaklaşımların da çeşitli biçimlerde varlıklarını korumak ve kendi lehlerine bazı sonuçlara gitmek istedikleri bilinir.

Sömürgeci rejimlerin yaşadığı iç bunalımlar devrimciliğin gelişme şansını arttırdı

Demek ki reel sosyalizmin çözümlüşü ve emperyalizmin bölgeye dayattığı yeni nizam sanıldığı gibi aksine Kürdistan’daki klasik statükonun zayıflamasına yol açıyor. Biz burada uluslararası durumun kapitalizm ve sosyalizm için anlamının ne olduğuna fazla değinmeyeceğiz. Emperyalizmin bunalımının nasıl derinleştiğini, hatta sorunlarının reel sosyalizm döneminden nasıl daha fazla ağırlaştığını ortaya koymaya çalışacağız. Bunlar az çok bilinen hususlardır. Yine bölgedeki dengesizliğin eskisini bile arattığını, özellikle klasik sömürgeçliğin eski çağının kapandığını ve bu anlamda bu rejimlerin zorlandığını da fazla anlatmak istemiyoruz. Klasik sömürgeçlik de oldukça zorlanıyor ve dengesizlik her geçen gün artıyor. Bütün bunlar sonuçunda Kürdistan’daki objektif gelişmenin ve en önemlisi de sömürgeci rejimlerin yaşadığı iç bunalımların devrimciliğin gelişme şansını arttırdığı ve bu yönlü çözümlenmelerimizin isabetli değerlendirilmeler içerdiği şimdi daha iyi anlaşılacaktır.

Uluslararası gelişmeler ve yine bölgesel çelişkiler daha da somut ele alınabilir. Ancak kalın çizgilerle sunulan belirtilebilir: Kapitalizmin bunalımı derinleşiyor ve reel sosyalizmin sosyalizmde yarattığı tahribatlar açığa çıkıyor. Reel sosyalizmin çözümlüşü ve yıkılışı biraz da reel sosyalizmdeki antisosyalist özelliklerin çözümlüşü ve onun yıkılışıdır. Ne pahasına

olursa olsun, hiçbir sosyalist anlayış reel sosyalizmin hastalıklarını kabullenemez. Bu, sosyalizmi tanımaz hale ve kapitalizme karşı neredeyse boğuntuya getiren durumun aşılması, bu hastalıktan kurtulurarak sağlıklı bir sosyalizm anlayışının gelişme şansını yakalamasıdır. Bu yönlü değerlendirmelerimizin şimdi doğrulanıyor anlaşılıyor. Kapitalizmin artan bunalımı, yaygınlaşan çatışma durumları ve iflaslar 1990 öncesinden daha fazladır. Biz o zaman da bunu belirttik ve bu şimdi doğrulanıyor.

Kapitalist sistem sorunlara çözüm olmadığı gibi daha da ağırlaştırıyor

Bölge için de aynı hususlar belirtilebilir. Bölgedeki dengesizliğin ‘yeni nizam’ adı altında daha da artacağını ve ortaya çıkacak gelişmelerin devrimler için biraz daha olanak sunacağını, özellikle Kürdistan Devrimi çağının başlayacağını vurgulamıştık. Hatta Arap-İsrail uzlaşması bile aleyhte değil lehte bazı gelişmelere yol açabilir; yine İran-İrak Savaşı’nın uzlaşmayla sonuçlanması da çelişkileri ortadan kaldıramayacak ve devrimci gelişmeyi hızlandıracaktır. Uzlaşma biraz daha sağlıklı gelişme ortamına yol açacak ve emperyalizmin diğer işbirlikçileriyle halklar arasındaki çelişki daha fazla gün yüzüne çıkacaktır. İşte bunun bir sonucu olarak islami hareketlerin bunu değerlendirdiği, reel sosyalist grupların ise bunu değerlendirmekten de öteye silindiği ortaya çıkmıştır. Eğer doğru bir sosyalizm anlayışı olsaydı, islami renkli hareketlere fazla gerek kalmaz veya bunlar bu kadar başarılı olamazlardı. Ama bilinen komünist partileri, yine çözümsüz küçük burjuva milliyetçiliği bu islami hareketlerin çıkış yapmasına yol açmıştır. Hem reel sosyalizm hem de klasik küçük burjuva milliyetçiliği işbirlikçi karakterlerinden dolayı halkların sorunlarına cevap veremiyor. Bu hareketler reel sosyalizmin çözümlüşüyle birlikte halklar nezdinde itibarlarını epey kaybediyor ve dolayısıyla islami hareketler de buradan güç alıyorlar. Bu hareketler reel sosyalizmin çözümlüşüyle birlikte halklar nezdinde itibarlarını epey kaybediyor ve dolayısıyla islami hareketler de buradan güç alıyorlar. Bu hareketler reel sosyalizmin çözümlüşüyle birlikte halklar nezdinde itibarlarını epey kaybediyor ve dolayısıyla islami hareketler de buradan güç alıyorlar.

Ortadoğu’daki çelişkiler, dengesizliği daha da geliştiriyor. Bu dengesizlik, devrimci hareketlerin değişik tonlarda ve biçimlerde ortaya çıkmasına yol açabiliyor. Bu dönem sanıldığı gibi ‘tarihin sonu’ veya ‘barış çağı’ değil, yeni tarihin başlangıcı, daha sert ve devrimsel gelişmelerle zorlu bir döneme girilmesi anlamına da geliyor. Tabii bu çelişkili bir durumdur. Emperyalizmin dayattığı statükoculuk da, barışçılık da, ona karşı tepkiler de iç içedir ve bunlar yavaş gelişiyorlar. Daha çalkantılı durumlar beklenebileceği gibi sakin durumlar da ortaya çıkabilir. Ama mühim olan çelişkilerin kısa sürede yatışamayacağıdır.

Bu ortamda Kürdistan kendini daha fazla ifade etme imkânına kavuşuyor. Kürdistan’da geleneksel toplumsal yapının çözümlüşü hiç şüphesiz hızlanmış, muazzam bir işsizlik ortaya çıkmış, aşiret ölçüleri yıkılmış ve kapitalizmin tahrip ediciliği toplumsal yapıyı çökeltir ve durumu karşı karşıya bırakmıştır. Kapitalist sistem sorunlara hiçbir çözüm getirmedeği gibi sorunları gün geçtikçe daha da ağırlaştırıyor. Yine en önemlisi klasik yönetim anlayışlarının da artık fazla yeterli olmaması ve aşılması söz konusudur. Gerek yönetimlerin aşılması, gerek halkın artık eski durumu yaşayamaması böyle çok kontrolsüz bir objektif durumun doğmasıyla sonuçlanıyor. Böylesine objektif gelişmeler arttıkça, tabii devrimde katılım oranı da artıyor. Devrimci gelişmenin hayat bulması ve mayalanması büyük bir ivme kazanıyor. PKK zaten bunun açık bir ifadesi oluyor, teorisiyle olduğu kadar pratiğiyle de bu gelişmeleri değerlendiriyor ve hayat buluyor.

Hiç şüphesiz Kürdistan’ın bütün parçaları aynı düzeyde gelişmiyor. Değişik sömürgeçlik, değişik iktidarlar, değişik tarihi süreçler buralardaki objektif durumun değişik derecelenmelerine ve hareketlerin değişik biçimlerde gelişmelerine yol açıyor. PKK hareketinin bu gelişmeleri başından beri doğru değerlendirdiğini ve bu objektif değerlendirilmeye birlikte Kürt milliyetçiliğindeki veya solculuğundaki gelişmeleri de doğruya yakın değerlendirdiğini, yine sosyalizm, din, aile ve kişilik anlayışı biçimindeki çözümlenmelerin toplumsal ve ulusal gerçekliği anlamada önemli ipuçları sunduğunu, derinleşen yaklaşımlarla kendi bilinç ve örgütülüğünü geliştirebildiğini şimdi daha iyi anlamaktayız. PKK tarihi bu anlamda sadece ulusal bir tarihin açıklanması değil, uluslararası ve bölgesel düzeyde ideolojik ve siyasi olarak objektif durumu ortaya koymak kadar bunu kendi şahsında ve kendi örgüt kişiliğinde çözüme kavuş-

turmayı da ifade ediyor. Yani söz konusu olan salt dar bir ulusal hareket değildir; uluslararası düzeyde sosyalizmin, uluslararası ve bölgesel düzeyde ulusal kurtuluşçuluğun doğru çözümlenmesiyle doğru bir sosyalist kişilik ve ulusal kurtuluş kişiliği büyük bir önemle ortaya konuluyor. Her dönem içtibatıyla kendisinde sağladığı gelişme böylesine uluslararası bir gelişmeyle sonuçlanıyor. Bu gelişmeler tümüyle dış yansımamışsa da bunu kendi bağrında taşıyor.

Demek ki PKK’nin gruplaşma dönemi salt bir ulusal hareket olarak değil, bir sosyalist hareket olarak düşünülmelidir. Yine ulusal kurtuluş kişiliğini şekillendirmesi dar bir yaklaşımla değil, çağdaş ulusal kurtuluş kişiliğine yol açması biçiminde anlaşılmalıdır. En önemlisi de geliştirdiği mücadele biçiminin çok derin bir yaklaşımla ortaya çıkarılmasıdır. PKK’nin, emperyalizmin bütün sömürgeçlerdeki ezme girişimine ve sonuçta geliştirdiği özel savaşımın en gelişmiş biçimlerine karşı kendini bir savaş ve ordu gerçekliğine ulaştırması söz konusudur. Bu anlamda savaş ve ordu gerçekliği günümüz emperyalizminin dayattığı özel savaşımını aşma pratiğidir. Bu yönüyle 1980-90 yılları arasında geliştirilen çalışmalar, devrimci bir sosyalist partinin yaratılmasına olduğu kadar, devrimci bir ordunun da uluslararası düzeyde anlamlı bir şekilde yaratılmasına fırsat veren çalışmalardır. Bu çabalar sadece 12 Eylül rejimini değil, emperyalizmin tüm özel savaş dayatmalarını karşılama çabalarıdır.

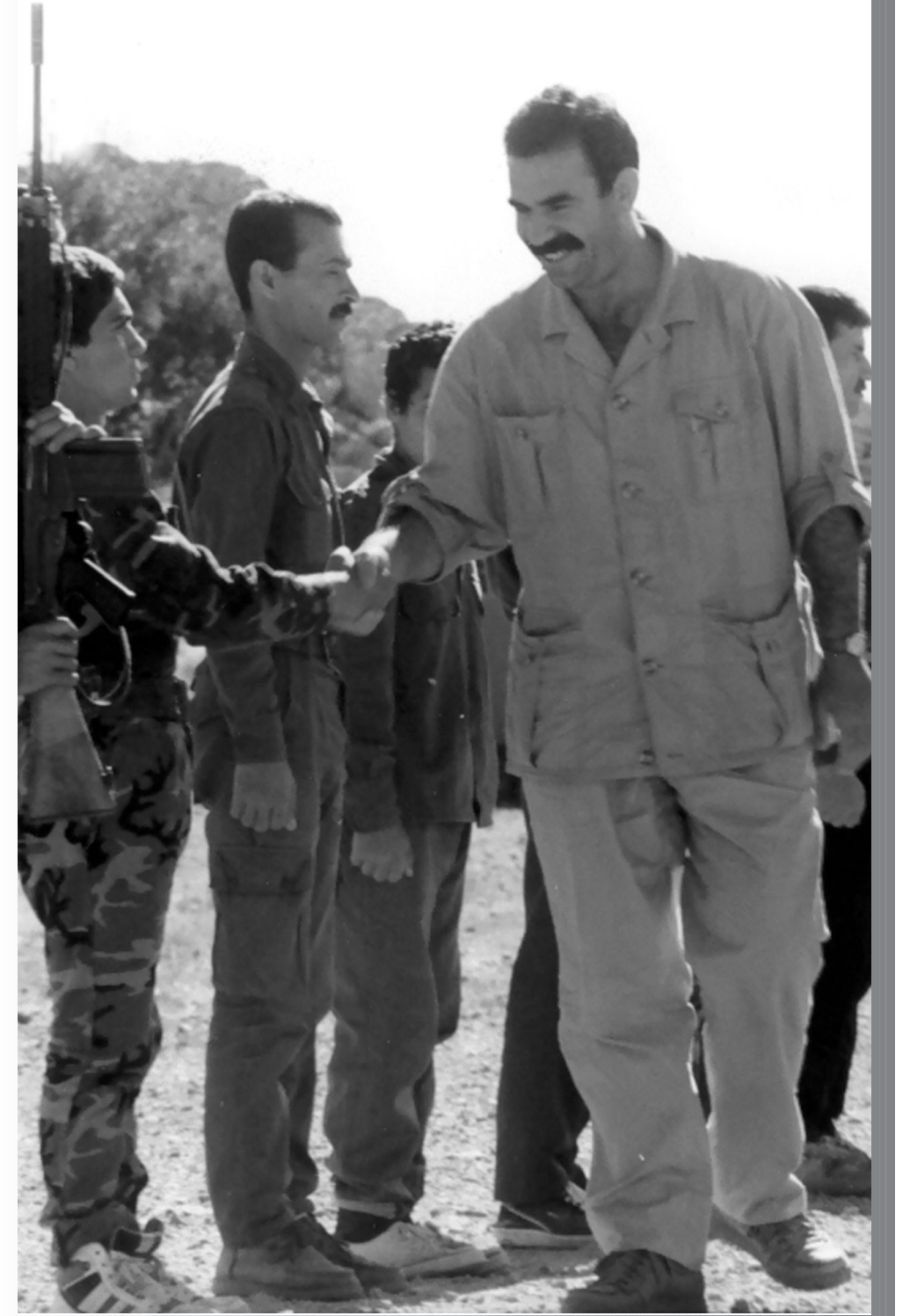
Parti bu denli uluslararası etkileri olan bir parti, savaş da böylesine etkileri olan bir savaştır. Nitekim PKK’nin uluslararası bir tehlike olarak değerlendirilmesi ve ‘dünyanın en terörist örgütü’ biçiminde bir yargılamaya tabi tutulması bu nedenledir. Yani bu değerlendirmeler onun sistem için arz ettiği alternatif olma özelliğinden kaynaklanıyor, tehlikeyi böyle somut hissediyorlar. Özel savaş karşı devrimci savaşın sonuçlarının da yalnız Kürdistan’la ilgili kalamayacağını düşünerek, ona göre karşı çabaları bölge ve zivelerden tutulmuş zaman zaman NATO’yu işe karıştırmaya kadar götürüyorlar. Bütün bunlar gösteriyor ki, partileşmemiz sadece bir ulusal partileşme değil, enternasyonal bir partileşmedir. Yine savaşımımız sadece bir ulusal kurtuluş savaşımı değil, enternasyonal bir savaştır.

Mevcut uluslararası ve bölgesel duruma birlikte partimizin ortaya çıkışını ve yol açtığı gelişmeleri bugüne kadar böyle özetleyebiliriz. Önümüzdeki dönem itibarıyla de bu süreçler daha da hızlanarak devam edecektir. Uluslararası siyasal gelişme süreci kesinlikle Kürdistan’ın aleyhine değil, lehine gelişmelere tanıklık edecektir. Şu anda mevcut emperyalist kampın içindeki çelişkiler, ABD, Avrupa, Japon bloklaşması ve yine Rusya’nın bu bloklaşmadaki yeri, Çin’in ortaya çıkışı, yine bağımlı ve geri konumdaki ulusların artan sorunları öyle bir durum yaratmış ki, emperyalizmin eskiden sağladığı istikrarı bir daha mülma atacak cinstendir. Bunun Kafkaslar’daki, Balkanlar’daki, Ortadoğu’daki çalkantılı duruma olan etkisini zaten günbegün yaşıyoruz. Bütün bunlar istikrarın değil istikrarsızlığın gelişeceğini, emperyalizmin daha da zorlanacağını, çelişkilerinin yoğunlaşacağını ve bundan epey cıttaklıkların boy vereceğini gösteriyor. Nitekim bunlar daha şimdiden bizim dahi yararlandığımız cıttaklıklardır. Balkanlar’da, Ortadoğu’da ve Kafkasya’daki çalkantılıklar uzanabileceğimiz düzeye kadar gelmiştir.

Yine özgün olarak bölgemizdeki Arap-İsrail uzlaşması, İran’daki durumlar ve en önemlisi de çokça övülen Türk istikrarının bir istikrarsızlığa gitmesi, önümüzdeki süreçte sanıldığından daha fazla yeni gelişmelerin habercisi olacaktır. Asıl pratik politikalar bu gelişmelerle birlikte ortaya çıkacaktır. Partimizin değerlendirmeleri ve asıl siyasal görüşleri önümüzdeki dönemde hayat bulacaktır. Şimdi sınırlı bir biçimde yaşama geçiyor, fakat önümüzdeki dönemde gerekenler yapılırsa, bölgeselleşmesi ve uluslararası bir hal alması hiçbir dönemle kıyaslanmayacak kadar ileri bir nitelik kazanacaktır.

Kısaca bunları beriledikten sonra günümüz Kürdistan’ında yaşanan durumu da özetlersek, mevcut objektif durumun içinden çıkılmaz bir hal aldığını, özellikle Türk sömürgeçliğinin hem ekonomisi hem de siyasal ve askeri olarak yönetemez duruma geldiğini görüyoruz. Kürdistan’da artık sömürgeci ekonomiden ve onun siyasal ve askeri denetiminden güçlü olarak bahsedemeyiz. Gereketken bunun tümüyle aşılma durumu vardır. Çıplak bir işgal ve özel savaş rejimi söz konusudur ve bu savaş kendileri için astarı yüzünden pahalı bir savaştır. Bunun Türkiye üzerindeki bunalımı da zaten çok şiddetlidir. Son ekonomik ve siyasi bunalım had safhadadır. Bir yönetememe durumuyla yüz yüze bulunuyorlar. Ancak ‘**Kontrgerilla Cumhuriyeti**’ dedikleri bir rejime yönetilir duruma gelmişlerdir.

“Ortadoğu’daki çelişkiler, dengesizliği daha da geliştiriyor. Bu dengesizlik, devrimci hareketlerin değişik tonlarda ve biçimlerde ortaya çıkmasına yol açabiliyor. Bu dönem sanıldığı gibi ‘tarihin sonu’ veya ‘barış çağı’ değil, yeni tarihin başlangıcı, daha sert ve devrimsel gelişmelerle zorlu bir döneme girilmesi anlamına da geliyor. Tabii bu çelişkili bir durumdur. Emperyalizmin dayattığı statükoculuk da, barışçılık da, ona karşı tepkiler de iç içedir ve bunlar yavaş gelişiyorlar. Daha çalkantılı durumlar beklenebileceği gibi sakin durumlar da ortaya çıkabilir. Ama mühim olan çelişkilerin kısa sürede yatışamayacağıdır.”

“PKK’nin gruplaşma dönemi salt bir ulusal hareket olarak değil, bir sosyalist hareket olarak düşünülmelidir. Yine ulusal kurtuluş kişiliğini şekillendirmesi dar bir yaklaşımla değil, çağdaş ulusal kurtuluş kişiliğine yol açması biçiminde anlaşılmalıdır. En önemlisi de geliştirdiği mücadele biçiminin çok derin bir yaklaşımla ortaya çıkarılmasıdır. PKK’nin, emperyalizmin bütün sömürgeçlerdeki ezme girişimine ve sonuçta geliştirdiği özel savaşımın en gelişmiş biçimlerine karşı kendini bir savaş ve ordu gerçekliğine ulaştırması söz konusudur. Bu anlamda savaş ve ordu gerçekliği günümüz emperyalizminin dayattığı özel savaşımını aşma pratiğidir.”

“Partileşme sorunları en kapsamlı olarak ortaya koymaya çalıştığımız sorunlardandır. “PKK’lileşelim savaşı kazanalım” adı altında bir araya getirdiğimiz bu değerlendirmeler, sorunları yakıcı bir biçimde ortaya koymaktadır. Biz partileşirken özellikle ilkel milliyetçiliğe, Kürt ve Türk küçük burjuva sahte solculuğuna ve sosyal şovenizme karşı ideolojik olarak iyi bir mücadele verdik ve bu anlamda partiyi kazandık. Yine bazı siyasal durumlar vardı; gerek burjuva partilere, gerekse eylem hareketi haline gelmiş ilkel milliyetçi partiler veya hareketlere karşı verilen siyasal bir savaşım vardı ve bu siyasal savaşım da az çok kazanıldı.”

Bu konuda Güney Kürdistan’daki gelişmeleri de özetlersek, klasik sömürgecilik aşılıyor, ya demokratik bir federasyonlaşmayla Irak bütünlüğü çerçevesinde bir çözüme giderler ya da Kürt Federe Devletini kurmaya veya bağımsız bir devlet olmaya doğru yol almak zorundalar. Aksi halde bu geçiş aşamasını bu haliyle fazla sürdüremezler. İster devletleşme ister demokratik bir federasyonlaşma olsun, bu yönlü gelişmeler devrimci gelişmeleri hızlandıracaktır.

Görülüyor ki, mevcut objektif durumlar daha da kontrol dışı ve devrimle çözmeyi dayatan bir gelişme halinde bulunuyor. Hiç şüphesiz emperyalizm burayı denetlemek için bazı modeller geliştirmek istiyor. Kürt Federe Devlet modelini Kuzey’e de yaymak istiyorlar, fakat klasik Türk rejimi buna imkan vermiyor. Özal krizi, aslında Özal’ın faili meçhul bir biçimde öldürülüşü ve daha sonra birçok faili meçhul cinayetin varlığı da kemalist rejimin içindeki veya dışındaki güçlere gösterdiği terörle bağlantılıdır. Emperyalizmin ve ona yandaş olan politikacıların sağlamak istedikleri yeni statüyü tanıma, 70 yıllık statükoyu amansız bir biçimde götürmesinden kaynaklanıyor. Her ne kadar şimdi iktidar bunlarda da olsa, buna tepki duyan çok geniş çevreler var. Halkın kendisi, bizzat Kürdistan’daki devrim, hatta işbirlikçilerin de artık bununla fazla yol alamayacaklarının ortaya çıkma durumu var. Emperyalizm de bundan derin bir rahatsızlık duyuyor. Bunlar çok çelişkili ve çok geçiş aşamalı bir durumun yaşandığını göstermektedir. Bu denge bu haliyle fazla uzun süremez. Zaten devrimci mücadeleden günlük olarak faaliyetleri de bu dengeyi oldukça zorluyor ve sonuçsuz bırakıyor. Yani klasik kemalizmin artık yeniden eski istikrarı bulması mümkün görünmemektedir. Bütün uluslararası ve bölgesel şartlar ve en önemlisi de Kürdistan’daki devrimci gelişmeler buna meydan vermiyor.

Devrimci hareketimiz de parti tarihimizin kısa anlatımında görüldüğü gibi partileşme, ardından gerillalaşma ve ordulaşmada bugün vardığı düzeyle bütün özel savaşımı geçersiz kılacak ve sınırlayacak bir boyuta ulaşmıştır. Yine işbirlikçi çözümlü işlevsiz bırakacak kadar olgunlaşmış, özgücüne kavuşmuştur. Bu noktada partileşme sorunlarına değinme gereğini duyuyoruz.

PKK sisteme alternatif bir hareket

Partileşme her ne kadar başarıyla sağlanmış, yine ordulaşma artık bir daha tasfiye edilemez bir noktaya gelmişse de, yaşanan ağır sorunları ve yerine getirilmesi gereken görevleri görmezlikten gelemez. Partileşme sorunları en kapsamlı olarak ortaya koymaya çalıştığımız sorunlardandır. **“PKK’lileşelim savaşı kazanalım”** adı altında bir araya getirdiğimiz bu değerlendirmeler, sorunları yakıcı bir biçimde ortaya koymaktadır. Biz partileşirken özellikle ilkel milliyetçiliğe, Kürt ve Türk küçük burjuva sahte solculuğuna ve sosyal şovenizme karşı ideolojik olarak iyi bir mücadele verdik ve bu anlamda partiyi kazandık. Yine bazı siyasal durumlar vardı; gerek burjuva partilere, gerekse

eylem hareketi haline gelmiş ilkel milliyetçi partiler veya hareketlere karşı verilen siyasal bir savaşım vardı ve bu siyasal savaşım da az çok kazanıldı. Bunun için ideolojik ve siyasal mücadele çizgisi olarak başarısını kesinleştirdi.

Aşağı yukarı bunun tarihçesi şöyledir: İlk grup döneminde yani ‘80’lere kadar ilkel milliyetçiliğe, sosyal şovenizme ve küçük burjuva reformizminin her çeşidine karşı yoğun bir biçimde ideolojik mücadele verdik ve kazandık. Yine özellikle 12 Eylül faşizminin bastırması için Türkiye Cumhuriyeti’nin Güneyli işbirlikçi güçlerle de işbirliği ederek siyasi etkimizi ortadan kaldırmak ve bir hareket olarak bizi boğmak için geliştirdiği saldırılara 15 Ağustos Atılımı’yla ve silahlı propagandayla karşılık vererek ayakta kalma savaşını verdik. Bu da siyaset olarak ayakta kalmamız ve ayakta kalmak için de gerilla savaşına nasıl yönelmemiz gerektiğini ortaya koydu. Kısaca 1980-90 yılları arası partileşmenin, onun ideolojik ve siyasi çizgisinin ve kazanımlarının kesinleşmesi kadar ordulaşmanın ve gerilla savaşımının da zorunluluğunu beraberinde getirdi.

1985-90 yılları arasında karakterize edecek en önemli olay, gerillalaşmanın oturulma savaşımıdır ve 1990’dan günümüze kadar parti öncülüğüyle birlikte gerillanın artık yıkılmayacak bir olgunluk düzeyine gelmesidir. Şimdi burada önemli olan parti ve ordu gerçeğimize yöneltilen içten dayatmaların niteliğidir. Bizimle ancak özel savaş rejimi dıştan savaşı yürütür ve içten dayatmalar da özel savaştan ayrı olarak düşünülemez. Asıl ideolojik, siyasal ve örgütsel mücadele içe kaydı. Şimdi daha iyi görüyoruz ki, dışta bir yerde yenilgiye uğrayan kemalist, feodal ve aşiretçi etkileri taşıyan ne kadar güç varsa, bir anlamda içeride –aslında bu da doğal olarak başını uzatmadır– bunun arayışını geliştirme havasına girmişlerdir.

1985’ten günümüze kadar geliştirilen çözümler bir anlamda parti içi sınıf savaşımıdır, hatta parti içindeki düşmanı açığa çıkarma çözümleridir ve bu değerlendirmeler çok önemlidir. Yine dikkat edilirse, parti içinde her geçen gün ve hafta her geçen yıl artan bir karşı koymayı görüyoruz. Provokasyonlar ve ortayolculuk tarihi ile yetersiz devrimcilğe bakalım. Özellikle Önderlik gerçeğine yanlıgılı, sahte ve çarpık yaklaşımlara bakalım ve bu konuda yürütülen yoğun savaşımı göz önüne getirelim: Ulusal ve sınıfsal savaşım ile sosyalizmin, ilkel milliyetçi ve reformist anlayışlara karşı yoğun bir savaşım içinde olduğunu göreceğiz. Yalnız bazı provokatörler ve düşman dayanakları, sınıf dışı etkiler, kemalist etkiler, ağalık ve aşiret etkileri deyiş de bu mücadeleyi daraltmamalıyım. Şimdi daha iyi anlaşılıyor ki, oldukça kapsamlı, geniş boyutlu, ulusal, sınıfsal ve hatta uluslararası dayanakları olan bir mücadeleyi yaşadık.

Daha ‘80’lerin başlarında dayatılan Semir provokasyonunun emperyalist bağlantısı, yine kemalist bağlantısı ve iç gericilikle bağlantıları çok somuttu. O bunu şöyle maskeleyebildi: Avrupa yaşam tarzını, yine küçük burjuva yaşam tarzını sanki küçük bir farkmış gibi ortaya koyarak yansıtmak istedi, ama dayatmasının temelinde parti-

leşmeye, onun ideolojik, siyasal ve örgütsel gelişmesine karşı kapsamlı bir saldırı söz konusuydu. Bu provokasyonun ardından geliştirilen farklı provokasyonlar da vardı. Biz her ne kadar provokasyonlar deyip geçiyorsak da, bunlar partiye karşı, karşı parti olma hareketleridir. Yani PKK’nin gerçek devrimci özüne karşı amansız savaşan güçlerin hareketidir. Bunun Semir provokasyonunda şöyle formüle edildiğini biliyoruz: ‘Bu PKK’yi, ‘73’lerde nasıl ortaya çıkmışsa, aynı tarzda yere gömmek gerekir.’ Günümüze kadar özel savaşımın da desteğiyle, PKK’nin ortaya çıkışının yol ve yöntemlerini adeta taklit edercesine, el atılan her gelişme yöntemini karşı bir silah olarak kullanıp ‘yere gömme’ dedikleri tarzı ne kadar yakıcı biçimde uyguladıklarını şimdi daha iyi anlamaktayız.

Provokasyonlar tarihi, bir yerde partiye karşı yürütülen özel savaşım, bir şahıs veya salt bir ajan hareketi değil, kemalizmin dış ve iç dayanaklarının birleşik etkisi altında bazı provokatif kişilikler şahsında dile gelse ve çok yaygın olan yetersiz devrimcilikle her türlü feodal aşiret etkilerini arkasına alsın da, özünde bir karşı parti hareketidir. Muazzam köleci zemini, yine küçük burjuva yaşam anlayışlarını, –ki bu Türk kemalist ideolojisi, kapitalizmi ve burjuvalaşmanın bir yaşam anlayışıdır– feodal aşiretçi yaşam alışkanlıklarını –ki bunların da sömürgecilikle bağı açıktır– ve bunların oluşturduğu zemini arkasına alarak, partinin zorluklarını da fırsat bilerek yükledikleri bir karşı parti olma hareketidir ve bu çok somuttur. Bunların merkezleri, kadroları ve savaş taktikleri –ki bunların savaş taktikleri özel savaş taktikleridir, ama daha değişik ve ince biçimlerde – vardı. Kişilikleri özel savaşla çok benzerlik arz eden bozguncu tiplerdi. Yani bunların hangilerinin objektif, hangilerinin subjektif ajan olduğunu kestirmek bu yüzden çok zordu. Ama vardıkları sonuçlar son derece çarpıcı ve benzerdi.

Bunların bize karşı bir savaş yürüttükleri kesindir. Yani bunların tarihte uzlaşmaları ne kadar gerçekse, parti içinde de bu biçimde uzlaşmaları söz konusudur. Belki bunlar çok bilinçli kurulan ilişkiler değildi. Kaldı ki, tarihte hep böyle bilinçli ilişkiler aramak da fazla anlamlı değildir. Çünkü eğilimler kendi kendilerine birleşirler. Aşiretçi feodal özellikle kemalist özelliğinin yetmiş yıldır gayri meşru bir birliği söz konusudur. Tarihte bunların Osmanlılarla birlikteliği vardır. Hatta bunu daha da gerilere uzatabiliriz. Yine bunların yarattıkları yaşam alışkanlıklarıyla hızla birbirlerini tanıma durumları vardır. Kendi deyişleriyle adeta ‘birbirimizin gözüne bakarız, ne demek istediğimizi anlarız’ gibi bir yaklaşım vardı. Bunların bir formülü de buydu ve bunlar birbirlerinin kokusunu alarak bir araya gelirlerdi. Nitekim gruplaşmalarında sandığımızdan daha fazla geri yapımızı ve özellikle köleliği kullanıyorlardı. Bunlar yüzyıllardır bu köle köylülüğü, bu ortaçağ kalıntısını oldukça kullanmışlardır ve içimizdeki zemini de böyle iyi değerlendirip kullanabiliyorlar. Zorlukları bahane edip bu kesimlere bazı sahte yaşam umutlarını dağıtarak, örneğin ‘sana ev buluruz, yemek buluruz, kadın ya da erkek buluruz’ biçiminde böyle bazı sahte yaşam olanaklarını sunarak bunları nasıl baştan çıkardıklarını çok iyi biliyoruz. Sonuç olarak bu karşı parti hareketleri aslında sandığımızdan daha fazla

derin, kapsamlı tarihi temeli, çok güçlü sosyal dayanağı ve oldukça eğitilmiş çok kurnaz siyasi temsilcileri olan bir karşı parti hareketidir.

Bunun parti tarihimizde nasıl geliştiğini Şahin, Semir, daha sonra Cafer, Hüseyin Yıldırım, Şener, Terzi Cemal gibi kişiliklerin önderlik ettiği karşı parti dayatmalarında görüyoruz. Bu karşı parti yaklaşımları günümüze kadar adeta yılda bir kişi ortaya çıkarılarak geliştirilmek isteniyor. Bunların içinde en önemlisi de Fatma’dır. Bunların Fatma gibi özellikle bize karşı tüm taktikleri esas alınan bir beyni, ruhu ve baştan günümüze kadar bize musallat olan amansız bir savaşım içinde olduğu ideolojik ve siyasal bir öncülük söz konusudur. Biz bunun PKK’lileşmedeki yerini iyi ortaya koymaya çalıştık. Bu savaşımın ideolojik, siyasal, ruhsal, örgütsel ve askeri tüm yönleriyle iç içe geliştiğini çeşitli değerlendirmelerimizde ortaya koyduk. Bunun kayıpları da oldu, ama büyük kazanımlarının da olduğunu şimdi daha iyi biliyoruz. Bir anlamda provokasyonun veya karşı partinin faaliyetlerini ‘75’lerden günümüze kadar ele aldık ve zaten bunların hepsi birbirleriyle bağlantılıydı.

En çok birbirlerine karşı gibi gözükenerin bile objektif veya subjektif olarak birbirlerinin ne kadar devamı ve hizmetinde olduklarını, birbirleriyle ne kadar uzlaşıp birleştiklerini açıkça gördük. Bunların gücü köleci zeminde, egemen hale getirilen yaşam alışkanlıklarında, hiç çalışmadan emek hırsızlığı yapmada, fitne fesatta, kurnazlıklarda ve bozgunculuklarında. Toplumumuzun bunun için ne kadar elverişli bir durum arz ettiğini, yani bu tip yöntemlerin ne kadar sonuç aldığını göz önüne getirirsek, bunların gücünün küçümsemeyeceğini şimdi daha iyi anlıyoruz.

Bunlara karşı büyük bir yurtseverlik ve büyük bir sosyalist emek hareketiyle muazzam bir örgüt ve kişilik savaşımı verilmiştir. PKK tarihini bu yönüyle değerlendirmeyenler aslında bunların temsilcileridir. Bunu da önemle vurgulayalım. Yürüttüğümüz bütün bu savaşı göremeyenler veya görüp bildikleri halde gereklerini kendi kişiliklerinde somutlaştıramayanlar, özümsemeyenler bir yerde bu kontrapartiyi (karşı partiyi) içimizde yaşatmak isteyenlerdir. Çıkarılması gereken en yakıcı sonuç budur. Bunların faaliyeti durmadı. Yoldaşlarımız ne kadar iyi niyetli olurlarsa olsunlar, bunların dayandığı örgütsüz zemini aşamayanlar, yani savaşa doğru yaklaşmayanlar, özellikle gerilla savaşında yaratıcılığı ve parti ölçülerinde gelişkinliği tutturamayanlar kimi uygulayacaklar, kime zemin sunacaklar? Tabii kontrapartiyi, karşı partiyi zemin sunacaklar. Nitekim kısa bir süre sonra bazılarının buna soyunduklarını biliyoruz. Bunun iyi niyetle de fazla ilgisi yoktur. Burada çok çetin bir kişilik savaşımı var. Geri sosyal yapıya, yine işbirlikçi ulusal gelişmelere karşı verilen savaşımı, en önemlisi de gerilla savaşımının çetinliğini, eğiticiğini ve örgütleyiciliğini göremez ve bunun hakkını veremezsek, yine yuvarlanacak yer provokasyona elverişli zemindir ve hızla bu zemini kullanarak bir provokatör durumuna kayılmasıdır. Bazıları bu zemine hızlı gelir, bazıları sonra gelir, bazıları da

gelmeye cesaret edemez. Ama bu bağlantı şimdi çok iyi görüyoruz.

Kısaca parti içindeki savaşımın çıkarılması gereken sonuçlar var. Karşı parti hareketinin öyle küçümsenir bir hareket olmadığı, tam tersine özel savaşım en çok umut bağladığı bir savaş olduğu ortaya çıkmıştır. Bunun önderlik tarzının da ortaya çıkış özellikleri var. Bu provokasyon ögesinin önderliği adeta bir gözcü, bir denetçi gibi başından itibaren Önderlik gerçeğinin başına konmuş veya konurmuş bir konumdadır. Hiç şüphesiz Önderlik gerçeği de bunun farkındaydı. O da bu TC dayatmasını, bu işbirlikçi zemin dayatmasını görüyor, fakat öyle bazı arkadaşlarımız gibi ‘bir günde ezelim, imha edelim’ yaklaşımıyla üzerine gitmemesinin ne kadar tarihi ve taktiksel bir yaklaşım olduğu bugün daha iyi anlaşılıyor. Önderlik gerçeği hesaplaşmayı işbirlikçi zemine karşı sağlam götürmezse –ki bu bir Kürdistan içi can alıcı gerçekliktir– bununla hesaplaşmayı aile bünyesinde, sosyal, ulusal ve en önemlisi de örgütsel savaş gerçekliği içinde bütün yönleriyle görüp değerlendirmeyen ve karşı koyma hareketini geliştirmeyen, Kürdistan’daki TC’yi, özel savaş TC’sini, PKK’daki TC’yi, PKK içindeki düşmanı görmek, değerlendirmek, kontrol altına almak ve etkisizleştirmek imkansızdır.

Önderlik gerçeğinin bir de bu yönüyle anlaşılması gerektiğinin ne kadar önemli olduğunu şimdi daha çarpıcı olarak anlıyoruz. Bu, Kürdistan tarihinde çok ayırt edici ve son derece önemli bir gelişmedir. Eğer devrimci ve giderek başarıya giden bir önderlik oluşturmak istiyorsanız, onu oluşturan Kürdistan kişiliğinde kazanacaksınız. Önce kendi kişiliğinizi, sonra aileye sızmış düşman özelliğindeki, kadın köleliğindeki, özel ilişkideki, kardeş ilişkisindeki, ana baba ve ata ilişkisindeki kişiliği görüp fethedeceksiniz. Yine bütün bunlar için gerici aile ilişkileri, gerici kadın erkek ilişkileri ve bağları, gerici veya sömürgecilğe ve onun özel savaşımına oldukça bağlı ve buna zemin oluşturan –biz buna objektif ajanlık diyoruz, ama bu subjektif ajanlıkla iç içedir, her aile ve her kişi bununla iç içe yaşıyor ve gelişiyor bu, bir Kürdistan realitesidir, özgün bir durumdur– bu durumla böyle bir karşılaşmayı yaşamadan partileşme mümkün değildir.

Bu, düz anlayışlı arkadaşlara da sanırım iyi bir derstir, umarım bu sefer anlarlar. ‘Düz bir yurtsever parti oluşturduk. İçinde düz bir partileşme, düz solculuk, düz sosyalizm ve yurtseverlik var. Yani içinde düşman yok, içinde düşmana hizmet sunan bir zemin yok’ diye yaklaşım gösterenler ne kadar gafil, tedbirsiz ve örgütsüz olduklarını şimdi daha iyi anlıyorlar. Önderlik gerçeğine hakim olan tedbirlilik ve örgütçülük, düşmanı sürekli kendi içinde hissederek kendindeki düşmanı, ailecilik ve ahbab çavuşluk kılıfı altındaki düşmanı, kadın veya erkek kılıfındaki düşmanı –buna erkek özellikleri veya kadınsı özellikler altındaki düşman diyelim– görmeseydi ve bunların Kürdistan için neyi ifade ettiğini, ulusal kurtuluş sürecine, partinin örgütçülük düzeyine ve gerilla taktiklerine nasıl yansıdığını ortaya koyamazdı, acaba bu Önderlik başarılı olabilirdi.

“Devrimci ve giderek başarıya giden bir önderlik oluşturmak istiyorsanız, onu oluşturan Kürdistan kişiliğinde kazanacaksınız. Önce kendi kişiliğinizi, sonra aileye sızmış düşman özelliğindeki, kadın köleliğindeki, özel ilişkideki, kardeş ilişkisindeki, ana baba ve ata ilişkisindeki kişiliği görüp fethedeceksiniz. Yine bütün bunlar için gerici aile ilişkileri, gerici kadın erkek ilişkileri ve bağları, gerici veya sömürgecilğe ve onun özel savaşımına oldukça bağlı ve buna zemin oluşturan –biz buna objektif ajanlık diyoruz, ama bu subjektif ajanlıkla iç içedir, her aile ve her kişi bununla iç içe yaşıyor ve gelişiyor bu, bir Kürdistan realitesidir, özgün bir durumdur– bu durumla böyle bir karşılaşmayı yaşamadan partileşme mümkün değildir.”

veya Önderlik günümüze kadar yaşayabilir miydi? Önderliğin günümüze kadar yaşayamayacağını ve bu mücadelenin en büyük yaşam gücü olduğunu hepimiz çok açık görüyorsunuz.

Bundan çıkarılması gereken sonuç şudur: Demek ki, işbirlikçilik ve yine orta sınıf dediğimiz tabaka sadece dışta değildir; bir de bunların içimize yansıyan temsilcileri vardır. Çok usta taktiklerle dıştaki özel savaşa ve işbirlikliğe karşı olduğu kadar, partimizin içindeki, hatta birey olarak içimizdeki düşman anlayışlarına ve yaşam alışkanlıklarına, bunların örgütlenmesine, bozgunculuklarına, kişiliksizleştirmelerine ve savaşı her yönüyle düşürmelerine karşı mücadele edilmeden, nasıl Önderlik gerçeğine, parti gerçeğine ulaştık diyebilirsiniz? Bu savaşı başarıyla verdiğinizde nasıl emin olabilirsiniz? Bunu deneyen komünist ve milliyetçi örgütler oldu. Ancak bunların ömürleri bir iki aylıktı. Örneğin Türk devrimci sol hareketleriyle Kürt milliyetçi hareketlerine bakarsanız, bunların ikinci ayda içlerindeki düşman tarafından elde edildiklerini göreceksiniz. Mustafa Suphi hareketinin, bir bütün olarak Kürt isyanlarının, Barzani hareketinin, Türkiye KDP'sinin ve kurulan irili ufaklı birçok solcu hareketin içteki düşman tarafından nasıl önce birbirlerine düşürüldüğünü, bazılarının imha edilip diğerlerinin de sonradan nasıl bir ajan kurumlaşmaya tabi tutulduğunu çok iyi biliyorsunuz.

Tüm bunlar ilk günden itibaren bize de uygulamak istendi. Biz de onun farkında olarak, devletin bu asırlık oyununu iyi gördük. Bu konuda endişelerimiz olmakla birlikte, korkularımız kadar cesaretimizi de kullanarak karşı koymayı uygun yöntemlerle geliştirdik. Bundan derin sonuçlar çıkararak partileşmenin devrimci tarzına, onun örgütlü ve silahlı savaşımına, onun yaşam tarzına yönelik kişilik çözümlenmeleriyle devrimci kişiliğin, savaş kişiliğinin, komuta kişiliğinin özellikleri ve görevlerinin neler olduğu, yaşamı günlük olarak ve hatta ömür boyu nasıl yürütmeleri gerektiği gibi hususları açtık. Bütün bu konularda geliştirilen açıklamalar özünde partileşmenin ta kendisidir. Bu tarzda partileşme, kazanan ve gerçekleşen partileşmedir. Gerilla savaşımının ve cephe çalışmalarının gelişimindeki temel neden böyle bir partileşmedir. Bu yönlü gelişmeler bütün yoğunluğuyla devam ediyor.

Orta sınıf partisine zemin teşkileden şey kölelik

Buna bir de ortayolculuğu eklemeliyiz. Kürdistan'da orta sınıf zeminin ne kadar güçlü olduğunu biliyoruz. Özellikle günümüzde bastırılan bir devlet ve bir de ona karşı koyan hareketimiz vardır. Şimdi orta sınıfın acınmaları, sızlanmaları ve her iki tarafı kullanmak istemesi çok somuttur. Burjuva partilerinin, küçük burjuva partilerinin ve işbirlikçi hareketin durumundan bunu anlayabiliriz. Yine legal, sözüm ona demokrat ve yurtsever geçiren bazı hareketler var. Onların da bu du-

rumdan ne kadar yararlanmak istediklerini biliyoruz. Bunları bir yana bırakalım, şu meşhur gözetlemede bulunmaya, hangi taraf bastırarak diye işin kolayına kaçmaya, Avrupa ve ucuz yaşam vaatleriyle yönetimi ele geçirip bireysel tutkularını anına yaşamaya, kendi şahsı etrafında bir küçük grup oluşturarak maddi ve manevi tüm parti olanaklarını kullanmaya ne ad vereceğiz? Bunların hepsine ajan diyemeyiz. Bunlara orta sınıfın parti olma faaliyeti diyebiliriz. Yani içimizde bir kontrparti, bir de orta sınıf partisi var. Örneğin bir Mardin eyaletimizi ele alırsak, bu orta sınıf partisinin kendisini nasıl geliştirmek istediğini, bunu başaramayınca daha sonra kontrpartiyeye nasıl bütünleştiğini ve kontrgerillanın hizmetine girdiğini çok çarpıcı bir biçimde görürsünüz. Bunu o kadar sıcağı sıcağına yaşıyorsunuz ki, belki de buna hayret ediyorsunuz; ama orta sınıfın da bir parti olduğunu ve her ne kadar dışımızdaki temsilcileri fazla başarılı olmasa da, bunun içimizde temsilcilerinin olmayacağı anlamına gelmediğini şimdi daha iyi anlıyorsunuz.

Orta sınıf güçlü bir sosyal zemindir ve her zaman siyaset yapmak isteyecektir. Dışarıda, legal partide yapamazsa, illegal partide ve içimizde yapacaktır. Nitekim birçok eyaletimizde, hatta yurtdışında kendini dayatan bu parti böylesine bir partidir. Bu ne tam kontrpartidir, ne tam devrimci partidir, ikisinin ortasındadır. Kontr-partiyeye ilişki ve itibatları zor dönemlerde, devrimci partiye ilişkileriye gelişme hız kazandığı dönemde başlar. Ama bu ikisinin arasındaki çatışmaya dayanarak kendisini hep ayakta tutmak, boşluktan ve ikisinin zorlanmasından yararlanmak, mümkünse kendini öne geçirmek ister. Bu, dünya ve bölge çapında da olduğu gibi, orta sınıf kaynaklı hareketlerde de böyledir ve içimizde de artık bu duruma gelmiştir. İlkel milliyetçiliğin bir yerde orta sınıf kökeni de vardır. Örneğin YNK ve küçük burjuva reformizmi dediğimiz gruplar bir yandan bizimle ilişkiye uzanırken, bir yandan da TC veya emperyalizmle ilişkilere gidiyorlar. Onlara gidiyor, 'devrimi durdurmak istiyoruz, bize yardım edin' diyorlar; bize geliyor, 'emperyalizm ve sömürgecilikle ilişkilerinizi düzeltmek istiyoruz, bize yardım edin' diyorlar. Bu konudaki faaliyetlerini de oldukça hızlandırmışlar. İşte içimizdeki bazı yaklaşımlar da bunun zemindir. 'PKK'nin devrimci kanadı veya radikal kesimi zorlanabilir, bazı eyaletleri tutalım, Güney'deki bazı kampları da elverişli hale getirelim, eğer fırsat bulursak gerilla dışı, biraz liberal ve siyasi çözümden yana olan bir PKK ortaya çıkarırız' diyorlar. Kontr-partiyeye bu partinin zaman zaman bir araya gelip bilerek veya bilmeyerek devrimci partiyeyi nasıl zorladığını bütün gelişme incelersek daha iyi anlarız. En son siyasi liderlik adı altında kendini öne çıkarmak isteyen anlayışların da böylesine bir orta parti olarak değerlendirilebileceğini açıkça belirtebiliriz.

Orta sınıf partisine zemin teşkil eden şey kölelik. Yetersiz devrimciliğin kendisi orta sınıf partisi. Bu kavramları parti içinde çok tartışıyor, 'yetersiz dev-

rimcilik neredeyse saflara hakim oldu' diyorsunuz. Bu doğrudur. Şu anda gerilla komutasında, cephe komutasında, kısacası parti temsilcilerinin tutması gereken bütün yerlerde yetersiz devrimcilik neredeyse egemendir. Yetersiz devrimciliğin sınıf temeli orta sınıftır. Orta sınıf zaten kendi başına yetersiz sınıftır ve bu kadar yetersiz devrimcilik de ancak yetersiz orta sınıf devrimciliğiyle ifade edilebilir. Yetersiz devrimciler zaman zaman kontr partiye zemin teşkil ediyor veya kaçıyor, zaman zaman da devrimci partiye geçiyorlar. Bunun ikisi de mümkündür. Devrimci parti bastırırsa devrimci partinin yanındadır. O halde orta sınıfın veya yetersiz devrimciliğin genel bir kavram olmayacağı, sosyal temelde kontr-partinin devrimci partiden ayrı ele alınmayacağı, onunla sıkı bir mücadele, ilişki ve çelişki içinde olduğu, hep kendisini gözettiği, fırsat bulursa öne çıktığı, yetersizliğini bir orta sınıf partisi haline getirdiği, zorlanırsa kontr-partiyeye kayacağı, devrimci parti bastırırsa da yığınla devrimci partiye geçeceği, ama her zaman da yetersizlik biçiminde kendisini dayatacağı açıktır. Orta sınıf partisi zora gelmez, dayatıcı olmaz ve devrimci savaşta kazanmayı esas almaz. Yeterli örgütü, yeterli gerillayı, yeterli savaşçıyı, yeterli orduyu, cepheye yeterli kitleyi ve kısacası mücadele için yeterli olacak şeyleri yapmak onun için mümkün değildir. Çünkü her şey onun için yetersiz olmalıdır. Bu anlamda da bu sınıf yaklaşımında yenilgi esastır. O halde saflarımızdaki yetersizliğin böylesi bir tanımı vardır ve bu, fırsat buldukça en az kontr-parti kadar tehlikeli olacaktır. Nitekim oluyor da. Bu savaşın istediğimiz tarzda gelişmemesinde ve parti öncülüğünün sağlam oturtulmamasında bu yetersiz devrimciliğin, dolayısıyla orta sınıf kökenli ortayolcu yaklaşımların büyük payı vardır.

Böylece kontr-parti ve orta sınıf partisi nedir, nasıl ortaya çıkıyorlar, sınıfsal ve uluslararası dayanakları, yine kendi aralarındaki ilişki ve çelişkiler, devrimci parti içindeki gelişmeleri, ilişki ve çelişkileri, parti tarihi boyunca gelişme süreçleri ana hatlarıyla bu şekilde ortaya konulabilir. İsteyen parti tarihimizde buna yönelik yapılan kapsamlı değerlendirmeleri de göz önüne getirerek bilinç noksanlığını giderebilir ve kendini doğru tanımlayabilir; 'ben bu partileşmenin neresindeyim?' diye kendine sorabilir.

Partileşme sağlanmadan mücadele başarıya ulaşamaz

PKK'nin ilk çıkışında da ifadesini bulan sosyalizme yaratıcı yaklaşım, demokratikleşmeye ve ulusallığa devrimci yaklaşım, insanlığa en özlü hümanist yaklaşım partimizin temel ideolojik kavramlarıdır. PKK'nin siyaset

olarak da antiemperyalizm, antifeodal aşiretçilik, antigerillilik biçiminde bazı kavramları ve sloganları vardır. Daha da somut olarak sömürgeciliğin her türlü iç ve dış dayanaklarına karşı olma biçiminde bir siyaseti söz konusudur. PKK, demokrasi, sosyalizm ve tam bağımsızlık doğrultusunda özgür bir halk ve toplum yaratmayı program edinir. Bunun dışında özellikle de yaşamda savaşçı ve örgütçü özelliği çok somuttur. Partimizin fedakarlığı, cesareti, inisiyatif, somut koşullara uygun

“PKK'nin büyüklüğü, yalnız ulusal gerçekliğimize değil, uluslararası düzeyde sosyalizme ve yine imhanın eşliğindeki halkımızın ulusal kurtuluşuna, ulus gerçeğine, yine halkın iktidarına ve demokrasisine çıkış yaptırmasıdır. Kişilikteki bin defa bitmiş tükenmiş her türlü olumsuzluğa başarılı yaşayan bir kişilikle çıkış yaptırması tarihi önemdedir ve size ekmek, su kadar gereklidir. Bunun önünde hiçbir iç veya dış engel kabul edilemez. Büyük yarış partileşme yarışdır, büyük yarış önderlik yarışdır ve o da bu temeldedir.”

anlatım kabiliyeti, nerede nasıl yaklaşılacağı, nerede nasıl ele geçirileceği, nerede nasıl savunulacağı, nerede nasıl bırakılacağı biçiminde bütün devrimci görevlere örgütçülük ve mücadelecilikle usta bir yaklaşımı vardır ve başarıyı mümkün kılacak her yol ve yöntemi dener. Bu, parti tarihimizde çok yönlü anlatılmıştır. Böylesine çok yoğun bir devrimci partileşmenin olduğu, bu devrimci partileşmenin Kürdistan'ı, Kürt halkının özgür gerçekliğini ve kimliğini yarattığı, kendini bu temelde insanlığın dikkatini çeken bir konuma getirdiği bugün artık her zamankinden daha fazla açıktır.

Bu partileşmenin öncü bir partileşme olduğu, Önderlik gerçeğinin hakim olduğu ve yapıyı sürüklediği bu partileşmenin özellikle savaşımın bu düzeye gelmesinin birinci nedeni olduğu çok açıktır. Halen gerek gerilla ordulaşmamıza, gerekse kitlesel kalkışa bu partiye öncülük edildiği, PKK'nin bu temelde Kürt halkının devrimci mücadelesini uluslararası siyasal gerçekliğe ve bölge gerçekliğine dayattığı, bunun da mücadeleyi önemli sonuçlara ulaştırdığı biliniyor. Önemli olan bu devrimci partileşmenin her üye tarafından doğru kavranması ve özümsemesidir. 'Ben partiliyim, PKK'liyim' diyen biri, eğer derin bir gafleti yaşamıyorsa ve objektif ajanlık durumu yoksa, ciddi bir yetersizlik içinde değilse ve 'ben devrimci PKK'leşmekte iddialıyım' savında ısrarlıysa, o zaman ortayolculuğu ve onun her türlü yetersiz devrimciliğini bırakmalıdır. Yine provokatif yaklaşım ve yaklaşımların zemini olma bırakılmalıdır. Açığa çıkmış devrimci militan ve partileşme özelliklerini esas alın. Çünkü söz ve eylemin birleştiği nokta burasıdır. Bunun için yoğun eğitimle birlikte, tam örgütçülük ve savaşçılığın fedakarlık, cesaret ve yaratıcılık düzeyi esas alınmalıdır. Bu başarıldığı oranda da partileşme süreciniz açıktır.

Daha somut olarak belirtirsek, bugün birçok mücadele cephemiz, ona öncülük eden PKK organları, komiteleri ve temsilcileri vardır. Eğer bunlar PKK'yi gerçekten temsil etmek, örneğin gerilla kurumlaşmasına yansıtacak istiyorlarsa, bunu ancak PKK'yle temsil edebilirler ve bu da başarının esasıdır. Cephe ve yurtdışı çalışmalarında, her türlü kitle faaliyetlerinde, hatta legal demokratik faaliyetlerde de bu böyledir. Tam partileştiğiniz oranda her sahayı başarıya ve gelişmeye kavuşturabilirsiniz. Her sahayı kolay yenilmez bir savaşım sahasına dönüştürebilirsiniz. Partileşme konusunda anlaşılması gerekenin özü budur.

Bu konuda ne kadar partileştik, partileşmenin neresindeyiz diye sorarken, her militanımızın ve hatta savaşımımızın bu gelişmeler çerçevesinde kendini gözden geçirmesi gerekiyor. Öyle rasgele militan savaşçılık yapılamayacağı, partileşmeden ve partinin ideolojik, politik ve örgütsel hattını kavramadan bu savaşımın sağlanamayacağı açıktır. Partileşme neden zorunludur? Karşı partilere, dışımızdaki partilere, özel savaşa ve en önemlisi de birey olarak içimizdeki düşmana karşı partileşmeyi sağlamadan, mücadelede başarıya ulaşamazsınız. Bilinç, örgüt, cesaret ve fedakarlık yetersizliğine, kısacası kişilik yetersizliğine –ki bu

bir anlamda düşmanı ifade eder– karşı savaşmadan partileşemezsiniz. Partileşemezseniz gerillayı geliştiremezsiniz, gerillayı geliştiremediğinizde özel savaşı önleyemezsiniz ve bu da katliamla sonuçlanır.

Sorunu bu kadar iç içe bağlantılar temelinde ortaya koyduktan sonra her eyaletimizin, her çalışma birimimizin kendi somutunda partileşmeye ilişkin hangi sonuçları çıkarması gerektiği artık bellidir. Verilmesi gereken cevap artık somuttur. Sürekli 'sorun var, kontrgerilla böyle etkiledi, orta parti şöyle etkiledi, yetersiz devrimcilik şöyle etkili oldu' demek, kendini ve artık bu aşamadan sonra partiyi kandırmaktır. Bu artık partiye karşı bir savaşım ve normal karşılanamaz. 'Partileşmiyorum, eğitilemiyorum, örgütlenmiyorum' demek, 'ben kontr-partiyeye zemin oluyorum, ben orta sınıf partisinin bozgunculuğuna zemin oluyorum, ben yetersizliğin zemin oluyorum' demektir ve bu da yenilgidir. Bu tutumlarınızda ısrar edersemiz, daha da tehlikeli olursunuz. O halde yetersizliğin anlamı yoktur. O halde karşı partiye ve düşmana yaraşır dayatmalara gerek yoktur. Devrimci parti bütün bunları kabul etmeyen, bunlara karşı savaşan ve savaşırken gelişen partidir. Önderlik de tamı tamamına böyle savaşan, savaşı böyle yürüten Önderlik gerçeğidir. Önderlik gerçeği de tarihidir ve kurumsaldır.

Görüyorsunuz ki, parti sorunları ciddi sorunlardır. Parti tarihi ve bu tarihteki büyük savaşımın sonuçları yakıcıdır. PKK'nin büyüklüğü, yalnız ulusal gerçekliğimize değil, uluslararası düzeyde sosyalizme ve yine imhanın eşliğindeki halkımızın ulusal kurtuluşuna, ulus gerçeğine, yine halkın iktidarına ve demokrasisine çıkış yaptırmasıdır. Kişilikteki bin defa bitmiş tükenmiş her türlü olumsuzluğa başarılı yaşayan bir kişilikle çıkış yaptırması tarihi önemdedir ve size ekmek, su kadar gereklidir. Bunun önünde hiçbir iç veya dış engel kabul edilemez. Büyük yarış partileşme yarışdır, büyük yarış önderlik yarışdır ve o da bu temeldedir. İnanıyorum ki, artık bu yönüyle parti adına hareket eden bütün çalışanların, en önde gelen militanlardan sıradan 'partiliyim' diyenlere kadar herkesin kendini artık netleştirmesi, ayrıştırması ve parti gerçeğimizin devrimci tarzına ve devrimci partimize kendini katmasının zamanıdır. Bu konuda oyalamacı ve ertelemeci olunamaz. Artık ince bir tarzda karşı partilerin bir ajanı gibi hareket edilemez. Halen bazıları kendini dayatarak, ağırlaştırarak ve inceltmekle sürdürdüklerini sanıyorlarsa aldanıyorlar. Kararlılığımız, bütün bu karşı partilerin aşma kararlılığıdır; bunları en son kalıntılarına kadar teşhir, tecrit ve gerekirse tasfiye etme kararındır.

Herkesin bu hususları önemle göz önüne getirmesini istiyorum. 'Ben bu partiye saygılıyım, bu parti adına savaşıma varım' diyenlerin çıkarmaları gereken sonuç, bu partileşmeyi bütün yönleriyle yaşamaları, kendinden başlatarak birimine, cephesine ve gerillaya, kısacası bütün çalışma alanlarımızı taşımaları ve bunun şiddetli savaşımını vermelerinin gerekliliğidir. Partileşme ve parti içi savaşımın anlamı budur. Zafer kazanma da bu partileşmeyle bu kadar bağlantılıdır.

“PKK, demokrasi, sosyalizm ve tam bağımsızlık doğrultusunda özgür bir halk ve toplum yaratmayı program edinir. Bunun dışında özellikle de yaşamda savaşçı ve örgütçü özelliği çok somuttur. Partimizin fedakarlığı, cesareti, inisiyatif, somut koşullara uygun anlatım kabiliyeti, nerede nasıl yaklaşılacağı, nerede nasıl ele geçirileceği, nerede nasıl savunulacağı, nerede nasıl bırakılacağı biçiminde bütün devrimci görevlere örgütçülük ve mücadelecilikle usta bir yaklaşımı vardır ve başarıyı mümkün kılacak her yol ve yöntemi dener. Böylesine çok yoğun bir devrimci partileşmenin olduğu, bu devrimci partileşmenin Kürdistan'ı, Kürt halkının özgür gerçekliğini ve kimliğini yarattığı çok açıktır.”

Ortadoğu'da milliyetçi çözümsüzlüğün tek alternatifi DEMOKRATİK ÇÖZÜMDÜR

Kürtler tarihin hep veren halkı oldukları, fakat fazla bir şey almadılar. Bu durum öyle bir düzeye ulaştı ki, sonunda kendi inkarlarını bile kabul edecek noktaya geldiler. Bu kadar çok verici olmak yerine, biraz da almaya göz dikmek mi gerekiyordu? Böyle yapılsa acaba çözüm olur muydu? "Mevcut durumu aşmak için biz de başkalarının malına göz dikelim, egemenlik çatışmasına girelim" düşüncesini milliyetçiliği geliştiriyor. "Onlar öyle yapıyorsa, biz daha katı milliyetçi olalım" demek kesinlikle çözüm değildir, üstelik doğru da değildir. Çözümü demokrasi dışında aramak gerekiyor, milliyetçilik çözüm üretmiyor. O nedenle egemenlik peşinde koşmak, katı milliyetçi hale gelmek Kürtleri kesinlikle ilerletmeyecek, bir çözüm gücü haline getirmeyecek, onları güçlendirmeyecek ve çevre üzerlerinde etkinliklerini geliştirmeyecektir. Tarih boyunca Kürtler, bu duruma girdikleri zaman hiç etkili olamamışlardır.

Kürtler vermeyi biraz örgütlü ve bilinçli bir biçimde yaptıkları dönemlerde insanlığa katkı sunmada, uygarlık gelişimine etkili katılmada rol oynamışlardır. Kürt halkının tarihte rol oynadığı, kendisini güçlendirdiği gibi insanlığa da güç kattığı durumlar bununla olmuştur. Hep bir şeyler verme bir rol oynatıyor, ama bunu bilinçli ve örgütlü yapınca bu oluyor. Reddedilmesi gereken, Kürtlerin böyle bir bilinç ve örgütlülüğün yoksun olmalarıdır. Yoksa "emperyalist olamadılar, emperyalist olsunlar; milliyetçi olamadılar, daha katı milliyetçi olsunlar" demek, bir çözüm değildir. Kürtler paylaşımcı, özgürlükçü, demokrat ve katılımcı olsunlar, ama kölenin katılımcılığı olmaz. Kürtlerin bunu yapabilmeleri için köleliği aşan bir özgür zihniyete ve örgütlülüğe sahip olmaları gerekiyor. Apoculuk bu eksikliği aşırtma hareketi, bu güçsüzlüğü yenme olayıdır. Önderlik gerçeğini tamı tamına böyle tanımlamak gerekiyor. Başkan Apo'nun ölçüleri, zihniyeti ve anlayışı anlaşılacaksa, en iyi böyle anlaşılacaktır. Apocu hareket Kürdün yoksun bırakıldığı, insanlık tarihine kendine özgü bir tarzda katılmasını ifade eden özellikleri canlandırarak, onları çağa özgü bir biçimde yeniden kazanma gücünü ortaya çıkartmıştır.

Günümüzde Kürt sorunu diye bir sorunun varlığı, bir de bir türlü çözüm çizgisine girememesi milliyetçilikten kaynaklanıyor. Kürtler, çok ileri bir düşmanlığa varmayan, ama sorunun çözümünü de engelleyen bir milliyetçi duruş ve komşu devletlerle çatışmalı bir yaşam içine çekiliyor. Bu, olgu üzerinde politika yapılan, sürekli canlı tutulan bir durumdur. Önderliğin "**Kürt kapani**" şeklinde tanımladığı bu politikayı kavramak için tarihin belli dönemlerine bakmak gerekiyor.

Avrupa, Osmanlı halklarını milliyetçiliğe teşvik etti

19 yüzyılda yaşanan Osmanlı-Rusya savaşları biraz da Avrupa-Rusya savaşının bir parçasıdır. Avrupa, Rusya'yla arasındaki çatışmada bu savaştan faydalanmak istemiştir. Aslında Avrupa, Napolyon savaşlarından başlamak üzere yürütülen çatışmadan yararlanmak istedi. Osmanlı'ya güç ve destek vererek onun ömrünü uzattı. Bir yandan burada kapitalist yaşam ilişkilerini geliştirdi, böylece Osmanlı toprakları içerisindeki halklara milliyetçiliği soktu; diğer yandan kıskırttığı halkların kendilerini örgütlemeye ve yaşama düzeylerini reddetti, onlara karşı Osmanlı merkezi yapısını savundu. Önderlik Avrupa'nın bu dönemde halklar üzerinde Os-

manlı balyozuyla egemenlik kurmayı da değerli bulduğunu ve Osmanlı sistemini halklar üzerine saldırdığını belirtiyor. Avrupa bunu nasıl başardı? Öncelikle Osmanlı yönetimini Rusya'yla arasındaki savaş nedeniyle güçsüz kılarak kendisine bağımlı hale getirdi. Bunun üzerine merkezi güç, daha fazla sömürü ve baskı uygulama ihtiyacı duydu. Bu durum, daha önceki beylik sistemiyle çelişti ve önce Kürdistan'da, ardından Arabistan'da yerel otorite, yani otonomi düzeyinde olan alanlarla merkezi otorite arasında çatışma gelişti. Osmanlı merkezinin daha fazla paraya ve askere ihtiyacı oldu. Beyliklerin verdikleri kendisine yetmeyince beylik düzenini reddetti ve saldırıya geçti. Kürdistan üzerinde baskıyı arttırdı. Bu durum feodal beyliklerin siyasi otoritelerinin zayıflaması anlamına geliyordu. Bu nedenle beylikler bu durumu kabul etmediler. 19. yüzyılda ortaya çıkan isyanlar böyle gelişti.

Bu yüzyıl, Arabistan'da ve Kürdistan'da merkezle yerel otoritelerin çatışmasıyla geçti. Nitekim 1839'da Mısır emirliği Adana'ya kadar yürüdü, neredeyse merkezi alacaktı. Merkezi yönetim, Toroslar'ın üzerinde güçlkle durdurabildi. Aslında Osmanlı yönetimi Avrupa ve Rusya'ya taviz vererek, böylece Mısır emirliği arkasındaki desteği keserek ilerleyişlerini durdurdu. Yine Kürdistan'da çatışmalar oldu. Kürdistan'ın dört bir yanında 1806'da gelişen Babanzadeler isyanından 1881'de ortaya çıkan Şeyh Ubeydullah'ın yürüttüğü isyana kadar bir yığın isyan yaşandı. Yüzyıl ortasında yaşanan Botan isyanı vardı. Bu, Bedirxan Bey'in isyanıdır ve onun arkasından yeğeni devam ettirmiştir. Bütün bunlar, böyle bir çatışmanın sonucunda, yani Avrupa'ya açılmanın bir sonucu olarak gelişti. Aslında Kürtlerin kapitalizmi anlamamaları oradan başladı. Kürtler, o zamandan itibaren direnişe geçtiler ve "eski durum sürsün" dediler. Dünyadaki gelişmeleri görmek, anlamak, ona göre düzey oluşturmak yerine, varolanı korumak istediler. Zihniyet değişimini yaşamadılar. Oysa Osmanlı Sultanlığı kapitalizmi gördü ve artık öyle yaşayamayacağını anladı. Kürt feodalileri ise bunu hiç göremediler, dolayısıyla feodal sistemden ötesini düşünemediler. Avrupa'nın etkilemesini de feodal sistem sandılar, kapitalizmi anlayamadılar.

19. yüzyılda, özellikle de yüzyılın sonuna doğru Avrupa'nın bir diğer politik yakla-

şımı da hıristiyan toplumları öne çıkarma, Osmanlı egemenliği altındaki hıristiyan topluluğu güçlendirerek onunla merkezi zayıflatma yaklaşımıydı. Bu biçimde Rum, Asuri ve Ermeni toplumlarını teşvik edip destekleyerek milliyetçi gelişmeye itmeyi esas aldılar. Böylece Osmanlı merkezini kendilerine daha fazla muhtaç kılmak istediler. Hıristiyan topluluklar, Avrupa'nın da hıristiyan olması nedeniyle kendilerine destek vereceğini sanıp safca bu politikaya kapılarını açtılar. Avrupa'nın bunu gerçekten kendileri için ve din gereği yaptıklarını sandılar. Halbuki Avrupa, bunu tamamen emperyalist sömürü politikasının gereği olarak yapıyordu. Gerçekte ne bir din kardeşliği ne de başkasını güçlendirme istemi vardı. Bir de bu çelişki geliştirildi. Bu etkiler giderek Osmanlı merkezine karşı isyanlar haline geldi. Merkezle hıristiyan topluluklar arasında çatışma gelişti. Avrupa hem hıristiyan toplulukları kendisine daha çok bağlanmış hale getirdi hem de Osmanlı merkezini kendisine bağladı.

Önderlik, Kürtlerin böyle bir çatışma içerisinde kobay durumuna düşürüldüklerini belirtiyor. Avrupa, kendi politikasıyla Osmanlı merkezini Kürt beylikleri üzerine sürmüştü. Çürümüş, çökme noktasına gelmiş Osmanlı'yı kollayarak ömrünü uzattı. Böylece Ortadoğu'nun, onun içinde de Kürdistan'ın kapitalizme daha hızlı ve erken açılmasını önledi. Osmanlı merkezi bir yandan yerel otoritelere saldırırken, diğer yandan eski sistemi korudu ve yaşattı, onun kapitalist gelişmeler temelinde yıkılmasını engelledi. Burada Kürtler teşvik edilmiş oldular, dolayısıyla hem Osmanlı merkezinin saldırılarıyla karşı karşıya geldiler hem de merkezle hıristiyan topluluklar arasındaki çatışmada kullanıldılar. Osmanlı merkezi din kardeşliği ve merkezi koruma adı altında hıristiyan topluluklara karşı geliştirdiği baskıda Kürt beyliklerini örgütledi. Bu temelde Hamidiye Alaylarını geliştirdi ve kullandı.

Bu mücadeleler sonucunda Osmanlı, ömrünü yüzyıl uzatmış oldu, ama varolan gücü de bitti. Avrupa'ya daha da muhtaç hale geldi. Kürt beylikleri ezildiler. Kürtler bir de birlikte yaşadıkları halklar olan Ermeniler ve Asurilerle savaşı duruma geldiler. Yani hem komşularıyla, birlikte yaşadıkları topluluklarla savaştılar hem de merkezin saldırıları nedeniyle güç kaybettiler. Hıristiyan topluluklar da ezildiler.

Rum, Ermeni ve Asuri katliamları oldu. Son olarak I. Dünya Savaşı'nın ön gününde gerçekleştirilen Ermenilerin teciliyle, onlar tümüyle kaybettiler. Bütün bunlardan Avrupa yararlandı; Osmanlı'yı kullanarak Rusya'yı gerilettiler ve İngiltere'yle ittifaka yönelttiler. 20. yüzyılın başında İngiliz-Fransız-Rus ittifakı oluştu. Diğer yandan Osmanlı toprakları Avrupa kapitalizmine açıldı. İngiltere, Fransa, Almanya, İtalya ve daha birçok ülke değişik biçimlerde bu zenginlikleri sömürür hale geldiler. Avrupa, bir de bu noktada kazandı.

Kemalist hareket işgale karşı bir ret hareketidir

20 yüzyılın başından itibaren bu politikalarda değişiklikler oldu. Rusya'nın ittifaka çekilmesi, Almanya'nın ise Osmanlı merkezine daha fazla ittifak geliştirmesi, İngiliz politikasında değişimi doğurdu. Esas politik değişiklik, İngiltere'nin içindeki değişikliklerdir. İngiltere-Almanya karşıtlığı, İngiltere'yi Ortadoğu politikasında değişikliğe götürdü. Osmanlı merkezini koruyarak ayakta tutma politikası, onu yıkmaya politikasına dönüştü. Bu noktada Ortadoğu'yu ve Osmanlı topraklarını bölüşmek üzere İngiltere-Fransa-Rusya İttifakı gelişti. Almanya ise bunun karşısı olarak Osmanlı padişahlığıyla ilişki geliştirerek, merkezi yapıyı koruyup Ortadoğu üzerinde egemen olmak istedi. Avrupa kapitalizminin bu iki kutbunun dünyayı bölüşme ve ele geçirme mücadelesinin merkezi olan Ortadoğu politikaları bu biçimde karşıt hale geldi. İki taraf da ele geçirmek istiyordu: Almanya Osmanlı merkezine ilişki kurarak Ortadoğu'yu ele geçirmeyi, bu alanda etkinliğini geliştirmeyi esas alıyor; İngiltere ise Fransa ve Rusya'yla ittifak yaparak Osmanlı İmparatorluğu'nu çökertmeyi, Ortadoğu'yu paylaşma temelinde bu alan üzerinde etkinliğini geliştirmeyi amaçlıyordu.

Bu politikalar I. Dünya Savaşı'nı ortaya çıkardı. Savaşta Almanya-Osmanlı ittifakı yenildi, dolayısıyla Osmanlı merkezi dağıldı. Savaş galibi olarak İngiltere ve Fransa, Ekim Devrimi nedeniyle Rusya'nın da çekilmesi sonucunda Ortadoğu'yu kendi aralarında paylaştılar ve yeni bir Ortadoğu sistemi yarattılar. Arabistan'ı paylaşarak yirmi iki devlet yaptılar. Daha önce ikiyeye bölünmüş olan Kürdistan'ın batı parçasını

dört parçaya böldüler. Anadolu'yu da parçalamak ve birçok bölgesini ele geçirmek için bazı planları vardı.

Savaşın yenikleri kısa sürede savaşın galipleri olan İngiltere ve Fransa'nın geliştirdikleri politikalara tepki duydular ve karşıt hareketler geliştirdiler. Almanya yenilgiyi reddetti ve orada Hitler gelişmesi oldu. Anadolu'da sultanlık ayaktaiken paylaşılma ve sömürgeleşmeyi reddeden Kemalist hareket gelişti. Aslında bu bir ret hareketidir; Anadolu ve Mezopotamya'nın gücünü birleştirerek Misak-ı Milli adı altında bir program ve sınırlar topluluğu oluşturup, bu parçalamaya ve işgale karşı bir direnişin örgütlenmesini ifade ediyor. Türk ulusal kurtuluş savaşı denilen bu mücadele başarılı oldu. Konjonktür buna uygundu. Ekim Devrimi'nin de desteği vardı. İngiltere ve Fransa güç kaybetmişti, Arabistan'a hakim olmada da zorlanıyorlardı. Kürdistan'ı ele geçirmekte daha fazla zorlandılar. Anadolu'da ve Mezopotamya'da sömürgecilik reddeden güçler vardı. Kemalist hareket, bütün bunları birleştirerek bu elverişli konjonktürden yararlanıp başarıya gitti. Askeri bakımdan başarıya gitmesinde Sovyet desteği önemli rol oynadı. Türk-Kürt birliğini yaratabilmesi ve Kürt beylerinin desteğini alması önemli bir güç yarattı. Bir de İngiltere ve Fransa'nın askeri bakımdan müdahale edecek güçleri yoktu. Savaşın ardından askeri güçlerini eritmişlerdi. Bu nedenle daha çok Yunanlılara destek vererek askeri yönelimi geliştirmek istediler. Yunan işgali de zayıftı. Bu elverişli durumları değerlendirip güçleri birleştiren kemalist önderlik, Yunan askeri saldırısını püskürtmeyi başardı ve askeri açıdan sonuç aldı.

Kürdistan üzerinde paylaşım sürdü ve halen sürüyor. Aslında o zamanki durum şimdiki duruma çok benzerdir. Türkiye Cumhuriyeti devleti kuruldu, ama Misak-ı Milli elde edilemedi. Kürdistan üzerinde mücadele sürdü. I. Dünya Savaşı'nın galiplerinden daha çok İngiltere ile işgale karşı galip gelen ve Türkiye Cumhuriyeti devleti biçiminde örgütlenen kemalist hareket arasındaki mücadele, Kürdistan üzerinde sürdü. Türkiye-İrak sınırı daha sonra çizilebildi. Bir anlaşmaya vardılar, fakat günümüzde hem bizim geliştirdiğimiz mücadelenin hem de uluslararası alandaki gelişmelerin etkisiyle o çözüm ortadan kalktı. Zaten kalıcı bir çözüme ulaşma-

"Kürtler paylaşımcı, özgürlükçü, demokrat ve katılımcı olmaları gerekiyor, ama kölenin katılımcılığı olmaz. Bunu yapabilmeleri için köleliği aşan bir özgür zihniyete ve örgütlülüğe sahip olmaları gerekiyor. Apoculuk bu eksikliği aşırtma hareketi, bu güçsüzlüğü yenme olayıdır. Önderlik gerçeğini böyle tanımlamak gerekiyor. Başkan APO'nun ölçüleri, zihniyeti ve anlayışı anlaşılacaksa, en iyi böyle anlaşılacaktır."

“20. yüzyılın başından itibaren İttihat ve Terakki içerisinde Kürt milliyetçiliği de geliyor. İttihat ve Terakki Ortadoğu’ya milliyetçilik getiren bir örgüttür. 19. yüzyılda Osmanlı’nın aydınlaşmasını temsil ediyor. Bu yüzyılın ilk yarısında Osmanlıcılığı, ortalarında İslamcılığı, sonuna doğru ise milliyetçiliği esas alan aydınlaşmalar var. İttihat ve Terakki bu dönemin milliyetçilik örgütüdür.”

mişti. Mevcut durumda da işlerliğini kaybetmiştir. Ortada yeniden belirsiz olan bir statü, bir de yeni bir statü yaratmak üzere sürdürülen yoğun bir mücadele var. Paylaşım mücadelesi şimdi Türkiye’yle Amerika arasında sürüyor. İngiltere’nin rolünü ABD devraldı ve aralarında ortaklık var. Kürdistan üzerindeki mücadele sürüyor. Irak’ın nasıl şekilleneceğini tayin edecek olan, aslında bu mücadeledir. Bağdat yönetiminin nasıl olacağı konusunda fazla sorun yoktur. Kürdistan’ın nasıl paylaşılacağı konusunda ise hala sorun var.

Kemalist hareketin esas aldığı Misak-ı Milli Kürdistan topraklarının tümünü içine alıyor; Musul, Kerkük ve Süleymaniye’ye kadar olan alanı kapsıyordu. Fakat Türkiye Cumhuriyeti devleti kurulurken bu sahalarda askeri ve siyasi denetim sağlanmayıştı. Bu alanlar bir mücadele alanı olarak değişik askeri güçlerin varlığını sürdürdüğü alanlar oldu. Savaş sonrasında yapılan Sevr anlaşması Kürdistan’ı İngiltere ile Fransa arasında böldü. Kemalist hareketin gelişimi, özellikle de Batı Anadolu’da sağladığı başarı ardından geliştirilen Lozan Anlaşması, Anadolu’da bir statü ortaya çıkardı. Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşunu I. Dünya Savaşı’nın galipleri Lozan’da kabullendiler, fakat sınırlar tümenden netleştirilemedi. Dolayısıyla Kürdistan’ın durumunda bir netliğe varılmadı. İngiltere, Kürdistan üzerinde hak iddia etme durumunu sürdürdü. Kemalistler de Misak-ı Milli gereği, kendi hak iddialarını sürdürdüler. Böylece bir anlaşmaya varılmadı. Lozan Anlaşması, sorunu Cemiyeti Akvama götürme ve onlar aracılığıyla çözüme kavuşturma şeklinde bir açıklık bırakılarak sonuçlandırıldı. Daha sonra Cemiyeti Akvam Güney’de özellikle nüfus yoğunluğuna yönelik araştırmalar yaptı. Varolan toplum kesimlerinin kimlerle yaşamak ve nereye katılmak istediği konularını araştırdı.

Bu alan üzerinde yoğun bir mücadele sürdü ve bu mücadele ancak ‘26 da bir sonuca bağlandı. 5 Haziran 1926 Ankara Anlaşması, Türkiye-Irak sınırını çizdi. Bu mücadele içerisinde ortaya çıkan değişik kesimlerin yaklaşımlarını değerlendirmek gerekiyor. Türkiye almak için çaba harcıyor, yalnız Ankara’da oluşan İttihatçıların göre biraz pragmatisttir. Anadolu’da egemen olmayı ve kendini bir dünya statüsüne bağlamayı çok önemsiyor, fakat fazla mücadele yürütme gücü de yoktur. O nedenle ‘26 Anlaşması’nda Musul ve Kerkük’ün İngiltere’ye verilmesini kabul ediyor. İngiltere, burayı almak için yoğun bir mücadele veriyor. O zaman Ankara hükümeti bir halk oylaması yapılırsa, halkın Türkiye’yle birleşmeyi kabul edeceğine inanıyor. Türkiye’den gelen askerler veya teftiş kurumlarında yer alan memurlar Musul ve Kerkük’te büyük ilgi görüyorlar. Onun için sokağa çıkmalarına sınır konuluyor. O za-

manki toplum psikolojisi böyledir. İngiltere, Kürtleri kendileri hakkında karar veremeyecek kadar geri buluyor. Bu gerekçeyle halk oylamasını reddettiriyor. Bu arada büyük askeri hareketler yapılıyor; İngiltere ordusunun, Türkiye ordusunun hareketleri ve Kürt isyanları var. Kuzey’de Şeyh Sait isyanı, böyle yoğun bir mücadele içinde gelişen bir isyandır. Doğu’da İsmail Simko’nun öncülük ettiği isyan, Güney’de Şeyh Mahmut Berzenci’nin isyanı böyle bir dönemde ortaya çıkan isyanlardır. ‘26 Anlaşması’na gidilmesinde, bu tür isyanların da rolü olmuştur. İngiltere, Kürtlerin Türkiye’ye yakınlığını parçalamak için isyana teşvik edici bir politika izlemiştir. Mahmut Berzenci Ankara hükümetine yaklaştığında onu teşvik etmiştir. Kuzey’de ise Türkiye’ye karşı isyanda teşvik edici rol oynamıştır.

Kürt milliyetçiliği İttihat Terakki içerisinde oluşmuştur

20 yüzyılın başından itibaren İttihat ve Terakki içerisinde gelişen milliyetçiliklerde Kürt milliyetçiliği de oluşmaya başlıyor. İttihat ve Terakki’nin kurucuları arasında Kürtler de vardır ve etkilidirler. İttihat ve Terakki örgütü Ortadoğu’ya milliyetçilik getiren bir örgüttür. 19. yüzyılda Avrupa’ya açılan Osmanlı’nın aydınlaşmasını temsil ediyor. Bu yüzyılın ilk yarısında daha fazla Osmanlıcılığı, ortalarında İslamcılığı, sonuna doğru ise milliyetçiliği esas alan aydınlaşmalar var. İttihat ve Terakki bu dönemin milliyetçilik örgütüdür. Kürtler, Arnavutlar, Türkler ve Araplar önceleri ortak bir örgütlenme içindeler. Avrupa kapitalizminin gelişimi altında İslamiyet ve Osmanlıcılıktan etkilenen, daha çok Avrupa’nın Osmanlı’yı geriletmesine karşı tepkiyi içeren, Osmanlı’nın birliğini ve gelişmesini sağlamak isteyen bir düşünce eğilimi olarak ortaya çıkıyor. 1908’de gerçekleştirilen Meşrutiyet Devrimi, bu düşüncenin iktidarı ele geçirdiği devrimdir.

Devrim iktidar olduktan sonra milliyetçilikler ayrışıyor. İktidarı Enver, Cemal ve Talat Paşalar öncülüğünde daha çok Turancılığı içeren Türk milliyetçiliği ele geçiriyor. Bunlar Türklüğü öne çıkarıyor ve Türk milliyetçiliğini hakim kılmak istiyorlar. Osmanlı, I. Dünya Savaşı’na böyle bir milliyetçi yönetim altında girmiştir. Bu Türk milliyetçiliği, Almanlarla ittifak yapmıştır. Bu süreçte İttihat ve Terakki aydınlanması içinde Türk milliyetçiliği esas alınca ve kendini hakim kılmaya yönelince, diğer toplumların milliyetçilikleri de ayrışır. Arap aydınları daha çok Arabistan’a giderek Arap örgütlenmeleri içinde yer alırlar. Kürtler, tümenden ayrışmasalar da, İstanbul merkez olmak üzere ilkel milliyetçi bir gelişmeyi yaşıyorlar. Daha sonra da Kürt Teali Cemiyeti kuruluyor, Kürtçe dergiler çıkarılıyor. Devlet yönetimi içerisinde yer almış çeşitli çevreler, böyle bir milliyetçi etkiyle yeniden yer etmeye çalışıyorlar. Bu isyanların İstanbul’daki milliyetçi gelişmelerle de bağlantıları var. Şeyh Ubeydullah’ın oğlu Seyit Abdulkadir, devlet içerisinde önemli yeri olan biridir. İsyandan sonra aile İstanbul’a götürülmüş ve devlet yönetimi içine alınmıştır. Milliyetçi eğilimlerle isyana teşvik ediliyor. Zaten kemalist yönetimden duyulan bir hoşnutsuzluk var. İsyancılar böyle bir hükümete karşı sadece Kürdistan’da olmuyor, Kürdistan’dan önce Anadolu’nun değişik alanlarında da oluyor. Dini motifli isyan çok fazla geliyor. Türkiye devletinin günümüzde de İslami eğilimle çatışma halinde olması, bu nedendir. Bu çatışma o zaman başladı ve devlet çatışma içerisinde kuruldu.

Kürt beyleri 19. yüzyıl isyanlarına öncülük etmişlerdir. Yüzyılın sonunda Şeyh Ubeydullah’la böyle bir eğilim biraz başlamış, 20. yüzyılın başında ise tümüyle gelişmiştir. Bir örgütlü ittifak yapmış, görüşmeler içermiş bir ilişki söz konusu değildir. Zaten Kürtlerin öyle bir gücü de yoktur. İngilizlerin Kürtleri muhatap alma durumları da yoktur. Bazıları öyle olduğunu öne sürüyor. “Ajan hareket” diyorlar, ama buna dair bir

belge veya onun pratik bilgisi yoktur. Teşvik etme yönü ise fazladır. İngiltere, bunu Türkiye Cumhuriyeti ile Kürdistan üzerinde yürüttüğü mücadelenin bir gereği olarak yapıyor. Bu anlaşılır bir durumdur. Güney’de gelişen Şeyh Mahmut Berzenci isyanında da aynı durum vardır. İngiltere, Berzenci’nin Türkiye ile yakınlaşmasını bozmaya çalışıyor, onu isyana teşvik edici rol oynuyor. Mahmut Berzenci Türkiye’den uzaklaşıyor, ama İngiltere’den de uzaklaşıyor. Bağımsızlığını ilan edince ilk hava bombardımanını İngilizler yapmıştır. Mevcut durumda Amerika’yla İngiltere hava koruması yapıyor gibi görünüyor, ama ilk hava bastırmasını da onlar yaptılar. Önderliğin tanımladığı bir politik yaklaşım var: **“Tavşana kaç, taziya tut”** politikası. Bu, emperyalizmin çok bilinen bölümler politikasıdır ve İngiltere’nin en çok uyguladığı politikadır. En kapsamlı bir biçimde bu dönemde bu politikalar uygulanıyor.

İngiliz politikası Kürtleri isyana, Türkleri katliama teşvik etme politikasıdır. Böylece birbirleriyle çatıştırdı ve iki tarafı kendine muhtaç kıldı. Nitekim I. Dünya Savaşı’nda Almanya’yla ittifak yaparak İngilizlere karşı dört sene savaşmış olan Türkiye, İngiltere’yle bir numaralı müttefik haline geldi. ‘24’te Kürtlerin birlikte yaşamak isteyecekleri kadar yakın olduğu bir Türkiye varken, ‘25’te birbirlerini boğazlayacak kadar bir Türk-Kürt düşmanlığı ortaya çıktı. İngiltere bir tarafta biraz gelişme sağlayan Berzenci hareketini uçaklarla bastırırken, genelde de Kürtlerin umudu haline geldi. “Aslında Kürtlerin büyük dostudur, ama Türkler, Araplar ve Farslar düşmanlık yapıyorlar” denilerek halklar birbirine düşman hale getirildi, Kürtler umutlarını İngilizlere bağlar hale geldiler. İkel milliyetçilik, hala bir İngiliz ideolojisi gibidir. KDP ve YNK’nin İngiltere-Amerika ittifakına o kadar bağlı olması buradan geliyor.

Bu durum, Kuzey’de de böyledir. İkel milliyetçi örgütlenmeler İngiltere’yi hep kendi kurtarıcıları olarak görürler. Halbuki katlettiricilerdir. Politikanın önemi buradadır; hem katliamı gerçekleştiriyor hem de katledileni kendisine bağlıyor. Ezdirttikleri, kendisini kurtarıcı olarak görüyor. Böyle bir düzey yakaladılar. Türkiye’nin politikası ‘25’e kadar farklıdır. İttihat ve Terakki milliyetçiliği giderek bir Turancı milliyetçilik haline geliyor. Bu, sadece Anadolu milliyetçiliği değil, Orta Asya’ya da içine alan bir Türk milliyetçiliğidir. Kemalist milliyetçilik ise bundan farklıdır; bunun içinden çıkıyor, ama bunu reddediyor, onunla çatışmalıdır. Etnisiteye dayalı milliyetçilik değil, toprağa dayalı milli egemenlik çizgisini esas alıyor ve Misak-ı Milli programıyla kendisine bir sınır çiziyor. **“Türklerin ve Kürtlerin yaşadığı topraklar sınırmızdır”** şeklinde tanımlanıyor. Mustafa Kemal’in ‘25 sonrası kadar Türk milletinden söz ettiği yoktur. Kendisi bir Türk değildir, “milletim” deyince tepki alıyor, dolayısıyla tepkileri önlemek için “millet” diyor. Kürt milleti de demiyor. Çünkü hitap ettiği kesim, farklı milletlerdendir. Misak-ı Milli’de sınır, Türklerin ve Kürtlerin yaşadığı topraklar olarak çiziliyor. Yasalar ve meclis buna göre oluşuyor. Böyle bir ittifak vardır.

Ağırlıklı olan ve yönlendiren kesim, Osmanlı ordusunun üstteki subayları ve paşalarıdır. Bunlar, başka milletlerden gelmiş olsalar da Türkleşmişlerdir. Öyle bir milliyetçiliği öngörüyorlar, ama bir ittifak yaklaşımları var. Kürtlerle Türkler arasında o zamana kadar çatışma yoktur. Ermeniler de Osmanlı yönetimi tarafından **“sadık millet”** olarak tanımlanıyor. Hıristiyan’dır, ama devlete sadıktır. Daha sonra en büyük kırım onlarla yapıldı. Kürtler açısından da durum böyledir.

Türkiye’nin Kürt politikası, İngiltere’yle yürütülen bu mücadele içinde şekilleniyor. Aslında Türkiye Cumhuriyeti’nin oluşturduğu bir politika yoktur. Kendisi, yönlendirilen bir güçtür. Bir yandan İngiltere’nin kuşatması, dışı açılımını tümenden durdurması, diğer yandan Kürtlerin durumu Ankara’da kurulan hükümeti ciddi bir biçimde tehdit etmektedir. Bundan duyulan korku, Türkiye Cumhuriyeti devletinde politik değişikliğe

yol açmaktadır. Türklerin ve Kürtlerin ittifakından vazgeçiliyor ve tamamen Türklerin hakim olduğu bir etnik yapı oluşturma anlayışı geliyor. İngiltere, Kürt milli yapısının karar verecek, kendi iradesini ortaya koyacak kadar gelişmediğini savunuyor. Türkiye de İngiltere’nin bu tezini pratikleştiriyor. Kürt inkarcılığı burada başlıyor.

Bu mücadele sonucunda kazanan, İngiltere oluyor. Musul ve Kerkük’ü kendi egemenliğine alıyor. Türklerle Kürtleri, Arapları, hatta Farsları karşı karşıya getiriyor. Ortadoğu’daki ulusal toplulukları çatıştırıyor. Kürdistan’ın bölünmesini sağlayarak Kürtleri bütün Ortadoğu’daki ulusal topluluklarla çatışmalı hale getiriyor. Bu çatışma ve düşmanlık ortamında Arapları, Türkleri ve Farsları kendisine bağlıyor. Kendisini bir de Kürtlerin kurtarıcısı olarak kabul ettiriyor. Kürt egemen güçleri de İngilizleri Kürt dostu olarak görüyorlar.

Türkiye ise Musul ve Kerkük’ü kaybederek Misak-ı Milli’nin önemli bir kısmını kaybetmiş oluyor. Fakat İngiltere’yle ilişkinin önünü açıyor ve bu da Türkiye’nin dünyaya açılmasını beraberinde getiriyor. Uluslararası siyasette yer etmesi açısından bu bir başlangıç oluyor. Kemalist hareket böylece kendisini dünya ölçüsünde meşrulaştırmış oluyor. Diğer yandan nüfusunun yarısını içine aldığı Kürt toplumuyla düşman hale geliyor. Vatandaş isyanlarla bölüneceği korkusu; inkar, imha, asimilasyon, tek ulus, tek dil ve tek kültür politikasını gündeme getiriyor. Bu durum Türkiye’nin devlet olmasını, biraz toparlanmasını sağlıyor ve kısmi bir gelişme yaratıyor, ama çok büyük potansiyeli olan bir ülkenin dünyanın en geri, herkese muhtaç durumdaki bir ülke haline gelmesine yol açıyor. Kürt sorunu gibi herkesin Türkiye’ye karşı kullandığı bir sorunun ortaya çıkmasını ve Türkiye’yi adeta çözümsüz kılınmış bir sorunla yüz yüze getirmeyi ortaya çıkarıyor. Türkiye’nin başına bir Kürt sorunu çıkartılıyor. Daha öncesinde böyle bir sorun yoktur. Bu, esas olarak yüzyıllık bir sorundur; 19. yüzyılın başından, yani kapitalizmin girişinden itibaren ortaya çıkan bir sorundur. Sorunu yaratan kapitalizm ve onun temsilcisi Avrupa’dır. Bu, Avrupa milliyetçiliğinin Ortadoğu’da ortaya çıkardığı bir sorundur. Bu nedenle çözümsüzlüğü yaratan da Avrupa’dır.

Kürtler ise bu mücadelenin en kaybedeni oluyorlar. Kürdistan daha fazla bölünüyor. Zaten çok parçalı bir sosyal yapıları var. Bu sefer değişik siyasi devletler altında bölünüyor, dört devletin egemenliği altına giriyorlar. Kürt isyanları eziliyor. Ekonomik olarak da, fiziki olarak da ciddi tahribatlar yaşıyorlar. Ulusların geliştiği ve kurtuluş sağladığı bir çağda, Kürdistan’ın bölünmesi, Kürt isyanlarının ezilmesi üzerinde bir inkar, imha ve asimilasyon politikası oluşturuluyor ve Kürdistan’da böyle bir süreç başlatılıyor. Kapitalizmin Ortadoğu’ya egemen olduğu dönem, Kürtlerin de artık bu dünyada yok sayıldığı, dolayısıyla yok edilme sürecinin başladığı dönem oluyor. Kapitalist milliyetçilik, Kürtleri yok etmek istiyor. Bu kadar çatışma ve isyana yol açan da budur. Uygarlık merkezi olması ve zenginlik kaynaklarına sahip bulunması nedeniyle Kürdistan sürekli bir işgal, istila ve çatışma alanı oluyor. Bu tarihsel bir gerçektir. Ama kapitalist uygarlık döneminde tarihin inkar etmeye yöneldiği bir topluluk haline geliyor. Bir bilinç kayması ortaya çıkıyor. Kürtler içerisinde çok ileri bir düşmanlık oluşmuyor, ama bölge devletleriyle çatışmalı hale geliyorlar. Uluslararası sermaye güçleri bu çatışmadan bol bol çıkar sağlıyorlar. Avrupa, çıkarlarını böyle bir çatışmaya dayandırıyor. Kürt milliyetçiliği böyle bir strateji olarak şekilleniyor. Komşu toplumlarla ve devletlerle çatışırken Avrupa’ya bağlanma, işbirlikçilik bu hale geliyor. Halbuki bu sistemi yaratan Avrupa’dır. Sorunu ortaya çıkaran Avrupa iken Kürt belleği, Avrupa’yı sorunun çözücüsü olarak görüyor. Böyle bir bilinç ve bellek kayması ortaya çıkıyor. Kapitalizmin tanımlanamaması, anlaşılabilmesi, kapitalizmin egemen olurken, toplumun belleğini saptırması böyle geliyor.

Türk ve Kürt milliyetçiliği birbirini tahrik ediyor

Bu noktada kapitalizmin milliyetçiliğinin çok katı yönleri de etkilidir. Özellikle Türk milliyetçiliğinde, onu takip eden Fars ve Arap milliyetçiliklerinde bu durum egemen oluyor. Biraz büyükken gücünü kaybetmişlik kompleksi var. Osmanlı İmparatorluğu, bir cihan imparatorluğu idi. İran, 2500 yıllık bir dünya imparatorluğundan sonra küçük bir devletçiğe dönüştü. Bunun yol açtığı psikolojik bir kompleks gibidir. Avrupa’nın I. Dünya Savaşı’nda ezerek, savaş sonrasında paylaşmaya yöneldiği için hep dış baskı ve yok etme tehlikesine karşı kendini ayakta tutma durumu var. Bu anlamda bu milliyetçilikte, bir savunma refleksi var. O nedenle her zaman şu kaygıdadır: “Böhlündük, parçalandık, yok edileceğiz.” Bu Türkiye’de çok daha belirgindir. Gerçekten de Avrupa yok ederken bir Türkiye kuruldu. Kemalist milliyetçilik ona karşı oluştu. Bir de Kürt isyanları ve savaş içinde Ermenilerle çatışma vardı. İşgal durumu, ardından cumhuriyeti kurarken isyan tehdidi olunca büyük bir kaybetme korkusu doğdu. Türkiye devlet sistemi aslında böyle bir korku üzerinde oluşmuş durumdadır ve hala o korkuyu yenmiş değildir. AB’ye üyelik tartışmalarında hala “bir oyun olabilir mi” diye bir korku içerisindedir. Geçmiş şekillenme böyle bir bilinç oluşturmuştur.

Bu durum Kürt ilkel milliyetçiliğini de tahrik ediyor ve canlı tutuyor. Aslında birer kompleks olan, Kürtlerde bilinç çarpıtılması, Türkiye’de ise bir kompleks haline gelmiş olan bu iki milliyetçilik birbirini tahrik ediyor ve sorun yaratıyor. Kürt sorunu diye bir sorunun varlığı, bir de bir türlü çözüm çizgisine girememesi bu iki milliyetçiliğin mantıksızlığından geliyor. Böyle bir yapı altında Kürtler, çok ileri bir düşmanlığa varmayan, ama sorunun çözümünü de engelleyen bir milliyetçi duruş ve komşu devletlerle çatışmalı bir yaşam içine çekiliyor. Bu, üzerinde politika yapılan, sürekli canlı tutulan bir durumdur. Önderlik bunu **“Kürt kapanı”** diye tanımlıyor.

Mevcut durumda da Kürtler ne savaş, ne de barış yapabilecekleri bir ortama çekiliyor. Savaş yapsa acı veriyor, tahrip ediyor ve çözüm üretmiyor. Çok ilerledi mi, karşı taraf karşısında birleşiyor. Örneğin ‘23, ‘25, ‘92 ve ‘98’de birleştiler. Dolayısıyla savaşarak aşırı derece milliyetçiliği ve buradan kaynaklanan düşmanlığı körükleyerek çözüm bulamıyor. Savaşmadan duramıyor, barış da yapamıyor. Üzerinde inkar politikası var; yok sayılıyor, en basit insani haklarını kullanamıyor, kendi diliyle konuşması bile reddediliyor. Kürtler, böyle bir çıkmaz içerisindedir.

Mevcut durumda bu sorunu nasıl çöze-

“İlkel milliyetçilik, hala bir İngiliz ideolojisi gibidir. KDP ve YNK’nin İngiltere-Amerika ittifakına o kadar bağlı olması buradan geliyor. Bu durum, Kuzey’de de böyledir. İkel milliyetçi örgütlenmeler İngiltere’yi hep kendi kurtarıcıları olarak görürler. Halbuki katlettiricilerdir. Politikanın önemi buradadır; hem katliamı gerçekleştiriyor hem de katledileni kendisine bağlıyor. Ezdirttikleri, kendisini kurtarıcı olarak görüyor.”

ceğiz? Kürt olgusu, sadece tarihsel bir olgu değildir. Tarih günümüzde saklıdır. On beş yıllık bir savaş oldu. Aynı durum sürüyor. Türkiye'de anadilde eğitim yapılabileceğini belirten bir kanun çıkardılar, ardından anadil eğitimi isteyen öğrencileri hapse koydular. Bir meydanda Kürtçe selam vermiş diye politikacılar hakkında mahkeme açıldı. Demek ki bu durumun pratikte bir çözümü yoktur. Böyle kabul etsen, nereye gidecek? Sonuç şuraya gidecek: Daha fazla zayıflattır, sürece ilerletirse bir ulusal dayatma olduğu için ve dışta da bu nedenle çeşitli çevreler zorlayıcı olduğu için kanun çıkartarak "çözüyorum" diyor, ama pratikte de gelişmesine en küçük bir fırsat tanımıyor. Gelişmeyi durduruyor, ama içten ve dıştan yapılan dayatmaları da "resmi geliştiririm" diyerek engelliyor. Dayatmalar azalır, onları da tekrar yürürlükten kaldıracak. Ortada bir çözüm yok. Sözden anlamıyor, senin de başka bir yaptırım gücün yok. "Bu bizim için bir yok oluşturma" diyerek savaşa girersen ne olur? Savaş öyle bir noktaya geliyor ki, savaşta en az yararlanan Kürtler, en çok faydalanan başkaları oluyor.

Savaşta Türkiye, Ortadoğu ve uluslararası düzeydeki sermaye çevreleri yararlandı. Acıyı ise Kürtler çektiler. Bedel ödedik, kayıp verdik. Bir de halklar arasında gittikçe daha fazla düşmanlık gelişti. Öyle bir ortam, milliyetçiliğe prim verdi. Sonuç, uluslararası komplo oldu. Biraz zorlayıcı hale geldiğimizde ortaya çıkan sonucu gördük. '75'te zorlanan taraf İran'a biraz taviz verdi. İran-Irak Anlaşması olunca Kürdistan'daki gelişmeler bir günde ezilip götürüldü. Kuzey de savaşla zorlandı, üstelik çok itinalı bir savaş yürütüldü. Türkiye, Avrupa ve Amerika'yla biraz anlaşta. NATO'ya girmesi boşuna değildi. Amerika dünya savaşını yaptı, ortaya koyarken, ilk saldırısını Kürtlere karşı yürüttü. Uluslararası komplo dünya savaşını anlamındaki saldırının başlangıcıdır. Türkiye'yle ittifak yapıldı. Şimdi ise onun üzerinden Türkiye'yle Avrupa ittifakı, Türk-Yunan ilişkilerindeki sorunların çözümü sağlanmak isteniliyor. Geçmişte de öyle oldu. İngilizler Yezdan Şer'i vererek Osmanlı'yı kendisine bağlıyor. Üstelik Kürtler, kendilerini destekleyeceğine inandırılmıştı. Çıkmaz buradadır.

Savaşla da çözüm bulunamıyor. Savaşın ortaya çıkardığı sonuçlar, tarihsel ve güncel olarak ortadadır. Çözümlessness, kısırlılığın, bir halkın adeta bir kapana kısırlanmış gibi çıkmaz içerisine sokulması, herhangi bir yöntemle çözüm bulamaz hale getirilmesi böyle oluyor. Kapitalist sistem, aslında bir kapandır. Kölecilikte ve feodalizmde de Kürdistan bir işgal ve istila sahası oldu, bura üzerinde savaşlar yapıldı, ama kapitalizmin yarattığı gibi değildi. Osmanlı öncesinde de bir merkezi yapısı yoktu, ama Kürt beylikleri Ortadoğu'nun en güçlü siyasi, ekonomik ve askeri güçlerindendirler. Kürt feodalizmi Araplardan sonra Ortado-

ğu'da feodalizmi en güçlü olan topluluktur. Bu yönüyle Araplara denktir. Feodal uygarlığı Araplar geliştirdiler. Kürtler de en az onlar kadar bu uygarlığı içselleştirdi ve bunda gelişme yaşadılar. Osmanlı döneminde de Kürt beylikleri merkezdin sonra en güçlü siyasi ve askeri otorite durumundalar. Merkezi yapıları yok, ama alan alan veya bölge bölge birçok Kürt beyliğinin durumu budur. Kapitalizm altında ise değil beylik, Kürdün adı bile yoktur. Adı ne var ne de yok olan bir halktır; bazen varoluyor, bazen yok oluyor. Öyle bir durum ki, herkes çıkarına ne gelirse, onu yapıyor. Ama bunu Kürde hiçbir şey vermemek kaydıyla yapıyor. Bu, çok acı veren bir durumdur, ki Önderlik "Kürt ironisi" diyor. Gerçekten de öyle bir durum vardır. Bu, hiçbir ölçüyle, kanunla, ideolojiyle, siyasetle, hakla ve hukukla bağdaşmayan bir durumdur. Hiçbir kalıba koyulmuyor, dolayısıyla hiçbir ölçü, anlayış veya sistemle izah edilemiyor. Ne özgürlüktür, ne işbirlikçilik, ne de soykırımdır; tamamen iradesi parçalanmış, merkezi dağıtılmış, güçten düşürülmüş, herkesin istediği gibi yaklaştığı bir duruma getirilmiş halde-dir. Bu duruma getirdikleri topluma "herkesin askeri" diyorlar. Kürt toplumu böyle bir sistemin içine alınmış durumdadır. Kapitalist sistemin yarattığı durum budur.

Kürt isyanları hep Kürt kapanına sıkışmıştır

19 yüzyıl içerisindeki politikalarla hazzırılan bu durum, I. Dünya Savaşı sonunda artık tam bir sistem haline getirildi; kapan tamamlandı. Ondan sonra süreç, hep bu kapan içerisinde kısırlanmış topluluğun çırpınışı oluyor. Kapanı yaratanlar, bundan istedikleri gibi yararlanıyor ve sürdürüyorlar.

Daha sonra gelişen Dersim ve Ağrı isyanları da kapan içindedirler, dolayısıyla eziliyorlar. Ağrı İsyanı Ortadoğu'ya açılmış olması nedeniyle biraz gelişme kaydediyor, ama İran'la ittifak onu da durduruyor. Şeyh Sait isyanında olduğu gibi sadece Türkiye'nin ezmesini aşan bir durum ortaya çıkıyor gibi görünüyor, ama biraz tehlike olunca derhal İran'la anlaşma oluyor. Ne kadar karşıt olursa olsun Türkiye'yle İran, Kürtler biraz tehdit eder hale geldi mi "tehlike ortaktır" diyerek birleşiyorlar. Doğu'da Simko isyanından Mahabat Kürt Cumhuriyeti'ne kadar gelen süreç, Kuzey'de Şeyh Sait isyanından Dersim isyanına kadar gelen süreçler benzerdir. Güney'de Mahmut Berzenci isyanından '45'te aşiretlerin karşı çıkışına kadar gelen süreç, hatta KDP'yi oluşturan süreç de benzerdir. Tümü, bu yapı içerisinde eziliyor.

II. Dünya Savaşı sonrası süreçte, uluslararası ve bölgesel düzeyde yaşanan gelişmelerin Kürdistan üzerinde kısmi bir etkisi var. Bu Türkiye'de çok partili sisteme geçiş

olarak ortaya çıkıyor ve aslında cumhuriyet yapılanmasında yeni bir sürecin başlangıcını oluşturuyor. Cumhuriyet kuruluşunu tamamlıyor ve gelişme dönemine giriyor. Gelişme nasıl ve hangi yönde olacaktır? Hem bir açılım hem de iç mücadele başlıyor. Uluslararası sermayeyle bütünleşmeyi ve dışa bağımlılığı Demokrat Parti dönemi yoğun olarak geliştiriyor. Otoriter yönetim düzeninden çok partili yönetim düzenine geçiş demokratikleşme adı altında sürdürülüyor. Bu da bir iç mücadeleye yol açıyor. Bir yandan oligarşik gelişme kendisini çok partili sisteme kavuşturup demokrasi adı altında yansıtmaya çalışırken, diğer yandan gerçekten demokratik bir sistem öngören eğilimlerin düşüncede gelişmesinin sosyal tabanı oluşuyor. Böyle eğilimler ortaya çıkıyor ve siyasi gündeme dökülüyor. '50'lerde kısmen var ama '60'ların ortalarından itibaren bir iç mücadele; cumhuriyetin oligarşik yapılanmasıyla demokratik halk gücünün arasında bir iç mücadele giderek daha çok derinleşiyor, keskinleşiyor ve şiddetleniyor.

Türkiye'deki ekonomik gelişmenin Kürdistan üzerinde etkileri olmuştur. Türkiye kapitalizmi büyüyüp giderek kendi içinde tekelleşme sürecine giriyor; aynı zamanda uluslararası sermayeyle tam bütünleşiyor ve daha çok pazara ihtiyaç duyuyor. Daha fazla hammadde kullandığı için ihtiyacı artıyor. Bu durum '60'lara kadar uluslararası kapitalizme kapalı tutulan Kürdistan'ın kapitalizme açılmasını; hem pazar hem de hammadde kaynakları olarak daha fazla kapitalist sömürüye açılmasını gündemleştiriyor. Uluslararası sermayenin ve gelişen Türkiye sermayesinin buna ihtiyacı oluyor. Burada ucuz pazar, ucuz hammadde ve ucuz iş gücü var. Türkiye sermayesi, bunları kullanmak ve buradan kar etmek istiyor. Bu temelde Kürdistan komprador ve ticaret kapitalizmine açılıyor. Böyle bir gelişme Kuzey'in ekonomik ve sosyal yapısında değişime yol açıyor. Tarım ve hayvancılıktan ticaretin ve komprador kapitalizmin geliştiği, kapitalist mal üretiminin Kürdistan'a girdiği, böylelikle Kürdistan'ın uluslararası sermayeye bağlı Türkiye kapitalizminin geniş bir pazarı ve hammadde alanı haline geldiği bir süreç ortaya çıkıyor. Kürdistan böyle bir ekonomik değişimi yaşıyor. Bu, sosyal yapıda değişime yol açıyor. Çok katı aşiret toplumu, yine tarım ve hayvancılık toplumu, köy toplumu hızla değişime uğruyor. Dıştan gelen yoğun mal girişi karşısında bu yaşam, bunu sağlayan üretim çok geride kalıyor, dolayısıyla hızla parçalanıyor. Zaten Kürt toplumu katliamlar yaşamış, kendi iç siyasal ve kültürel gelişimini kaybetmiş bir toplumdur. Siyasi, askeri ve kültürel gelişimini sağlayamamış, bir ekonomik bütünlük oluşturamamış, bu açılardan ezilmiş bir sahadır. Bunun üzerinde yoğun bir mal ihracıyla karşılaşınca ekonomik ve sosyal değişim çok hızlı oluyor. Kır toplumu giderek daha fazla çözülmeye başlıyor. Türkiye

metropollerine ve Avrupa'ya akış Türkiye ve Avrupa kapitalizminin işgücü haline gelme, yine ucuz pazarı ve hammadde kaynağı olma yaşıyor.

Türkiye devleti Kürdistan'ı böyle bir duruma açarken bazı tedbirler de geliştiriyor. Bu durumun Kürt ulusallaşmasına yol açmasını engellemek için yoğun bir askeri denetimle birlikte kültürel denetim de geliştirmeye çalışıyor. Bunun için kendi pazarına bağlıyor ve Kürdistan pazarının ayrıca oluşmasını engelliyor. İsyancıları bastırırken geliştirdiği katliamlarla askeri ve siyasi denetimini oluşturmuş durumdadır. Bunlara bir de kültürel denetimi ekliyor ve asimilasyonu geliştiriyor. Eğitim ve basın yayın kurumlarıyla yoğun bir Türkleştirme, ulusal eritmeye uğratma faaliyetini oldukça planlı ve örgütlü bir biçimde geliştiriyor. Kürt toplumunu düşünce olarak da tümüyle kendisine bağlamak istiyor. Buradan doğan bir sosyal ayrışma var. Feodal yapı zaten isyanlar sürecinde ezilmiştir. Yeni durumda da değişime uğrayarak kompradorlaşıyor. Dıştan gelen kapitalist metanın bayisi, yani Kürdistan'daki satıcı gücü haline geliyor. Köylülük ve kır yapısı parçalanıyor. Kentlerde biriken yoğun ucuz işgücü ile hizmet sektöründe Kürt işçiliği ortaya çıkıyor. Tabii bu, kapitalist üretim sektöründe değil, hizmet sektöründe geliyor. Kürdistan'da ve Türkiye'de böyle oluyor, hatta bu, Avrupa'ya kadar yayılıyor. Köylülük yoksullaşıyor ve feodalizme yakın kesimler, orta köylülük ve yoksul köylülük biçiminde ayrışıyor. Öğrenci gençlik ortaya çıkıyor. Daha çok asimilasyon içinde eğitime alınmış kesimler oluyor. Gençlik, özellikle öğrenci gençlik bir sınıf gibidir. İşçi gençlikte fabrikalarda bir araya gelme ve ortak bir statü oluşturma durumu oluyor. Kürdistan'da ise ortak bir gençlik oluşumundan söz edilemez, ama okullar gençliği yeniden dinamik ve ortak karakter arz eden bir güç haline getiriyor. Aydın gençlik kesimi geliyor. Eski kır düzeni hızla dağılıyor. Böyle bir gelişme içerisinde aşiretçilik de eriyor, bağları zayıflıyor. Sosyal kaynaşma yaşıyor, ekonomik ve sosyal yaşamla birbirine bağlanma geliyor. Bütün bunlar, Kürt toplumunda bir değişimi ifade ediyor.

Yabancı kapitalizm Kürtlerde milli gelişme yaratmamıştır

Bütün bunlar yaşanırken, Kürdistan'da bir milli burjuvazi oluşmamıştır. Zaten öyle bir kapitalizm de yoktur. Ticaretin esas olan, kompradorluk oluyor. Onu Kürdistan içlerinde temsil eden, biraz milli duyguları da geliştiren, Kürdistan pazarını biraz kendi denetimine alıp ekonomik olarak kendini güçlendirmek isteyen bir eğilim çok cılız bir biçimde geliyor. Kürdistan'da milli burjuvaziden söz edilecekse, burada aranabilir. Fakat bu bir üretim sınıfı değildir. Diğer esas olan kompradorluktur. Sanayi üretimi yoktur, dolayısıyla bir sanayi burjuvazisi de yoktur. Kapitalist gelişme, Kürdistan hammaddesinin kullanılması da ya malların hammadde olarak çekilmesi biçiminde oluyor ya da devlet sektörü giriyor. Türkiye'de devletçiliğin bu kadar güçlü olması, ayakta tutulması biraz da bunun için gerçekleştiriliyor. Böyle bir ortamda bir milli kapitalizm yok.

Demokrat Parti sürecinde Türkiye'de açılım gelişince egemen çevrelerden gelen, biraz da Türkiye'nin açılıma paralel olarak gelişen, Kürt aydınlaşmasına geçişi temsil eden bazı aydın hareketleri de oluyor. Aslında oligarşik gelişmeye karşı Türkiye'de adım adım ilerleyen demokratik yapılanma ve mücadele içerisinde Kürtler de yer alıyorlar. Ezilmiş olan isyanların, diğer alanlardaki mücadelenin etkisiyle böyle bir Kürt oluşumu geliyor. '59'lar hareketi denilen bir gelişme var. Biraz aydınlaşmış Kürt topluluğu tehlikeli görüyor ve '60 darbesi ardından tutuklanıyor. Kürdistan'ı kapitalizme açmaya karar verirken Türkiye devleti çok temkinli davranmıştır. Hiç ileri bir düzeyi olmasa bile, en küçük bir gelişme emaresinin bile olmasını istemiyor. Bu ya-

"Apocu hareketin başlattığı mücadelenin Ortadoğu ve dünya için taşıdığı anlam çok büyüktür. Eğer başarı ise Kürtler tarihte Selaheddini Eyyubi'nin zaferi gibi, yine Medlerin, İbrahim ve Zerdüş peygamberlerin büyük çıkışı gibi bir rol oynayacak; böylelikle kurucusu olduğu neolitiğin temel özelliklerini canlandıran, uygarlık gelişmeleriyle birleştiren yeni bir toplumsal sistemin ortaya çıkmasına yol açacaktır."

pları tehlike olarak görüyor ve bir hareket olmadan topluyor. Bir hareket haline gelebilir, Türkiye'nin uluslararası sisteme açılması ortamında tehlike oluşturabilir düşüncesiyle üzerlerine gidiliyor. Ortada gelişmiş ideolojik, siyasi ve örgütsel bir yapı yoktur, ama olma ihtimali vardır. İhtimali önlemek için tutuklamalar geliştiriliyor.

1960'ların sonunda özellikle '61 Anayasası temelinde Türkiye'de gelişen işçi ve gençlik hareketi çerçevesinde metropollere çekilmiş ve daha çok egemen sınıftan gelen Kürt gençliğinin de bir hareketi oluyor. Bu kesim, DDKO olarak örgütleniyor. Bir de Güney'e bağlı Kürdistan Demokrat Partisi örgütlenmesi var. Bunlar bir eğilim halini alıyorlar ve talepleri geridir. Bazı ekonomik taleplerle yetiniyorlar, çok fazla kültürel talepler bile ileri süremiyorlar. Siyasi talepleri ise zaten yoktur. Fakat biraz da kompradorlaşmanın, egemen sınıfın ekonomik olarak gelişmesinin yolunu açmak istiyorlar. Kürdistan'da altyapının kapitalizme açılmaya paralel gelişmesini istiyorlar.

Kürdistan'a özgü her şey Türkiye için tehlikeli bulunuyor ve ilkel milliyetçi iz taşıyor. Devletin '71 darbesinin Türkiye'deki demokrasi hareketini ezmesine bağlı olarak, Kürtlere özgü gelişmeyi de ezmesi söz konusudur. Bu ikisi birlikte oluyor. Ondan sonra '71 darbesinin derslerini çıkarma temelinde ideolojik ve siyasi eğilimlerin gelişimi hızlanıyor. Aslında Türkiye'nin dar kemalist zihniyeti aşıyor. Milliyetçilik MHP ile geliyor. Bunun yanında islami ideoloji geliyor. Öte yandan devrimci demokratik eğilimler, solculuk ve sosyalizm geliyor. Değişik akımlar halinde Kürt ulusal demokratik eğilimi geliyor. DDKO'dan kalanlar, egemen sınıfı ve orta kesimi temsil edenler, yine aydın gençlik hareketinin oluşumu var.

Bu dönemde egemen sınıfa ve aşiretçiliğe dayalı, ilkel milliyetçiliği temsil eden güçler giderek gerilerken sosyal gelişmeye paralel olarak kısmen şekillenen kent küçük burjuvazisine dayalı reformist milliyetçi eğilimler, bir de yoksul köylülüğe, gelişen işçiliğe ve aydın gençliğe dayalı gelişen halk örgütlü eğilimi ortaya çıkıyor. Ulusal demokratik mücadele bu ekonomik, sosyal ve ideolojik gelişme üzerinde ortaya çıkıyor. Bu PKK mücadelesidir. Bu eğilim, giderek diğer eğilimleri geriletıyor. Kuzey'de ilkel milliyetçilik sosyal tabanda ezilmiştir, halk özgürlük eğilimi olmadığı zaman milliyetçi sloganları öne çıkararak ayakta kalıyor. Halk özgürlük eğilimi gelişince hemen aşıyor. Reformist milliyetçi eğilimin de sosyal tabanı çok cılızdır, maddi bakımdan çok güçsüzdür. Yine kaypak, reformist ve pragmatisttir. Ortam bulursa kendini bir eğilim haline getiriyor. Ortam biraz zorlaşırsa hemen vazgeçiyor. O nedenle başlangıçta güçlü gibi görünse de, halk özgürlük eğiliminin ulusal demokratik hareket haline gelmesi reformist milliyetçi akımı aşıyor.

Devamı sayfa 35'te

KADEK Genel Başkanlık Konseyi Üyesi Gülizar Tural ile "gençlik hareketi ve gelişme sorunları" üzerine yapılan röportaj

Bir halkın gençliğini çalmak GELECEĞİNİ ÇALMAKTIR

4 Nisan genç olanı yaratma arayışı ve mücadelesidir

Serxwebun: Gençlik hareketine ilişkin kapsamlı değerlendirmeler yapılmasına rağmen kendini ifade eden bir örgütün ortaya çıkmamasının nedenleri nedir?

Gülizar Tural: Her şeyden önce yeniden doğuş gerçeği temelinde gençliği selamlıyorum. Bu doğuş gerçeği halkların ve kadınların olduğu kadar gençliğin de gerçek özgül doğuşudur. Yeniden doğuşa en fazla anlam biçmesi gereken kesimlerin başında gençlik gelmektedir. Çünkü gençliğin bastırılan dünyasına da bir başkaldırı, isyan ve yaşlanmış, yaşamın özünden boşalmış bir gerçekliği kabul etme, ona teslim olma değil; yeniyi, genç olanı yaratma arayışı ve mücadelesidir 4 Nisan. Gençlik, herkesten daha fazla kendi doğuşunu hissetmelidir. Ve Ortadoğu'nun kendi doğuşunu gerçekleştiremediği için bugün bir müdahaleye uğradığı, tarihinin, değerlerinin talan edildiği kritik bir süreçte; gençlik, kendi gerçeğine denk, dinamik, akışkan düşünmeli ve tartışmalıdır. Gençlik, insanlığın geleceği olduğunu bilerek tartışmalıdır. Ortadoğu'nun kendi Rönesansını gerçekleştirmesinin temel ayaklarından biri olduğunu bilerek yaklaşmalıdır. Bunları belirtmemin nedeni; gençlik örgütlenmesinin ancak büyük bir amaç etrafında gelişebileceğini bir kez daha hatırlatmaktır. Büyük amaçlar büyük örgütlenmelerle gerçekleşir. Büyük çelişkiler büyük örgütlenmelerle çözülür. Gençlik için asıl sorun biraz bu noktada düğümleniyor. "Gençlik çelişkilerini nasıl tanımlıyor, amaçlarını nasıl koyuyor?" sorusunun cevabı, gençlik örgütlenmesinin hangi düzeyde ve nasıl geliştirilmesi gerektiğini de belirler. Ve açığa çıkan düzey amacın kapsamı ve çelişkinin gücüyle ölçülerek yeterliliğine ve yetersizliğine karar verilir. Çok kapsamlı değerlendirmeler mevcutken gençlik hareketi gelişmiyorsa, bunun da nedenlerini bu temelde ele almak gerekir. "Anlamak yapmaktır" tespitini kabul ediyorsak, gençlik hareketinin mevcut pozisyonundaki zayıflıklarını; misyonunu gerçek anlamda bilince çıkarmamasıyla bağlantılı değerlendirmek zorundayız. Gençlik, erkek egemenlikli sınıflı toplum gerçeğiyle çelişkilerini, sistemin ezen, sömüren ve gençlik enerjisini tüketen gerçeğini köklü çözmek durumundadır. Eğer bu yapılırsa gençliğin örgütlenmesi önünde hiç kimse duramaz. Bizim hareketimizin kulaktan kulağa gizliden söylenen "Kürdistan sömürgeci" sözüyle başlayan ve giderek büyüyen bir örgütlenme olduğu düşünülürse, belirtmek istediğim konu daha somutluk kazanır. Eğer derin bir lanetlilik söz konusu değilse, bu toplumda yaşayan bir gencin kendi özgürlüğünü, kimliğini ve haklarını gasp eden sistemi, mekanizmayı tanıdıktan sonra, örgütlenmeye geçmemesi mümkün değildir. Gençliğin, dünyanın bir günlük tablosunda kendisine verilen yere, misyonu bakması bile bu gerçeklik karşısında muazzam bir örgütlülüğün geliştirilmesi gerektiğini öğretir. Milyonlarca genç bu sistemin asker deposu olarak değerlendiriliyor, kendisine sorulmadan ya da kendisine farklı bir yaşam alternatifini bırakılma-

dan savaşa sürülüyor. Milyonlarca işsizlikle esir alınmak, ruhunu satan ve sistemin kölesi olan bir gençlik yaratılmak isteniyor. Milyonlarca açlıkla boğuşuyor, milyonlarca eğitimsiz. Uyuşturucu ve cinsellik bağımlısı haline getirilen, içi boşaltılmış, enerjisi, hayalleri ve umudu çalınmış bir gençlik yaratmak bu sistemin mantığının ve mekanizmasının doğal sonucu olarak ortaya çıkıyor. Tüm bunlar gençlik açısından büyük bunalımlara, acılara yol açıyor. Aslında bu insanlığın geleceğini acılara boğmak oluyor. Gençlik bir halkın geleceği ise -ki kesinlikle öyledir- bir halkın gençliğine yaklaşım o

örgütlenme düzeyini geliştiremiyorsa bu belirlediğimiz gerçekliğin ciddiyetine ve bilincine varma gelişmemiştir. Oysa ki, toplumun demokratikleştirilmesi ve yeniden yapılanması çok acil bir ihtiyaç ve bunu gerçekleştirecek iki temel toplumsal kesimden birisi gençliktir. Gençlik kendi misyonunu daha derinlikli tartışmalı ve kabul etmelidir. Gençlik, kendi misyonunu bilince çıkarmak kadar bunu içselleştirme sorununu ve sancılarını da yaşıyor. Elbetteki insanlığın geleceği olmak, kolay bir misyon değil; demokratik siyasetin, toplumun, devletin yaratılmasında öncü güç olmak öyle kolay değil,

di. Bu, gençliğin neden ciddi bir örgütlenme düzeyi yaratamadığının da cevabı olmaktadır. Gençlik enerjisini yoğunluğunu odaklaştırırken tali ve esası birbirinden tam olarak ayırtmıyor. Her şeye koşmak, koşturmak sadece gençliğin taşkın coşkun enerjisinin peşinden sürüklenmek değil de gençlik hareketinin stratejisine göre çalışmak önemlidir. Bu noktada Önderliğimizin "kadın ve gençlik hareketinin doğru ideolojik ve pratik biçimlenmesi büyük anlam sahiptir" belirlemesi son derece önemlidir. Örgütlenme ve pratikleşme düzeyini belirleyen elbette ideolojik dü-

tedir. *Bilim-teknik gelişimle bağlantılı hızlı bir bilinçlenme geliyor*" tespiti somutta neyi ifade ediyor? Toplumda, siyasette, sanat ve kültürde, yaşamın birçok alanında gençliğin rolü, yeri nedir? Rolünü nasıl oynayacak? İnsanlığın binlerce yıllık değerlerinden koparılmak istendiği, manevi yozlaşmanın derinleştirildiği çağımızda, gençlik hangi inanç ve değerlerle kendisini yaratacak? Ve insanlığın geleceğini adım adım, anbean kendisinde nasıl var edecek? Daha birçok soru sorabiliriz. Gençlik bunların somut cevaplarını ve bu cevapları yaşama geçirmenin onlarca örgütlenmesini savunmayla netleştirebilir, pratikleştirebilir. Sahip olduğu nicelik ve nitelik potansiyeli eğer gençlik iyi amaçlanmış, düzenlenmiş sivil toplum örgütleriyle değerlendirilebilirlerse, toplum için öncülük görevini önemli oranda başaracaktır. Bu noktada gençliğin örgütlenmede yaşadığı önemli bir çıkmaz da örgütlenme mantığında yaratıcı olamaması, esnekliği ve gençliğin farklı sosyal kültürel ihtiyaçlarını cevaplayacak sivil toplum örgütlenmesine ciddi bir şekilde yönelmemesinden kaynaklanmaktadır. Bunun temel nedeni ise örgütlenmeye klasik yaklaşımı aşamamasıdır. Gençlik bu konuda yaratıcı olmalıdır. Dogmatik, alışageldik kalıplarla, geçmiş stratejik sürecin çalışma tarzı ve üslubuyla örgütlenme çalışmalarına yaklaşmamalıdır. Yeni stratejimizin, yeni çağın ihtiyaçlarını, sorunlarını, önceliklerini tam olarak bilmediği, bunun gerektirdiği çalışma üslubunu, tarzını, ilişkisini ve ittifaklarını yeterince yaratamadığı için doğalında belli bir daralmaya ve marjinalleşmeye düşmektedir. Bunu aşmak, yaşamın somut sorunlarına, ihtiyaçlarına somut çözümleri üretecek yaklaşımları ve örgütlenmeleri geliştirmekle olacaktır. Gençliğin örgütlenme açısından yaşadığı temel sıkıntının kaynağını böyle ifade etmek mümkündür. Sorunu derin bir anlayış sorunu olarak ele alan ve bu temelde örgütlenme sorunlarını çözen bir gençlik, demokratik mimarinin yaratılmasında da önemli bir rol oynayacaktır.

Kürt gençliği Ortadoğu'nun en temel demokrasi dinamiğidir

- Gençlik hareketinin mevcut örgüt düzeyi kendini aşan bir durumda mıdır?

- Kendini aşan bir örgütlenme düzeyinin somut ölçülerine vurduğumuzda böyle olmadığını görebiliriz. Kendini aşan örgütlenme düzeyi en üst düzeyde genelleşmekle bağlantılıdır. Yani bütün gençlik kesimlerini kucaklama, ilerici demokratik dünya gençlik örgütleriyle güçlü ittifak ve ilişkiler geliştirme ve en önemlisi de siyasal, sosyal, kültürel sanatsal, ekonomik vb toplumun tüm alanlarında gençliğin iradesinin, istem, talep ve ihtiyaçlarının yer bulmasıyla mümkündür. Gençlik hareketi mevcut aşamada bundan uzaktır. Bu durumun aşılması marjinalleşmede derinleşmeyi getirir. Yine hedeflerine göre, gençlik misyonuna göre bir açılım ve örgütlenmede bulunmamaktadır. Örgütlenmenin düzeyi açısından tutturulması gereken diğer bir ölçü de gençlikle halkın, toplumun bağı-

"Büyük amaçlar büyük örgütlenmelerle gerçekleşir. Büyük çelişkiler büyük örgütlenmelerle çözülür. Gençlik için asıl sorun biraz bu noktada düğümleniyor. "Gençlik çelişkilerini nasıl tanımlıyor, amaçlarını nasıl koyuyor?" sorusunun cevabı, gençlik örgütlenmesinin hangi düzeyde ve nasıl geliştirilmesi gerektiğini de belirler. Ve açığa çıkan düzey amacın kapsamı ve çelişkinin gücüyle ölçülerek yeterliliğine ve yetersizliğine karar verilir."

"Gençliğin özünü boşaltmak bir halkı değerlerinden soymaktır. Bu nedenle gençliğin içinde bulunduğu durumun sadece güncel etkileri yok, geleceğe de büyük etkileri var. Bu nedenle çok ciddi üzerine eğilmemiz, ciddi tartışmamız gerekiyor. Bu temelde demokratik kuruluşu, yapılanmayı oluşturma mücadelesinin vazgeçilmez bir olgusu; sağlam, kapsamlı bir gençlik hareketinin kurulmasıdır."

halkın geleceğine yaklaşımdır. Bir halkın gençliğini çalmak bir halkın geleceğini çalmaktır.

Özgürlük örgütsüz olmaz

Gençliğin özünü boşaltmak bir halkı değerlerinden soymaktır. Bu nedenle gençliğin içinde bulunduğu durumun sadece güncel etkileri yok, geleceğe de büyük etkileri var. Bu nedenle çok ciddi üzerine eğilmemiz, ciddi tartışmamız gerekiyor. Bu temelde demokratik kuruluşu, yapılanmayı oluşturma mücadelesinin vazgeçilmez bir olgusu; sağlam, kapsamlı bir gençlik hareketinin kurulmasıdır. Eğer bu gerçekleştirilemiyorsa, gençlik bir türlü kendisini ifade eden bir

zorlukları var. Bu muazzam bir yoğunlaşma, aydınlanma, derin bir bilinçlenme ve bütün bunlarla birlikte kapsamlı bir örgütlenme gerektiriyor. Gençliğin en başta özgürlük sorunu var ve özgürlük örgütsüz olmaz. Gençlik eğer örgütlenmede gelişmiyorsa, yaşamın birçok sahasına hızla akması gerekirken hala kendisini ifade edemiyorsa bu belirlediğimiz eksikliklerle bağlantılıdır.

Gençliğin dinamizmi çok iş yapar, birçok pratik görevi yerine getirir, enerjisi, canlılığı, morali güçlü bir zemin yaratır. Ama örgütsüz gençlik, barışı yaratamaz, özgürlüğü kazanamaz. Toplum, siyaseti ve sistemi demokratikleştiremez. Önderlik de son görüşme notlarında "anlamadan yapmak hamallıktır. Ve gençliğin durumu biraz böyledir" de-

zeydir. Bu anlamda gençlik örgütleri -hangi zeminde çalışılırsa çalışsınlar- sorunlarının kaynağını en başta bu noktadan ele almak durumundadır. Bu temelde gençliğin savunmaya yaklaşımı esas ölçüdür. Savunmayı özümsemiş bir gençlik örgütünün, gençlik çalışması yürütmesi mümkün değildir. Savunmayı anlayan bir gençlik hareketi her şeyden önce içinde yaşadığı çağı gençlik açısından kapsamlı değerlendirmeye gücüne ulaşacaktır.

Bu çağın ideolojik kimliği ve bununla bağlantılı gençliğin durumu nedir? Çağ gerçekliği dikkate alınarak gençliğin sorunları nasıl ele alınmalıdır? Savunmalarda "çağdaş dünyayı hızla kavrayan gençlik, Ortadoğu gerçeğinde düşürülmüş olduğu çaresizliğe öfke duymak-

nın geliştirilmesi, güçlendirilmesidir. Gençlik enerjisini dinamizmini halkın hizmetine sunacak örgütlenmeleri geliştirmelidir. Bu eğitim olur, kültür sanat olur, sosyal hizmetler olur, sağlık olur... Bu konularda henüz halkla doğru bütünleşmiş bir örgütlenme düzeyine ulaşılmamıştır. Bu açıdan da dardır.

Yine örgütlenme düzeyini gençliğin kendi içindeki tüm kesimleri kapsaması açısından ele aldığımızda yetersizlikler var. Kimi yerlerde öğrenci gençliği ulaşmıyor, kimi yerlerde işçi işsiz potansiyel emekçi gençliği tam kucaklamıyor, bazı alanlarda veya çalışmanın bazı boyutlarında orta ve lise gençliğinin özgünlüklerine tam hitap edemiyor, yine ekonomik, sosyal, kültürel farklılıkları olan kesimlere ulaşmıyor ya da her kesime hitapta zenginliği yakalayamadığından örgütlenme sistemi, düzeyi bu kesimleri bir bütün kapsamıyor. Çok önemli olan ve ciddi bir yetersizlik olarak devam eden diğer bir boyut ise genç kadını kapsamaması ve böyle devam ederse gençlik eşitlik erkek gibi bir durumun yaşanması tehlikesidir. Bazı alanlarda bunu aşma temelinde önemli kararlaşmalar, adımlar atılmış olsa da anlayışta yaklaşımın değişmesi daha sancılı ve zorlu oluyor. Bu konuda kadının yaklaşım yetersizliği kadar erkeklerin de doğru bir zihniyete girmemeleri sorunun aşılmasını zorlaştırıyor.

Kürdistan gençlik hareketinin önemli bir yetersizliği de; bütün parçalara hitap eden, parçaların özgünlüklerine göre plan, program oluşturan bir örgütlenme tarzının gelişmemesidir. Yine örgütlenme düzeyinin yetersizliği açısından ele alınması gereken önemli bir husus da diğer halklardan gençlik hareketleriyle ilişki ve ittifak düzeyidir. Özellikle son yaşadığımız gelişmelerde de açığa çıkan Ortadoğu gençlik hareketinin, Ortadoğu aydınlanmasının yeniden doğuşunun temel ayaklarından birisi olarak geliştirilmesinin en acil görevlerimizden birisi olmasıdır. Gençlik örgütlenme düzeyini sorgularken ve ulusal, güçlü bir gençlik hareketini geliştirmeyi tartışırken bu konu önemle ele alınmalıdır. Ortadoğu çapında Demokratik Gençlik Konfederasyonu Kürdistan gençlik hareketinin uzun vadeli hedeflerinden biri olmalıdır. Bugün gelinen aşamada çok daha net görülüyor ki Kürt halkı ve gençliği, Ortadoğu'nun en temel demokrasi dinamimidir. Kürt gençliği de bunun motor gücüdür. O zaman Kürdistan gençlik hareketi hedeflerini belirlerken büyük düşünmelidir, ufkunu geniş tutmalıdır. Gençlik, özgürlüğü, iradesi ve potansiyeliyle katılım sağlayacağı bir sistemi oluşturmanın uzun, zorlu ve karmaşık bir mücadele sorunu olduğunu bilerek örgütlenmesinde derinlik, yaratıcılık ve açılım sağlamalıdır. Bunun mirası çok güçlüdür.

Sahip olunan imkanlar buna fazlasıyla elvermektedir. Geriye kalan gençliğin öncülük misyonuna denk yaşamsallaşmasıdır. Bu temelde mevcut örgütlenme düzeyinin dar, klasik ve marjinal kalan yönleri var, bunlar geniş gençlik tartışma platformları yaratılarak ele alınmalı ve demokratik, sivil toplumun zaferinin teminatı olan gençlik hareketinin örgütlenme düzeyi görevlerine denk yeniden yapılanma temelinde geliştirilmelidir.

– Çeşitli örgütlenmelerde yer alan gençliğin parçalı durumu nasıl aşılabılır? Değişik örgütlenmelerde yer alan gençliğin bu noktada üzerine düşen rol nedir?

– Gençliğin birçok çalışma sahasında yer alması bir avantajdır. Hem gençliğin gücünü, farkını bütün çalışma sahaslarına

yansıtarak her çalışmanın ruhunu genç tutması açısından hem de çalıştığı zeminlerin farklı deneyim ve birikimlerini kazanarak gençliğin güçlenmesi açısından önemlidir. Eğer doğru değerlendirilse güçlü bir avantajdır. Burada ortaya çıkan parçalı durumu, bulunulan alanların farklı, uzak, özgün olmalarında değil de, gençlik hareketinin misyonunu, gençliğin 21. yüzyıldaki rolünü parçalı kavramasında aramak bizi daha sağlıklı bir çözüm yaklaşımına götürür.

Yaşanan parçalılığın asıl kaynağı anlayıştaki parçalılıktır. Ezilen, sömürülen her kesimde olduğu gibi Kürt halkında ve onun gençliğinde de varolan binlerce yıllık örgütsüzlük geleneğinden kopmama ısrarıdır. Bu noktanın derin bir tarihi bilinçle ele alınması son derece önemlidir.

Sağlam bir bilinç ve sistem yaratılmadan örgüt olunamaz

Gençliğe gerekli olan örgüt birliği, ortak ruh, örgütsel kolektivizm, bağlayıcı ortak ölçüler ve bütün bunlar kapsamında ör-

güt olmanın sorumlulukları ve yüklediği ortak görevlerdir. Gençlik hareketinin temsil ettiği ortak değerler ancak bu temelde derinlikli bilince çıkarılabilir. Gençlik hareketini yönetmekten, onun öncülüğünü yapmaktan sorumlu olanlar bu olguları en başta kendilerinde somutlaştırırlarsa yani örgütsel birliğin, ruhun geliştirildiği bir çekirdek yaratılırsa bu dalga dalga her kesime yayılır. Böyle bir çekirdek çok önemli. Mevcut aşamada yüzlerce genç buna adaydır. Potansiyel var, 30 yıllık bir Özgürlük mücadelesinin kazandırdığı birikim var. Ayrıca Kürt gençliğinin bir bütün 20. yüzyıla göre şekillenmemesi avantajı var. Yani gençliğin ruhunu satın alan bir sistem gerçekliği karşısında direnen, ruhunu, umutlarını, geleceğini satmamış, sattırmamış ve özgürlük için korumuş büyümüş bir gençlik hareketi var. Kürt gençliği eğer doğru örgütlenirse tüm dünya gençliğini peşinden sürükleyecek güce, çekiciliğe ve özgürlük tutkusuna sahiptir. Bu gücümüzün bilincinde olan ve bunu doğru örgütleyerek, yansı-

“Gençlik hareketinin bir eksikliği de fazla tartışmamasıdır. Yani yeni ufuklu, arayışçı, çözüme kafa yoran, bilimsel ve yaratıcı tartışmıyor. Çok konuşmak toplantı yapmak da çok tartışmak değildir. Neyin, nasıl hangi amaçla ele alınıp tartışıldığı önemlidir.

Bu temelde Kürdistan gençliği kendi içinde ve diğer gençlik hareketleriyle ortak tartışma platformlarını oluşturabilir.”

tarak, gençliğin programına, hedeflerine, projelerine dönüştürerek ve bu temelde eylem gücü olan bir öncülük, mevcut parçalılığı aşar. Yani gençliğin içinde bulunduğu parçalılık örgütlenme bilincinde ve pratiğinde derinleşmeyle aşılabacaktır. Elbette doğru örgütsel işleyiş, farklı çalışma zeminlerindeki gençlik örgütleri arasındaki hukukun doğru belirlenmesi, ortak tartışma platformlarının güçlendirilmesi, birbiriyle güçlü diyalogun yakalanması, anlayışlı ve karşılıklı emek veren bir ilişkilendirme ve paylaşım düzeyine ulaşması bu parçalılığın aşılmasında önemlidir. Tüm bunların doğru gelişmesi de doğru örgüt bilinciyle, bu temelde yaratılacak örgüt kültürüyle mümkündür. Hiçbir hareket, topluluk sağlam bir bilinç ve sistem yaratmadan örgüt olamaz. Gençlik hareketinin yaşadığı parçalılık örgütsel sistemin

esas alması ve bunu doğru görmesi genel bir gençlik hareketini geliştiremez, güçlendiremez. Tam tersine gençliği daha da zayıf kılar. Ortak örgüt olmada, tavır almada zayıflar. Tüm gençliğin iradesini temsil etme yetkinliğine, gücüne ulaşmış örgütlü merkezi bir yapı bütün gençliği güçlendirir. Özgünlükleri olması gerektiği temelde derinleştirir, gerekli olan genelleşme, ortaklaşma düzeyini yaratır ve akışkan bir gençlik örgütüne götürür. Bu anlamda güçlü yönetim ekipleri olmalı ve bu sorunları yüzeyselliğin, güncelliğin, kaba pratiğin sığılığında, ruhsuzluğundan kurtararak derinlikli köklü tartışıp, çözüm geliştirmelidir. Bütünlüklü ele alıp, çözümü köklü arayış önemlidir. Bu temelde sürekli tartışma platformları geliştirilmelidir. Başlık başlık, konu konu gençlik hareketi kendi sorunlarını gündeme almalıdır.

genel gençliğin öğrenci gençliği kapsamaması gibi bir durum söz konusu olamaz. Sorun öğrenci gençlik açısından da genel gençlik açısından da kendi misyonunu güçlü kavraması sorunudur, bunun sorumluluğu ile katılma sorunudur. Sorunun cevabı öğrenci gençliğin yaşadığı sorunların ve çözümün neresinde olduğuna bağlıdır. Kendi misyonuna bağlıdır. Genel gençliğin misyonunda yüklendiği paya bağlıdır. Ezilenlerin egemen sistem karşısında duruşu farklı farklı zeminlerde olması değil, çözümün gelişmesindeki konumu, hizmet anlayışını özgünlük olarak büyütülmesi önemlidir. Öğrenci gençliğin potansiyeli topluma, genel gençliğe akmalıdır, toplumu canlandıracak potansiyelini doğru kullanmalıdır. Binlerce yıllık birikmiş zihniyet sorunları olan Ortadoğu gerçeğinde Rönesansı gerçekleştirme yükünü omuzlarında taşıyan, Ortadoğu tarihiyle kıyaslandığında çok genç bir hareketiz. Gençlik hareketi bizim de gençliğimiz oluyor. Bu temelde sorumlulukları daha ağırdır. Özellikle öğrenci gençlik sahip olduğu tüm maddi imkanları, zeminleri daha doğru değerlendirmelidir. Öğrenci gençlik “Ortadoğu aydınlanmasını nasıl geliştiririz, Ortadoğu'nun antitez olması gerçeğinde bizim rolümüz nedir ve nasıl oynarız? Toplumun eğitim, kültür sanat, sosyal siyasal açılığının giderilmesinde öğrenci gençliğin yeri nedir? Öğrenci gençlik batı tarihinde bazı akademilerin, düşünce akımlarının oynadığı role benzer bir rolü Ortadoğu'ya nasıl oynatabilir? Bu temelde özellikle Ortadoğu'daki diğer öğrenci gençlik hareketleriyle, üniversitelerle ilişkilerini hangi temelde nasıl geliştirmelidir? Uzun bir dönemdir yaşanan beyin göçü nasıl durdurulabilir ve Ortadoğu geçmişte olduğu gibi tüm dünyayı aydınlatan bir bilim merkezi haline yeniden nasıl getirilebilir?” vb sorular ve sorunlar üzerine daha fazla yoğunlaşmalı ve cevap olmalıdır. Yaşanan siyasal, sosyal birçok gelişmeler karşısında daha aktif tutum sahibi olmalı ve bu konularda genel gençlikle birlikte, onlarla paralel, ama özellikle üniversite gençliğinin toplumdaki etkinliğini, özgünlüğünü de dikkate alarak daha yaratıcı ve geliştirici olmalıdır. Örneğin Ortadoğu'nun tarihi birikimleri yağmalandı, çalındı ve şimdi Paris'te satılıyor. Bir kültür katliamı, tarih katliamı yaşatıldı bu coğrafyaya. Bunun karşısında toplumda ilk ve en yüksek ses öğrenci gençlikten gelmeliydi. Yine öğrenci gençliğin Demokratik Uygurlık Manifestosu'nun tüm topluma, genel gençliğe kavratılmasında, pratikleştirilmesinde, toplumsal, sosyal, siyasal, eğitsel, vb somut projelere kavuşturulmasında daha büyük görevler almıyды. Savunmayı yazar ve çizerlere, sanatçılara, akademik çevrelere ulaştırmada, tartıştırmada sahip olduğu imkanları güçlü değerlendirmelidir. Bu konuda tartışmalı, kendisini planlamalara ulaştırmalıdır. Bununla birlikte genel gençlikle, toplumdaki işçi-emekçi gençlikle bu temelde ihtiyaçları belirleme temelinde daha somut tartışmalar yapabilmelidir. Öğrenci gençlik varolan eleştirileri, beklentileri, talepleri dinleyebilir, kendilerininkini belirtebilir. Ayrıca farklı gençlik hareketlerinin deneyimleri incelenip, değerlendirilebilir.

Öğrenci gençlik ve genel gençlik hareketinin en temel aydınlanma, bilinçlenme gücü olduğunun bilinciyle daha birleştirici olması potansiyelini örgütlü kılması önemlidir.

– Biraz önce değindiğim çerçevede bunun da cevabını içeriyor aslında. Öğrenci gençlik açısından ayrıksı kalmak ya da

“Ortadoğu çapında Demokratik Gençlik Konfederasyonu Kürdistan gençlik hareketinin uzun vadeli hedeflerinden biri olmalıdır. Bugün gelinen aşamada çok daha net görülüyor ki Kürt halkı, Ortadoğu'nun en temel demokrasi dinamimidir.

Kürt gençliği de bunun motor gücüdür. O zaman Kürdistan gençlik hareketi hedeflerini belirlerken büyük düşünmelidir, ufkunu geniş tutmalıdır.”

MEŞRU SAVUNMA ÇİZGİSİ

DEMOKRATİK SOSYALİZMİN ZOR ANLAYIŞIDIR -II-

● HPG Anakarargah Komutanlığı

Bugün esas aldığımız demokratik-siyasal mücadele çizgisi temelinde, şiddet tümünden reddedilmektedir. Şiddet, toplumların değişiminde belirleyici değil, ama yardımcı bir rol oynamaktadır. "Zor, yeni toplumun ebesidir" belirlenmesi de bu temelde anlaşılmalıdır. Bunun dışında, bu değişikliğin başka argümanları da söz konusudur. Bunlar da bilim ve teknolojinin gelişimi ile birlikte toplumların ve ekonominin ilerlemesi ve bunun genel bir değişim yaratmasıdır. Bunu esas olarak görüyor, bu olguyu meşru savunma stratejisi olarak adlandırıyor ve bu şekilde formüle ediyoruz. Gelişme ve değişim dönemlerinde, sağlıklı bir gelecek için, değişimin önünde engel olan saldırgan güçlere karşı kısa bir süre için şiddet devreye girebilir. Halkın siyasi serhildanlarla bölge bölge iktidarını kurma istemi karşısında düşman saldırısının gelişmesi halinde, halkı savunmak ve çıkarlarını gözetmek için zor devreye girecektir. Yani şiddet her koşul için reddedilmemekte, fakat eskiden reel sosyalizmin yaptığı gibi tabulaştırma derecesinde de rol biçilmemekte, esas misyonu çerçevesinde ele alınmaktadır. Yeni zor teorimiz ne tamamen reddetme ne de tabulaştırma temelindedir. Devrimci demokratik mücadelelerde zorun rol oynayacağı koşullar bu şekilde netleştirilmektedir. Her şeyi zora atfetmeyi dogmatik sol, tersi durumda -2000 yılında mücadelemiz içerisinde ortaya çıkan anlayışlarda olduğu gibi- zorun rolünü ve orduyu yadsıyan yaklaşımı da sağ bir yaklaşım ve devrimden el çekmek olarak değerlendiriyoruz; her iki yaklaşım da yanlıştır. Bu temelde hem bütün mücadele güçlerimiz, hem de dışımızdaki güçler mücadelemizin zor anlayışını doğru kavramalı ve ona göre bir yaklaşım göstermelidir.

Aslında PKK'nin çıkışı ve felsefesi, daha başlangıçta meşru savunma çizgisi temelindedir. PKK'nin yaptığı, kendini feodallere, faşistlere ve devlet güvenlik güçlerine karşı savunma temelinde dağa çıkmaktır ve bu da meşru savunmadır. Burada eksik olan, partinin bu düşüncelerinin açık bir teori ve perspektif haline getirilememiş olmasıdır. Bunun nedeni de o dönemde bütün sosyalist hareketler ve ulusal kurtuluş mücadeleleri üzerinde hakim olan reel sosyalist düşüncelerin etkisinde kalınmasıdır. Daha geniş anlamda ele alındığında, düşmanın vatani işgal etmesi karşısında halkı korumak ve onun iradesi olmak için isyan edilmiştir. Bu koşullarda direnmek, insan olmanın bir zorunluluğudur. İradenin ezilmesine asla izin verilmemelidir. Boyun eğmek demokrasinin ilkelerine göre de kabul edilemeyecek bir yaklaşımdır. Demokrat bir kişilik boyun eğmemeli, teslimiyeti kendisi için asla kabul etmemelidir. Bu yüzden direnmek kutsaldır. Bu çerçevede ele alındığında, gerilla savaşı esasta meşru savunma olmasına rağmen, bunun doğru bir şekilde formüle edilemediği ve pratikleştirilemediği açığa çıkmaktadır.

Meşru savunma savunma savaşının stratejisidir

Mücadelemiz içerisinde bu şiddet anlayışını aşan çeteci pratiklerin ortaya çıkması sonucunda meşru savunma anlayışıyla çelişen birçok eylem olmuştur. Çetecilik anlayışı; kariyeri, çıkarları ve iktidarı doğrultusunda şiddeti kendisi için bir araç haline getirmiştir. Örneğin Hogir sa-

dece kendi adını çıkarmak için birçok insanın canına kıymıştır. Sonuçta, bu anlayış sahipleri, mücadelenin gelişimini düşünme temelinde değil de, kendi kişisel hırs ve çıkarları temelinde eylemler geliştirmiştir.

Düşmanın şiddeti sınırsız ve hiçbir kural tanımadan uygulaması ve Kürdistan'da insandan tutulmuş da her türlü canlıya karşı pervasız yönelimi, şiddet anlayışımızı olmasın gereken bir yöne doğru itmiş ve bu da mücadelemizi meşru savunma konumundan bir ölçüde çıkarmıştır. Geline aşamada ise bunun özelleştirilmesi verilmekte ve yine ilk çıkıştaki öze dönülmektedir. İlk çıkıştaki düşünce bu stratejiye oldukça yakındır ve

korumaya da gerek kalmayacaktır. Bu hakları ve hak sahiplerini koruyan bir anayasa ve hukuk olduğunda, silahlı korumaya da gerek kalmayacaktır. Böyle bir durumda savunma, sivil toplum örgütlenmeleriyle yapılacaktır. Savunma, insanlık tarihinin başlangıcından bugüne kadar da sürekli ihtiyaç duyulan bir gereksinim olmuştur. Neolitik dönemde kimsenin kimseyi egemenlik altına alma gibi bir amacı olmadığından, zor, saldırı değil, savunma amaçlı kullanılmıştır. Böyle bir durum söz konusu olsa bile, her insanın ürettiği ve topladığı şey ancak ona yetmektedir. Bu süreçte egemenliğin zemini henüz oluşmamıştır.

her toplum veya her birey için çeşitli haklar ortaya çıkartmıştır. Baskı altındaki bir birey veya toplumun kendisine yönelen herhangi bir saldırıya karşılık verme hakkı, uluslararası kanunlarla belirlenmiştir. Bir halkın diline, kültürüne ve toprağına yönelik bir saldırı olduğunda, bu halkın kendini savunma hakkı vardır ve bu kutsal bir hakktır. Bugün bütün uluslar, geçmişte özgürlükleri için verdikleri direniş ve mücadelelerle büyük gurur duymaktadır. Zamanla bu hak ve hukuku düzenleyen kurumlar kurulmuştur ve bunlardan bir tanesi de BM'dir. Her devletin burada bir temsilcisi vardır ve bunlar bazı temel kanunlar üzerinden, halklar ara-

çıklarına saldırı olması durumunda Kürt halkı kendisini koruyup savaşacaktır ve bu en doğal hakkıdır. Kürt halkı kendisini bu hakından mahrum etmeyecek, kimsenin onu terörist listesine sokmasına zemin veremeyecektir. Kürt halkı, bir halk olduğunu ve kendisine karşı bir saldırı söz konusu olduğunda kendisini koruyacağını bütün dünyaya açıkça belirtmiştir. Bu hak, BM'nin kanunlarında da vardır. Bu kanunlar çerçevesinde kendini koruyanlar değil, tam tersine bu kanunları göz ardı edip bir halkın varlığına, kültürüne, diline, çıkarlarına ve onuruna saldıranlar terörist olarak nitelenmelidir. Bugün Kürdistan'da Kürt halkı değil, Kürdistan üzerinde egemenliğini her türlü yola baş vurarak hakim kılmaya, bunu süreklileştirmeye çalışan devletler terörist olarak nitelenmelidir. Kürt halkı, kimsenin şehirlerini gasp etmemiş, fakat Kürt halkının şehirleri gasp edilmiş ve bu gerçeklik, hakim dünya güçleri tarafından tersyüz edilmiştir. Bu biraz da mücadelemizin eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Çünkü mecbur kalıp şiddet uygulamakta, fakat bunu iyi formüle edememekte ya da kendimizi iyi örgütleyememekteyiz. İçimizdeki bazı çeteci kişilikler sivil insanları katledebilmekte ve karşı taraf da bunları kullanarak uluslararası kamuoyunda mücadelemizi terörist olarak yansıtmaktadır. Bu gibi durumlar bizim eksikliklerimizden kaynaklanmaktadır.

Geçmişteki bu yönlü davranışlar sonucunda düşman mücadelemizi terörist olarak lanse etmiş hatta bunu, bütün uluslararası güçleri, aleyhimize tezgahlanan uluslararası komplonun gerçekleştirilmesinde rol sahibi kılmaya kadar götürmüştür. Aslında, akıl ve siyaseti birleştirmeleri durumunda, verilen mücadele zaten bir hak olmasına rağmen, Kürtler büyük bir hata yaparak bunu bir tarafa bırakmış ve sonuçta çizgi dışına çıkmıştır. Örneğin, dörtlü çete ve bunların direkt veya dolaylı etkisinde gelişen eylemlerin hemen hemen yüzde yetmiş parti tarafından kabul edilmeyen, inkar edilen ve uygun görülmemeyen eylemlerdir.

Bu tür örnekler, en çok da Kürdistan'daki aşiret yapılanmasının en güçlü olduğu, aslında kemalizmin bu aşiretler üzerinde fazla etkisi olmadığından biraz doğru yaklaşılması, örgütlenmesi durumunda devrimin hizmetine sokulabilecek bir bölge olan ve Önderliğimizin de bu sebeplerden ötürü mücadelenin bir çıkış yapabileceği bir yer olarak seçtiği Botan'da yaşanmıştır. PKK'nin ne karakterine ne de siyasetine uymayan bu tür eylemler, bölgedeki birçok aşiretin mücadelemize düşman hale gelerek, karşı taraftan yana tavır koymasına neden olmuştur.

Çeteciliğin geliştirdiği bu tür yaklaşımlar karşısında, taktik önderlik de, ya bu duruma alet olmuş ya da seyirci kalmıştır. Bu tür çizgi dışı şiddet eylemlerine karşı, Parti Önderliği tek başına mücadele etmiş, asıl çizgimiz olan meşru savunma anlayışını hakim kılmak için yoğun bir çaba ve emek sarf etmiştir. Meşru savunma mücadelenin başından beri hakim kılınmak istenmesine rağmen, bu oturtulamamış ve sistemli bir şekilde formüle edilememiştir. Bugün gerçekleştirilmeye çalışılan yeniden yapılanma hareketiyle, geçmişte yaşanan bu eksikliklerin özelleştirilmesi verilerek bunları düzeltme çabası içine girilmiştir.

Kısacası Kürtler savaşlarını yanlış temellerde yürütmüşlerdir. Bu, geçmişteki Kürtler ve Kürt savaşları için de geçerli bir gerçek-

"Her şeyi zora atfetmeyi dogmatik sol, zorun rolünü ve orduyu yadsıyan yaklaşımı da sağ bir yaklaşım ve devrimden el çekmek olarak değerlendiriyoruz; her iki yaklaşım da yanlıştır. Bu temelde hem bütün mücadele güçlerimiz, hem de dışımızdaki güçler, mücadelemizin zor anlayışını doğru kavramalı ve ona göre bir yaklaşım göstermelidir."

"Kürt halkı, bir saldırı söz konusu olduğunda kendisini koruyacağını bütün dünyaya açıkça belirtmiştir. Bu hak, BM'nin kanunlarında da vardır. Bu kanunlar çerçevesinde kendini koruyanlar değil, bu kanunları göz ardı edip halkın varlığına, kültürüne, diline, çıkarlarına ve onuruna saldıranlar terörist olarak nitelenmelidir."

bu strateji artık bir teori haline getirilmektedir. Geçmişte yaşanan olumsuz pratiklerin bir daha yaşanmaması için, teori ve strateji haline getirilerek ilan edilmekte ve buna göre taktikler geliştirilmektedir. Kimsenin bir daha bu çizgiyle oynamaması için, kalın bir çerçeve ile ortaya konularak daha fazla garanti altına alınmaktadır. Bunun daha önce yapılmamış olması, hareketimiz için bir özelleştirme konusu olarak değerlendirilebilir. Uygulanacak şiddetin meşru savunma çizgisini aşması durumunda, bu, davaya herhangi bir yarar getirmeyeceği gibi, zararları daha da altından kalkılamaz olacaktır.

Meşru savunma stratejisi genel anlamda bu şekilde dile getirilebilir. Fakat meşru savunma, hem içimizde hem de dışımızda çok dar bir şekilde anlaşılakta ve bu şekilde yaklaşılmaktadır. Bu, sadece bir dönem için geçerli olan bir mücadele perspektifi değildir.

İnkâr, imha ve hak ihlallerinin olmadığı bir ülkede yaşamı ve bu hakları bu şekilde

Kürtlerin tarihine bakıldığında da verilen savaşlar ve kullanılan zor, başka halkların ülkesini zapt etme amaçlı değil, daha çok kendini savunma amaçlı olmuştur. Kürtler daha çok meşru savunma konusunda kalmış, kendisine yönelik bir saldırı olduğunda direnmiş, dağlara çekilmiş ve bu yolla kendini korumuştur. Çoğunlukla sonuna kadar savaşmış ve egemenliği kabul etmemiştir. Bu şekilde kullanılan şiddet de meşru savunma olarak değerlendirilebilir. Fakat Kürtlerin hiçbir zaman büyük bir ordu kurup herhangi bir yeri işgal ve istila etme gibi bir düşünceleri de olmamıştır.

Meşru savunma evrensel bir yasadır

Kapitalizm, ilk çıkışında özgürlük, eşitlik, hukuk vb birey hak ve özgürlüklerini öne çıkararak dünya çapında büyük bir etki yaratmış, bunlar temelinde anayasalar yeniden düzenlenmiş ve bu da

sında bir haksızlığın ortaya çıkmaması, kimsenin birbiri üzerinde egemenlik kurmaması ve benzeri bağlayıcı kararlarla biraraya gelmişlerdir. Bu şekilde meşru savunma, uluslararası alanda resmileşmiş ve bu hak bütün halklar için geçerli kılınmıştır.

Evrensel yasa olarak nitelenen nokta budur. Dünya toplumlarının temsilcileri bir araya gelmiş ve bu kanunu ortaya çıkarmışlardır. Kendini, ülkesini, çıkarlarını koruyan halklar şeref ve onur sahibidirler. Bu yüzden hiç kimse, BM tarafından ortaya konulan bu hakkı terör olarak niteleyemez. Her devlet ve millet buna inanç getirerek ikna olmuş ve bu kapsamda bir sözleşmeyi imzalamıştır. O zaman şöyle bir soru gündeme gelebilir: "Kürt halkı niye bu meşru yolu kullanmasın da, daha geri, kör bir tarzla mücadele ederek, kendisini de haksız konuma düşürsün?" Mücadelenin kanuni yolu vardır ve bu çerçevede kendimizi silahlı da dahil olmak üzere, her şekilde koruyabiliriz. Diline, kültürüne, ülkesine ve

liktir. Örneğin, Şeyh Sait'in daha çok köylülerden oluşan dağınık güçleri Elazığ'a girdiklerinde, ilk önce talana girişmiş ve bu olayın yarattığı tepkiyle Elazığ, o dönemde devleti desteklemiştir. Tarihten bunun gibi birçok örnek verilebilir. Sonuçta Kürtler, yenilgilerini biraz da kendi elleriyle hazırlamışlardır. Örneğin Barzani, daha çok katliamlarla tanınmaktadır. Behdinan'daki aşiretlerin birçoğu Barzaniler tarafından tasfiye edilmiştir. Bu tür şiddet vahşettir ve PKK'nin mantığında böyle bir şiddet hiçbir zaman olmamıştır. En başta da meşru savunma mantığı hakim olmasına rağmen, ortaya çıkan çeteci çizginin çarpıtma durumu ortaya çıkmıştır. İçimizdeki çetecilik de KDP benzeri, kendisini düşünen, yenilgiye neden olan bir şiddet uygulamıştır. Tüm bu sebeplerden dolayı, şiddeti daha iyi kullanmak gerekmektedir. Mücadelemiz uluslararası yasalara doğrultusunda yürütülmeli, silahlı mücadele de bu çizgi doğrultusunda kendisini yeniden örgütlemelidir. Silahlı mücadele Kürdistan'da saldırı savaşı değil, savunma savaşı şeklinde yürütülmelidir. Buna başka bir ad vermeye gerek yoktur. Meşru savunma, savunma savaşının stratejisidir. Bundan sonra yapılması gereken bu stratejiye göre taktik geliştirmek ve ona göre mücadele vermektir.

Eski yanlış pratiklerin özelleştirilmesi temelinde geçmiş hatalı yaklaşımların telafi edilmesi, hatta bu doğrultuda sebep olunan zararların hesabının verilmesi gerekmektedir. Bu konuda mücadeleyi yürüten bizlerin halka hesap vermesi gerekmektedir. Eğer sorumlu kişiler bizlersek, bunun özelleştirilmesini ve gerekirse hesabını da vermeye hazır olmalı, kendimizi meşru savunma stratejisi temelinde yeniden yapılandırmalıyız.

Meşru savunma hakkı kişinin çizgisidir

Savaş stratejimizi daha sağlam bir temele oturtmamız gerekmektedir. Daha önceleri meşru savunmayı, "eğer düşman üzerimize gelir, noktamıza girerse ona cevap vereceğiz", şeklinde algılanmıştır. Fakat bu doğru bir anlama şekli değil, bunun çok daraltılmış bir biçimidir. Zaten eğer düşman noktaya girmişse, o gerilla gücü bunun karşılığını ağır kayıplarla ödeyecektir. Düşman operasyona çıktığında karşılık verilmeli, ille noktaya girmesi beklenmemelidir. Karşı taraf bir saldırı düzenlediğinde buna karşılık verilmezse, düşman bundan cesaret alıp sürekli saldıracaktır.

Meşru savunma hakkı kişinin çizgisidir. Saldırıya geçmez, ama saldırıya geçene de en sert, en çetin cevabı verir. Fakat arkadaşlar bunu sanki mecburiyetin ortaya çıkardığı bir çizgi şeklinde anladılar. Saklanmak ve gizlenmek meşru savunma olarak anlaşılmalı. Burada sadece kendini korumak değil, devrimin çıkarlarını korumak da esas alınmalıdır. Düşman eğer saldırırsa, karşılığını da göreceğine inanmalı, gerillanın üstüne gelmeye cesaret edememelidir. Fakat tek tarafı olarak üstüne gelip gerillaya kayıp verdirirse, bunu sürekileştirecektir. Meşru savunma tek tarafı olmaz. Savaş stratejisi bu çerçevede ele alınmalı, kuvvet buna göre mevzilendirilmeli ve buna göre taktik geliştirilmelidir.

Bu strateji savunma stratejisi ise, bunun kendisine göre taktikleri de olmalıdır. Kürdistan'da meşru savunma çizgisi ancak gerilla taktiği ile uygulanacaktır. Esas tarzı ve uygulama gücü gerilladır. Bazı yerlerde yaygın gerilla esas olurken, alan tutulan ya da bir denge durumunun yaratıldığı yerlerde ise yoğun gerilla taktiği temelinde mücadele yürütülmelidir. Saldırıyı değil, meşru savunmayı esas alan gerilla temel taktiktir. Meşru savunma çizgisi böyle bir gerilla anlayışı ile yaşama geçirilecektir.

Kürdistan'daki en stratejik yer olan ve aynı zamanda dört parçayı birbirine bağlayan Kürdistan'ın kalbi olarak adlandırığımız Botan, Behdinan, Zagros sahasını stratejik savunma için stratejik saha, temel stratejik halka olarak görmekteyiz. Güçlerimiz, Kürdistan'ın dört parçasını birbirine bağlayan bu alanlara hakimdir. Güçlerimiz, coğrafik yapısı oldukça uygun olan bu alanda her anlamda yaşayabilecek ve manevra yapabilecek bir konumdadır. Hatta on binlerce gerilla bile barındırılabilir buralarda. Bu anlamda buraları temel üstlenme sahası olarak seçebiliriz. Bu, gerillanın sadece burada olacağı anlamına gelmemektedir. Soran'dan tutalım Dersim'e kadar güçlerimiz olacaktır. Bu artık mücadelenin ihtiyacına göre belirlenecektir, fakat stratejik halka bu belirlenen alandır. Aslında Önderliğin isteği, gerillanın buralarda denge konumunu yakalamasıdır. Mevcut duruma bakıldığında Önderliğin olmasını istediği mevzilenmeye göre yetersiz bir mevzilenme durumunda bulunduğu ortadadır. Botan, Zagros yerine daha çok Soran'a ağırlık verilmiş durumdadır. Bu eksiklik mutlaka görülmelidir. Ve bu eksikleri de ileriki dönemde adım adım telafi etmeliyiz. Belki kısa bir zaman diliminde olmayabilir, ama bu mutlaka gerçekleştirilmelidir. Bugün Soran alanında bu kadar güç bulundurulmasının sebebi buna ihtiyaç duyulmasıdır. Burada yoğunluklu gerilla tarzı uygulandığından diğer alanlara göre biraz daha fazla bir niceliğe ihtiyaç vardır. Fakat Botan ve Zagros alanları adım adım güçle doldurulmalıdır. Bu yapılmadığı takdirde olası tehlikeler gündeme gelebilecektir. Gücü sadece Güney'e yığıp Kuzey'de az güç bulundurmak, Güney'deki durumun kökten değişmesi ihtimali halinde tehlikeye neden olabilecektir.

Partimiz, bugün dört parça içinde çözüm temelindeki önerilerini dört devlete de sunmaktadır. Demokratik çözüm ve barış temelinde Kürt sorununun çözülmesi amacıyla siyasi mücadele öne çıkarılmaktadır. Ama güçlerimiz meşru savunma konusunda kalacak ve bu güce veya bu gücün koruduğu değerlere (Önderliğe, halka, vb) saldırı olması durumunda meşru savunma temelinde kendisini ve değerlerini koruyacaktır. Gerilla sadece kendisinin değil, aynı zamanda ulusal değerlerin de koruyuculuğunu yapmaktadır. Hiçbir halkla savaşmama ve her dört devleti de fazla zorlamama temelinde sorunun çözülmesi yönündeki önerilerimiz kabul edilmiyep de üzerimize gelindiğinde, meşru savunma güçlerimiz kendilerini koruyacaktır. Kim gelirse, ona karşı kendisini savunacak ve kim bu çözüme açıksa onunla da işbirliğine gidecektir. İran, Irak, Suriye veya Türkiye eğer böyle bir çözüme hazırlarsa, mücadele güçlerimiz bu temelde işbirliğine gidecektir. Ortaya koyulan proje aslında onların çıkarlarına da fazla aykırı değildir. Bu ülkelerin birliği temelinde bir siyaset yapmak mücadelemiz açısından esastır.

Kürdistan gerillası ulusal bir güçtür

Kürdistan'ın birliği, Ortadoğu birliğine de zemin sunacaktır. Dünyada yaşanan son gelişmelerin yarattığı değişiklikler sınırları zaten anlamsızlaştırdığından, bunlara fazla önem vermekteyiz. Sınırlar olmazsa halklar doğal olarak birleşecektir ve halkların birleşmesiyle Kürt halkı da birleşecektir. Bu temelde sınırlar değişmeden halkların kendi haklarına sahip olabileceğini öngörmekteyiz. Hangi devlet bu projemizi kabul etmiyep üzerimize gelirse, güçlerimiz direnecektir. Hepsini birleşse de, kutsal olan direnme hakkımızı sonuna kadar kullanacağımızı herkes bilmelidir. İçinde bulunan alan manevra açısından oldukça geniştir. İstenildiğinde Kuzey'e, Doğu'ya ve Güney'e doğru açılma imkanları vardır.

Öte yandan Küçük Güney geri cephe konumunda değerlendirilebilecektir.

Kürdistan gerillası ulusal bir güçtür. Kuzey'de sorunun çözülmesi durumunda dahi gerilla olacaktır. Gerilla sadece Kuzey için değildir. Belki Kuzey'deki sisteminde biraz değişiklik yapılabilir, fakat gerilla yine de olacaktır. Çünkü gerilla Kürdistan sorununun genel çözümü için vardır. Güney'de sorunun çözülmesi durumunda da düzenleme ona göre yapılacaktır. Olası bir çözüm durumunda gerillanın katılımı biraz daha siyasi temelde olacak, fakat yine de ulusal bir gerilla olarak varlığını sürdürecektir. Bugün gerillanın bulunduğu alan Kürdistan'ın dört parçasının orta yerindedir. Bu nedenle gerilla aktif savunma taktiklerine sahip ve nitelik sahibi bir gerilla olmalıdır. Önderliğin belirttiği gibi; "savunma güçleri katliama açık bir güç değildir, eğer öyle bir güç varsa geri çekilmelidir", Savunma gücünün karakteri hem kendini hem de halkı korumak içgüdüsünden gelmektedir.

Gerilla gücümüzün bazı karakterlerinin değiştiğini herkes iyi anlamalıdır. Gerillanın eskiden ulusal demokratik çalışmaları öne çıkarmak, halkı örgütlemek, bilinçlendirmek, cesaret ve moral vermek gibi rolleri söz konusuysen, bunun için herhangi bir yere baskın yapması yeterli olmaydı. Bu şekilde mesaj vermekte, kendisini hissettirmekteydi. Eylemlerde kaç kişinin ölüm ölmediğinden ve eylemin askeri başarısından ziyade, önemli olan şehre girilmesi, eylem yapılması ve bir mesaj verilmesiydi. Burada gerillanın nitelik sorunu öne çıkmıyordu, çünkü nitelik olmasa da bu eylemler yine de yapılabiliyordu. Elbette şimdi içine girilen ülkeden o zaman olsaydı, belki de durum bugünkünden daha iyi olurdu; fakat açık ki vasat bir nitelik de sonuç alınabiliyordu. Çok yoğun bir eğitim almaksızın veya çok derin bir askeri taktik derinliğe sahip olmadan da, mevcut haliyle sonuç alıcı eylemler gerçekleştiriliyordu ve bunların hepsinin siyasi ve propaganda yönü ağırlıktaydı.

Fakat şimdi böyle değildir. Gerillanın siyasi propaganda gibi bir rolü yoktur. Aksine gerillanın şimdiki rolü savunmadır. PKK artık propagandasını televizyon, gazete veya legal kurumlar, kampanyalar, yürüyüşler vb yollarla yapmaktadır. Eskisi gibi gerillanın şehre gitmesine gerek yoktur. Böyle bir durum ancak ya bir misilleme ya da bir mesaj için gerçekleşecektir. Yani siyasi bir mesajdan ziyade askeri bir mesaj verilecektir. Bu yüzden gerillanın askeri niteliği önem kazanmaktadır. Böyle bir durum söz konusu olduğunda, vurduğu hedefe en iyi şekilde yönelecek, sonuç alacak ve gerekli mesajı

verecektir. Yani gerilla bu yeni dönemde meşru savunma stratejisinde doğru bir asker olmalıdır. Elini neye attıysa koparmalı, vuruş gücü çok sert olmalıdır. Çünkü üstlendiği rol, temel askeri bir roldür.

Dönem, siyasi ağırlıklı bir dönemdir ve gerilla genel olarak siyasetin hizmetindedir. Fakat görev sahası siyasi-propaganda değildir. Askeri mesaj vereceğinden askeri formasyonu güçlü olmalıdır. Eskiden olduğu gibi bir operasyon sonucunda bir bölüğün tasfiye olması gibi olaylar yaşanmamalıdır. Halkı koruyan bir güç katliamlık bir güç olamaz. Gerilla, heybetli ve caydırıcı bir güç olmalıdır. Karşı taraftaki güç, gerillanın fazla üstüne gidildiğinde gerillayı devreye sokup onları zorlayabileceğini anlamalıdır. Bütün ordular savaş dönemlerinde caydırıcı bir role sahiptirler. Her ülke, ordularını çok güçlü silahlarla donatmalarının sebebi sorulduğunda, bunun barış için olduğunu söylemektedir. Avrupa, Amerika, vb barış için orduyu güçlendirdiklerini söylemektedir. Aynı durum mücadelemiz için de geçerlidir. Barış ve çözüm için orduyu hem nitelik hem de nicelik anlamında güçlendirmeliyiz. Böyle olmadığı takdirde herkes bu gücün nasıl imha edileceği yönünde hesaplara girişecektir. Geçen yıl YNK de böyle yapmıştır. Gerilla vasat olduğunda, bazıları böyle hesaplar yapacaktır. Gerilla doğru bir asker olsa, güçlü olsa, kimse böyle bir hesap yapamayacaktır. Aynı şey Kuzey için de geçerlidir. Örneğin Dersim'de bir düşman on arkadaşı tasfiye ettiğinde, kendisinin de bir karakolunun ortadan kaldırılmasını göz önüne almalıdır. Gerillanın böyle bir imha gücü vardır. Elini attığı şeyi koparabilen gerilla savunma rolünü de doğru oynayacak ve savaşı başarıya ulaştıracaktır. Aslında stratejimiz, düşmanı savaşı caydırmak, bir denge durumu yaratıp demokratik mücadelenin önünü açmak ve bununla da başarıya ulaşmaktır. Esas hedef de bu olmalıdır.

Güç sahibi olanlar barış yapabilirler

Her şeyden önce Kürdistan'da güçlü bir asker olabilmek için iyi bir partili olunması gerekmektedir. Yaşamda sade, inanca, kararlı olmalı ve fedai bir ruha sahip olunmalıdır. Düşman gücü gerilla üzerinde imha hesapları yapacak cesareti kendinde bulmamalıdır. Gerilla, gaflete, tuzağa düşen, darbe yiyen değil, darbe vuran güçtür. Hareket tarzı ve duruşuyla bu imajı vermelidir. Gerilla, her anlamda sağlam bir duruşla Kürdistan'ın kalbinde de üstlenmesini yaparsa, herkesin dikkate alacağı bir güç haline gelecektir. Halk böyle bir güce güvenerek sırtını ona dayayacak ve fedai mücadelede girişecektir.

Gerilla kendini bugüne kadar korumamış olsaydı, Önderliğimizin yaşam durumu belki de tehlikeye girebilirdi ve Kuzey'de şimdi olduğu gibi siyasi mücadele yürütülemeyebilirdi. Gerilla şimdiye kadar bu rolü yarı yarıya da olsa oynamıştır.

Ama gerillanın örgütsel ve askeri anlamda birçok eksiklikleri vardır. Ve düşmanın halen tasfiye planları ve hesapları vardır. Gerilla bu hesapları boşa çıkarmalı ve bu kanaati herkese vermelidir.

Durum bu olduğunda askerliğe yeniden başlamamız gerekmektedir. Eski askerlik mantığı artık değişmiştir. O zaman bizim örgütsel mantığımızın da, komutan mantığımızın da değişmesi gerekmektedir. Her ne kadar eksik ve yetmezlikleri olsa da gerilla bugüne kadar bir bütünen rolünü oynamış ve mücadeleyi bu düzeye ulaştırmıştır. Bu yüzden, sadece askeri mantığımızı değil, örgütsel mantığımızı da değiştirmekteyiz. Askeri yaklaşımımızı meşru savunma, örgütsel yaklaşımımızı da modern ordu, modern gerilla olarak tanımlamaktayız. Meşru savunmanın hayat bulması için modern gerilla gereklidir. Klasik ordu, klasik gerilla geline aşamada kendini bile koruyamaz. Bu yüzden orduda yeniden yapılanma olayının çok iyi anlaşılması bir gereklilik, bir mecburiyet olarak görülməsi gerekmektedir. Tarih, halk ve bütün devrim kazanımlarına karşı başarılı bir sınav verilmek isteniyorsa, bu değişikliğin iyi anlaşılması ve değişimin gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu olmazsa sonuç çok trajik olabilir. Bunun olmaması için şimdiden değişim esas alınmalıdır. Parti, zor anlayışını değiştirmiştir. HPG de örgütlenmesini değiştirmektedir. Yaşam buna göre ayarlanmalı, komuta tarzı mutlaka değiştirilmelidir. Eskisinin yerine daha yeni, profesyonel, disiplinli, sistemli ve başarılı bir orduyu yaratmak temel hedef olmalıdır. Çünkü stratejimizin çerçevesi ve mücadelemiz için gerekli olan esas budur. Ordu meselesi artık bu şekilde ele alınmalıdır.

Güçsüzlerle barış yapılamayacağı, bunların ancak teslim alınabileceği herkes tarafından bilinmelidir. Ancak güç sahibi olanlar birbirleriyle barış yapabilirler. Bu güçlerden birinin güçsüz olması durumunda, ortaya barış değil, hakimiyet çıkacaktır. Eğer Kürdistan'da gerçekten barış isteniyorsa, siyasi ve askeri anlamda bir güç sahibi olunması gerekmektedir. Yani barışın yolu askeri ve siyasi güç olmaktan geçmektedir. Bunun dışında barış sürecini bahane göstererek orduyu gevşetme, disiplinsizliği geliştirme ve zayıf düşürme tasfiyeciliktir; Önderliğin stratejisini anlamamaktır. Önderliğimiz de bunu Demokratik Uyarlık Manifestosu'nda; "*barışı gerçekleştirmek isteyenler her şeyden önce siyasi askeri anlamda güçlü olmalıdır*" belirlemesiyle ortaya koymakta ve bu temelde "*savunma güçlerinizi yüz bine kadar çıkarmalısınız*" demektedir. Bugün mücadelemiz bu büyüme işiyle de uğraşmaktadır, fakat bu sadece bizim işimiz değildir ve demokratik mücadeleyi yürüten bütün güçler bunun üzerinde durmalıdır. Bizim elimizden gelen ise, ancak varolan gücün niteliğini arttırmaktır. Askeri duruşuyla taktik ve tekniğe hakim bir düzey bu niteliği büyütecektir. Az sayı, fakat büyük bir nitelikle sonuç almak mümkündür. Bu yüzden niteliğin geliştirilmesi noktasında

"Güçsüzlerle barış yapılamayacağı, bunların ancak teslim alınabileceği herkes tarafından bilinmelidir. Ancak güç sahibi olanlar birbirleriyle barış yapabilirler. Bu güçlerden birinin güçsüz olması durumunda, ortaya barış değil, hakimiyet çıkacaktır. Eğer Kürdistan'da gerçekten barış isteniyorsa, siyasi ve askeri anlamda bir güç sahibi olunması gerekmektedir. Yani barışın yolu askeri ve siyasi güç olmaktan geçmektedir."

daha fazla durulmalıdır. Nitelik eğitimle geliştirilecektir. Bunu anlamayan bir komutan komutanlık yapamayacaktır. Aslında zafer bir ölçüde gücün niteliksel anlamda güçlendirilmesine bağlıdır.

Meşru savunma stratejisinin; birincisi gerilla, ikincisi de siyasi kuvvet olmak üzere iki ayağı vardır. Eğer siyasi kuvvet ya da siyasi mücadele olmazsa, bu strateji sadece askeri güçle başarıya ulaşamayacaktır. Hayal kurmamak gerekir. Buna karşılık, askeri çalışmalar olmaz ya da sili olursa, halk çalışmaları da yalnız başına başarıya ulaşmayacaktır. Bu her iki yaklaşım da kendini kandırmadan öte bir şey olmayacaktır. Özellikle bugün Kürdistan'ın içinde bulunduğu şartlar böyle bir stratejiyi gerekli kılmaktadır.

Gerilla serhildansız serhildan da gerillasız olamaz

Gelinen aşamada özellikle medya, yayın, propaganda, kamuoyu vb mücadelede çok etkili silahlar haline gelmiştir. Örneğin, Türkiye özgülünde ele alındığında, Kürdistan'da siyasi mücadele yürütenler Türkiye'deki demokrat devrimci siyasi güçlerle ilişkilenebilir, birleşmeli, ittifak kurmalı ve bunun yanında mücadele, en geniş bir örgütlenme temelinde yürütülmelidir. Bu şekilde oligarşik sisteme karşı savaşılmalı, gedikler açılmalı, gerekirse meclise girilmelidir. Önderliğin bahsettiği üçüncü alan çerçevesinde toplum örgütlenmeli; kadın, genç, öğrenci, köylü, işçi vb gruplar ve kesimler örgütlenmelidir. Bunlar başarılıysa, mevcut sistem değişime zorlanacaktır. Eğer sistem demokratik mücadelenin yolunu açarsa, demokratik yöntemlerle oligarşik sistem parçalanabilecektir. Eğer oligarşik sistem bunu kabul etmezse saldırıya geçerse, halk kendini koruyacak ve gerilla da güçlü bir şekilde bu savunmada yerini alacaktır. Bu yüzden stratejimiz gerilla ve serhildandır. Gerilla serhildansız, serhildan da gerillasız olamaz. Bazı zor zamanlarda, özellikle de toplumun kendini değiştirmek istediği zamanlarda engel çıkarsa, zor fiilen devreye girecektir ve bu zamanlarda zor gereklidir. Gerilla her zaman olmalı ve gerektiğinde de devreye girebilmelidir. Bu mücadele zafere kadar yürütülecektir. Yoksa bir yerde durup ne olacağını bekleyemeyiz. Mücadelenin bütün araçları ve toplumun bütün kesimlerinin örgütlenmesi gerekmektedir. Eskiden sadece gerilla güç sahibiyken, şimdi ise bütün mücadele sahaları güç sahibi olmalıdır. Bu strateji ile toplumun bütün kesimleri güç sahibi olmakta ve çıkan sorunlar aşılacak gelişmenin ve başarının önü açılmaktadır. Zor ve baskıyla bu durumun önü tıkanmaya çalışıldığında gerilla devreye girecektir. Sonuçta gerilla hem korumakta hem de tıkanma dönemlerinde müdahale olarak devreye girmektedir. Örneğin 2000 yılının sonlarında bu alanda bir tıkanma yaşanmış, gerilla müdahale etmiş ve bu durum aşılmıştır. İmha için, gerillayı bulduğu sahalardan çıkarma planları yapılmış, paralar verilmiş, yani siyasi olarak çalışma imkanları ortadan kaldırılmaya çalışılmıştı. Gerilla bunu aşmak için devreye girmiş ve yeni bir durum ortaya çıkarmıştı. Yani gerilla aynı zamanda müdahale gücüdür. Böyle bir durumda müdahale gücü amatör, cılız, yarı sivil, yarı asker bir duruşun sahibi olmamalıdır. Müdahale gücü çetin ve profesyonel olmalı, müdahale ettiğinde de mutlaka başarıyı elde etmelidir. Bu çerçevede mevcut stratejimize göre gerillanın rolü daha da netleşmektedir.

Zor anlayışımızın reel sosyalizmin tesirindeki bir zor olmadığı bilinmelidir. Zorun mantığını çağdaş, demokratik, sosyalist,

insancıl, insansever ve özgürlükçü bir çerçeveye oturttuk. Yani boşu boşuna kan dökmek, baskı uygulamak zor anlayışı değildir. Özgürlük, demokrasi ve tarihi gelişme için gerektiğinde kan da dökülebilir. Bu zor mantığı bütün devrimci sosyalist hareketlerin düşüncesi olmalıdır. Bunun dışında kuru sol bir mantıkla, sanki dünya hiç değişmemiş gibi bir zor anlayışını savunmak yanlıştır. Bu dogmatik bir yaklaşımdır ve bunlar zaten başarıya da ulaşmazlar, başarıya ulaştıklarını sandıkları yerlerde de yine başarısızlığa uğramışlardır. Kimse bu yaklaşımlarla bir yere varamaz.

Önemli olan, marksist düşünceye göre doğruları iyi tahlil etmek ve uyguladığı yerin şartlarına göre bunu uygulamaktır. PKK'nin yaklaşımı da budur ve mücadele stratejisini bu şekilde netleştirmektedir. Askeri anlamda meşru savunma çizgisinde bir değişiklikte beraber, siyasi mücadele öne çıkarılmalıdır. "Devrimler halkların eseridir." Sadece birkaç seçkin insan devrim gerçekleştiremez, bunu ancak halk yapar. Seçkin kişiler buna ancak öncülük yapabilirler. Bu çerçevede ele alındığında, bu, dönemin devrimci çizgisidir. Kendisine marksist diyenler de bu değişen gerçekliği görmeli ve buna göre dönemin zor anlayışını netleştirmelidir. Bu rolü Önderliğimiz yerine getirmiştir ve herkesin tartışmasına da açmıştır.

Bu strateji aynı zamanda varolan yükü de azaltmakta, mümkün olmayan bazı şeyleri ortadan kaldırmaktadır. Kürt halkının bugün içinde bulunduğu şartlara bakıldığında, stratejik bir saldırı aşamasının gerçekleşmesi bir hayli zordur. Yeni stratejide ise buna gerek de yoktur. Çözümü siyasi mücadele getirecektir ve bu gerillanın da yardımıyla olacaktır. Klasik savaşlarda tıkanma olabilir, ama meşru savunma stratejisinde tıkanma olmaz. Siyasette tıkanma olduğunda askeri müdahale, askeri anlamda tıkanma olduğunda da siyasi müdahale devreye girecektir. Siyaset ise tıkanmaya izin vermez. Bu mücadele biçimini uzun bir sürede verme imkanı vardır, çünkü fazla bir yük altına sokmaz. Çok fazla yıpratılan bir mücadele biçimi değildir.

Meşru savunmayı sadece silahla uygulamaya kalkmak, onu daraltmak anlamına gelecektir. Meşru savunma anlayışı Kürtlerde tam anlamıyla oturtulmalıdır. Kürtler nerede olursa olsun bunu esas alarak kendini korumalıdır. Kendi bulunduğu yerde örgütlenmeye girerek kendini korumasını bilmelidir. İlle de silahla gerek yoktur. Toplum birleştirerek kendini halkın gücüyle korumalıdır. Mahalle, köy, şehirler kendilerini bu şekilde koruyabilirler. Fakat bu her yerin kendi özgünlüğüne göre olmalıdır. Gerekirse silahlı mücadele, gerekirse siyasi örgütlenmeler ve eylemlerle bu yapılabilir. Bu mücadele biçimi mutlaka zaferin kapısını aralayacaktır. Diğer yandan stratejimiz eşitlik temelinde bir stratejidir. Bugün içinde bulunulan koşullarda dünya bu stratejiyi reddedemez. Çünkü BM'nin kanunlarında bu vardır.

Aslında KADEK bu yeni stratejisiyle düşmanın elindeki iki önemli gerekçeyi elinden almıştır; birincisi terör, ikincisi de bölücülük. Bu yeni strateji doğrultusunda yürütülecek mücadele doğrultusunda düşmanın aleyhimizde bölücülük propagandası yapmasının zemini kalmamıştır. Bölücülük yapan, ayırım gözetken, Kürtlere hakını vermeyen ve dolayısıyla uluslararası kurallara göre terörist pozisyona düşen kendisi olmaktadır. Kendi anadillerinde eğitim görmek isteyen çocuklara karşı şiddet uygulama, köy yakma terörist eylemler niteliğini taşımaktadır. Yeni stratejiyle bu gerekçeler düşmanın elinden alındığı için, bugün uluslararası düzeyde bir hayli zorlanmaktadır. Siyasi anlamda bunlar çok

“Mücadele dışarıdan yardım değil, özgüce dayanma temelinde başarıya ulaşacaktır. Halk da burada etkili bir kuvveti temsil etmektedir. Esasta kördüğümü çözecek güç halktır ve bu konuda sorumlulukları vardır. Halkın görevi, sadece gerillanın lojistik ihtiyaçlarını karşılamak değildir. Kendisini güç haline getirme ve aktif katma görevleriyle karşı karşıyadır. Aslında bu proje bir anlamda ulusu, örgütlenmesi projesidir.”

önemli konulardır. Dünya artık globalleşmiş olduğundan herhangi bir yerdeki en küçük bir sorun dahi tüm dünyaya tesir eder hale gelmiştir ve kimse bunları görmezden gelemez. Örneğin, Türkiye'de yaşanan kriz herkesi etkilemekte, siyasi, askeri, ekonomik her alanda etki yapmaktadır. Mücadelenin haklılığı kavratıldığı takdirde kimse bu mücadelenin önünü tutamayacaktır. Bu strateji bunun yolunu açmaktadır. Amerika ve Avrupa da dahil olmak üzere herkese bunun haklılığı kabul ettirilmelidir. Karşı çıktıkları durumda dahi haklılıkları ortaya koyulmalıdır. Dikkat edilirse, birçok yerde BM gerillalarla onların savaşta devletler arasında çözüm doğrultusunda arabuluculuk yapmasına rağmen, Kürt gerillası için bunu yapmamaktadır. Bunun nedeni kendimizi meşru hale getirememiş olmamızdır. Gerillanın en azından dünya kanunlarına göre yasal bir statüye kavuşması gerekmektedir. Evrensel kanunlar ve aynı zamanda Kürdistan üzerindeki sömürgeci devletler de bunu kabul etmelidir. Karşı taraftan bir saldırı olduğunda gerilla kendisini koruyacaktır ve bu haklar yasalarla güvence altına alınmaya kadar da bu çalışma, mücadele sürdürülecektir.

Devletin bize karşı uyguladığı strateji “uzat gitsin PKK bitsin” yaklaşımı temelindedir. 2-3 yıldır bir belirsizlik söz konusudur ve devletin nasıl davranacağı belli değildir. İnsanlarda umut yaratacak hiçbir şeyi dile getirmemekte, barış, çözüm adına herhangi bir şey belirtmemektedir.

Bu çerçevede gerillayı hukuki bir gerilla yapmak istiyoruz. Onun için bir gerilla komutanı ve her gerilla yaptığı her eylemin hukuka ne kadar uygun olup olmadığını iyi bilmeli, bir anlayışa göre çalışma yapmalıdır. Rastgele eylemler değil, hukuki, insani yönü esas olan eylemler yapılmalıdır. Ayrıca geçmişte yürütülen pratikler de incelenmeli ve gerek gerilla gerekse devlet tarafından geliştirilen hukuka aykırı yaklaşımlar tespit edilmeli ve dünyaya bildirilmelidir. Bizim de amaçtan uzak eylemlerimiz olmuş ve bundan dolayı halklar acı çekmiştir. Bunun özeleştirisini verebiliriz. Fakat bizim hesap vermemiz kadar, karşı taraf da hesap vermelidir. Yapılacak mahkeme her iki tarafı da kapsamalıdır. Fakat karşı tarafın suçları her şeyden önce daha ağır olduğu için buna fazla yanaşmamaktadır. Biz bu konuda samimiyiz, fakat bu tek taraflı özeleştirir olmaz. Çünkü geçmiş süreçte Kürt halkına karşı yoğun bir terör uygulanmıştır. 5000 köy yakılmış, binlerce silahlı insan göz göre göre katledilmiştir. Askeri kayıplar belki savaş ortamı gerekçesiyle doğal görülebilir, fakat silahlı sivillerin öldürülmesi doğru değildir. Bizlerden kaynaklı olarak da sivil insanların ölümü yaşanmıştır ve mücadelemiz bunun hesabını vermeye hazırdır. Fakat silahlı mücadele boyunca on bine yakın silahlı insanımız karşı tarafça katledilmiş ve bunların çoğunluğu başbakanlar, genelkurmaylar tarafından verilen emirler doğrultusunda yapılmıştır. Devlet içinde yoğun bir çetecilik gelişmiştir ve bu mutlaka ortaya çıkarılmalıdır. Bizim de bu konuda eksikliklerimiz varsa, bunların hesabını vermeye hazırız. Bu şekilde meşru ve yasal gerillayı yaratmak istemekteyiz.

Gerillanın mücadele gerekçesi haklı olduğundan kanun dışı olması doğru değildir. Gerilla, halkı üzerinde uygulanan

zorbalığa karşı direnmiş, insanlığına sahip çıkmıştır. Sonuçta yapılan yanlış bir şey değildir ve bu mücadele içerisinde yanlış şeyler de yapılmışsa bunların hesabı verilebilir. Ama özgürlük, adalet ve insanlık savaşçısı olan, Kürdistan'da adaleti yerine getirmek amacıyla ortaya çıkan gerilla mahkeme edilemez. Haklı bir konuda bulunan gerilla yasal da olabilmelidir. İster tartışma platformlarında ister mahkemelerde, mücadelemiz her şeye hazırdır ve saklanacak herhangi bir şeyimiz söz konusu değildir. Gerillanın haklı mücadelesini bütün dünyaya kabul ettirmek bizim tarihsel görevimiz olmaktadır.

Yaşadığımız çağda verilecek mücadelelerin hangi araç ve yöntemlerle verilebileceği doğru anlaşılmalıdır. Dünya kökten bir değişikliğe uğramıştır. 20. yüzyılın son çeyreğinde büyük değişiklikler olmuş ve bunlarla beraber birçok şey de değişmiştir. Siyaset ve mücadele üslubu değişmiştir. Bugün artık on yıl önceki tarzda ilişkilenmeler gelişmemektedir. Geçmişte herkes varolan bloklara göre kendisini ayarlamaktaydı. Fakat bunların hepsi artık değişmiştir. Telekomünikasyon vb alanlarda yaşanan gelişmeler dünyadaki globalleşmeyi daha da ileriye götürmüştür, bu durum sistemler üzerinde büyük bir etki yapmış, yeni bir toplumsal sistem ortaya çıkarmıştır. Genel anlamda meydana gelen değişiklikler egemen sistemleri de değişime zorlamıştır. Kapitalizm, reel sosyalizmin akıbetine uğramamak için değişimi kendisi için zorunlu görmektedir. Çünkü reel sosyalizmin yıkılışı, değişimi doğru tarzda gerçekleştirememesinden kaynaklanmaktaydı. Karşısında kimsenin eskisi gibi durmadığı bu değişim tufanı karşısında kapitalizm de bir değişim süreci içerisine girmiştir. Uluslararası sermaye gelecek için ekonomik siyasete yeni bir biçim vermek istemektedir.

Kördüğümü çözecek güç halktır

Bugün Kürdistan'da dahi –ki Kürdistan toplumu geri bir toplum olarak görülmemektedir– her insan ulusallık, demokrasi ve yeni şeylerden bahseder duruma gelmiştir. Televizyon vb iletişim araçlarıyla dünyayı tanıma, ilişkilenecek artık zor bir şey değildir. Bu da ister istemez toplumun yaşamında, ilişkilerinde, kültüründe değişim yaratmış ve ulusal kurtuluş mücadelesinin etkisi bunu çok çabuk geliştirmiştir. Bu yüzden artık bütün bu değişimler doğrultusunda uygun bir çalışma sistemi ve usuller geliştirmek gerekmektedir. Bu çerçevede, savaş usullerinin nasıl olacağı, savaşın nasıl yürütüleceği, nasıl formüle edileceği konuları üzerinde daha yoğun durmak gerekmektedir. Önderliğin ortaya koyduğu çerçevede çok daha fazla açıklama-lara ulaşılabilmelidir. Dünyada yaşanan son değişimler doğrultusunda zora bu çerçevede yaklaşmakta ve mücadelemizi bu çerçevede formüle etmekteyiz.

Bu mücadele dışarıdan yardım değil, özgüce dayanma temelinde başarıya ulaşacaktır. Halkın da eskisi gibi her şeyi sadece gerillaya yüklemesi doğru değildir. Halk da burada etkili bir kuvveti temsil etmektedir. Esasta kördüğümü çözecek güç halktır ve bu konuda sorumlulukları vardır. Halkın görevi, sadece gerillanın lojistik ihtiyaçlarını karşılamak değildir. Kendisini güç haline getirme ve aktif katma görevleriyle karşı karşıyadır. Aslında bu proje bir anlamda ulusun örgütlenmesi projesidir. Halkın bütün kesimlerinin örgütlenmesi mücadeleye katılımı gerekmektedir. Memur, işçi, zengin, fakir, köylü, kadın, genç vb bütün kesimler bu mücadele içinde yerini almalıdır. Bunun yanında dini inancı temsil edenler de ayrımsız bir şekilde bu çerçeveye dahil edilmeli, kültür,

spor, sanat vb ne kadar değişik, özgün kesim ve gruplar varsa bu mücadele içinde örgütlenmelidir. Kürt halkı her anlamda kurumsallaşmalı ve buna göre bir siyaset sahibi olmalıdır. Bu da, toplumun her alanda kendini örgütlemesi anlamına gelmektedir. Kendini bu şekilde örgütlemiş bir toplum, tarihsel gidişattan geri kalmayacaktır. Bu noktada Kürt halkına Ortadoğu'da bu çerçevede gerçekleştirilecek değişime öncülük yapma rolünü atfetmekteyiz. Kürt halkı ancak bu şekilde Ortadoğu'da dönemin mücadelesinde, demokratik uygarlık mücadelesinde öncülük rolü oynayabilecektir. Bu şekilde Ortadoğu'da bir Rönesansa yol açabilmek için yeni bir ruh, yeni bir ufuk, yeni bir zihniyet ortaya çıkarması gerekmektedir. Bunu sadece Kürtlerin içinde değil, adım adım bütün Ortadoğu'da hakim kılmalı ve buna öncülük rolünü oynamalıdır. Stratejimizin temelinde bu anlayış vardır. Bu hem bizim için hem de bölge halkları için yaşamsal önemli olan bir mücadeledir.

Kadronun bu gerçekliği çok iyi anlaması gerekmektedir. Kadro bunu iyi anlamadığı takdirde iyi bir çizgi militanı olamayacaktır. Partimizin çizgisi budur. Dürüst olup bu partiye yürünebilir, fakat böyle bir yürüyüşün sahibinin düşünce, yorum ve kararlarının her zaman parti çizgisine göre olmayacağı kesindir. Bu çizgi iyi özüm-sendiği takdirde, partiye hiçbir ilişkinin olmadığı koşullar ve çok uzak bir yerde bile olursa, verilecek kararlar parti çizgisine ters düşmeyecektir. Bunun nedeni kadronun çizgiyi doğru kavramış olmasıdır. Çizgi iyi kavranır, bu konuda bir anlayış sahibi olunursa, daha fazla inisiyatif de kullanılabilir. Bütün kadrolar bunu çok iyi kavramalıdır. Hangi çalışma sahasında olunursa olunsun, bunun iyice özüm-senmesi ve doğru bir şekilde uygulanması gerekmektedir. Bu anlaşılmadığı takdirde Kürt halkının yüzyıl stratejisinin dışında kalınacaktır. Halkımız bu çizgi üzerinde tartışma yapmaktadır, fakat bunu tatbik eden kadroların bu çizgiyi daha iyi anlaması gerekmektedir.

Askeri kadrolar için bu daha fazla gereklidir. Askeri kadrolar bu çizgiyi iyi anlamazlarsa, fazla doğru bir askeri çalışma yürütemeyecek, taktik yaratıcılığı sergileyemeyecek, zenginliği ortaya çıkaramayacak ve orduda derinlik sağlayamayacaklardır. Bu yüzden askeri çalışma yürüten güçler açısından bu husus oldukça önemlidir. Bu konuda doğru ve yeterli bir kavrama düzeyi gelişmezse, önümüzdeki süreç üzerinde yeterince hakimiyet sağlanamayacak ve doğal olarak geride kalacaktır. Mücadelenin nerede ve ne tür değişiklikler yaptığının farkında olunmadığı takdirde herhangi bir yenilik de ortaya çıkarılamayacaktır. Mücadelenin hangi noktalarda değişikliğe uğradığı her kadro tarafından bilinmelidir. Bazılarının göre, hiçbir şey değiştirilmemiş olabilir, ya da gerilla yine eski gerilla, savaş tarzı da eski savaş tarzı olabilir, fakat bu doğru değildir. Savaş olacağı doğrudur, fakat bu eskisi gibi bir savaş olmayacaktır. Savaş yeni mantığa ve yeni perspektiflere göre olacak, ona göre örgütlenme olacak ve her şeyi bu yeni yaklaşıma göre yürütülecektir. Klasik, uzun süreli bir savaş olmayacaktır. Yaşanacak herhangi bir savaş durumu da hamle savaşı tarzında olacaktır. Savaş kısa sürede verilecek ve yine kısa bir zamanda bazı şeyler gündeme girecektir. Eski tarzda iki ayda bir eylem yapma dönemi artık geçmiştir. Herhangi bir savaş durumu gelişirse bu kısa sürecektir. Eskisi gibi yıllarca değil, belki ancak aylar, belki günler sürecektir. Bunun nedeni mücadelemizin artık zoru temel almamasıdır. Bu yüzden eskisi gibi ko-

“Zor anlayışımızın reel sosyalizmin tesirindeki bir zor olmadığı bilinmelidir.

Zorun mantığını çağdaş, demokratik, sosyalist, insancıl, insansever ve özgürlükçü bir çerçeveye oturttuk. Yani boşu boşuna kan dökmek, baskı uygulamak zor anlayışı değildir. Özgürlük, demokrasi ve tarihi gelişme için gerektiğinde kan da dökülebilir.

Bu zor mantığı bütün devrimci sosyalist hareketlerin düşüncesi olmalıdır.”

mutanlık, gerillacılık yapılmaması için bu yeni durumların çok iyi anlaşılması gerekmektedir. Bu anlaşılmadığı takdirde yine eski klasik tarz hakim olacak ve bu da başarı getirmeyecektir.

Bu çizgiyi anlama noktasında feodal, dogmatik ve tutucu yaklaşımlar görülebilmektedir. Tartışmalarımızda halen bu konuyu çok incelikli, derinliğine ele almayan ve hatta bu konuyu tartışmaktan uzak duran yaklaşımlar görülebilmektedir. Bu yaklaşımlar kişilikte kökten bir değişikliğe uğrama olayının fazla yaşanmadığını göstermektedir. Zaten bu değişikliğin kökten olması durumunda, bu önyargılar da kalkacaktır. Örneğin, halen eğitimlerde çoktan aşılması gereken konuşmaktan utanma gibi geri toplumsal özellikler söz konusudur. Eğer içten halen kabul edilmeyen bazı şeyler varsa, bunların belirtilmesi gerekmektedir. Bunları söylenmediği taktirde ikiyüzlü bir konuma düşülecektir. Eğitimcilerimizin amacı, iki yüzlülüğü aşarak daha açık hale gelmektir. Bazı şeyler bu ortamda netleşmediğinde, tam kabul edilmediğinde; reel sosyalizmde görüldüğü gibi baskı altında kabul ediyormuş gibi görüldüğünde, pratikte bunun tam tersi uygulanacaktır. Bundan daha büyük bir ikiyüzlülük de yoktur, böyle yaklaşımamalıdır. Bu duruma düşülmemesi için her şeyi tartışmaya sunmak gerekmektedir. Herkes bu çizginin daha güçlü bir militanı olabilmek için daha fazla çaba sarf etmelidir. Utanmak, bireysel kaygı gibi geri alışkanlıklar artık kesinlikle ortadan kaldırılmalıdır. Sürecin gerektirdiği, içiyle dışıyla samimi olan militanlardır. Militan, düşündüğü her şeyi tartışmaya cesaret edebilmelidir. Ancak özgür düşünen, özgür tartışan, kendi gerçeklerinden korkmayan, bunları saklamayan militan, sürece ve yeni stratejimizin gereklerine cevap verebilecektir. Hiçbir arkadaş kendi gerçeğinin bilinmesinden korkmamalıdır. Militan esprisi böyle olmalıdır. Bunun tersi bir şekilde kendini kapalı tutma, önyargılı olma tehlikeli bir durumu ifade etmektedir. Zaten geçmişte de yaşanan temel hata bu olmuştur. Eskiden beri her birimiz Önderlik karşısında, "baş üstüne Başkanım" dedik, fakat pratiğe geldiğinde, verilen emirleri uygulamadık ve hatta birçoğunu da kabul etmedik. Ama direkt reddetme söz konusu değildi. İkiyüzlü kişilik, mücadelemizde birçok tahribatlar yaratmıştır. Halbuki kişi eğer bir şeye katılmıyorsa, bunu açık yüreklilikle tartışmalıdır. Tartışma gücüne sahip değilse, o zaman kimse sorumluluk almamalıdır. Diğer türlü, hem tartışmayan hem de her sorumluluğa evet diyen yaklaşımlar sonradan bütün işleri altüst edecektir. En büyük tasfiyecilikler bu şekilde ortaya çıkmış, Önderliği boşa çıkarma bu şekilde olmuştur. Kadronun bu ikiyüzlü durumu Kürt halkına pahalya patlamıştır. Sürecin kazanılmaması ve yüzlerce arkadaşın yerinde olmayan şehadeti, bütün bu yaklaşımlar sonucunda olmuştur. İster dürüst olunsun, ister olunmasın, niyet o kadar önemli değildir. Önemli olan sonuçtur. Kişinin niyetleri fazla sorgulanmamaktadır. Siyasette pratik ve onun ortaya çıkardığı sonuç önemlidir. Bu yüzden her arkadaşımız bu konulara ciddi yaklaşmalıdır.

Dünyanın Kürtleri kabul etmesini bekleyemeyiz

Kürt halkı şimdiye kadar uluslararası alanda hukuk dışında tutulmuştur. Ne hukukta yer verilmiş ne de tam olarak reddedilmiştir. Geçmişte biz de hukuki yollarla hak arama gibi şeylere kendimizi kapalı tuttuk ve mücadelemizin haklılığını fazla ifade edemedik. Uluslararası yasaya göre her ulusun kendi kaderini tayin etme

haklı vardır, fakat Türkiye şimdiye kadar bunu imzalamamıştır. Devletlerin çoğunluğu bunu kabul etmiş, altına imza koymuştur. Durum böyleyken, BM kuruluşu neden bunu Kürt halkına da uygulamamakta veya neden Kürtlerin de bir halk olduğunu düşünmemektedir? Avrupa buna yanaşmamakta, dile getirmemekte ve ne dikkate almakta ne de tam olarak reddetmektedir.

Dünyanın Kürtleri kabul etmesini bekleyemeyiz. Zaten 80 yıl önce de kabul etmemiş ve Lozan'da Kürtler yok sayılmıştır. Halen de bunun üzerinden politika yürütmeye devam etmektedir. Fakat bu karar, gerçeği reddeden, temelsiz ve haksız bir karardır. Kürt halkı bunu kabul etmemektedir. Yürütülen mücadele ile kendimizi BM'ye katmak istemekteyiz. Zaten mevcut stratejimiz bunun yolunu açacaktır. Eskiden mücadelemiz "aşiretçiler, terör uyguluyorlar, bir şeyden anlamıyorlar, devlet olamazlar" şeklinde değerlendiriliyordu. Gerçi Güneyli güçler hala bu manzarayı yansıtmakta, dünyanın gözleri önünde birleşmek yerine birbirlerine karşı çıkarak, birbirlerini düşürerek bu imajı

zin eski stratejisinin de ilerici olmasına rağmen, yöntemlerimizin sertliği, birçok gücün bizden uzak durmasına neden olmuştur. Ortodoks marksistler, Stalinciler gibi suçlamalarla Batı dünyası kendisini bizden uzak tutmuş, araya mesafe koymuştur. Bugün artık o mesafeyi koymanın koşulları da ortadan kalkmıştır. Mücadelemizin bu strateji temelinde bu gibi engelleri mutlak suretle aşması gerekmektedir.

Dünyada ne kadar ulus varsa, bugün BM'de temsilini bulmaktadır, ama Kürtlerin böyle bir temsili henüz söz konusu değildir. Devlet olmayanların dahi gözlemcileri olmasına rağmen, Kürtlerin gözlemcisi de yoktur. Kendisi var, ama kaydı yoktur. Biz bunu hiçbir zaman kabul etmedik ve bundan sonra da etmeyeceğiz. Mücadelemiz, ulusumuz ve her şeyimizle var olduğumuza göre, artık kimse Kürtleri inkar edemeyecektir. Türklere başka Kürtleri inkar eden bir millet de yoktur. Diğer bütün devletler Kürt halkını ortada bırakmışlardır. Kürtler de geçmişte bu durumu aşmak için gereken mücadeleyi verememiş, bu durumu

vermektedirler. Birbirini bu kadar düşüren bir güç, doğallıkla basit olarak nitelenecektir. Sonuçta bunların birbirlerini öldürmekten başka yaptıkları bir şey yoktur. Birbirlerine vahşet derecesinde bir yaklaşım içerisindedirler. Doğal olarak bu kadar geri bir toplumu kimse dikkate almayacaktır. Kürt bunlarla temsil edildiği müddetçe uluslararası hukukta hiçbir zaman yer alamayacak, temsil hakkı elde edemeyecektir.

Fakat PKK bu tür düşünceleri aşmış, ulusal bir performans ortaya çıkarmıştır. Kürdistan'da bilimsel yaklaşımı, demokratikleşmeyi öne çıkarmıştır. Bugün artık Kürtler en çağdaş değerlere sahip çıkmaktadırlar. Kürtler bugün, demokrasi, demokratik uygarlık, insanlık, demokratik sosyalizm, insan özgürlüğü, hukuk, adalet vb birçok çağdaş kavrama sahip çıkan ve onun mücadelesini veren bir konumdadır. İnsanlık adına en önemli değerlerin mücadelesini bugün PKK öncülüğündeki Kürtler vermektedir. Örneğin PKK, dünyanın kadına yaklaşımını eksik görmektedir. Demokrasi biraz gelişmesine rağmen, kadın hala ezilen bir konumdadır. Fakat PKK kendi içinde bu anlamda önemli bir düzeyi ortaya çıkarmıştır. Kısacası bugün PKK ve onun bir devamı olan KADEK insanlık adına, özgürlük adına yeni bir felsefik ve teorik dalga ortaya çıkarmıştır. PKK'nin öne çıkardığı hareket demokratik, ulusallık gibi insani temel olgular temelinde yükselmektedir. Dünya buna karşı çıkamaz. Mücadelemiz

aşamamıştır. Kürt örgütleri 30 yıldır sadece birbirlerine karşı savaşmış, kendi halkına karşı herhangi bir sorumluluk bilinciyle hareket etmemişlerdir. Böyle bir gücü doğal olarak kimse tanımayacak, ciddiye almayacak ve ancak siyasetlerinin çıkarları doğrultusunda kullanacaklardır. Şêx Mahmut Berzenci'den günümüze kadar da bu böyle süregelmiştir.

PKK ortaya çıktıktan sonra demokratikleşme havasını Kürdistan'da hakim kılmıştır. Bugün PKK ve onun devamı olan KADEK demokrasi ve insan hakları üzerine basın yayın yoluyla bir bombardıman yapmaktadır ve hiçbir güç bunun karşısında kayıtsız kalamaz. YNK veya KDP, ister istemez, bu konuyu kullanma temelinde de olsa, dile getirmek zorundadırlar. Şekli de olsa dile getirmeye mecburdurlar. PKK, Kürdistan ve Kürt örgütleri gibi birçok olguyu gündeme koymuştur. Ulusal birlik, demokrasi, devrimcilik vb olguları gündeme koymuştur ve artık kimse bunları görmezden gelemez. Diğer güçler PKK'nin dışında olabilirler, ama PKK'nin yaptıklarından da çok etkilenmektedirler. Kürtlerin de bu değişim temelinde, uluslararası alanda bir yer edineceklerini umut etmekte ve bunun için mücadele etmekteyiz.

Amerika, yeni konsepti doğrultusunda Kürtlere belki bir yer verebilir. Bugüne kadar Amerika Kürt sorununa insani bir yaklaşım sergilemiş, ama ulus olarak ele alan bir tavır ortaya koymamıştır. Avrupa da böyledir.

Ulus çerçevesinden ziyade bir azınlık gibi yaklaşmaktadırlar. Yani daha çok insan hakları temelinde bir yaklaşım gösteriyorlar. Ulus dediklerinde Kürtlerin kendi kaderini tayin hakkını savunmak zorunda olacaklarından, azınlık statüsünde veya daha çok insan hakları sorunu çerçevesinde ele almaktadırlar. Bugün Türkiye'ye Kürtler konusundaki eleştirileri, insan hakları ihlalleri temelindedir. Yoksa ezilen bir ulus gerçeğini göz önüne alarak yapılan eleştiriler değildir. Ama şimdi görünen, Amerika'nın yeni konseptinde Kürtlere bir ulus olarak, yani siyasi bir statü verme eğilimidir. Amerika'nın bu yaklaşımına bakıldığında, Batı politikalarında bir değişiklik göze çarpmaktadır. Bugüne kadar ki yaklaşımlar insani bir çerçeveyi aşmamış, siyasi bir temelde yaklaşımamıştır. Yeni bir siyasi yaklaşım ortaya çıkabilir ve bu önümüzdeki süreçte daha da öne çıkabilir. Mücadelemiz, yeni stratejisiyle zaten bunun önünü açmak istemektedir. 15 binyıllık bir tarihin sahibi olmasına rağmen, haksızlığa uğramış olan Kürtler de bu toplulukta yer almalıdır.

çalışmaların yeni çizgimiz doğrultusunda yürütülmesidir.

Gerilla bu çalışmalara çeşitli perspektifler sunmalı, fakat hiçbir zaman örgütsel bir ilişkiyle direkt müdahale etmemelidir. Halkın çeşitli açılardan örgütlenilmesi için teşvik etmesi gerekmektedir. Sorun olduğu taktirde yardımcı olunabilir, fakat bunun dışında gidip onların işine karışma, direkt müdahale etme gibi bir durum söz konusu olmamalıdır. Temel görevi kendini askerlikte güçlendirmek, meşru savunma mevzilenmesini sağlam yapmak olmalıdır. Gerillanın oynayacağı temel rol bu olmalıdır.

Mücadelemiz adına yapılan, ama çizgimiz dışında olan eylemlere hareketimiz sahip çıkmayacaktır. Zaten Parti Önderliği daha ilk savunmalarda bu konuyu dile getirmiş ve özeleştirisini vermiştir. Bunları tek tek kimin yaptığını izah etmekten ziyade, bunların sorumluluğunu üstümüze almalı ve halka bunun özeleştirisini vermeliyiz. Kim, ne zaman, nerede ve niçin yaptı diye sormuştuktan ziyade, herkes bu gerçekliği görmeli ve doğru bir temelde özeleştirisini vermelidir. Herkesin bu olaylarda kendini görmesi gerekmektedir. Aksi taktirde on yıl önce yaptığı bir şey yüzünden parti kimseden hesap soracak değildir. Parti zaten hepsinin sorumluluğunu üstüne almaktadır ve hesabını da vermeye hazırdır. Aynı zamanda Önderlik de bizim yerimize bunun özeleştirisini vermektedir. Fakat Önderlik hepimizin yerine özeleştirisini verdi mantığıyla yaklaşmak yanlış olacaktır. Bu noktada bizler de kendimizi görebilmeliyiz. Hele bizim yaklaşımlarımızla, kararlarımızla bunlar gerçekleşmişse; eğer Önderlik bir kere özeleştirisi vermişse, bizlerin on kere bu özeleştiriyi halkımıza ve partimize vermemiz gerekmektedir. Anlayış düzeyinde bunun yapılması gerekmektedir. Önderlik savunmada dile getirmiştir; "bir savaş olmuş, bu savaşta iki taraf yapmıştır; bizde de yanlış şeyler olmuş, ama karşıımızdaki güç daha fazla yanlış yapmıştır." Bunları en azından incelemeli ve tarihe mal etmeliyiz. Yani önümüzdeki süreçte böyle bir karar alıp bunun çalışmasını yürütmek iyi olacaktır. Yapılan yanlış şeylerin nasıl olduğunu tespit etmek gerekmektedir. Kaç tane yanlış eylem varsa, hepsinin hesabını vermeye hazır olduğumuzu bütün dünyaya açıklamaktayız. Böyle bir şey bağımsız mahkemelerde geliştiği taktirde, buna hazır olduğumuzu söylemekteyiz. Bu inceleme uzun sürebilir, fakat bunların sebep ve sonuçları doğru bir şekilde ortaya konmalıdır. Ayrıca bunun yanında, sicilleri olmayan arkadaşların da belirlenmesi gerekmektedir. Önemli bazı eylemlerin sonuçları kamuoyuna ulaştırılmalıdır. Mücadelenin doğru ve yanlış yönleri ortaya çıkarılmalıdır. Bağımsız bir mahkeme, bizi de, karşılarımızı da mahkeme edecekse, biz buna hazırız. Tarihi açısından tüm bunların belgelendirilmesi gerekmektedir.

Örneğin, 33 askerin öldürülmesi olayı çok önemlidir. Düşman onları savunmasız göndermiş ve sonra da bu olayın sorumlularının hepsini cezalandırmıştır. Zaten bu olaydan sonra da '94 konsepti geliştirilmiştir. Bu eylem gerçekten çok zarar vermiştir. Silahsız insanların, asker dahi olsalar, o şekilde öldürülmeleri mücadele çizgimize aykırıdır. Bu eylemleri gerçekleştiren ve mücadelemizde ortaya çıkmış olan çeteci kesimin temsilcisi olan kişilikler, bu çeşit eylemlerle sahte kahramanlıklar elde etmişlerdir. Bunun yanında bu kişiliklerin gerçekleştirdikleri diğer eylemler de hemen hemen aynı şekildedir. Silahsız bir çocuk veya herhangi bir insanı kurşunlamak yığılık değil, alçaklıktır. Ama ne yazık ki bunlar partimize adına yapılmıştır. PKK'de ve onun mücadele çizgisinde böyle bir şey kesinlikle yoktur.

Yaşanan bu tür olayları ortaya çıkarmak için araştırmak ve gerekirse özeleştirisini vermek gerekmektedir. Bunlar PKK'ye mal edilemez. Hukuksal açıdan bunun mutlaka hesabı verilmelidir ve tabii aynı şeyi devlet de yapmalıdır. Böyle bir şey tek taraflı olmayacaktır. Mücadelemiz buna açıktır ve bundan da korkmuyoruz.

"PKK ortaya çıktıktan sonra demokratikleşme havasını Kürdistan'da hakim kılmıştır.

Bugün PKK -KADEK- demokrasi ve insan hakları üzerine basın yayın yoluyla bir bombardıman yapmaktadır ve hiçbir güç bunun karşısında kayıtsız kalamaz. PKK,

Kürdistan ve Kürt örgütleri gibi birçok olguyu gündeme koymuştur. Ulusal birlik, demokrasi, devrimcilik vb olguları gündeme koymuştur ve artık kimse bunları görmezden gelemez. "

DIŞ İLİŞKİLER VE DİPLOMASİ FAALİYETLERİ -II-

DİPLOMASİ ANLAYIŞIMIZ BİR MÜCADELE ANLAYIŞIDIR

Ortadoğu ve diplomasi

Ortadoğu alanı, uzun yıllar savaşların yaşandığı bir coğrafyadır. Bununla bağlantılı olarak ittifaka dayalı bir siyaset ve diplomasi anlayışı yerine ağırlıklı olarak komplolar ve güvensizliklere dayalı bir diplomasi anlayışının geliştiği bilinmektedir. Bu yüzden Kürtler ulusal bir olgu olarak araya gelmemiş, ulusal, siyasal ve diplomatik çizgiyi ortak bir şekilde geliştirememiştir. Parçalanmışlığın, bölünmüşlüğü çok fazla olması ve bu durumun uluslararası güçler tarafından belirlenmesi, halkların kendi iradeleri ve öz güçleriyle şekillendirdikleri bir sistemin olmaması, diplomasi alanında ağırlıklı olarak ani duyguların ve tepkilerin ağır bastığı bir tarzın gelişmesine yol açmıştır. Örneğin Avrupa diplomasisinde duygularla, anlık olarak hareket etme durumu genelde yaşanmadığı halde, Ortadoğu'da bu durum çok yaygındır. Muğlak bir üslup, anlık politikalar, her an değişebilen ittifaklarla kaygan bir zemin mevcuttur.

Ortadoğu'da İran yadsınamayacak düzeyde diplomasiye tanınmış bir ülkedir. Mısır'ın da köklü bir tarihi vardır. Ama Ortadoğu tarihinde, 19. yüzyıldan itibaren ortaya çıkan başaşağı gidişle birlikte çarpık bir yapılanma gelişmeye başlamıştır. Önceleri bölge üzerinde Osmanlı denetiminin gelişmesi, daha sonra, gelişen Batı sömürgeciliğinin Ortadoğu gerçeğine son derece ters düşen bir kültür ve tarih anlayışıyla hüküm sürmesi, bu temelde geliştirilen sömürgeciliğin manda yönetimleri aracılığıyla ilerletilmesi, Ortadoğu bölgesinde çarpık bir yapılanmaya yol açmıştır. Bu anlamda Ortadoğu, tarihi çelişkilerin hala çözülmemiş olduğu, bu çelişkiler sonucunda çatışma ve savaşların sürdüğü, diplomasi-nin süreklilik ilkesinin ve istikrarın çok fazla işlemediği bir alandır. Adeta kaymayan bir kazan gibidir.

Buna karşılık her şeyden önce kolektif bir tarih bilincinin geliştirilmesi, ittifakların kurulması, hem halklar arasında hem

de halklar adına harekete geçen güçler arasında bir ilişkilendirme ağının yaratılması ve bu ilişkinin zamanla bir kültüre dönüştürülebilmesi gerekir. Ortadoğu uluslararası ilişkiler kapsamında son derece jeostratejik öneme sahip bir alan olmasına ve bu yönüyle büyük güçlerin üzerinde siyaset yürütmeye çalışmasına rağmen, bu topraklara ait güçler kendi aralarında ve uluslararası güçlere dönük diplomasi ve siyaset yürütmeye doğru bir tarzı yakalamamışlardır. İrade ve kimlik olgusunun temsilinde son derece ciddi yeterlilikler vardır. Bu durumun mevcut çelişkilerle ve bölgede devam eden savaşlarla bağlantısı vardır. Bölgede artık kendi gelişim seyrini ilerleten, kendi sorunlarına çözüm bulan değişik faktörlerin, aktörlerin ortaya çıkması ve bunlara dayanan bir gelişim seyrinin yaşanması gerekmektedir. Eğer bu sağlanırsa, Ortadoğu bölgesini dış güçlerin, uluslararası ilişkiler düzeneğinde birbirine karşı bir oyun alanı olarak kullandıkları bir alan olmaktan çıkarmak mümkün olur. Bunun için bölge halklarının çıkarlarını koruyan, uluslararası sistemde ifadeye kavuşturan bir gücün ortaya çıkartılması önemlidir. Mevcut durumda Ortadoğu, uluslararası ilişkiler sisteminde kendi tarihine denk düşmeyen bir duruşa sahiptir. İçeride yaşanan çelişki ve sorunların özgüce dayalı çözüm yöntemlerinin geliştirilmesi, böyle bir temsille mümkün olacaktır.

Kürtlerde diplomasi ve PKK pratiği

Ortadoğu'nun mevcut gerçekliği mücadeleye yürüten halklar açısından belli zorluklar yarattığı gibi Kürtler açısından da bazı zorlukları ortaya çıkarmaktadır. Parti Önderliğimizin geliştirdiği yeni strateji, özelde Kürt sorununa dönük olsa da, aslında Ortadoğu nezdinde 21. yüzyıl gerçeğine yapılan bir müdahaledir; 21. yüzyıl siyasetine ve uluslararası ilişkilerine, bu anlamda bir bütün olarak sistem gerçekliğini yapılan müdahaledir.

Kürtlerin, uluslararası ilişkiler içerisinde

“PKK hareketinin diplomasi çalışmaları, her ulusal kurtuluş mücadelesinde olduğu gibi kendi amaç ve hedeflerini, taleplerini dışarıya yansıtma anlamına gelmektedir. Savaşla geliştirilen mücadele, çelişki ve çatışma ne kadar devam ederse etsin, sonuçta çözüm siyasi yöntemlerle, masa başında geliştirilen diyalogla yakalanacaktır. Bu anlamda kendimizi muhatap aldırabilmek için mücadelemizin meşruluğunu resmi düzeyde kabul ettirebilecek güce kavuşturmak çok önemlidir.”

de yer alarak kendi amaç ve çıkarları doğrultusunda kendilerini ifade etmeleri konusunda önemli bir miras yoktur, olan da son derece zayıftır. Uzun yıllar önce sine dayalı bir mücadele mirası olmasına, tarihte bazı siyasi çıkış arayışlarının ve çok yoğun silahlı savaşımaların geliştirilmiş olmasına rağmen, Kürtlerin uluslararası ilişkiler alanında yer alma durumu söz konusu değildir. Uluslararası sistemde Kürtler, genelde piyon olarak kullanılmıştır. Tarihimizin çeşitli dönemlerinde, bazı çıkışların geliştirilmek istendiği isyan süreçlerinde Kürtler, uluslararası sistemin diğer aktörleri tarafından kurban edilerek bu güçlerin çıkarları çerçevesinde bir kart olarak kullanılmışlardır. Bu anlamda PKK'nin diplomasi alanında devraldığı köklü bir miras yoktur. Kürt isyanlarının geliştiği dönemlerde çeşitli kesimlerle bazı temaslarda bulunmaya çalışılmış, halkın bazı talepleri bu kesimlere iletilmiş ve bu yolla bazı uluslararası platformlarda yer almak istenmiştir. Fakat mevcut sistemde güç olma olgusu Kürtler açısından çok fazla mümkün olmamıştır. Örneğin isyanlar döneminde oluşturulan Kürdistan Teali Cemiyeti gibi örgütlenmeler vardır. Bu ve benzeri dernekleşme çabaları o yıllarda söz konusu olmuşsa da. Fakat Kürtlerin güç olması, uluslararası sistemi oluşturan güçler arasında bir faktör olarak kendisini ortaya koyması söz konusu olmamıştır. Bu anlamda Kürdistan tarihinde herhangi bir diplomasi mirası yoktur. Öte yandan diplomasi yürütmek, siyaset sahnesine çıkmak, siyasallaşmak için siyasal tarih bilincine de sahip olmak gerekir. Geçmişte zayıf kalan

noktalardan biri de buydu. Tarihin gelişim seyrinin, süreçlerin nasıl ve neden yaşandığının, nasıl gelişerek yol alındığının bilinmesi önemlidir.

Bu anlamda Kürdistan mücadelesini hem bulunduğumuz coğrafyada hem de uluslararası camiada yükseltirken bazı tarihi faktörleri bilmek, tarihi gerçeklikleri iyi kavramak gerekmektedir. Çünkü PKK hareketinin diplomasi çalışmaları, her ulusal kurtuluş mücadelesinde olduğu gibi kendi amaç ve hedeflerini, taleplerini dışarıya yansıtma anlamına gelmektedir. Savaşla geliştirilen mücadele, çelişki ve çatışma ne kadar devam ederse etsin, sonuçta çözüm siyasi yöntemlerle, masa başında geliştirilen diyalogla yakalanacaktır. Bu anlamda kendimizi muhatap aldırabilmek için mücadelemizin meşruluğunu resmi düzeyde kabul ettirebilecek güce kavuşmak çok önemlidir. Bunun için bazı temeller atılmıştır. PKK açısından diplomasi deneyimini Parti Önderliği'nin Ortadoğu'ya çıkışıyla başlayarak ele almak gerekir. PKK'nin Ortadoğu'ya çıkmadan önce değişik kesimlerle ittifak arayışı vardı. Örneğin Türkiye sol güçleri, ilerici kesimler ve Kürt örgütleri ile belli bir ittifak arayışları PKK kurulmadan önce ve kurulduktan sonra da mevcuttu. Ama bu tam anlamıyla bir sonuca ulaşamamıştı. Diplomatik girişim anlamında çıkarlar ve hedefler doğrultusunda ilişki geliştirme Parti Önderliği'nin Ortadoğu'ya çıkmasıyla başlamıştır. Bu temelde Parti Önderliği'nin Filistin'e giderek FKÖ ile ilişki geliştirmesi önemli bir adım olmuştu. O süreçte Parti Önderliği Güney Kürdistan'a da gelebilirdi, fakat tercihini Ortadoğu olarak seçmişti. FKÖ'nün o dönemde PKK'den talebi "bize katılın" şeklindeydi. Çünkü o dönemde herkes onlarla aynı saflarda savaşıyordu. FKÖ kurulan ilişkiler sayesinde Bekaa vadisinin mücadelemize açılarak orada bir kampın kurulması sağlanmış, Lübnan'a yerleşme durumu gerçekleşmişti. Bu anlamda önemli bir diplomatik adım atılmıştı.

Her ulusal kurtuluş hareketi, savaş verirken, kendisini dışarıya tanıtmayı, dış kamuoyunda etkili olmayı hedefler. Böylelikle amaç ve hedeflerini tanıtarak dış devletlerin siyasetlerini değiştirmeye çalışır. Bu çalışma PKK açısından da her zaman gündemde olan bir çalışma oldu. PKK de ulusal kurtuluş hareketini geliştirirken kamuoyuna açılarak Kürt sorununu ve kendisini tanıtmaya diyalog kurma amacıyla çeşitli çalışmalar yürüttü. Ama diplomasi çalışmaları daha çok Avrupa ülkeleri eksen alınarak sürdürülmüştü.

PKK tarihi açısından ilk diplomasi çalışmaları, '80'li yıllarda cezaevlerinde vahşet dönemi yaşanırken, bu vahşeti dışarıya anlatma amacıyla çeşitli çalışmaların başlatılmasıyla gelişmiştir. Bu temelde ilk büromuz Fransa'da **Kürdistan Enformasyon Bürosu** adı altında açıl-

mıştır. '80'li yıllarda tek amaç cezaevlerinde yaşanan vahşeti yurtdışına aktarmak, dış kamuoyunu bu konuda bilgilendirmek ve Türkiye'nin gerçek yüzünü ortaya çıkararak teşhir etmektir. Devletlerle diyalog kurmak, ulusal kurtuluş mücadelesini tanıtmak, Avrupa kamuoyunu kazanmaya çalışmak ve devletlerin politikasını değiştirmeyi hedeflemek gibi bir yaklaşım yoktu. Siyasetin ve çalışmaların belirlenmesinde ideolojik yaklaşım damgasını vurmuştu.

PKK'nin kendisini dünya kamuoyunda Kürt halkının siyasal öncülüğünü yapan meşru bir hareket, siyasal bir olgu olarak kabul ettirme sorunu her zaman olmuştur. PKK '80'li yılların sonlarından itibaren terörist, kriminal ve yasadışı bir örgüt olarak kabul edilmiş, bu yönlü çeşitli politikalarla karşı karşıya kalmıştır. Bu yönelimleri aşma amacıyla çok yoğun siyaset yürütmüş ve diplomatik faaliyetler geliştirmeye çalışmıştır. Olof Palme cinayetinin PKK'ye mal edilmeye çalışılması, Almanya'da üst düzey PKK kadrolarının yargılandığı Düsseldorf davaları, PKK'nin Almanya ve Fransa'da yasaklanması, son yıllarda İngiltere'de gelişen yönelimlerin tümü; PKK'nin meşruluğunu inkar eden, bir ulusal kurtuluş hareketi olarak tanınmasını reddeden, buna imkan tanımayan politikaların hayata geçirilmesiyle bağlantılı olarak geliştirilmiştir. '80'li yılların sonları PKK'nin Avrupa'da, hem Kürt kitlesine hem de Avrupa kamuoyuna dönük çalışmalarını geliştirmek istediği dönemdir. Partinin III. Kongresi'nin ardından siyasal faaliyetlere, diplomasi çalışmalarına, ilişki ve ittifak anlayışına yönelik planlar yapılmış, kararlar alınmıştır. Bu temelde çalışmalar yürütme amacıyla Avrupa'ya özgün görevlendirmeler yapılmıştır. Bu yıllarda birçok Avrupa ülkesinde bürolar açılmış, çalışmalar daha çok bu bürolar vasıtasıyla yürütülmüştür. PKK'nin bir suç örgütü, terörist örgüt olarak ilan edilmesi ve yasaklanması, uluslararası sistemde yer alan güçlerin ortak politikalarını çok keskin bir şekilde geliştirmelerinin yansımasıdır. Almanya'nın geliştirdiği PKK yasağı ve Düsseldorf davası, Olof Palme cinayeti bu temelde atılan adımlardır. Bütün bu çabalarla hedeflenen PKK'nin dışı açılma çabalarını, uluslararası kamuoyu nezdinde meşrulaşma doğrultusunda attığı adımları engellemektir. Bu noktada PKK ile Avrupa devletleri arasında kıyasıya bir mücadele yürütülmüştür. Bu durum içinde olduğumuz süreçte de geçerliliğini korumaktadır. PKK o dönemin uluslararası ilişkiler ağı içerisinde yer alması çalışma çabasının sürdürürken kamuoyunu bilgilendirme amacıyla adımlar atmış ve çalışmaları bu yönde ağırlık kazanmıştır. Bülten çıkarma, dergi çalışmaları, küçük bilgilendirme toplantılarının organize edilmesi biçiminde bazı çalışmalar geliştirilmiştir. O

dönemde diplomatik görüşmeye ağırlık veren, bunun arayışında olan bir anlayış henüz oluşmamıştı. Ağırlıklı olarak Türkiye gerçeğini teşhir eden, Kürt sorununu siyasal gerçeği boyutuyla değil, daha çok Kürdistan tarihi boyutuyla ele alarak 20. yüzyıl kapsamında Kürtlerin de temel hak ve özgürlüklerini ifade eden bir yaklaşım kazanmaları yönüyle diplomasi çalışması yürütülüyordu. Bu çalışma tarzının kapsamı dardı ve içerik olarak derinlikli değildi. Siyasi boyutunun fazla gelişkin olması yönüyle de oldukça amatördü.

Avrupa PKK'yi siyasi bir örgüt olarak kabul etmedi

Bizde diplomatlar hiçbir zaman devletlerde olduğu gibi uzun yıllar süren bir eğitimle yetiştirilmemiştir. Bu çalışmayı yürütenler pratik içinde yoğun olarak diplomasiyi öğrenmiş ve gelişme sağlamıştır. Bu durum sancılı bir gerçeklik yaratmıştır. PKK genç bir harekettir, dolayısıyla kadroları da gençtir. Uluslararası ilişkiler alanında yer alan insanlar arasında örneğin siyah saçlı-geç- diplomatlar nadiren görülür. Diplomatlar ağırlıklı olarak ak saçlı insanlardır. Yani daha çok deneyimli ve tecrübeli insanlardan oluşur. Bu açıdan bizde deneyim ve tecrübe sorunu, kurumlaşma sorunu, kadrolaşmama gerçeği temel sorunları beraberinde getiriyordu. Bütün bunlara rağmen Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin geldiği düzeyden hareketle, geliştirilen çalışmalar, çalışmaların zorunluluğu doğal olarak bazı gelişmeleri ortaya çıkardı. Ama üst düzeyde örgüt açısından kararlaşma yakalandıysa da bunun pratiğini uygulamada, geliştirmede amatör ve toy yaklaşımlar ortaya çıktı.

1993'lü yıllara geldiğinde biraz daha olgunlaşma gelişti, kadrolaşma ve kurumlaşma belirginleşti. Nitel ve nicel olarak kadrolaşma ve kurumlaşmada artış yaşandı. Bu dönemde gerilla mücadelesinin gelişmesi, devrimimizin yükseliş dönemini yaşıyor olması, Kürdistan'da vahşet boyutuna varan savaş pratiği diplomatik çalışmalara hız verdi. Fakat üreten değil, Kürdistan'da ortaya çıkan gelişmeleri değerlendiren, gerillanın yarattığı sonuçları dışa yansıtmaya çalışan, onun sözcülüğünü yapan bir çalışma yürütülüyordu. Gerillanın aktivitesinin ve Türk özel savaş rejiminin vahşi savaş yöntemlerinin yükselişi ile birlikte artan bir pratik söz konusuydu. Köy yakmalar, katliamlar, faili meçhul cinayetler ve işkencelerle savaşın boyutu genişledikçe ortaya çıkan sonuçlar diplomasi çalışmalarında yoğunluk kazanılmasını sağlamıştı. Fakat o dönemde diplomasi alanında hem Ortadoğu'da hem de Avrupa'da mevcut duruş

bu ortama dayanarak siyaset yürüten ve sonuç almaya çalışan bir duruş değildi. Aktif, etkin, yönlendiren bir diplomasi yerine daha çok bekleme durumunda olan, pasif veya gizli de denilebilecek, dolayısıyla henüz diplomasi kapsamına ulaşmamış çalışmalar vardı. Ulusal kurtuluş mücadelemizde demokratik güçleri, bazı toplumsal muhalefet kesimlerini aydınlatmayı hedefleyen, onları Kürt mücadelesine aktif destek verme konumuna getirmeyi amaçlayan çalışmalar yürütülüyordu. Örneğin '90'lı yıllarda çalışmalarımız ağırlıklı olarak Kürdistan'a heyet gönderme, Kürdistan ile Avrupa'daki bazı kuruluşlar arasında ilişki geliştirmeye çalışma, Kürt halkını siyasi ve kültürel olarak tanıtmaya çalışmalarıydı. Bu yıllarda diplomasi olarak yürütülen çalışmalarımızda popülist ve abartılı yaklaşım bir tarz olarak oturmuştu. Süreklilik ve diplomatik çabaların zaman alma gerçeğinden uzak, pratik sonuç ve popülizme ağırlık verme belirgin bir tarz olarak ortaya çıkarıldı. Bu diplomasi çalışmalarında hem üst yönetim hem de kadro yapısına yansımıştı.

1990'lı yılların sonlarına doğru durum biraz daha farklılaştı. Dış güçlerin bizden istemleri ve beklentileri giderek değişmişti, artık kimse bizden Kürtlerin nasıl ezildiğini, Türklerin ne tür haksızlıklar uyguladığını duymak istemiyordu, çünkü bunlar genelde biliniyordu. Körfez Savaşı'nın patlaması ile o dönem Kürdistan'da yaşanan trajik durum, bütün dünyayı Kürt sorunu ile karşı karşıya getirmişti. Kürtlerin tarihçesi, istemleri, talepleri, Kürt halkının Türkiye, İran, Irak ve Suriye'de yaşadıkları, bir bütün olarak kamuoyunun gündemine girmişti. Uluslararası kamuoyunun siyasetçi gerçeğiyle aydınlandığı bir dönemde, bizde, kendisini yenilemeyen, eskiyi tekrar eden bir tarz hakimdi. '97 yılına kadar bazı çıkışlar yapılsa da genel durum buydu. Örneğin '94'te PKK ilk defa uluslararası bir konferans düzenledi. Bu konferans PKK'nin sorumluluğunu üstlendiği, değişik güçlerle ortak geliştirdiği bir uluslararası konferanstı. Konferansta, Kürt sorunu hem akademik hem de siyasi, sosyal ve kültürel açıdan kapsamlı olarak incelenmişti. Bundan sonra her yıl en az bir tane uluslararası konferans yapılarak hem ilişki ağının genişletilmesi sağlanmış hem de bu çalışmayı yürüten kadrolarda belli bir siyasallaşma düzeyi yakalanmıştı. PKK'nin bu sahada çalışan kadroları diplomasi alanında yöntem ve bilinç kazanmış, bu çalışmalar sonucunda toy ve amatör yaklaşımlar giderek aşılmıştı. Bu süreçte önceleri amatörlükten kaynaklı olarak yaşadığımız ilginç, hatta komik olarak değerlendirilebilecek durumlar ortaya çıkmıştı, fakat mücadelenin gelişimi ve dünya kamuoyunun bu

“Uluslararası komplo sürecinde örgüt ve kadro gücümüzü planlayarak enerjimizi doğru bir yere kanalize etme noktasında başarılı olmadık. Daha çok dış koşulların bizi belirlediği, sürüklediği bir atmosfer gelişti. Parti Önderliğimizle ortak hareket etme gücünü gösterecek bir yoldaş yoktu, bu noktada Önderliğimizin yalnız kalma durumu söz konusu olmuştur.

Halkın ve mücadelenin, bir bütün olarak hareketin yükü, sorumluluğu Parti Önderliğinin omuzlarında kalmıştı. Bu oldukça zorlayıcı bir gerçektir.”

yönlü aydınlatılması üzerine kadrolaşma, örgütlenmeyi geliştirme anlamında belli adımlar da atılmıştı.

1990'lı yıllarda ilk defa Avrupa'da dış ilişkiler birimi adı altında bir kurumlaşmaya gidilmiş, böylece bu alanda faaliyet yürüten bütün kurumların bu birime bağlanarak örgüt yönetiminin belirlenmesi sağlanmıştır. Çalışmalar ayrı ve özgün örgütlenerek daha derinlikli ele alınmaya başlanmış, bunun sonucunda, nitelik anlamında da belli bir ilerleme kaydedilmiştir. Fakat eski tarzın ve üslubun aşılmasında önemli zorlanmalar da yaşanmıştır. Oysa o dönemde yapılması gereken daha çok çözüm konusunu gündeme getirmektir. Ama “çözüm derken neyi kast ediyorsunuz? Kürt sorunun çözümüne nasıl bakıyorsunuz? Nasıl bir çözüm modeliniz var?” biçiminde geliştirilen sorularla karşılaşmaya hazır değildik. Daha çok Kürt sorununu, dolayısıyla yaşanan savaşı, vahşeti anlatmaya hazırız. Bu tür sorular karşısında tatmin edici cevapları ortaya koyabilmek, siyasi bilinç gerektiriyordu. Bu bilinç düzeyi, özellikle '90'lı yıllardan sonra adım adım gelişmiştir. PKK'nin ERNK bürolarını açması, bazı ülkeler nezdinde temsilcilik düzeyinde derinlikli ve nitelikli çalışma yürütmeye başlaması ve kadrolaşmada niteliksel gelişme adım adım gerçekleşmiştir. Bu gelişme, yaşanan zorluklar sonrasında yakalanmıştır.

1990'lı yıllarda özellikle Avrupa'da çeşitli ilişki ve ittifak anlayışları da geliştirilmiştir. PKK'nin ideolojik ve siyasal açıdan örgütsel yapılanması ve yürüttüğü savaş boyutunda tanıtılması, bir Kürt hareketi olarak tanınması ve gündeme girmesi adım adım gelişirken, bu durum siyasi çalışmalara da yansımış, ilişki ve ittifak çalışmalarında gelişme sağlanmıştır. Yine mücadelemize karşı antipropaganda çalışması yürüten tüm güçlerin yarattığı önyargıları kırma, uluslararası ilişkiler kapsamında ilişki ağını yaratma çabası yoğunlaşmıştır. '90'lı yılların sonuna geldiğinde özellikle Körfez Savaşı'yla Avrupa'da Ortadoğu'ya yönelik gelişen ilgi, Kürt sorunun gündeme girmesi, bunların yanı sıra Parti Önderliğimizin geliştirdiği ateşkes girişimleri diplomatik faaliyetleri yürütmeye önemli çıkışlar yaratmıştır.

Avrupa'da PKK'ye siyasi bir örgüt ola-

rak bakma yaklaşımı oldukça zayıftı. Daha çok silahlı savaş yürüten, sadece silahlı savaşın mantığı olan bir örgüt olarak ele alınıyordu. Bir programı, tüzüğü ve ideolojisi olan siyasal bir örgüt olarak değil, uzun ve kısa vadeli planları, hedefleri olan bir oluşum, ulusal kurtuluş hareketi biçiminde ele alınıyordu. Bu bakış açısıyla uzun yıllar sancılı bir dönem yaşanmıştır. Bu bakış açısının yıkılarak PKK'nin bir güç olarak ortaya çıkmasında PKK'nin Güney Kürdistan'da edindiği konum, Kuzey Kürdistan'da geliştirdiği gerilla mücadelesi ve Küçük Güney halkı arasındaki varlığı, siyaset içindeki konumlanması belirleyici olmuş, böylelikle PKK üzerinde geliştirilmek istenen siyaset parça parça delinmiştir. Buna karşı emperyalist güçlerin yoğun saldırıları durmamış, dönem dönem farklı politikalar uygulanmıştır.

1993'lü yıllara kadar diplomasi çalışmaları Avrupa'da siyasi savunma ağırlıklı olarak gelişiyordu. Avrupa ülkelerinin buna cevabı ise bazı ERNK temsilcilerinin tutuklanması oldu. Bu yeni bir politikanın hayata geçirilmesiydi PKK'yi reforme etmek, örgüt anlayışını değiştirmek isteyen bir siyasetin uygulama girişimleriydi. Tabii buna karşı da önemli bir mücadele verilmeye çalışıldı. Özellikle Kani arkadaşın davasından sonra daha farklı bir siyaset geliştirilmişti. PKK'nin artık 'terörist' bir örgüt olarak değil, 'kriminal' işleyen bir örgüt biçiminde ele alınacağı ortaya konulmuş ve PKK davasından yargılananlara siyasi savunma yapmalarını dayatılmıştı. Böylece davalarda geliştirilen savunmaları bir strateji ve ilişkilendirme olarak ele alan mantığı tamamen ortadan kaldırmayı hedefleyen bir siyaset güdülmüyordu. Yine daha değişik politikalar da uygulanıyordu. Örneğin Almanya'da PKK yasaktı, fakat Westfalen eyaletinde çalışma yürütme ve bazı etkinlikler organize etme hakkı vardı. Böylece açık kapı bırakma yönlü bir siyaset izleniyordu. Bu çifte standartlı yaklaşımlar, yani bir yandan bastırma, diğer yandan olumlu bir yaklaşım sergilemekle muğlaklık yaratılmaya çalışılıyordu. Tam bir havuç-sopa politikası izleniyordu. PKK'nin liberalize edilerek veya yumuşatılarak kitle tabanından yavaş yavaş uzaklaştırılması ve böylece güçten düşürülmesi amaçlanıyordu. Bu yolla PKK'nin siyasal gücünün azaltılacağı inancı vardı.

Uluslararası komplo ve diplomasi

Diplomasi anlamında en çarpıcı ve acı sonuçları içinde barındıran süreç, uluslararası kompunun geliştirildiği süreçtir. Hiç bir zaman, o dönem olduğu kadar çarpıcı bir şekilde diplomasi gerçeğiyle karşı karşıya kalmadık. Uluslararası ilişkiler gerçeğimiz ve bu alanda ne durumda olduğumuz komplo sürecinde çok çarpıcı bir biçimde ortaya çıkmıştır. O dönemde şu sorular çok soruluyordu; Önderliğin Kenya'da kaçırılışı nasıl oldu? Yunanistan ve İtalya gibi ülkeler bunu bize nasıl yaparlar, bunlar bize dost değiller miydi? Avrupa'da bize yakın hiç mi kimse yoktu da Önderliğimize yer bulamadık vb. Biz diplomasiye dost anlayışımız noktasında en çarpıcı deneyimi o dönem yaşadık. Bir bütün olarak uluslararası ilişkiler gerçeğini ve temel dayanaklarını, karakteristik özelliklerini, etik ve ahlaki değer ölçülerini, kurallarını ve prensiplerini kavrayamadığımızı o

zaman daha net gördük.

O dönemde yaşananlar sonucunda önemli tecrübeler ortaya çıkmıştır. Bunları özeleştirme kapsamında ortaya koymak gereklidir. Biz bu yetersizliklerin bedelini hem hareketimiz hem de halkımız açısından Önderliğin esaretiyle son derece acı bir şekilde ödedik. Bir zamanların İngiliz Başbakanı Churchill şöyle demiştir; *“İngilizler olarak bizlerin ebedi dostları yoktur, ebedi çıkarlarımız vardır.”* Bizde ise gerçekten dost arama mantığı vardı. Partimize, halkımıza yakın olan şahsiyetlerle daha çok niyetlere ve duygulara dayalı dostluk ilişkileri geliştirmeye çalışıyorduk. Bu ilişkiler de Kürt mücadelesinin haklılığının tek başına yeterli olduğuna inanan kesimlerle kurulmaya çalışılıyordu. Bunun dışında alternatif arayışı fazla yoktu. Bu noktada son derece anlamsız bazı sorgulamalara bile gidildi. Siyasette ve diplomaside öyle anlar vardır ki, bir karar almak gerektiğinde, birkaç seçenekten hangisi seçilirse seçilsin, diplomatın temsil ettiği güç açısından kötü karar anlamına gelir. Böyle bir anda, uzun vadede en az pişmanlık ifade eden bir karar alınmalıdır. Biz bu gücü fazla gösteremedik. Parti Önderliği'nin Avrupa'ya geçtiği süreçte yaşananlardan çıkartılması gereken sonuçlardan biri budur. Çok fazla tedbirli, planlı ve organizeli hareket etmeyen bir yaklaşım vardı. Örneğin Parti Önderliği ilk İtalya'ya geldiği zaman ortam son derece olumsuzdu. İtalya ve Avrupa kamuoyu olumlu yaklaşıyordu. O günlerde İtalya basınında *“dünyada yaşayan son devrimci İtalya'da”* biçiminde haberler yer almaktaydı. Parti Önderliği'ni, PKK'yi ve Kürt halkını öven, Kürt sorununun gündeme getiren, Avrupa liderlerini Kürt sorununu tartışır hale getiren bir atmosfer vardı. Bu atmosfer öyle olumsuzdu ki, adeta ayaklarımızı yerden kesmişti. Yani bir bütün olarak kendini bu olumlu havaya kaptırma durumu vardı. Örgüt ve kadro gerçeğimiz açısından tehlikeleri fazla hesaplamayan, öngörülülü olamayan bir duruş vardı. Parti Önderliğimiz bir yandan sürekli olarak uluslararası kompunun tehlikesine dikkat çekerken, diğer yandan peş peşe siyasi manevralar geliştirerek açılım yapmaya çalışıyordu. Parti Önderliği, bu adımlarıyla yaşanan gelişmelere karşılık vermeyi amaçlıyordu. Fakat benzer yaklaşım kadrolar açısından sergilenemedi, Önderliğimizin bu yaklaşımına güçlü bir biçimde cevap verilmedi. PKK ve Önderlik karşıtı uluslararası komplo ittifakı, ABD ve İngiltere öncülüğünde bir cephe haline geldi. Diğer devletlerin tümü bunun yedek gücü oldu. Rusya, Yunanistan, Almanya ve Batı Avrupa bu temelde komploya dahil oldular.

O süreçte yaşananlardan halk ve parti olarak edindiğimiz önemli bir deneyim dostluk olgusuna yaklaşımımıza ilişkindir. O dönemde Yunanlıları dost olarak kabul ediyor, bu temelde onlara güveniyor ve onlardan bize herhangi bir zararın gelmeyeceğini düşünüyorduk. Yunanistan Türkiye'nin düşmanı yani bizim düşmanımızın düşmanı olduğuna göre bizim de dostumuz olmalıydılar! Fakat biz siyasette, özellikle de uluslararası ilişkiler kapsamında dost olunmayacağına, bu anlamda dost aranmaması gerektiğini bu deneyimle çok somut olarak görebildik. O dönemde örgüt gücümüzü çok farklı bir şekilde örgütleyebilir, örneğin kamuoyuna ve uluslararası kuruluşlara dönük çalışmalar geliştirebilir, hukuk alanında yürüteceğimiz çalışma-

larla çok daha etkin olabilirdik. Ama bu konudaki birikim ve yeteneklerimiz böyle bir çalışma yürütmemiz açısından yeterli değildi. Örneğin hukuk alanında tecrübesizliğimizin yarattığı çelişkileri daha önce de yaşamıştık. Örneğin Almanya ve İngiltere'de üst düzey yetkili arkadaşlarımız tutuklandığında hukuksal, siyasal mücadelenin nasıl verileceği noktasında deneyim sahibi değildik. İçinde yaşadığımız ülkenin hukukunu tanıma, anlama ve içerisindeki boşluklardan yola çıkarak nereden gedikler açılabilir, açılan gediklerden nasıl yararlanılabileceği konularında hakimiyetimiz yoktu. Bu boşluk uluslararası komplo sürecinde yeniden gündeme gelmişti. Örgüt ve kadro gücümüzü planlayarak enerjimizi doğru bir yere kanalizetme noktasında başarılı olamadık. Daha çok dış koşulların bizi belirlediği, sürüklendiği bir atmosfer gelişti. Parti Önderliğimizle ortak hareket etme gücünü gösterecek bir yoldaş yoktu, bu noktada Önderliğimizin yalnız kalma durumu söz konusu olmuştu. Halkın ve mücadelenin, bir bütün olarak hareketin yükü, sorumluluğu Parti Önderliği'nin omuzlarında kalmıştı. Bu oldukça zorlayıcı bir gerçektir.

Avrupa zaten Kürt sorununu ele almaya hazır, bunu yapma konusunda istekli değildi. Böyle bir yaklaşım, Avrupa'nın ne tarihsel ne de güncel politika ve çıkarlarına uygun düşüyordu. Kürt sorununu Türkiye'ye karşı ve Ortadoğu zemininde kendi çıkarları temelinde bir kart olarak kullanma yaklaşımı geçerliydi. PKK'nin imha edilmesi, dağıtılması, Parti Önderliği'nin siyasal anlamda ve farklı boyutlarda tasfiye edilmesi onların çıkarlarına hizmet ediyordu. Bu temelde bir ittifak anlayışıyla hareket ettiler. Bizde ise bu durumu yeterince iyi çözümleyememe ve buna karşı her alanda tedbir geliştiremememe durumu ortaya çıktı. Daha çok parçalı, dağınık ve somut bir planı olmayan bir çalışma söz konusuydu. Örneğin kitle gücümüzü siyasal bir güç haline getiren, uluslararası ilişkiler boyutunda hareketimizi bir güç olarak ortaya çıkaran bir etken olacak düzeyde örgütleyemedik. Oysa halk hazır ve bunu çok somut bir şekilde geliştirdiği eylemlerle ifade etmişti. Buna rağmen halkı yöneten bir örgüt oluşumuna gidilmedi. Tartışan, karar alan, tehlikeleri, riskleri iyi hesaplayabilen, uzun, kısa ve orta vadeli düşünerek alınan kararlar doğrultusunda pratik adımlar atan bir örgüt yapılanmasına, siyasal yapılanmaya ihtiyaç vardı. O dönemde örgüt olarak içine girdiğimiz bir diğer hata, kendi kadrolarımızla çalışmak yerine direkt dış güçler veya dış güçler tarafından etki altında bulunan yapılanmalarla çalışmaktı. Böylece sürecin ağırlıklı olarak bu kesimler tarafından belirlenme durumu ortaya çıktı. Birden

bire, daha önce hiç ilişkilerimizin olmadığı çok farklı kişiler sahneye çıkmıştı.

Bütün bunlar sonucunda diplomasi tecrübesi konusunda, siyasal ilişkilenmelerin karakterinin ve özelliklerinin neler olduğu, siyasal ilişkilenmelerin nasıl yaratılması gerektiği konularında oldukça önemli ve çarpıcı dersler çıkartılmıştır. Özellikle uluslararası kamuoyu gerçeği, devletler ve ilişkilenmeler gerçeği anlamında önemli sonuçlara ulaşılmıştır. O dönemde İtalya ve Avrupa kamuoyuna dönük faaliyetlerimizi geliştirip ittifak anlayışını güçlendirebilseydik, halkı eylemliliğe çekme, halkla birlikte güçlü etkinlikler gerçekleştirme, daha farklı boyutlarda çalışmalar yürütmeye ağırlık verebilseydik farklı sonuçlar ortaya çıkardı. Hatta Önderlik hakkında karar vermeye giden, Önderliği tartışan kesimleri başka faktörleri de hesaba katmak durumunda bırakabilirdik. Fakat bunlar yapılamadı, böyle bir atmosfer geliştirilemedi. Yönlendirme diplomasisiyle Parti Önderliğimiz Avrupa'dan çıkarıldı. Bundan sonra, Önderliğimizin tasfiyesi amacıyla geliştirilen uluslararası komplo hız kazandı. Önderliğimizin İtalya'ya gelişiyle birlikte o süreç biraz duraklatılmıştı. Fakat bu adım sürüklenilemedi.

Parti Önderliğimizin esaretinin hemen ardından partimiz uluslararası ilişkileri dondurma kararı almıştı. O dönem tüm uluslararası sistem partimizin imhasına dayalı Önderliğimizin esareti temelinde ortak bir siyaset gütmüştü. Bu gerçek karşısında diplomatik girişimde bulunmak ne ikeli ne de mantıklı bir yaklaşım olurdu. Kaldı ki o süreçte örgüt içi ayrışmaları geliştirmek amacıyla farklı kesimlerin girişimleri de gündeme gelmişti. İsrail ve ABD kaynaklı taşeron ülkeler "diyalog" arayışına girmişti. Parti Önderliğimize yaşam hakkı tanımayan sistem karşısında alınması gereken pozisyon örgütsel bütünlüğe ağırlık vermektir. Yapılan da daha çok bu oldu.

Demokratik çözüm stratejisinde diplomasi

Parti Önderliğimizin geliştirdiği yeni stratejiyle birlikte çok daha farklı bir konumlanış ortaya çıkmıştır. PKK'nin bu yüzyıl gerçeği karşısında bir alternatif olarak ortaya çıkarak mevcut yüzyıl gerçeğine müdahale etmesi söz konusudur. Üstelik uluslararası sistemin öncü güçleri tarafından kullanılan kavramları kullanarak, insanlığın özüne dönük bir siyaset anlayışıyla geliştirilen bir yaklaşım söz konusudur. Demokrasi, eşitlik ve özgürlük kavramları, insanlığın günümüze kadar yarattığı değerler egemen güçler tarafından çok farklı bir içerik kapsamında ele alınmaktadır. PKK'nin yeni stratejisi, bu sistemde yer alan tüm güçlerin karşı-

“Geçmişin alışkanlıklarını aşmak kolay değildir. Çünkü yeni dönemin siyaset yapma tarzı, üslubu ve dili farklı olmak durumundadır. 21. yüzyıl uluslararası sisteminde nasıl yer alacağımız, politik bir güç, sosyal bir varlık ve askeri bir güç olarak konumlanmamızın nasıl gerçekleşeceği, nasıl muhatap olacağımız ve kendimizi güç olarak kabul ettireceğimiz konuları önemlidir. Bu duruma kaynaklık eden, iç içe geçmiş faktörleri birlikte ele almak gerekir.”

sında yer alarak onlara müdahale etmedir, bu anlamda yeni uluslararası ilişkilenmelerin yaratılmasına karşı yapılan bir müdahaledir. Bu strateji, PKK kadrolarına her zaman olduğundan daha fazla diplomasi geliştirme imkan ve zeminini sunan bir stratejidir. Geçmişte gerilla mücadelesini yürütüyor olmamız pek çok kapının açılmasını engelliyordu. “Savaşyorsunuz, silah kullanan bir örgütsünüz, terörist bir örgütsünüz bu anlamda sizinle görüşmüyor, sizi dikkate almıyoruz” biçiminde gerekçeler vardı. Yeni süreçle birlikte bu yaklaşımlarda bir farklılaşma ortaya çıkmaktadır. Her şeyden önce PKK'nin hem Kürt halkı nezdinde hem de Ortadoğu halkları ve uluslararası kamuoyu nezdinde edindiği bir yer, kazandığı bir konum vardır. Bu anlamda daha geniş ittifak cephelemeye ulaşmak mümkündür. Yeni strateji çok daha farklı alanlar açan, bu zemini güçlendiren bir faktördür. Her zaman olduğundan çok daha fazla siyaset yapma zeminine, zamanına ve imkanlarına sahibiz. PKK, daha önce de siyasal mücadele yürütmeyi yadsımadığı halde bunu geliştirmenin zamanını, imkanını bulamamış, bütün imkanları ağırlıklı olarak silahlı mücadeleyi geliştirmek için kullanmıştır. Bu yaklaşım, o dönemin gerektirdiği bir zorunluluktur. Yeni stratejiyle daha farklı bir pozisyon alma durumumuz söz konusudur. Bu pozisyon bize değişik çevrelerle ittifak geliştirme, onlarla ortak hareket ve eylem geliştirme imkanı sunacaktır. Bu anlamda bir ulusal kurtuluş hareketi olarak, demokratik kurtuluş çizgisi temelinde Türkiye somutunda ve Ortadoğu'daki diğer parçalar nezdinde yürütmeye çalıştığımız çalışmalarda, siyasal faaliyetlere ağırlık vermeyiz gerekmektedir. Siyasal mücadeleyi yasal mücadele olarak ele almıyor, bunun çok daha ötesinde, bir halk hareketliliğinin, demokratik çalışmanın geliştirilmesi temelinde ele alıyoruz. Bu anlamda ilişki ve ittifak geliştirme bu mücadele çizgisinin temel yöntemlerinden biri olmak durumundadır. İleri düzeyde bir aydınlanma ve bilinçlenme hareketi geliştirmemiz gerekmektedir. PKK'nin meşru bir hareket, Parti Önderliği'nin de meşru bir ulusal ve siyasal önder olarak tanınmasını ve uluslararası sistemde yerini almasını sağlamamız gerekmektedir.

Geçmişin alışkanlıklarını aşmak kolay değildir. Çünkü yeni dönemin siyaset yapma tarzı, üslubu ve dili çok daha farklı ol-

mak durumundadır. 21. yüzyıl uluslararası sisteminde nasıl yer alacağımız, politik bir güç, sosyal bir varlık ve askeri bir güç olarak konumlanmamızın nasıl gerçekleşeceği, nasıl muhatap olacağımız ve kendimizi güç olarak kabul ettireceğimiz konuları önemlidir. Bu duruma kaynaklık eden, iç içe geçmiş faktörleri birlikte ele almak gerekir. PKK'nin askeri varlığı, Kürt halkı üzerindeki etki gücü, bölgede egemen güçlerin uygulamak istediği planlar karşısında engel teşkil eden önemli etkenlerden biridir. Yeni süreçte bu alandaki çalışmalarımızı diplomatik kapsama getirmek önemlidir. Diplomatik düzeye ulaşabilmek için, diplomasi çalışmalarımıza Kürt sorununun çözümünü de içinde barındıran bir siyasal içerik kazandırmak, sorunu dünyadan izole eden değil, dünyada yaşanan gelişmeler ve uluslararası konjüktürle birlikte ele alan, Kürt sorununun etki gücünü çok somut bir dille ortaya koyan, ifade eden bir duruşun gelişmesi gerekir. Bu gerçeği temsil gücü, bize siyaset yapma ve uluslararası ilişkileri yürütme gücünü verecektir. Geline aşamada diplomasi demokratik kurtuluş çizgimizde geliştirmemiz gereken temel çalışma sahanlarından biridir. Bu sahanın daha etkin bir kadrolaşmayı yaşaması ve kurumsallaşması önemlidir. Kürt sorununun çözümü açısından stratejik önem arz eden bölgelerde, özellikle de Ortadoğu'da konumlanarak siyasal ve örgütsel temsil gücüne ulaşmak, Avrupa'daki konumlanışımızı stratejik düzeyde ele alarak burada da siyasal ve örgütsel bir ifade gücüne ulaşmak çok önemlidir. Bu alanlardaki diplomatlarımızın konumlandıkları sahayı çok iyi tanıyan, tarihini bilen, ideolojimize son derecede hakim, ideolojik olarak donanımlı arkadaşlar olmaları gerekmektedir. Diplomasi sahası dışı açık bir saha olduğu için dıştan etkilenmeye de son derece açık olan bir alandır. Bu anlamda dıştan etkilenmeye açık, bu konuda zayıf kişiliklerin buralarda konumlandırılması büyük tehribalara yol açmaktadır. Diplomasi sahasında yaşadığımız temel sorunlardan biri de bu olmuştur. Örneğin bazı devletlerle görüşmeler yapılıyordu. Bazı kişiliklerin partinin anlayışını, ideolojisini onlara dayatacağına onların anlayışını istemlerini partiye dayatan yaklaşımları vardı. Dışardan etkilenen değil, parti ideolojisine son derece hakim, partinin dönemselleştirilmiş politikasını bilen, uzun, kısa ve orta vadeli hedefleri bilen ve sonuna kadar bağlı kalan, dürüst, samimi ve bu noktada yetkin olan, hem etkili bir hitap gücüne hem de geniş bir izah gücüne sahip kişiliklerin yetiştirilmesi ve bu sahanın böyle kadrolar aracılığıyla geliştirilmesi gerekmektedir. Bu konuda önemli bir birikim ve örgüt tecrübesi vardır. Her şeyden önce gelişkin bir ideolojik yapılanma ve canlılığını koruyan, süreklilik arz eden bir mücadele vardır. Bu durum doğal olarak çalışma ortamı yaratmaktadır. Mücadele gerçeğimizin, pratik içinde insanı yetiştirme ve geliştirme gibi bir özelliği vardır. Geline aşamada bu birikime sahip olmak kadar bunu biraz daha geliştirme, nitelik kazandırma yönünde imkanlara sahibiz.

Birebir ilişkilenme ve ilişkilerde süreklilik sağlama çalışmanın temelidir

Diplomasiyi bütün boyutlarıyla geliştirmek önemlidir. Diplomasi sadece belli bir devletle görüşmek değildir. Örneğin bazı devletleri Kürt sorununun çözümü konusunda arabuluculuk yapmaya teşvik etmek, Filistin-İsrail soru-

nunda olduğu gibi çözüm çabası içerisine girmesini beklemek, bu olmayınca da “neden kimse arabulucu olmak istemiyor?” biçiminde bir mantıkla bakmak doğru değildir. Kürt sorununun çözümünde uluslararası inisiyatifi geliştirmeye çalışmak, sorunu uluslararası hukuka denk bir şekilde çözmeye çalışmak, bu noktada uluslararası güçleri teşvik etmek gereklidir, fakat atılacak adımlar yeni stratejimiz doğrultusunda olmalıdır ve temel çözümün Kürt ile Türk, Kürt ile Arap ve Kürt ile Fars halkları arasında gelişeceği asla unutulmamalıdır. Uluslararası gücü, bu işin direkt muhatabı haline getirmek yerine onları teşvik edici bir unsur olarak ele almak önemlidir. İdeolojik yaklaşımımız budur. Bu sorun Türkiye, Irak, İran ve Suriye ile halledilecektir. Eğer uluslararası güçlerin yardımcı olmaları isteniyorsa, bu yardımın ancak teşvik edici olmakla yapılabileceğinin, soruna daha farklı bir düzeyde ulaşmak yerine siyasal, sosyal ve moral anlamında destekleyebilecek bir konuma sahip olabilecekları bilinmelidir.

Yeni diplomasi anlayışımızda sadece devletlerle konuşmakla yetinen bir yaklaşım yerine, halkların demokratik güçleri ile ittifak kurabilen, değişim ve dönüşüm siyasetini bu güçlerle birlikte geliştirebilen bir anlayışın sahibi olmak, buna denk bir güce ulaşarak böyle bir politika ve siyaset yürütmek gerekir. Diplomasi-nin bir ayağı da budur. Diplomasiyi, çalışma yürüttüğümüz ülkelerin iç dinamikleriyle ilişki kurarak geliştirmek, kendini onlara tanıtmak kadar onlarla birlikte ortak mücadele ve eylem anlayışını geliştirmek önemlidir. Diplomasi anlayışımızda uluslararası kuruluşları muhatap alan bir çalışma geliştirilmelidir. Kürt sorununu BM ve AGİT gibi kuruluşlara taşımak, bunu yapabilmek için de bu kuruluşların tarihçesini, çalışma kurallarını bilen, bu konuda uzmanlaşan kadroların yaratılmasıyla, bu kuruluşlara hitap eden bir siyasal yaklaşımın ve çalışma tarzının benimsenmesi gerekir.

Bunların dışında diplomasi anlayışımızda özellikle sivil toplum kuruluşları ile birlikte hareket edebilen, örgütlü bir mücadele yaratabilen bir anlayış hakim olmalıdır. Diplomaside birebir ilişkilenme ve ilişkilenmelerde süreklilik sağlamak gereklidir. Fakat bizim açımızdan sadece günümüz diplomatlarının yaptığı gibi belli yerlere gidip gelmek sonuç almak için yeterli değildir, birebir ilişkilenmeyi ve bu ilişkilerde sürekliliği esas alan bir yaklaşımın geliştirilmesi önemlidir. Bizde geçmişten beri yakalanamayan tarz budur. Bizde süreklilik kazanan bir ilişkilenme tarzı yerine kesintiye uğrayan bir diplomasi ağırlıkta yürütülmüştür. Başlatıldığı halde devam ettirilemeyen bir ilişki tarzı hakim olmuş, kurulan ilişki çalışmanın bitimiyle kesilmiştir. Kurulan bir ilişkiyi daha farklı çalışmalara taşıma noktası zayıf kalmıştır. Yeni dönemin diplomasi çalışmalarında kendimizi siyasal olarak yetkinleştirmek, siyasal bir formasyona kavuşturmak çok önemlidir.

Geçmişin ağır savaş gerçeğinin ideolojik yansımalarını siyasetin ve diplomasi-nin diline aktarabilmek, bu anlamda yaratılan değerleri güçlü bir temsile kavuşturmak gerekir. Bu noktada bizim yeniden yapılanmaya ihtiyacımız var. Bize karşı olan güçlerin de bulunduğu platformlara katılma gücünü göstermek, o zeminde onlara cevap verme gücünü geliştirmek, hatta ısrarla bize karşı olan güçlerin katıldığı platformların olmasını istemek, bu temelde bir tartışma zeminini yaratmak gerekir. Böyle bir tarz ve

yöntem geliştirilmelidir. Bu da kuşkusuz belli bir yetkinlik ve özgüven gerektirir. Bu noktada bazı sorunlar yaşanmaktadır. Yetkinleşmede yetersizlik, güven olgusunun zayıflığı, siyasi güç olma anlamında ve yaşananları ifade ediş tarzında bir tecrübesizlik söz konusudur. Bu durumun aşılması gerekmektedir. Bu noktada bazı sorunlarımız var. İçinde bulunduğumuz süreçte daha fazla diyalog, tartışma ve siyasi ilişkilendirme geliştirilmesi gerektiği gibi, diplomasi ayağımızın temeli olarak adına halk diplomasisi denilen, halk öncülüğünde ve halkın temel dayanak yapıldığı eylemliliklerin geliştirilmesi gerekir. Serhildan çizgisini bunun çatı eylemi olarak değerlendirmek gerekir. Yeni dönemde gerek devletler, uluslararası kuruluşlar nezdinde yürüttüğümüz diplomasi çalışmaları, gerekse sivil toplum kuruluşları ile ilişkilendirme temelinde yürüttüğümüz çalışmalarda temel diplomasi gücümüz halk diplomasisi olacaktır. Halkla birlikte siyaset yürütme ve bu temelde geliştirilen her türlü etkinlik, kimlik ifadesi, bütün ulusal kurtuluş hareketleri açısından son derece önemli olduğu gibi bizim açımızdan da öyledir. Biz bu noktada belki de hiçbir örgütün sahip olmadığı kadar halkla diplomasi yürütme gücüne sahibiz. Son derece politize olmuş, bağlı, talimatı aldığı an harekete geçebilen bir kitle potansiyelimiz var. Bu, PKK açısından en temel diplomasi ve siyaset yürütme gücü olacaktır.

Ortadoğu kültürel ve tarihsel olarak bir direniş kalesidir

Siyasallaşma olarak ifade ettiğimiz yeni çizgimiz karşısında Türk devleti siyasi bir hareket haline gelmemize asla izin vermeyeceğini ortaya koymaktadır. PKK'nin ve Parti Önderliği'nin meşru öncülük olarak tanınması, siyasi kimliğinin kabul edilmesi, bu kapsamın yanı sıra Kürt halkının meşru haklarının yasal güvencelere kavuşturulması, siyaset yürütme hakkını kazanması gerekmektedir. PKK'nin bir bütün olarak Irak, İran, Suriye ve Türkiye üzerinde kendisini yaygınlaştıran, politikasıyla ve alanlardaki siyasetleri etkileyen, aynı zamanda bölge üzerinde çeşitli plan ve hesapları olan uluslararası güçlerin politikalarını etkileyen bir duruşu yakalaması, bunun aktif rol oynayıcısı olması gerekir. Demokratik Ortadoğu Federasyonu teorisini geliştirerek, demokratik kurtuluş çizgisini ortaya koyduk. Bunun nedenlerini, gerekçelerini ifade ettik, fakat bu işin siyasetini, diplomasisini yürütme bundan sonra atılacak adımlarla gelişecektir. Diplomasiyi yürütmede propaganda, ajitasyon, kültürel ve sosyal faaliyetler, siyasi faaliyetlerin her alanı oldukça etkilidir. Birbirini besleyen ve güçlendiren yanları olacaktır.

Bu konuda yaşadığımız hata ve eksiklikleri iyi kavrayarak aşmamız gerekmektedir. Yeni süreçte demokratik kurtuluş çizgimize denk ilişki ve ittifak çizgimizin kapsamını ve hedeflerini iyi belirlememiz, Türkiye'deki bütün kesimlerle, işçi ve emekçi sınıflarla, sivil toplum kuruluşlarıyla, ilgili ülkelerin halkları ve farklı siyasi kesimleriyle ilişki ve ittifak arayışına girme, bunun kapsamını, hedeflerini belirleme, döneme denk ilişki ve ittifak çalışmalarında doğru üslubu yakalayarak derinleştirme noktasında çalışmaların üzerinde durmamız gerekmektedir. Bütün bunlar diplomasi çalışmamızın kapsamı olacaktır. Bu kapsam geliştirile-

rek belli bir bütünsellik yaratıldığında, uluslararası sistem içerisinde yer alma durumumuz gelişecektir.

Her sistem aynı zamanda bir kültür olayıdır. Her sistemin geliştirdiği, dayattığı bir kültür olgusu vardır. Hatta bir sistem kültür olarak toplumlara indirgendığı andan itibaren süreklileşir ve kendi geleceğini garanti altına alır. Bu gerçeklik, yeni dünya düzeni açısından da geçerlidir. Bu noktada amansız bir savaşımın ve yeniden yapılanmanın geliştirilmesi gereklidir. Ortadoğu yeni dünya düzeni karşısında kültürel açıdan ve tarihi açıdan bir direniş kalesi olarak varlığını korumaktadır. Buna rağmen zayıf ve yetersiz yanları da oldukça belirgindir. Dayatılan sisteme karşı güçlü bir savaşım vermeme, güçlü bir karşı koyma yapamama ve içe büzülme durumu söz konusudur. Bu anlamda PKK'nin çıkışı, siyaset yürütme, ilişki ve ittifak geliştirme anlayışı aslında bir sistem yaratmada öncülüğü elde etme arayışıdır. Bütün bunlar, PKK'nin ABD'nin yeni dünya düzeni adı altında oturtmak istediği kültüre, sosyal yaşama, çözüm anlayışına halklar lehine müdahalesidir. Bizim tüm diplomasi çalışmalarımızın bu hedef doğrultusunda gelişmesi, bu kapsam ve karakterde olması gerekir. Güncel, güncel olduğu kadar tarihi gerçeklerin bilincinde bir diplomasi geliştirilmesi, sadece tartışan, görüşen, masa başında oturup konuşan değil, tam tersine eylem adamı olan, hem eylemini gerçekleştirebilen hem de hedef ve amacı kapsamında bazı çalışmalar yürütebilen bir kapsama ulaşmak gerekir. Bunu bütün alanlarda, her zemin üzerinde geliştirmek gerekir. Bu konuda geçmişte yaşadığımız beklentili, pasif, mücadelenin yarattığı sonuçları alıp aktarmakla yetinen duruşun aşılması gerekmektedir. Pasif değil, aktif, etkin gerillanın yarattığı sonuçlara dayanarak yetinmeyen, siyasette üreten, müdahaleci olan, belli bazı alanlara girme konusunda kapıları zorlayan, diyalog geliştirmeye çeken bir duruşun gelişmesi, bu siyaset anlayışını geliştirecek kadro yapılanmasının ortaya çıkması gerekir. Döneminin diplomasi anlayışını böyle ele almak gerekir.

İçinde olduğumuz yüzyılda egemenler kendi siyasetlerini geliştirerek uluslararası sistemi bu temelde şekillendirirken, insanları tarihinden, köklerinden kopararak tüm ilişkileri durdurmakta, sınıf ve ulus ilişkilerinin artık olmadığını iddia etmekte, günümüzü geçmişten tamamen koparan bir mantığı hakim kılmak istemektedirler. ABD her zaman kendi moral değerlerinin, sosyal yapılanmasının, kültürünün en üstün ve öncü düzeyde olduğuna inanmıştır. ABD'nin böyle bir egoist yapılanması vardır. Oysa gerçeklik böyle değildir. İlişkilerin ortadan kalkmadığı, aksine geline aşamada çok daha keskin bir şekilde varlığını koruduğu, günümüz diplomatlarının ve siyasetçilerinin çalışma kapsamının da bu temelde farklılaştığı bir gerçektir. Mevcut dünya gerçekliğinde insanlığın karşı karşıya olduğu sorunlar bu çalışmaların içeriğini belirlemektedir. Siyasetçi, temsilini yaptığı halk topluluklarının veya sosyal kesimlerin çıkarlarını, hedeflerini esas alarak siyaset yürütme durumundadır. 21. yüzyılda halkın siyasetçiye güveni, ilgisi oldukça zayıflamıştır. Bu durum, sadece Türkiye'de değil, bütün dünya açısından yaşanan bir gerçekliktir. Bu anlamda insanları siyasetten koparan, uzaklaştıran bir mantık geliştirilmektedir. Bu durum aşılmalıdır. İnsanların, halkların her zamankinden daha fazla siyasi olarak aktif olma-

ları, diplomatik çalışmalar içinde yer alan, onun kurallarını, ilkelerini, ölçülerini belirleyen bir yaklaşımın sahibi olmaları gerekmektedir. Bu, bizim öncülük yapmamız gereken bir noktadır.

Diplomasi anlayışımız bir mücadele anlayışıdır

PKK sadece ulusal boyutta çözüm geliştirmeye çalışan bir hareket olarak kalmayacak, insanlığı ilgilendiren bütün sorunlar nezdinde aktif siyaset yürütmesini bilen, bu konuda ifade gücü olan bir düzeye ulaşacaktır. Bunun işaretlerini şimdiden vermektedir. PKK'nin insanlığın sorunları karşısındaki çözümleme gücü, çevre sorunu, cins, sınıf ve ulus ilişkilerini ele alış tarzı, bu ilişkilere ilişkin geliştirdiği çözümler PKK'yi ve Önderliğini ulusal sistem içerisinde son derece önemli bir konuma getirmiştir. Bu fiili bir durumdur. Bu gerçeklik henüz yeterince tanınmamıştır, ama bunun örgütünün ve temsilinin geliştirilmesi gerekmektedir. Bu da kadroların ve buna denk düşen örgütlenmelerin yaratacağı bir gelişmedir. Parti Önderliğimizin görüşleri, çözümlerini günümüz dünyasında insanlığın pek çok sorununa, çözümsüz kalan ilişkilerine çözüm yolu göstermektedir. Bir diplomat veya siyasetçi, çözülmesi imkansızmış gibi görünen sorunları çözüme gücünü gösteren kişidir. Bu anlamda Parti Önderliğimizin siyaset yapma gücü, diplomatik kişiliği, diplomasi gücü, sorunları karşılama gücü, onları omuzlamak kadar sorunlar karşısında geliştirdiği tezler ve çözüm gücü, özellikle kompo süreciyle çok çarpıcı bir şekilde ortaya çıkmıştır. Bu anlamda her PKK kadrosuna sunulan çok önemli bir birikim vardır. Parti Önderliği'nin bu alanda da öncülüğü söz konusudur. Bu temelde PKK, yeni dünyanın şekillenme sürecinin devam ettiği bu süreçte halklar ve bütün insanlık lehine büyük perspektifler sunmaktadır. Bunun uygulanması, halklara benimsetilmesi, geniş bir ittifak cephesinin oluşturulması, halk tabanının geliştirilmesi, örgütlenmesinin yaratılması, ajitasyon ve propagandasının yapılması, bütün bunların kültür, sanat ve edebiyat alanlarına aktarılması, yapılması gereken çalışmaların temel ayaklarıdır.

Bunun temel gücü ve garantisi olarak gerilla gücünün kendisini koruması, bunun için beslenmesi ve desteklenmesi gerekmektedir. PKK'nin adım adım öncülüğünü yaptığı, geliştirdiği aşama budur.

İçinde olduğumuz yüzyıl son derece hassas bir yüzyıldır. Belli bir sistemsizlik söz konusudur, henüz yeni konumlanma tam olarak oluşturulmadığından dolayı belli bir boşluk vardır. Güçler yarış halindedir. ABD, Japonya, Çin, Hindistan, Rusya ve AB birbiriyle mücadele eden temel güçlerdir. Her birinin Ortadoğu üzerinde belli planları ve hesapları vardır. Bu devletler, biraz da Ortadoğu ve Kafkaslar üzerinde hakimiyetlerini geliştirmek için enerji kaynaklarını kendi denetimleri altına alma çabası içerisindeyler. Bunları yapmayı başaran güç kültürel ve sosyal anlamda egemen olarak yeni düzeni belirleyecek, yeni düzenin hakimi olacaktır. Süper güç kavramını da aşan, hatta bunun gölgesini bile kaldıran, eşitlik, özgürlük ve demokrasi kavramlarını yeni uluslararası sisteme oturtan, bunu yeni uluslararası sistemin karakteri, özü haline getirebilecek olan bir siyasi çalışmaya ve diplomatik öncülüğe ihtiyaç vardır. Mücadelemizin üstlendiği rol budur. Dünyamızda artık yeni bir sistem oluşacaktır, bunun öncülüğünü kimin yapacağı, bu sistemin ömrünün ne kadar olacağını halkların mücadelesiyle belirlenecektir. Son derece yoğun diplomatik ve siyasi çalışmaların yaşandığı bir dönemde halkların iradesi adına öne çıkabilmek, bunun siyasetini ve diplomasisini geliştirmek son derece önemli bir konudur. Yeni stratejimizden anlaşılması gereken budur.

Yeni dönem ittifak anlayışı ne olabilir, nasıl bir müdahaleyle alternatif güç olarak öne çıkmak mümkündür? Bütün bunları gerçekleştirebilmek için nasıl bir kadro ve örgütlenme gerekmektedir? Türkiye'de nasıl bir örgütlenme olabilir? Bu dönemde Avrupa'nın önemi nedir? Partimiz bu konular üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bunlara göre bir örgütlenme, kadrolaşma, düzenleme ve planlama yapılmaktadır. Asla unutulmamalıdır ki; halkların örgütlü mücadeleleri değişim ve dönüşümde, sistemlerin belirlenmesinde her zaman temel rol oynamıştır, 21. yüzyılda da böyle olacaktır. Halkların geliştirdiği mücadelelerde PKK ve Kürtler günümüzde çok az sayıda belli başlı mücadele veren güçler arasında en güçlü yapılanma konumundadır. Siyasal, örgütsel ve askeri formasyonu, konumlandığı coğrafya ve stratejik önemi açısından bu böyledir. Bu yüzyılda, yeni mücadele çizgimizde diplomasi ve siyasi faaliyetler böyle bir anlam ve öneme sahiptir. İnsanlık alemi için yeni sistem belirlenirken çokça kullanılan demokrasi, eşitlik ve özgürlük kavramlarını özüne denk, samimi

ve halkların çıkarları temelinde geliştirilen, sadece kullanan değil, aynı zamanda kurumsallaştıran, işlerliğe kavuşturan, halkta bunun bilincini ve örgütlenmesini yaratan bir tarzı esas alacağız. Geniş ve kapsayıcı bir ittifak anlayışına dayalı, ilke ve ölçülerle, ideolojiyle beslenen, bu ek sende kendisini ilerleten bir siyasi ve diplomatik çalışma bundan sonraki dönemde daha da gelişecektir.

Belli bir zayıflama ve duraklama dönemi yaşanmış, geçmiş dönemin yansımaları henüz tam olarak aşılamamıştır. Bu duraklama önümüzdeki dönemlerde güçlü bir diplomatik ve kitle çalışması ile aşılabilecek, kapsamlı sonuçlar ortaya çıkarılacaktır. Diğer bütün çalışmalar, kültür, sanat ve edebiyat çalışmaları, sosyal çalışmalar bu sahalarda güçlendirecek, kaynağını buradan alarak kendisini geliştirecektir. Bakış açısı olarak büyük bir gücün bizi tanıması, büyük bir güçle diyalog kurarak masa başına oturma ve sorunu çözme biçiminde bir anlayışa sahip değiliz. Diplomasi anlayışımız, bir mücadele anlayışıdır. İdeolojiye, amaç ve çıkarlara dayalı bir mücadele anlayışıdır. Atılımcı, örgütleyen, halk hareketliliğine ve halkların ittifakına, temel demokratik güçlerin hareketliliğine ve aydınlanmasına dayalı bir mücadele, diplomasi çalışmalarımızın hedeflerini belirleyecektir. Herkesle görüşme ve tartışma noktasında sonuna kadar kendisine güvenen ve iradeli bir şekilde bu çalışma sahasını güçlendirecek bir planlamaya sahibiz.

Diplomatların, diplomasi çalışmasının ne gereği var biçiminde bir düşünce kesinlikle olmamalıdır. PKK'nin yaklaşımı öyle değildir. Herkesten daha iyi yapabileceğimiz ve yapmamız gereken bir çalışmadır. Eğer uluslararası ilişkiler günümüzde dünyayı şekillendiriyorsa, sosyalist ideolojilerin herkesten daha fazla üstünlüğü elde tutması, bunu yapabilecek düzeyde kadroların yetiştirilmesi gerekmektedir. Dünyayı diplomasi bu yürütücüleri şekillendirmelidir. İdeolojisi gereği bunu yapan PKK olmalıdır. PKK kültürel, askeri, sosyal, edebi ve sanatsal sahalarını olduğu gibi diplomasi sahasını da bu kapsamda ele alacak, geliştirecek ve bu alandaki mücadelesini oldukça kapsamlı bir şekilde yürütecektir. Parti Önderliğimizin savunmaları ışığında demokratik uygarlığın yaratılması diplomatik çalışmalarımızın ana eksenini olacaktır. Uluslararası kompo sürecinde dondurulan diplomatik çalışmaları yeniden ele alışı bir gecikmeyi yaşadık. Ancak özellikle dünyamızın son aylarda yaşadığı olaylar karşısında ideolojik ve siyasi olarak son derece güçlü bir alternatif olma durumumuz söz konusudur.

*Bu yazı 2001'de yapılan Newroz kadro eğitim devresi broşüründen alınmıştır.

“Her sistem aynı zamanda bir kültür olayıdır. Her sistemin geliştirdiği, dayattığı bir kültür olgusu vardır. Hatta bir sistem kültür olarak toplumlara indirgendığı andan itibaren süreklileşir ve kendi geleceğini garanti altına alır. PKK'nin çıkışı, siyaset yürütme, ilişki ve ittifak geliştirme anlayışı aslında bir sistem yaratmada öncülüğü elde etme arayışıdır. Bu anlamda yeni stratejimiz ABD'nin yeni dünya düzeni adı altında oturtmak istediği kültüre, sosyal yaşama, çözüm anlayışına halklar lehine müdahale etmektedir.”

KADEK Yönetim Kurulu Üyesi Hıdır Yalçın ile yapılan röportaj

DEMOKRATİK UYGARLIK ÇAĞININ motor gücü KADEK'tir

Serxwebun: KADEK oluşumunun iç ve dış siyasal nedenleri nelerdir? Bundan PKK'nin stratejik duruşunun amacına ulaştığı sonucu çıkarılabilir mi?

Hıdır Yalçın: Öncelikle KADEK'in I. Kuruluş yıldönümü tüm KADEK üyelerine, halkımıza ve demokrasi güçlerine kutlu olsun diyor, demokrasi ve özgürlük mücadelemizin unutulmaz değerleri olan şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyorum.

KADEK'in I. Kuruluş Kongresi 4 Nisan 2002'de gerçekleşti. Yeni bir tarihsel doğuşa tanık olan 4 Nisan'ın Kürt halkı açısından çok daha anlamlı bir değer ifade ettiğini biliyoruz. KADEK Genel Başkanı, Ulusal Önderimiz Abdullah Öcalan'ın doğum günüdür. Bu günü "**Özgür Kürt'ün**" doğuş günü olarak kabul ediyor ve kutluyoruz. Bu vesileyle İmralı'da ağır esaret koşullarında olsa da, halkımızın, insanlığın, özgürlük sesi ve iradesi olan Başkan Apo'yu saygıyla selamlıyor, doğum gününü kutluyoruz.

Hiç şüphesiz KADEK oluşumunu yaşadığımız dünya, bölge ve adına mücadele yürüttüğümüz ülkedeki gelişmelerden soyutlayarak anlamak, bilimsel olmadığı kadar, mümkün de değildir. Tüm dünyayı etkisine alan bilimsel teknik gelişmeler, ekonomik, sosyal ve siyasal değişiklikler, KADEK gibi bir oluşumun da doğuş zeminini oluşturur.

20. yüzyıl dünyası esas olarak aşılmıştır. Yüzyıla damgasını vuran iki bloklu sistem yapılanması, reel sosyalizmin çözümlüğüyle sona erdi. Kuruluşuyla emperyalist sistemi sarsan sosyalist blok, çözümlüğüyle de ciddi bir sarsılışa yol açtı. İki kutup arasındaki çelişki ve çatışmaya dayalı oluşan siyasal dengeler, uluslararası güç mevzilenmesi dağıldı. Dolayısıyla bu koşullara göre oluşmuş stratejiler, siyaset yapma tarzı ve mücadele yöntemleri, yeni oluşan duruma cevap alamaz ve kendini yürütmez duruma düştü.

Baş döndürücü bir hızla gelişen bilimsel teknik devrim, insanların günlük davranışlarına yön verecek kadar etkili ve köklü bir değişim sürecine yol açtı. Bilgi ve iletişim alanındaki hız ve kapsam, insanların düşünce ve bakış açılarında önemli değişiklik yarattı. Günlük etkileme ve etkilenme durumu, küreselleşen dünyanın temel bir özelliği haline geldi. Sadece sermaye ve sermaye güçleri açısından değil, demokrasi ve emek güçleri açısından da global düzeyde örgütlenme, siyasal mücadele yürütme ve güç olmanın koşulları oluştu. Bilimsel teknik devrimin köklü değişime yol açan bu etkisiyle de çelişki ve çözüm yöntemlerinde öncelikler yer değiştirdi.

Bilimsel teknik ve siyasal alanda ortaya çıkan bu gelişmelerin bir sonucu olarak, insanlığın yükselen değerleri etkin duruma geldi. 20. yüzyılı kana bulayan ve milliyetçilikten kaynaklanan savaş ve çatışmaların çözüm üretmediği ortaya çıktı. Temel karakterini milliyetçilikten alan ulus devlet olgusu, aşılması gereken gerici bir yapılanma durumuna geldi. Yüzyıl boyunca yaşanan acı savaşların öğretici dersleri, insanlığı barış, demokrasi, özgürlük ve temel insan haklarını daha çok benimser ve savunur bir duruma getirdi. Özellikle emekçilerin özgürlük, eşitlik ve adalet uğruna yürüttükleri büyük mücadelelerin bir sonucu olarak dünyanın herkes için yaşanılır hale getirilmesi bilinci ve kararlılığını güçlendirdi. Ana çizgilerle ifade etmeye

çalıştığımız bu gelişmeler, dünyamızın her bakımından yeni bir gelişme çağına girdiğini ifade ediyor. 20. yüzyılı geride bırakan insanlık, sadece yeni bir yüzyıla değil, aynı zamanda yeni bir çağdaş gelişme dönemine de giriş yaptı. Biz buna, "**Demokratik Uygurlık Çağı**" diyoruz. Hiçbir şeyin 20. yüzyıldaki gibi olamayacağı çok açıktır. Özellikle siyasal bakımdan önemli değişikliklerin yaşandığı görmezlikten gelinerek yol alınmazdı. Nihayet yaşadığımız dünyanın, bölgenin ve ülkenin gerçekleri ile bağ içinde doğan ve bu temelde demokrasi ve özgürlük mücadelesi yürüten bir hareketiz. Başından beri bilimsel sosyalizmi esas aldık. Yol açtığımız gelişmelerle etkileyen bir güç olduğumuz gibi, bizi çevreleyen gelişmelerden de etkilenen bir güç durumundaydık. Kürdistan'da yeni bir stratejik yaklaşımın öncü yürütücü gücü olarak doğan KADEK'in ortaya çıkışında, bu uluslararası yeni gelişme ve değişimlerin payını görmek gerekiyor.

PKK, yeni, özgür, demokratik Kürt'ü yarattı

"KADEK, demokratik özgür birlik stratejisini, siyasal barışçıl mücadele yöntemleri ile uygulamayı ve başarmayı esas alan, silahlı mücadeleyi meşru savunma anlayışı içinde ve zorunlu kaldığında uygulamayı öngören, sorunların savaşla değil, demokratik siyaset ve uzlaşma ile çözüleceğine inanan bir perspektifin örgütsel ifadesidir. 21. yüzyıl Kürt stratejisi olarak tanımladığımız Demokratik Uygurlık Çizgisinin öncü gücüdür."

Diğer ve belki de en önemli bir boyutu da yarım asırlık demokrasi ve özgürlük mücadelemizin vardığı aşamadır.

PKK, her şeyi elinden alınmış Kürt'ün ilk özgürlük çığlığı olarak doğdu. Geride bıraktığımız yüzyılın son çeyreğindeki Kürt ulusal toplumsal gerçekliği ve yaşadığı son derece ağır sorunların varlığı dikkate alındığında, PKK'nin çeyrek asırlık direniş mücadelesinin Kürdistan'da gerçekleştirdiği diriliş devriminin büyüklüğü takdir edilecektir. PKK 20. yüzyılın dünya, bölge ve Kürdistan koşullarına denk düşen bir strateji ve taktik örgütlenme mücadele yöntemlerini uygulayarak büyük gelişmeler yarattı. Silahlı mücadeleyi temel bir yöntem

olarak benimsedi. Ki, bu karşı karşıya bulunduğu birçok tercihten birini seçmek tarzından ortaya çıkmadı. Başka seçenek yoktu ve bu bir zorunluluktur. 25 yılı aşkın bir sürede uyguladığı siyasal askeri mücadele taktikleriyle, diriliş devrimini başarıyla tamamlayan PKK, kelimenin gerçek anlamıyla yeni özgür demokratik Kürt'ü yarattı.

Kahredici sömürgeci sistemin ezici darbeleri altında bilinçsiz, iradesiz, dilsiz ve kimliksiz duruma getirilmiş ve kendisinden utanan Kürt gerçeği, devrimsel bir değişim yaşamıştır. Kürt halkı, ulusal demokratik bilinç kazanmıştır. Özgür siyasi iradesi gelişmiş, örgüt ve eylem gücü haline gelmiştir. Ulusal kurumları ortaya çıkmış ve yaygınlaşmıştır. Yaşadığı bölge halklarını derinden etkileyen en dinamik ve en etkili demokratik mücadele gücü haline gelmiş ve bu alanda öncülük iddiasını ortaya koymuştur. İnkâr imha siyaseti altında tanınmaz ve adı anılmaz konumda olan Kürt halkının ulusal kimliğine, diline, kültürüne, en önemlisi de özgür geleceğine sahiplik edecek bir konuma gelmesi, Kürt tarihinin ilk ve en büyük başarısıdır. Bu asla küçümsenemez bir gelişme düzeyidir. Başkan Apo, yaşam umudu tüken-

şilama bakımından dar kalıyordu. PKK tarihi misyonunu tamamlamıştı. Başkan Apo'nun İmralı ve AİHM savunmalarıyla ortaya koyduğu değişim dönüşüm stratejisi, böyle bir dönemece tekabül etmektedir. Ya değişim dönüşüm yaparak demokrasi ve özgürlük çizgisinde zaferle doğru yol alacaksınız ya da tüm bu olup bitenleri ve yol açtığınız gelişmeleri görmezlikten gelerek eskide ısrar edecek, çözüm gücü ve değeri olmayan marjinal bir konuma düşeceksiniz. Böyle bir dönemde PKK, tercihini bilimden yana yapmış ve değişim dönüşüm stratejisinde karar kılmıştır. VIII. Olağan Kongresi ile tarihi bir misyonu tamamladığını ve örgütsel varlığını sona erdirdiğini açıklayan PKK, onurla yarattığı mücadele geçmişine onurlu bir nokta koymuş ve bu uzun özgürlük maratonunda bayrağı KADEK'e devr etmiştir.

**KADEK
Demokratik Uygurlık Çizgisinin
öncü gücüdür**

KADEK demokratik özgür birlik stratejisini, siyasal

önemli ulusal ve uluslararası nedenlere dayanan değişim ve dönüşümün stratejik düzeydeki ifadesidir. Bunu görüp anlamak istemeyenlerin ne kadar derin yanlışlar içerisinde oldukları, son yaşanan gelişmelerle daha net ortaya çıkmıştır. Özellikle TC'nin yıllarca PKK'ye karşı yürüttüğü son derece haksız ve ahlaki değerlerden yoksun "terörist" suçlamasını KADEK şahsında da devam ettirme çabasının hiçbir siyasi değer taşımadığını ve anlamsız duruma düştüğünü görerek, KADEK'in temsil ettiği çözüm çizgisine anlam vermesinin ve bu doğrultuda çözümleyici adımlar atmasının zamanının geldiğini görmesi gerekir. Büyük çözüm değeri taşıyan zamanı anlamsız politikalarla tüketmenin, Türkiye'nin en büyük kaybı olduğunu görmek için daha büyük felaketler yaşamak mı gerekiyor?

– KADEK I. Kongresi'nin üzerinden geçen bir yıllık süreç, siyasi ve askeri açıdan ne tür kazanımlar sağladı?

– KADEK, Kuruluş Kongresi ardından stratejik değişim ve yeniden yapılanma sürecinin esas olarak tamamlandığını kamuoyuna deklere etti ve merkezinde Kürt sorununun yer aldığı, demokratik çözüm projesini daha somut ve uygulanabilir biçimle ortaya koydu. Yürüttüğümüz mücadele düzeyine ve haklı beklentilerimize denk düşen siyasi gelişmelerin ortaya çıktığı söylenemez. Bu durumdan başta Türkiye olmak üzere, inkâr imha siyasetinde direten ilgili ülkeler sorumludur.

Hiç şüphesiz geride bıraktığımız bir yıl yürüttüğümüz çalışmaların, yakın ve uzak gelecekte ortaya çıkan sonuçları olacaktır. Attığımız adımların tüm sonuçlarını bu yıl içerisinde görmek, siyasal gelişme diyalektiği bakımından fazla bilimsel bir yaklaşım olmaz. Ortaya çıktığı kadarıyla siyasal askeri kazanımları şöyle özetlemek mümkündür.

Kürt halkının ve demokratik güçlerin, pekiştirdiğimiz demokratik özgür birlik çizgisini kavrama, benimseme bu temelde örgütlenme mücadele etme bilinci ve kararlılığı gelişmiştir. Özellikle Kürt halkının mücadele ve eylem çizgisindeki kararlılığının gelişmesi, her şart altında doğru tercihler yapacak bir bilinç ve irade gücü kazanması, en büyük değer biçtiğimiz gelişmedir.

Öte yandan KADEK'in geliştirdiği çözüm stratejisi ve bu temelde yürüttüğü demokratik serhildan eylemliliği, özellikle Türkiye üzerinde demokratik baskıyı arttırmış, devleti istemeyerek de olsa demokratikleşme doğrultusunda bazı yasal düzenlemeler yapmak zorunda bırakmıştır. 3 Ağustos 2002 tarihinde, "AB Uyum Yasaları" adına yapılan değişiklikleri, demokratik mücadelemizin doğrudan sonuçları olarak değerlendirmek doğru bir tespittir. Henüz uygulamaya konulmamış olmasını unutmadan söylemek gerekir ki; Türkiye tarihinde ilk defa bu kapsamda ve cesaretle bir adım atıldı. Türkiye'nin büyük utancı olan idam kararı kaldırıldı. Kürt dili ve kültürü resmen tanınmış oldu. Bu, inkâr ve imha siyasetinin aşılma sürecine girdiğinin göstergesidir. Bu süreçin Kürt ve Türk halkı adına ortaya çıkardığı en önemli kazanımın bu olduğunu söylemek gerekir. "Kararı alır bir kenarda bekletiriz" yaklaşımının daha fazla devam ettirilemeyeceği ortaya çıkmıştır. Dolayısıyla yapılan yasal düzenlemelere uygun adım atılması kaçınılmazdır.

Bu gelişmelerin bir sonucu olarak Türkiye'de bazı tabular yıkılmış, daha aleni ve demokratik bir tartışma düzeyi ortaya çıkmıştır. Türkiye'de demokrasi bilinci ve kültürünün gelişmesinde, KADEK ve Kürt halkının belirleyici bir çabasının sahibi olduğunu söylemek gerekiyor. Geçmişte Kürt sözcüğü, radyo ve tv'de Kürtçe şarkı söylenmesini istemek veya ima etmek vatan hainliği ve bölücülükle suçlanıp yargılanmak için yeterli bir sebepti. Henüz bu yerleşmiş "Türk vatansenverlik" refleksi tümüyle aşılmamışta olsa, bu alanda ortaya çıkan gelişmeler küçümsenemez.

Zihniyet devrimi bilimsel bir yaklaşım ve karar düzeyi gerektirir

2002 yılı, Önderliğimize yönelik ağırlaştırılmış tecrit gibi son derece haksız ve hukuki dayanaktan yoksun uygulamaların ve buna karşı halkımızın etkili siyasal direnişinin gündemleştirilip sonuç aldığı bir yıl oldu. Halkımızın ortaya koyduğu etkili direnişle, merkezinde Önderliğimizin bulunduğu hassasiyetlerimize dokunulamayacağını çok açıkça herkese bir kez daha göstermiştir. Önderliği sahiplenme mücadelesi başarıyla sonuçlanmış ve halkımız demokratik eylem gücü ile nasıl sonuç alacağını daha iyi görmüştür.

Askeri açıdan sıcak çatışma içerisinde bulunan bir gücün, elde edebileceği kazanımlardan söz edemeyiz. Çünkü HPG güçleri, meşru savunma konumunda bulunmaktadır. Bu bakımdan eğitim, yetkinleşme ve pratik hazırlık açısından ileri bir düzey yakaladığımızı güvenle belirtebiliriz. Meşru savunma anlayışı, taktik ve mücadele yöntemlerinde derinleşen teorik ve pratik eğitim sayesinde, savunma kuvvetlerimizde profesyonelleşme ileri bir düzeye ulaşmıştır. HPG güçleri mevzilerini koruduğu gibi, her türlü ihtimale göre hareket etme kabiliyeti kazanmıştır. Yine yeni katılımlarla nicelik büyümede sürekli artış durumuna geçilmiştir. Uluslararası kompounun sıcak atmosferinde ortaya çıkan belirsiz ve beklentili dönem aşılmış, netleşme ve kararlaşma düzeyi gelişmiştir.

2002 yaz sonunda gerçekleşen KADEK II. Yönetim Kurulu Toplantısı'nda alınan karar doğrultusunda, HPG güçlerinin bulunduğu alanlar, Medya Savunma Bölgeleri olarak ilan edilmiştir. Bu askeri açıdan yeni ve meşru bir adım ve bir statüko belirlemedir. Kuşkusuz bu adım, her bakımdan güçlerimize hale gelmiş ve kendine güvenen halklarımızın kararlılığını ortaya koymaktadır. Bu çerçevede savunma bölgeleri esprisine uygun gerekli pratik-teknik ve idari hazırlıklar gerçekleştirilmiştir. Askeri pozisyonumuz, savaşa da barışa da hazır konumdadır. 15 Şubat 2003'te KADEK Genel Başkanlık Konseyi'nin yayınladığı yeni deklarasyona uygun olarak gerekenler yapılacaktır.

– *Bir ideolojik ve siyasal oluşum olan KADEK, özellikle Kürdistan ve bölge devletleri nezdinde bir zihniyet değişikliği yaratabildi mi? Bunun sonuçlarını nasıl değerlendiriyorsunuz?*

– Kürdistan Demokrasi ve Özgürlük Kongresi'nin Kürdistan ve bölgede üstlendiği en önemli rol, kendisinde başlatarak bir zihniyet devrimi gerçekleştirmektir. Bu tüm devrimlerin anası ve değişim dönüşümün ana kaynağıdır. KADEK yapısı ve Kürt halkının bu süreci yaşadığını söyleyebiliriz; ama henüz başarılıydı, söylenemez. İçimizde kaba materyalist yaklaşım ve dogmatizmden, geride bıraktığımız sürecin yarattığı güvensizlik ve yargılardan kaynaklı bazı sorunlar yaşandıysa da, geride bıraktığımız bu dört yıllık süreçte bunların önemli oranda giderildiği söylenebilir.

Kürt halkının çok önemli bir zihniyet değişikliği yaşadığını, düşünce, yaşam ve demokratik eylem düzeyine bakarak anlamak mümkündür. Denilebilir ki, bugün bölgede demokratik normlar içinde yaşama ya en hazır ve iddialı halk Kürtlerdir. Aşiretçilik, bölgecilik, dar-ilkel milliyetçi ölçü

“Siyaset, toplumsal sorunları çözüm kurumudur. Çözumsuz siyasette ısrar, siyaseti kurutmaktır. Siyasetçi, bunun bilinciyle hareket etmek durumundadır. Ki, bunun temelinde de zihniyet değişikliğini gerçekleştirmek yatar. Şuna eminiz ki, değişen ve sorunlarını çözen kazanacaktır. Bu anlamda KADEK, sürece en hazırlıklı, en iddialı giriş yapan ve kendine güvenen güç konumundadır.”

ve yargılardan önemli oranda arınmıştır. Demokratik hoşgörü ve birlikte kardeşçe yaşama bilinci gelişmiştir. Kendi cephesinden sorunları çözmüştür. Geçmişin sebep olduğu dar, intikamcı ve kindar yaklaşımı, demokratik bilinç içinde eritmiştir. Tüm bunlar önemli bir zihniyet değişikliği olmadan gerçekleşemez. Bu anlamda Kürtler, zor olana başarmıştır. Bazı bölgelerde, özellikle Doğu ve Güney Kürdistan'da, ilkel milliyetçilikten ve dini dogmatizmden kaynaklanan geriliklerin varlığı, Kürt'ün genel gelişim çizgisini engellemekten uzaktır. İlkel milliyetçi etki, günlük olarak gerileyen ve daralan bir özellik taşıırken, demokratik ulusal bilinç, sürekli büyüme ve yayılma eğilimi göstermektedir.

Bölge devletleri açısından bir zihniyet değişikliğinin yaşandığını söylemek olanaklı değildir. Bilimsel olarak yaklaşıldığında kökleri Sümer rahip devletine dayanan, yüzyıllardır dini dogmatizmle beslenen gerici zihniyetin değiştirilmesi, bölgenin en büyük handikapıdır. Zihniyet devrimi her şeyden önce, bilimsel bir yaklaşım ve karar düzeyi gerektirir. Çağ bilinci yakalanmadan, bir zihniyet devrimi gerçekleşemez. Yaşanan iç ve dış gelişmeler, bölgedeki gerici rejimleri her gün biraz daha "hiçbir şey eskisi gibi olamaz" gerçeğine yaklaştırsa da, bu konuda eskide büyük bir diretme olduğunu görüyoruz. Buna bir de devlet çıkarlarını korumayı her şeyin üstünde tutma baskısı ve güce dayalı sürdürme çabası eklendiğinde, zihniyet devriminin neden gerçekleşemediğini anlamak daha kolay olmaktadır. Bu açıdan meseleyi, bir süreç olarak ele almak gerekecek. Ne var ki, uluslararası planda yaşanan hızlı gelişmeler ve bölgedeki demokrasi, özgürlük ve insan hakları alanında çözüm dayatan sorunların daha fazla sabretmeye tahammülü kalmamıştır. "Çözmezsen çözülsün", "aşmazsan aşılırsın" kuralı çok hızlı işlemektedir. Son olarak Irak ekseninde ortaya çıkan gelişmeler, KADEK'in ortaya koyduğu çözüm stratejisinin ve dayattığı zihniyet değişikliğinin ne kadar doğru ve gerçekleştirilebilir olduğunu ortaya koymuştur. Bölge ülkelerinin eski sistem ve politikalarda diretmeleri, onları büyük sıkıntı ve açmazlarla karşı karşıya getirmiştir. Özellikle Kürdistan'da egemen ülkeler açısından çözüm fırsatı tanıdığımız dört yıla değer biçmemeleri, adım atılmaları büyük sıkıntılar ana nedeni olduğu gibi, ciddi bir zaman kaybıdır. Bu kayıp zamanı bir daha kullanma şansları yoktur. Hiç olmazsa, "artık zamanıdır" dediğimiz bu önemli günleri ve ayları, gerici çözüm politikalarıyla heba etmesinler.

Evet son yaşanan gelişmeler, geçmişin muhasebesini yapma anlamında yeni bir tartışma süreci başlatmıştır. Özellikle Türkiye'de de yürütülen tv ve radyo tartışmalarından daha açık ve yüksek bir sesle "kendi Kürt sorunumuzu çözmeliyiz", "yaptığımız yasal değişiklikleri uygulamaya koymalıyız", "Türkiye iç korkulara dayalı strateji oluşturmaktan vazgeçmelidir", "Kürt sorununa demokratik çözüm geliştirmememiz bizi bugünkü noktaya getirdi" vb türden gerçeklere vurgu yapan değerlendirmeler yapılmaktadır. Bu ne kadar pratik politika ve uygulamaya dönüşür bilemiyoruz. Türkiye bu değerli çözüm zamanını daha fazla kaybetmemelidir. Aynı şey İran

ve Suriye için de geçerlidir. Suriye, tam bir sığıntı durumuna gelmiştir. Hafız Esat dönemindeki kişilikli siyaseti terk etmiştir. İran, daha fazla muhafazakarlığa sarılarak bir yere varamaz. Şöyle ya da böyle KADEK'in çözüm çizgisinin kazanacağını, er yada geç anlayacaklardır. Irak'ta olup bitenler, özellikle bölge devletleri açısından son derece öğretici olsa gerek. Ya demokratik değişim-dönüşüm yeteneği ve cesaretini göstererek, yıllardır özenle yaşadıkları ve üzerinde politika yaptıkları, korkularını aşarak sorunlarını çözecek ve dolayısıyla dış müdahale zeminini ortadan kaldıracaklar –ki bu doğru ve tercih edilmesi gereken yoldur– ya da dış müdahale konusu olmaktan kurtulamayacaklardır. Halklara savaş ve acı yaşatmak tercih edilmemelidir. Siyaset, toplumsal sorunları çözüm kurumudur. Çözumsuz siyasette ısrar, siyaseti kurutmaktır. Siyasetçi, bunun bilinciyle hareket etmek durumundadır. Ki, bunun temelinde de zihniyet değişikliğini gerçekleştirmek yatar. Şu konuda eminiz ki, değişen ve sorunlarını çözen kazanacaktır. Bu anlamda KADEK, sürece en hazırlıklı, en iddialı giriş yapan ve kendine güvenen güç konumundadır.

– *Bu kapsam dahilinde Apocu kadroların sahip olması gereken özellikler nelerdir? Geçen bir yıllık süreçte bu ne kadar sağlandı? Bu noktada zayıflatan yaklaşım ve anlayışlar nelerdir?*

– Apoculuk bir yaşam tarzı, mücadele ve kazanma ruhudur. Karşısındaki rakibin güç ve imkan düzeyinin gelişkinliğine takılmaksızın yarattığı umut, inanç ve büyük çabayla iddiasının peşinde koşma ve gerçekleştirme azmidir. Apocu mücadele felsefesinde, yaratmak temel ilkedir. Mevcut olanı veri olarak kabul etmek ve sınırsız gelişmeye göz dikmek temel yaklaşımdır. Azla yetinmez, olanaksızlıkları ve zorlukları, çalışma temposu, fedakarlığı ve cesaretiyle aşar. Sıradanlığı değil, sıradışılığı gözetir. Çözümleyici ve sonuç alıcıdır. Apoculuk, derin bir yoldaşlık sevgisi ve bağlılığına dayanır. Daha da detaylandırılması mümkün olan Apocu özellikler kadroda ifadeye kavuştuğunda, en zor koşullarda ve imkansızlıklar ortamında başarıyı yakalamak kaçınılmazdır. Savaş ya da barış koşullarında, şiddet ya da siyaset yönüyle mücadele etmek, Apocu mücadele ve kazanma ruhu açısından değişirici bir etkiye sahip değildir.

Uluslararası kompounun Başkan Apo'yu hedeflemesinin temelinde, bu yaşam ve mücadele felsefesini ve yol açtığı özgürlükçü gelişmeyi tasfiye etme amacı vardır. Komplo, Önderliğimizin esareti arıdından, esas sonucu örgüt ve kadro gerçekliğimizde, Apocu mücadele ve kazanma ruhunu yok etmeyi amaçlamıştır. Daha kompounun ilk günlerinde, bu doğrultuda yapılan değerlendirmeleri ve sergilenen çabaları anımsamak gerekir.

Demokratik alternatifleri geliştirmemiz gerekir

Geride bıraktığımız son dört yılda yürütülen yeniden yapılanma çalışma-

larının en önemli ayağını, Apocu mücadelecili duruşunu, çalışma ve yaşam tarzını, yeni mücadele sürecine başarıyla taşımak oluşturmuştur. Özellikle son bir yılda yapılan çalışmalar, mevcut sorunlarını aşma, netleşme ve kararlaşma düzeyinde çözümleyici ve sonuç alıcı olmayı sağlamak olmuştur.

Uluslararası kompounun örgüt içinde, kadroda yol açtığı dalgalanma küçümsenemez. Komplo, ağır bir saldırı durumuydu. Önderliğimizin esaretinin yarattığı şok ve bundan sonra ne olacak sorusunun yarattığı belirsizlik, kadro duruşunda gevşekliğe, çalışma tarzında zayıflığa ve iddiada yetersizliğine yol açtı. Türkiye'nin sürece yayararak çürütme politikasının amacı da bu durumu derinleştirerek sonuca ulaşmaktı. İçeride ve dışarıda, uluslararası kompoya karşı yürütülen çok yönlü ve kapsamlı mücadele, kadrolaşma alanında yürütülen faaliyetlerle önemli bir aşamaya vardırılmıştır.

Özellikle Önderliğimizin ortaya koyduğu özgür insan savunması temelinde tüm KADEK üyeleri, önemli bir eğitim, tartışma ve yoğunlaşma sürecinden geçmiş ve yeni mücadele perspektifi ile donanmıştır. 2003 yılı başında gerçekleştirilen platformlarla, uluslararası kompounun kadrolarımızdaki olumsuz etkilerini açığa çıkarma ve mücadele temelinde aşma; anda dönemi, kadroda örgüt sorunlarımızı çözmeye perspektifiyle yürütülen bu çalışma, yeni bir netleşme ve kararlaşma düzeyini ortaya çıkarmıştır. Kompounun etkisi altında ortaya çıkan kırılmalar, iddia ve katılım zayıflığı, çalışma tarzında tempo düşüklüğü ve örgüt disiplinini liberalize eden yaklaşımlar eleştirilerek mahkum edilmiştir. Bu süreç devam etmektedir. Ki bunun, uygulamadaki başarıyla tamamlanmasına ihtiyaç vardır.

Hamle ruhu ile çalışmalara yönelme ve sorunları devrimci müdahale tarzı uygulayarak çözmeye, bu dönemde ulaşılması gereken en temel görevdir. Henüz doğuş sürecinde şekillenen Apocu özelliklerin en inanılmaz koşullarda bile görkemli gelişmeler yarattığını, direniş tarihimizden biliyoruz. Yine uluslararası kompounun tozu dumani içerisinde, hiç kimsenin gelişme şansını tanımadığı barış ve demokratik çözüm sürecininin, Başkan Apo'nun "**barış umudu yaratmak istiyoruz**" diyerek nasıl geliştirildiğini hepimiz yaşadık. Güneş kadar parlak ve yakıcı gerçekler ortada iken, büyük bir tutku ve mücadele azmi ile yüklenmemiz gereken, bu dönemde umutsuz ve çabasız bir duruşun, Apoculukla bağdaştırılıp normal görülmesi düşünülemez. Kadrosal gelişme düzeyi itibariyle gelinen nokta, oldukça güven ve moral vericidir. Durgunluk ve beklentili süreç geride kalmıştır. Hamle tarzı ile demokratik serhildan ve örgütlenmeye yüklenmek ve sonuç almak için çok daha iddialı ve azimli olduğumuz söylenebilir.

– *Apocu hareketin bundan sonraki süreç açısından çeşitli toplumsal kesim ve örgütlerden beklentisi nedir? Bunun öncülüğü doğrultusunda örgüt kadrolarına düşen görevler nelerdir?*

– Hareketimiz demokratik özgür birlik çözümümüz doğrultusunda yürüttüğü çok yön-

lü ve kesintisiz mücadele ile birlikte bugüne kadar değişik vesilelerle demokrasi güçlerine, parti, grup, sivil toplum örgütlerine yönelik çağrılarını yapmış ve çözüm projelerini ortaya koymuştur. Büyük çözüm değeri taşıyan çağrılarımızın, özellikle Türkiye'deki sol demokratik güçlerden gerekli karşılığı bulduğu söylenemez. Buna rağmen, biz Türkiye'de halkların iradesine dayalı demokratik çözümü esas alıyoruz ve bu yönlü çabalarımızı ısrarla sürdürüreceğiz.

Türkiye'de Kürt sorununu merkezine alan demokratik çözümün gerçekleştirilmesinin koşulları her zamankinden daha fazladır. Yanlış politikalarla Türkiye'ye daha çok zaman ve güç kaybettiren rantçı çevrelere karşı demokratik güçlerin daha etkili bir şekilde devreye girmesi hayati önem taşımaktadır. Biz KADEK olarak, bu konuda üzerimize düşeni yaptık ve yapmaya devam edeceğiz. Anlam vermekte zorlandığımız husus, sol ve demokrasi adına çalıştıklarını söyleyen güçlerin ne ortaya konulan çözüm projelerine güç ve destek verme ne de uygulanabilir çözüm projesi ortaya koyma tutumları mevcuttur. Biz, demokratik toplum koordinasyonu oluşturma önerimizi ortaya koyduk. Bu temelde bir kez daha demokratik kişi, kurum, parti ve sivil toplum örgütlerini demokratik toplum koordinasyonunu oluşturmak için ortak çalışma ve hareket etmeye çağırıyoruz. Çokça eleştirdiğimiz oligarşik devlet yapılanmasını, demokratik değişim dönüşüme uğratmak için eleştirmek yetmiyor. Demokratik alternatifleri geliştirmemiz gerekir. Güçlü bir demokrasi potansiyeli var; ancak parçalı ve dağınıktır. Dolayısıyla bu durum, demokratik basıncı zayıf düşürüyor. Bunu, ortak sorumluluk ve çabayla gidermek, demokrasi güçlerinin görevidir.

Önemle belirtelim ki; demokratik özgür birlik çözümünü zafere götürmede en temel güç kaynağımız halkımızdır ve gerçek beklentilerimiz halkımızdandır. Bugüne kadar büyük fedakarlıklarla ve cesurca sürdürdükleri demokratik serhildan mücadelesini, daha yaratıcı, etkili ve sürekli kılmalıdır. Demokratik siyasal çözüme çok yaklaştığımız bilinmelidir.

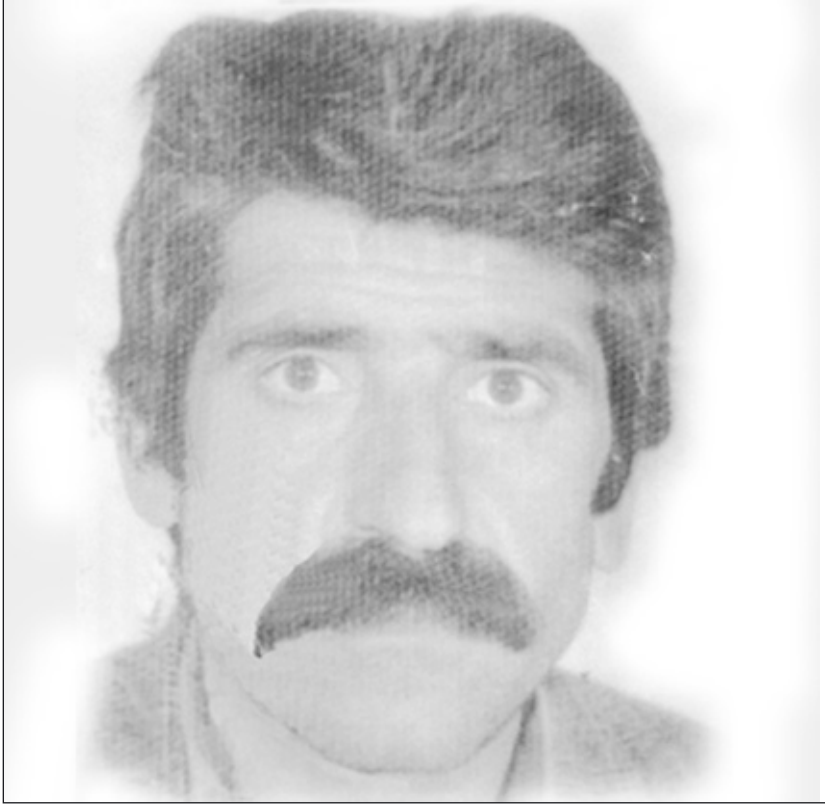
Özellikle Irak müdahalesi bölgede Kürt sorununun demokratik çözümü için yeni fırsatlar yaratmıştır. Stratejimizin doğruluğu, son gelişmelerle çok daha net bir biçimde açığa çıkmıştır. İlgili ülkeler başta olmak üzere, bölge güçleri Kürt sorunu çözülmeye gerçek barış ve istikrarın sağlanamayacağını kavramak durumundadırlar. Ya çözecekler ya da çözüleceklerdir. Kürtler, bölgenin en temel stratejik çözüm gücü olarak, Ortadoğu'nun yeniden yapılandırılmasında tarihi bir rolle karşı karşıyadır. Bu durumu bilerek, demokratik serhildan hamlesini geliştirerek süreklileştirmek, çözümü daha fazla yakınlaştıracaktır. Gelişmenin esas yönü bu olmakla birlikte, bizi bekleyen muhtemel tehlikelere karşı da uyanıklığı elden bırakmamalıyız, ki buna karşı en etkili tedbir demokratik mücadeleyi yükselterek güçlü tutmaktır.

Hiç şüphesiz sürece KADEK öncülük edecektir. Bu noktada kadrolara büyük görev ve sorumluluklar düşmektedir. Büyük bir moral, coşku ile ortaya çıkan önemli tarihi fırsattan, çözüm çizgimizi zafere götürme sorumluluğuyla hareket etmek, Apocu kadroların esas tutumu olmalıdır. Bireysel beklentileri ve erken çözüm hastalığını aşarak, her alanda yüksek bir tempo ile çalışmak, sonucu belirleyecektir. Hata yapma şansımız yoktur. Zamanı savurganca kullanma lüksüne izin vermemeliyiz. Tüm sorunların çözüm anahtarı özgür demokratik birlik çizgisinde başarılı sonucu ortaya çıkarmaktır. Apocu duruş ve çalışma tarzı, demokrasi ve özgürlük mücadelesinde zandıracağıdır. Çizgimizin doğruluğundan ve devrimci çabalarımızın sonuç alacağından eminiz. Başarmamız, bu nedenle geleceğe umutla bakmamız için çok nedendir. Ancak tersi bir konuma razı olmak için ne ciddi bir gerçekçemiz ne de tahammülümüz vardır.

“Apoculuk bir yaşam tarzı, mücadele ve kazanma ruhudur. Karşısındaki rakibin güç ve imkan düzeyinin gelişkinliğine takılmaksızın yarattığı umut, inanç ve büyük çabayla iddiasının peşinde koşma ve gerçekleştirme azmidir. Apocu mücadele felsefesinde, yaratmak temel ilkedir. Apocu özellikler kadroda ifadeye kavuştuğunda, en zor koşullarda ve imkansızlıklar ortamında başarıyı yakalamak kaçınılmazdır.”

BİR SAAT ÖZGÜR YAŞAMAK BİNYIL KÖLE YAŞAMAKTAN DAHA İYİDİR”

Adı, soyadı: **Beşir MURG**

Kod adı: **Tufan**

Doğum yeri ve tarihi: **Mirkefsın-ıdil, 1956**

Mücadeleye katılım tarihi: **1984**

Şehadet tarihi ve yeri: **11 Eylül 1992, Cehennem deresi-İdil**

Cesaret ve kahramanlıkta sınır tanımazdı

Tufan yoldaş '56 yılında İdil'in Mirkefsın köyünde dünyaya geldi. İdil'in geniş ailelerinden birisine mensuptu. Ailesi eskiden beri yurtseverlik duygularını taşımaktaydı. Tufan yoldaş emekçi ve dürüst özellikleri dolayısıyla devrimci olmadan önce de hem aile içinde hem de tanıdığı çevrede büyük bir saygı ve değer görürdü.

Ulusal kurtuluş mücadelesinin Kürdistan'da geliştiği yıllardı. 15 Ağustos Atılımı gerçekleşmiş, bütün Kürt halkı bu eylemin etkilerini tartışıyordu. Yenilmez, ürkütücü görünen Türk ordusu, bir avuç Apocu tarafından yapılan bu eylemin korkusunu yüreğinin derinliklerinde yaşıyordu. Eylemin etkisi Eruh ve Şemdinli'yi aşmış, bütün Kürdistan'a yayılmıştı.

Tufan yoldaş da bu eylemi yapıldıktan kısa bir süre sonra öğrenmişti. Kürdistan devrimcilerini (Apocuları) daha önceden de tanıyordu. Ama 1980 12 Eylül darbesinden sonra yok olmuşlardı. Sanki yer yarılıp da içine girmişlerdi. Bazıları yenildiklerini, bu yüzden mücaelelyi bıraktıklarını söylüyor, bazıları da hala umutla onların geleceğini tartışıyordu. Tufan yoldaş da umutla beklemişti Apocuları. '82 yıllarında yavaş yavaş Botan'da gerilla birliklerinin dolaştığı haberini almıştı. Apocu olduklarını söylüyorlar, Kürdistan'ın kurtuluşu için mücadeleye destek arıyorlardı. Kürdistan'ın korkutucu dağlarında yaz kış demeden kalabiliyorlardı.

Tufan yoldaş bunların Apuculardan başkası olmayacağını anlamıştı. Ve dağlara büyük bir özlem duyuyordu. Bu efsaneleşmiş kahramanlarla birlikte ülkesi ve halkı için mücadele etmek istiyordu. Onun en büyük hayali gerilla olmak, silahı ve yoldaşları ile buluşmak, dağlarda halkı için savaşmak, faşist özel savaş rejiminden binyılların intikamını almaktı.

15 Ağustos Atılımı sonrasında Ulusal kurtuluş mücadelesi dar bir kılıfı aşır Kürt halkı üzerindeki kefeni yırtmış, halk umutla beklediği özgürlük mücadelesine destek vermeye başlamıştı. Bu süreçlerde her Kürt gibi ulusal duygular Tufan yoldaşı da sarmış, özgürlük

özlemi mücadele aşkı O'nun mücadeleye aktif katılmaya yöneltmişti. 15 Ağustos Atılımı'nın sembolü olan Agit yoldaşın yaktığı meşale birçok insanımızın yüreğini aydınlattığı gibi Tufan yoldaşın da yüreğinde bir aydınlanmayı yaratmıştı.

1984'te mücadele ile tekrar ilişkilenebilmişti. Bu süreçte evli ve üç çocuk babasıydı. Uzun süre yürüttüğü milis faaliyetlerinde büyük fedakarlık örneği sergilemiş ve ardından gerillaya katılmıştı. Milisken ne kadar fedakarsa gerillaya katıldıktan sonra da bu fedakarlığı artarak devam etmişti. Büyük bir mutlulukla ve yoldaşlık ruhuyla katılmaya başlamıştı gerillaya.

Uzun yıllar yürüttüğü çalışmalar sonrasında, '92 yılı başlarında yoldaşlarıyla omuz omuza verip bir eyleme girmişti. Bu eylemde kolundan yaralanmıştı. Yarası çok derin olmadığı için yoldaşları O'nu tedavi etmiş ve kısa bir süre sonra da tekrar görevinin başına dönmüştü.

Tufan yoldaşın bahsettiğimizde akla ilk gelen şey fedakarlığı, bağlılığı, dürüst, mert, cesur ve atılgan oluşuydu. Harcadığı emeğiyle halk arasında çok seviliyor, yoldaşlarının büyük güvenini kazanıyordu. Üç çocuğu vardı, ama O, Kürdistan çocuklarının geleceğini karrantan sisteme karşı savaşmalıydı ki, hem kendi hem de diğer bütün çocuklar özgürleşsinsin. Çocuklarının geleceği, tüm Kürdistan çocuklarının geleceği garanti altına alındığında mümkün olacaktı.

Köy yaşamının arılığı, doğal ve sadeliği Tufan yoldaşın özüne yansımıştı. Ailesi geçimini tarım ve hayvancılıkla sürdürüyordu. Zaten O, her zaman doğayla iç içe büyümüştü. Bu biçimde doğayla iç içe olan yaşamı mücadele ile bütünleşmişti. Yaşamının sıradan ve tek düze ilerlemesine müsaade edemezdi. Bu O'nun kişiliğine uygun değildi. O, her zaman hareketi, gelişmeyi, ilerlemeyi severdi. Bu yüzden arayışları hiç bitmemişti. Değişik yerler, değişik duygular, önü alınmaz coşku, özgürlük, yurtseverlik bu arayışlarının merkezidi. Zaten mücadeleye de bu amaçla katılmış, sonunda aradığı birçok güzelliği burada bulmuştu.

Savaşıyor, mücadele ediyordu. Sömürgeciğe, yerli işbirlikçilere ve hainlere karşı

önü alınmaz bir kinle savaşıyordu. Agit yoldaşın komutasındaki özgürlük savaşçıları ilmek ilmek özgürlüğü nakşediyorlardı bütün Kürdistan coğrafyasına. Özgürlüğün tohumları toprakla buluşmuş ve çiğ damlaları gibi toprağı nemlendirerek özgürlük tohumunu filizlendirmişlerdi. Bu tohumdan meydana gelen ürün gün geçtikçe büyüyor, bütün Kürdistan coğrafyasına yayılıyordu. Ve Tufan yoldaş da ilkbahar ılıklığında bir damla olmalıydı bu gelişim içinde. O da kendisinde bir şeyler katmalı, özgürlüğün bedeli olmalıydı.

Gericiğe vurulan her darbe Onun mücadeleye hirsını biraz daha yükseltiyordu. Hele hele toprağı kızıl kanlarıyla sulayan her yoldaşın ve dalaşmanın ayrılığı. O'nu derinden etkiliyor, Onlarla buluşmanın sabırsızlığını yaşıyordu.

1992 Eylül sıcaklığı O'nu yoldaşlarıyla buluşturacaktı. Bir yandan ihanetin soğuk yüzü diğer yandan Kürdistan'da Eylül sıcaklığı... İki yoldaşıyla birlikteydi bu ihanet dolu zamanda. Yoldaşları O'nu yalnız bırakmamıştı... Bombalar patlıyor düşmanın kulak tırmalayan çirkin sesleri duyuluyordu cehennem deresinde. O gün cehennem deresi bu üç yoldaşa cehenneme çevirmeye çalışılıyordu. Ama Onlar Eylül sıcaklığını yaşıyorlardı, ellerini yoldaşlarına uzatıyorlardı. Son mermilerini kendilerine saklamışlardı. Elleri tetikle buluştuğunda son kez umutla ve mutlulukla birbirlerine bakıyorlardı. Özgürlükte buluşmak üzere diyerek basmışlardı tetiklere. Özgürlüğe giden yolda bedel olmuşlardı.

Tufan ve bütün yoldaşlarının mücadelesi önünde saygı ile eğiliyor ve anılarını müca-delemizde zafere dek yaşatacağımıza söz veriyoruz

Mücadele arkadaşları

Düzeltilme

Geçen ay yayınladığımız şehit künyelerinde Faruk Dügünyoran olarak geçen arkadaşın künyesi Faruk Dügünyurdu'dur. Düzeltilir, okurlarımızdan özür dileriz ...

Ortadoğu'da milliyetçi çözümsüzlüğün tek alternatifi DEMOKRATİK ÇÖZÜMDÜR

Baştarafı sayfa 20'de

Kürt kapanı PKK ile kırıldı

Gelişme PKK biçiminde örgütlenen halk özgürlük eğiliminin gelişmesi oluyor. Ulusal demokratik hareket güç kazanıyor; partileşiyor, ordulaşıyor ve kitleselleşiyor. 20. yüzyılın son çeyreğine damgasını vuran ve Kürdistan için yeni bir tarihi başlatan bir gelişme olarak ortaya çıkıyor. 20. yüzyılın başından itibaren I. Dünya Savaşı sonunda kesinleşerek başlatılan inkar ve imha sürecine, Kürtler için ulusal yok oluş ve tarihten silinme sürecine karşı ulusal birliğin gelişimini, ulusal dirilişin demokratik devrim temelinde gelişme sürecini başlatıyor. Kürdü kapitalizmin Kürt kapanı olarak ortaya çıkardığı ve Kürtleri gerçekten bir kapanı alıp herkes için hizmet eder hale getirdiği durumdan Kürdü kurtarmaya çalışıyor. Kapanı parçalama hareketi, kapanı içerisinde yok olmaya karşı yeniden varoluş, diriliş demokratik bir yapı kazanma mücadelesi olarak gelişiyor.

12 Eylül karşısında gerillalaşma ortaya çıktı, '90'larla birlikte bu eğilim kitleselleşmeye başladı ve serhildanlar gelişti. Bu durum, Güney'deki boşluktan da destek alınca gerilla ve serhildan temelinde büyük bir güç haline geldi. Küçük Güney'in desteği, kısmen Doğu'yu etkileme bir ulusal birlik yarattı; Kürdistan'ın bütün parçalarının enerjisinin bir yerde birleşmesi söz konusu oldu.

1970'lerin ortalarından itibaren hem burjuva milliyetçi eğiliminin hem de halk özgürlük eğiliminin gelişimi milli bilincin çok fazla gelişmesine yol açtı. '80'lerden itibaren halk özgürlük eğiliminin Kuzey'de tam etkinlik kurması ve kendini gerillalaştırması bütün

Kürdistan parçalarının gücünü kendinde topladı. Özgürlük eğilimi, bölgeyi etkileyen bir hareket haline geldi. Ulusal inkar, eritme ve yok etmeye karşı, ulusal ruhun ve duygunun oluşumu, ulusal birliğin ve örgütlülüğün yaratılması söz konusu oldu; Önderlik, kitle mücadelesi, partileşme ve ordulaşma yönünde gelişimi gerçekleşti. Böylelikle yeni bir tarih başladı. Apocu hareket sosyal devrimi gerçekleştirdi, bu gelişme kadın özgürlük ideolojisine kadar vardı. Hareket, Kürt toplumunun köklü bir demokratik değişimi, özgürlüğe gelişmeyi yaşamasının yolunu açtı. Modern bir örgüt ve mücadele bilinci yarattı. Bu da aşiretçi feodal ölümlerin aşılmasını doğurdu. Savaş anlamında isyancılığı kısmen aşan bir modern örgüt, modern mücadele ve modern savaş yönteminin gelişmesine yol açtı. Bilimsel ölçüler geliştirerek Kürdistan'a bilimsel bakış açısını taşıdı. Stratejide bir düzeltmeyi ortaya çıkardı. İlkel milliyetçiliğin Kürt kapanının bir parçası olma ve Kürtleri aldatma durumuna son verdi. Kürtlerin kendini ezenlere kurtarıcı diye bakmaları biçimindeki çarpıtılmış bilincini düzeltti. Dost ile düşman ayrımını yeniden yaptı. Yani bir stratejik düzeltme yaptı. Emperyalizmin böl yönet oyununu boşa çıkardı. Emperyalist oyunla Kürtlerin böyle başkalarının çıkarına kullanılmasını ve ezilmesine son verdi. O stratejiyi ortadan kaldırarak onun yerine bölge haklarıyla özgür birliğe ve kardeşliğe dayalı bir çözümü öngördü. Bu, demokrasi ve özgürlük çözümüdür.

Kürt kapanı, aslında milliyetçiliğin yarattığı bir olgudur. Çözümsüzlük milliyetçilikle ortaya çıktı. Kürt ilkel milliyetçiliği ile Türk, Arap ve Fars milliyetçiliklerinin emperyalist böl yönet politikasının oyunu haline gelme-

siyle oluştu. Kürt sorununu milliyetçilik bu biçimde bir sorun olarak ortaya çıkardı. Apocu hareket ise bunu aşarak, çözüm yolunu öngördü; milliyetçiliğin yarattığı sorunun milliyetçilikle çözümlenmeyeceğini, milliyetçiliğin aşılması ve demokratik yapılanmayla çözüleceğini ortaya çıkardı. Bu anlamda bölgedeki demokratik değişim temelinde bölge halklarının özgür birlik çizgisinde ve kardeşçe birleşmelerinin bu sorunu çözeceğini ortaya çıkardı. Böylelikle bir çözüm yolu geliştirdi. Buna, yani çözüm stratejisinin ortaya çıkartılmasına stratejik düzeltme diyoruz. Apocu hareket bunu '70'lerin sonundan itibaren başlatarak '80'li ve '90'lı yıllarda yaptı. 21. yüzyılın başından itibaren ise daha net ve açık bir biçimde, kendisini daha iyi planlamış, daha fazla bölgeselleştirmiş hale getirerek yapıyor. Önce Kuzey Kürdistan'da ulusal demokratik bilinci ve örgütlülüğü yaratmak, Türkiye'de halk devrimiyle birlikte bir çözüme gitmek olarak ortaya çıktı. Pratikte mücadeleyi geliştirdikçe bölgeselleşti. Mevcut durumda pratiğin ortaya çıkardığı sonuçları bir ideolojik siyasi çizgi, program ve strateji haline getirmiştir. Bütün Ortadoğu'da demokratik devrimi, değişimi ve dönüşümü geliştirerek, Kürt sorununu ve tüm Ortadoğu sorunlarının çözümünü gerçekleştirmeyi, Demokratik Ortadoğu Birliği'ni yaratmayı öngörüyor.

Apocu hareketin gerçekleştirdiği yeniden yapılanma bunu yarattı. KADEK, PKK'den ileriye böyle bir dönemin plan ve programını oluşturdu ve çizgisini geliştirdi. En önemlisi de Kürt insanının bilincinde bir özgürlük, derinleşme ve bağımsızlık süreci başlattı. Düşüncesi çarpıtılmış, geriletilmiş, düşünceden uzaklaşmış, düşünce tembelliği içine çekilmiş olan bir toplumu yeniden düşünür, üste-

lik kendisi için düşünür hale getirdi. Önderlik buna "zihniyet devrimi" diyor. Çok önemli olan bu durum, sürüyor. Özgür iradeli bir düşüncenin, bunu var eden zihniyetin oluşması çok anlamlıdır. Kendi çıkarlarını gören, planlayan, ona göre örgütlenen ve yürüyen bir toplumun ortaya çıkması PKK mücadelesiyle yaratıldı. Şimdi de çözüm sürecini geliştiriyor ve bunu bir bölge hareketi haline getiriyor. Şöyle bir kıyaslama aslında hatalı olmaz: İttihat ve Terakki bölge halklarının milliyetçi örgütüydü. Türk, Kürt ve Arap milliyetçiliği oradan kaynaklandı. Yine Ermeniler ve Asuriler ondan etkileniyor, hatta kısmi olarak içinde yer alıyorlar. 19. yüzyılın sonunda ve 20. yüzyılın başında bütün milliyetçilikler oradan kaynaklandı. 21. yüzyılın başında ise bütün bölge için özgürlük ve demokrasi ideolojisi PKK'yle doğuyor. PKK, bu anlamda İttihat ve Terakki gibi bir bölge örgütüdür. İttihat ve Terakki kuruluşunda da Kürtler ve diğer halk toplulukları etkindi, ama giderek Türk milliyetçiliği örgütü oldu. Diğer halkların milliyetçilikleri ayrıldı. PKK de kuruluşunda değişik halk topluluklarının özgürlük bilinci ve demokrasi örgütü olarak oluştu. Ağırıklı olarak Kürt özgürlük ve demokrasi hareketi haline geldi. Şimdi ise bir Ortadoğu örgütü oluyor; Ortadoğu'nun değişik halklarının özgürlük ve demokrasi hareketlerini geliştirme örgütüne dönüşüyor. Böylece İttihat ve Terakki'nin geliştirdiği milliyetçiliği, onun yarattığı çözümsüzlükleri aşma gücünü Apocu hareketin ortaya çıkardığı özgürlük ve demokrasi çizgisi sağlıyor.

Bu zamana kadar yapılan, bunun nüvelerini yaratmaktı. Böyle bir eğilimin bölgede gelişip güçlenebilmesi için en zayıf halde olan, en geri bırakılmış olan, oysa en fazla rol oy-

naması gereken Kürt demokrasi ve özgürlük gücü yaratıldı. Apocu hareket, böyle büyük bir gelişme ortaya çıkardı. Mevcut durumda bunu diğer halkların demokrasi ve özgürlük güçleriyle birleştirerek, Kürdistan'daki bu gelişmeyi diğer toplumlara yaymaya, böylece bir bölge demokrasisi ve özgürlük değişimi yaratmaya yöneliyor. Bütün bölge için 20. yüzyılın başında İttihat ve Terakki'yle milliyetçi çizgide açılan sürecin aşılması 21. yüzyılın başında Apocu hareketle ve Kürtlerin öncülüğünde özgürlük ve demokrasi temelinde yeni bir süreçin açılması gerçekleşiyor. Bu da bölge için yeni bir sürecin başlangıcı oluyor.

Apocu hareketin başlattığı mücadelenin Ortadoğu ve dünya için taşıdığı anlam çok büyüktür. Eğer başarılı ise Kürtler tarihte Selahaddin Eyyubi'nin zaferi gibi, yine Medlerin, İbrahim ve Zerdüş peygamberlerin büyük çıkışı gibi bir rol oynayacak; böylelikle kurucusu olduğu neolitiğin temel özelliklerini canlandıran, çağdaş uygarlık gelişmeleriyle birleştiren yeni bir toplumsal sistemin ortaya çıkmasına yol açacaktır. Önderliğin, demokratik uygarlık gelişimi olarak tanımladığı özellikler böyledir. Önderlik gerçekleşmesi böyle bir çizginin oluşmasını ifade ediyor. Siyasi olarak bunu hayata geçirme yönünde geliştirilen önemli bir mücadele var. Apocu hareket Kürtlerin bölgede ve insanlık aleminde etkili bir rol oynamaları dönemi yeniden açılmıştır. Önderlik durumunun böyle bir iddiası var. Onsun pratikleşmesinin de tarihsel gelişmede böyle köklü bir yenilenme yaratacağı kesindir. Başarıyla pratikleşirse bu süreç gelişecek ve Kürtler tarihe; özgürlük ve eşitlik mücadelesi tarihine, insanlığın gelişme tarihine çok büyük ve kalıcı bir katkı yapmış olacaklardır.

1 MAYIS EMEKÇİLERE VE ÖZGÜRLÜK MÜCADELESİ VEREN HALKLARA KUTLU OLSUN

KADEK GENEL BAŞKANLIK KONSEYİ

Zafer kazanan özgürlüğün tarihi yazılıyor

1 Mayıs, insanlığın özgürlük, adalet, eşitlik ve demokrasi birikimidir. 21. yüzyılda halklar bu birimden güç alarak özgürlük ve demokrasinin zaferini tüm dünyada gerçekleştirecektir. İnsanlığın binlerce yıldır özlemine duyduğu özgürlük, eşitlik ve adalet, bu yüzyılda her türlü gericiliği ve egemenliği "eski eserler müzesine" gönderecektir. Sömürüye ve zulme karşı insanlığın özlediği cennet yaşam ütopya olmaktan çıkacak, sosyalist toplum günlük yaşamın adı olacaktır.

Özgürlük, eşitlik ve adalet mücadelesi hiçbir zaman eksik olmadı. Bu özlemleri dilendirenler, her zaman insan topluluklarını peşinden sürükledi. En büyük fedakarlıklar ve kahramanlıklar bu idealler için yapıldı. Başka amaçlar, özlemler, duygular unutuldu, özgürlük, eşitlik ve adalet duyguları ne kadar eskirse o kadar değer buldu. Daha da büyütülerek, güçlendirilerek kuşaktan kuşağa aktarıldı. Sömürü, zulüm ve egemenliğin meşruiyeti her gün azalırken, özgürlük ve eşitlik insanlığın tek meşru ve mutlak amacı olarak zaferini ilan etti. Özellikle son birkaç yüzyıldır düşünce ve meşruiyette tam zaferini ilan eden özgürlükle, sömürü ve zulüm arasında zorlu bir mücadele sürüyor. Zafer kazanan özgürlüğün tarihi yazılıyor. 1 Mayıslar bu özgürlük tarihinin her yıl hamle yaptığı günler olarak tüm dünyada coşkuyla kutlanıyor. İnsanlığın geleceğinin nasıl olacağını anlamak için bu günde yaşanan duyguları görmek yeterlidir. 1 Mayıslarda emekçiler, halklar, tüm özgürlük ve demokrasi güçleri, kendi güçlerini görerek özgüvenlerini arttırırken, sömürücü ve baskıcı rejimler ise ömürlerinin sonunu görmekteyiz.

Küreselleşen dünyada 1 Mayıs daha güçlü ve daha anlamlı hale gelmiştir. 1 Mayıs ruhunun en fazla pratikleşeceği dünya, günümüz dünyasıdır. Sınırların yıkılması en fazla da emekçileri, halkları ve demokrasi güçlerini etkin kılacaktır. Küresel emperyalizm, mezar kazıcılarını da küreselleştiriyor. Küresel demokrasi ve özgürlük mücadelesini güçlendiriyor. 1 Mayıs marşının ve sloganlarının amaçladığı uluslararası birlik ve dayanışma bundan sonra daha fazla dünyaya yön verecektir. Küreselleşmeden korkması gerekenler, emekçilerin gücünün birleşmesinden korkan emperyalistler, sömürücüler olmalıdır.

Bilimsel teknik devrimin ortaya çıkardığı ekonomik ve sosyal gelişmenin bugünkü sistem içinde "nalıncı keseri" gibi emperyalizmden yana çalışması, birlik ve dayanışmanın güçlenmesine yol açacaktır. Gelir dağılımının emekçiler ve halklar aleyhine bozulması, küresel demokrasi ve özgürlük mücadelesi ile aşılabılır. Son yıllarda küreselleşmenin ortaya çıkardığı olumsuzluklara karşı yapılan gösterilerin tüm dünyada artması, gelişen yeni mücadele bilincinin ifadesidir. ABD'nin küresel hakimiyet politikasına karşı tüm dünyada gösterilen tepkiler, bu mücadele bilincinin ve gücünün büyüklüğünü ortaya koymaktadır.

Günümüz dünyasının temel çelişkisi, "bir yandan çağdaş bir kabileye dönüşmüş ulus-devletin şoven sahipleriyle, uluslararası mali sermayenin kozmopolit temsilcileri arasında gelişmekte, diğer yandan ise tüm halklarla bu iki güç arasında yaşanmaktadır." ABD'nin Irak'a müdahalesi ve buna karşı emekçilerin ve halkların tepki

si, önümüzdeki yılların siyasal mücadele yönünün bu temel çelişki etrafında gelişeceğini ortaya koymaktadır.

2003 yılı 1 Mayıs'ı, küresel emperyalizme karşı emekçilerin, kadının, halkların ve çevrecilerin küresel demokrasi mücadelesini yükselttiği gün haline getirilmelidir. 2003 1 Mayıs'ı bu mücadele çizgisinde yeni bir dönem başlatmalı, küresel demokrasi mücadelesi her yerde bir hamle içine girmelidir. Küresel emperyalizmin sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı için çağdaş kabile haline gelmiş ulusal devletleri aşarak gerçekleştireceği yönlendirilmiş demokrasi çizgisi karşısında, halkların daha eşitlikçi adil ve özgürlükçü demokrasi çizgisinin inisiyatif kazanması gerekmektedir. Bunun milliyetçilikten ve içe kapanmacı ulusal devlet anlayışından uzak, demokratik ve enternasyonalist tutumla gerçekleşeceği açıktır. Küresel emperyalizmin peşinden sürüklenmeyecek mücadele çizgisi budur.

Dünyadaki demokratik gelişmelerin tümünde en fazla da emekçilerin ve halkların payı bulunuyor. Evrensel demokratik değerler ve özgürlük bilinci gerçek anlamda halk-

ve özgürlük şehitlerinin anısına bağlılığın gereği olarak, 2003 1 Mayıs'ı iki halkın demokratik özgür birliğinin günü haline getirilmelidir. Başkan Apo dünya genelinde küresel mücadele çağrısı yaparken, Ortadoğu halklarına da demokratik özgür birlik için mücadele çağrısı yapmaktadır. Ortadoğu'yu geriliğe mahkum eden çağdaş kabiler haline gelmiş şovenist ulusal devletlerin Kürt halkının özgürlüğü temelinde aşılması, bu mücadelenin pratikleşmesi olacaktır. Ortadoğu'nun dış güçler tarafından çiğnenen kaderini kırıp tarihine yaşarış kimliğine kavuşmasının yolu, Kürt halkının özgürlüğünden geçmektedir. 2003 1 Mayıs'ı, Türkiye, İran, Suriye ve Irak'ta Kürt sorununun demokratik yoldan çözümü için güçlü bir çağrı haline getirilirse, amacına ulaşmış olacaktır. Ortadoğu'da halkların ve emekçilerin zamanının gelmesi ve inisiyatif kazanmasının anahtarı buradan geçmektedir.

Türkiye'nin demokratik kurtuluşu, Kürtlerin özgürlüğü ve Türk-Kürt stratejik ortaklığıyla olacaktır. İran'ın demokratik kurtuluşu, Suriye'nin, Irak'ın demokratik kurtuluşu da benzer biçimde olacaktır. Bu ülkelerin Kürtlerle yapacağı stratejik ortak-

caktır. Bu nedenle kadınlar 8 Mart gibi 1 Mayıs'ı da kadın özgürlük mücadelesinin sembol günü haline getirmeli; 1 Mayıs ruhunu kadın özgürlük çizgisiyle derinleştirmeli ve zenginleştirmelidir.

1 Mayıs demokratik özgür birliğin günü olmalıdır

Ortadoğu ve Kürdistan'da kadın özgürlük mücadelesinin rolü, dünyanın başka alanlarından daha önemlidir. Dogmatizmin, tutuculuğun, otoriter rejimlerin çözülmesinde kadın hareketi her türlü mücadeleden daha etkili sonuç alacak bir niteliğe sahiptir. Kadın, Ortadoğu'da her türlü geriliğin temel çözücü kuvvetidir. Nitekim Kürt kadınının geliştirdiği Özgürlük Hareketi, Kürdistan'da özgürlük ve demokrasiyi derinleştirdiği gibi, diğer halkları da en fazla etkileyen güç olmuştur. Bu etkisiyle Demokratik Özgür Birlik çizgisinin temel köprüsü, 1 Mayıs'a güçlü katılacak bölge halklarının kadınları olacaktır.

Kürt halkı, Kürdistan'ın dört parçasında ve birlikte yaşadığı halklarla 1 Mayıs'ı

Kürdistan halkı ve tüm Ortadoğu halkları

Halklar arası birlik ve dayanışmanın sembolü, bugün Ortadoğu'da Başkan Apo'dur. Başkan Apo yalnız bir Kürt önderi değildir. Başkan Apo'nun ideolojik ve politik çizgisi tüm Ortadoğu halklarının özgürlük çizgisidir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi'ne sunduğu savunmada, "Benim bu çözümlerim, Batı'ya karşı Mezopotamya'nın savunması"dır demektir. Yalnız Kürt halkının değil, Türk, Arap, Fars bütün halkların çıkarlarını düşünen bir yaklaşımı, politik çizgi haline getirmiştir. Milliyetçiliğin değil, kardeşliğin ve Demokratik Birliğin bayraktarlığını yapmaktadır. 1 Mayıs'ın anlamını, yaşamının gerekçesi yapan seçkin bir sosyalist önderdir. Kürt halkı ve diğer kardeş halklar bu 1 Mayıs'ta Özgürlük Güneşi olan Başkan Apo'ya sahip çıkmalı ve el ele tutuşarak posterlerini ve flamalarını taşımalıdır. Başkan Apo'yu sahiplenmek, başta Türkiye olmak üzere tüm Ortadoğu'nun özgürlüğünü ve geleceğini sahiplenmektir.

Özgürlüğün ve demokrasinin güvencesi kadınlar

Özgürlüğün şifresinin ve temelinin kadın olduğunu çözümlen Başkan Apo, hiçbir önderin ilgilendiği kadar kadınlara ve kadın özgürlüğüyle ilgilendi. Sosyalizmin ve özgürlüğün ölçüsü olarak kadının özgürleşme düzeyini aldı. Tarihin ilk ezilen sınıfı olarak gördüğü kadının kurtuluşunda, tüm ezilenlerin ve insanlığın kurtuluşunu gördü. "Destansı ve tarihsel çalışmam" dediği kadın çalışmasını her çalışmasının önüne koydu. Bu çalışma olmadan hiçbir çalışmanın anlamlı olmayacağını vurguladı. Sosyalizmin yaşadığı en temel eksikliği, kadın çözümlenmesini öne almamak olarak değerlendirdi. Demokrasilerin kusurlu olmasının nedeni olarak da, kadının katılımının eksikliğini gördü. Bu nedenle PKK içinde kadını güç yaptı ve öne çıkardı. Kürt kadından başlayarak, Ortadoğu kadınına tarihteki öncü rolüne ulaşırma hedefini önüne koydu. Başkan Apo'nun bu çalışmasının kadınlar tarafından yükseltilmesi ve geliştirilmesi, Başkan Apo'ya bağlılığın en değerli biçimi olacaktır. Bu 1 Mayıs'ta kadınlar Başkan Apo'yu sahiplenmeli, Başkan Apo'yu tüm kadınlara tanıtmalı ve resimlerini yoğunca taşımalıdır.

Aydınlar ve demokratlar

Başkan Apo, Ortadoğu'nun aydınlanması ve demokratikleşmesini en büyük arzusu olarak görmektedir. Bunun için büyük bir düşünce gücüyle Ortadoğu Rönesansı ve reformuna öncülük etmektedir. İnsanlığın en büyük kazancı olacak Ortadoğu'nun demokratikleşmesi için büyük bir mücadele vermektedir. 2003 1 Mayıs'ı, aydınlar ve demokratlar tarafından bu çalışmayı sahiplenme, halkların özgür birliğini ve kardeşliğini yaratma günü haline getirilmelidir.

- Yaşasın özgürlüğün ve kardeşleşmenin günü 1 Mayıs!
- Yaşasın halkların küresel demokrasi ve özgürlük mücadelesi!
- Yaşasın Ortadoğu halklarının özgürlük ve demokrasi öncüsü KADEK!
- Yaşasın sosyalizmin seçkin önderi Başkan Apo!

"2003 yılı 1 Mayıs'ı, küresel emperyalizme karşı emekçilerin, kadının, halkların ve çevrecilerin küresel demokrasi mücadelesini yükselttiği gün haline getirilmelidir. Bu mücadele çizgisinde yeni bir dönem başlatmalı, her yerde bir hamle içine girmelidir. Küresel emperyalizmin, sermayenin serbest ve güvenli dolaşımı için çağdaş kabile haline gelmiş ulusal devletleri aşarak halkların daha eşitlikçi ve özgürlükçü demokrasi çizgisinin inisiyatif kazanması gerekmektedir."

ların zamanını ortaya çıkarmıştır. Halkların zamanı olan 21. yüzyılda emekçiler, demokrasiden yana en geniş çevreleri küresel demokrasi mücadelesi içine katarak, bilimsel teknik devrimin yarattığı nimetlerin adil bölüşümünü sağlayabilirler. Halkların zamanında tarihin emri emekçiler için bu görevi vermiştir.

1 Mayıs'ın anlamının nihai zaferinde kadının rolü belirleyici olacaktır

21. yüzyılda bu rolü oynayabilecek güçlerin başında Kürt ve Türk emekçileri gelmektedir. 1 Mayıslar Türkiye'de özgürlük ve demokrasi özleminin en fazla yükseltildiği günler oldu. Kürt ve Türk emekçileri 1 Mayıslarda birlikte yürüdüler. Onlarca emekçi ve devrimci demokratın katledildiği '77 1 Mayıs'ında emekçilerin talepleriyle, Kürt halkının özgürlük taleplerini dilendiren pankartlar yan yana taşınıyordu. Bu demokrasi

lik, Demokratik Ortadoğu Birliği'nin bugünden gerçekleşmesidir.

Kürt halkı milliyetçilikten uzak duruyor ve demokratik çözüm istiyor. Bu 1 Mayıs'ta Türkiye'nin, İran'ın, Suriye'nin, Irak'ın siyasi güçlerine ve aydınlarına da milliyetçilikten uzak durma çağrısı yapılmalıdır. Kürtlerin birlik çözümünü çağrılarına, kardeşlikle karşılık verilmesi sağlanmalıdır. Bu çağrıların en anlamlı yapılacağı gün 1 Mayıs'tır. 2003 1 Mayıs'ı Kürt kadını başta olmak üzere, kadınların güçlü katılımıyla tarihe geçmelidir. Kadının etkinliği ve özgürlük mücadelesi, özgürlük ve demokrasinin derinleşmesi ve genişlemesidir. Kadının katılım düzeyi özgürlük ve demokrasi mücadelesinin etkinliğini belirlemektedir. 1 Mayıs'ın birlik, kardeşlik ve dayanışma ruhu, aynı zamanda kadının özgürlük mücadelesinin ruhudur. 1 Mayıs'ın taşıdığı anlam en fazla da kadının amaçlarına uygun olduğu gibi, 1 Mayıs'ın anlamının nihai zaferinde kadının rolü belirleyici ola-

en güçlü ve kitlesel biçimde kutlamalıdır. 1 Mayıs'ı demokratik özgür birliğin günü yaparak, Demokratik Ortadoğu Birliğinin öncüsü olmalıdır. Ezilen, sömürülen, dışlanan ve horlanan bir halk olarak en fazla da Kürt halkının uluslararası birlik, dayanışma ve kardeşliğe ihtiyacı vardır. Kürt halkı, Ortadoğu'nun emekçi halkıdır. Ortadoğu'nun tüm metropollerinin varoşlarında Kürt emekçileri yaşamaktadır. Bu nedenle daha adil ve özgürlükçü bir Ortadoğu, en fazla da Kürt halkının özlemidir.

20. yüzyıl dünyasında en fazla acı çeken halkların başında Kürtler gelmektedir. 21. yüzyıl dünyasının daha adil, demokratik ve özgürlükçü olmasından en fazla da Kürt halkı yararlanacaktır. İnsanlığa ilk özgürlük mücadelesini miras bırakan da Kürt halkı olmuştur. Tarihte köleci imparatorluklara karşı ilk özgürlük direnişlerini gerçekleştiren Kürt halkı, bugün de özgürlüğün Ortadoğu ve tüm dünyada zafer kazanması için rolünü oynamalıdır.